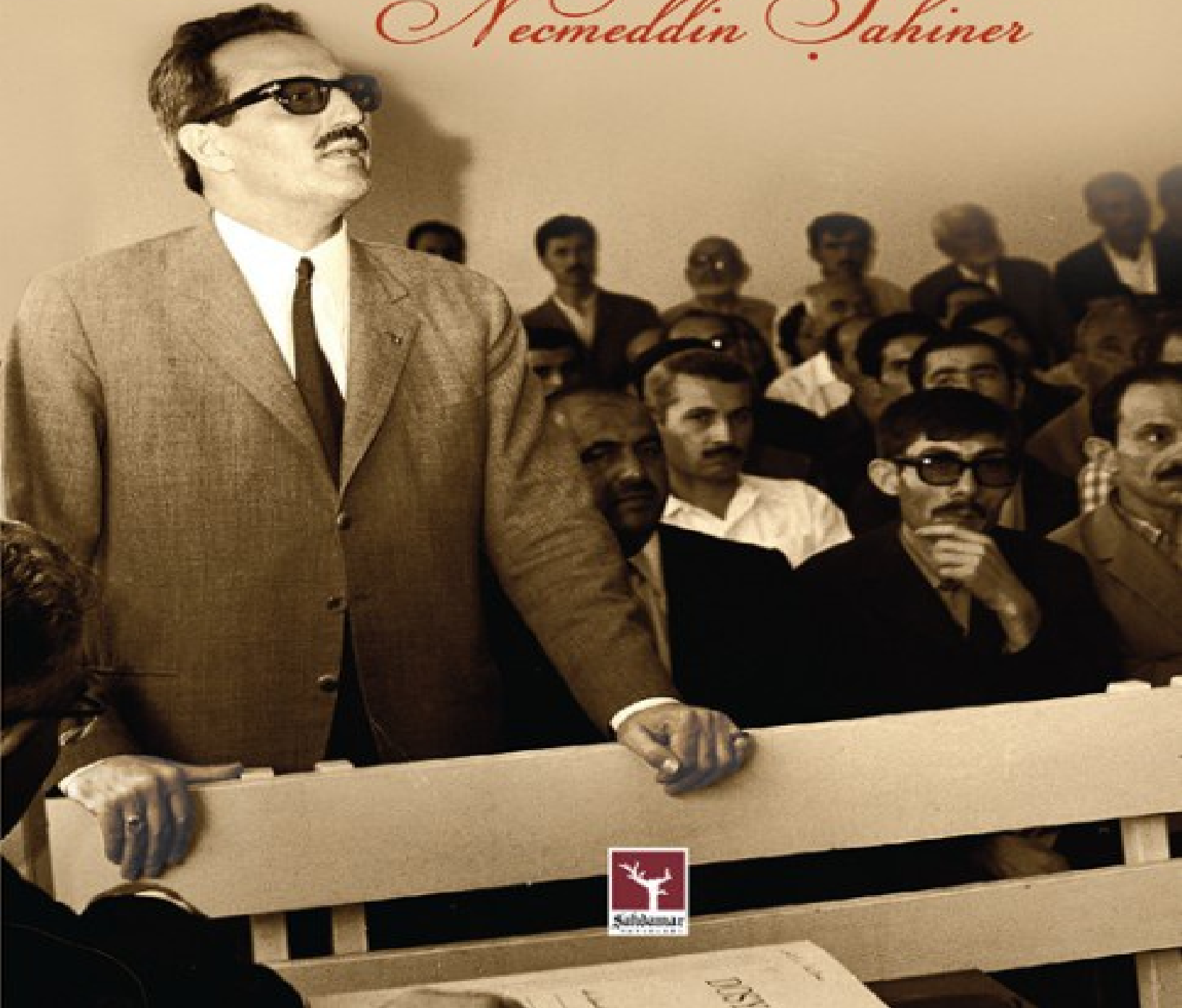

Hakkın Yılmaz ve Sarsılmaz Müdafii

BEKİR BERK

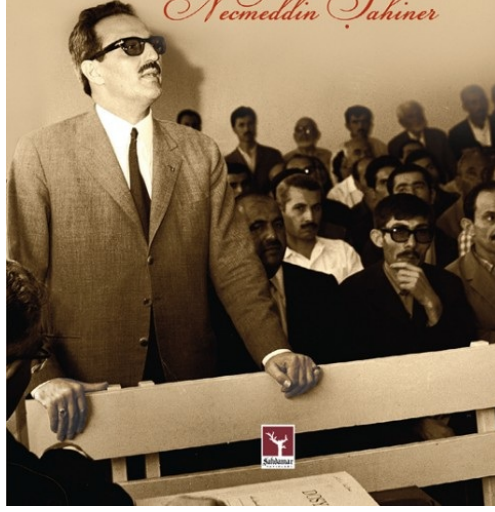
Necmeddin Sahiner

Hakkın Yılmaz ve Sarsılmaz Müdafii

BEKİR BERK

Necmeddin Sahiner

Hakkın Yılmaz ve Sarsılmaz Müdafii

BEKİR BERK

Necmeddin ŞAHİNER

Copyright © Şahdamar Yayınları, 2009

Bu eserin tüm yayın hakları Işık Yayıncılık Tic. A.Ş. 'ye aittir.

Eserde yer alan metin ve resimlerin Işık Yayıncılık Tic. A.Ş.'nin önceden yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Editör

Yaşar BEÇENE - Recep ÇAKIR

Görsel Yönetmen

Engin ÇİFTÇİ

Kapak

İhsan DEMİRHAN

Sayfa Düzeni

Bekir YILDIZ

DİJİTAL ISBN

978-605-5119-40-9

Yayın Numarası

127

Şahdamar Yayınları

Bulgurlu Mahallesi Bağcılar Caddesi No: 1

34696 Üsküdar/İSTANBUL

Tel: (0216) 522 11 44 Faks: (0216) 522 11 78

www.sahdamaryayinlari.com

Önsöz Yerine..

Hekimoğlu İsmail anlatıyor..

Dediler ki: “Bekir Ağabey gelmiş”.. Hemen hastaneye koştum. Hastalık, onun fizyolojisini çok değiştirmiş. Ağlamamak için kendimi zor tuttum.

Metin görünüyordu “İnsanı hastalık öldürmez, hayatı veren kim ise alacak da O’dur.” hakikatine inanmıştı çünkü.

Yılların özlemi ile ağzından dökülen birkaç kelime, odasındaki derin sessizliği bozarken onun en nahif ve şefkatli yanını izhar eder gibiydi.

– Oğlum geldi..

Oğlunun resmini iki seneye yakın masasında tutmuştu, sonra... Evet kırk sene sonra ancak oğlunu görmek nasip olabilmişti.

* * *

1971’de İzmir Hapishanesi’nde yatarken ona “Tâhâ” diye seslenmişim.

Tâhâ!

Kurtuluş sahiline ulaşan Son Peygamber’in izini takip ediyormuşsun, Tâhâ! Bir kayısı çekirdeğinin ağaç olup meyve verme devrini nasıl bir bir sayabilirsek; aynı şekilde senin yolunun nirengi noktalarını gösterebiliriz Tâhâ!

Şu hitap Safa Tepesi’nde toplananlara benzemiyor mu? Belki en yakının seni itham edecek Tâhâ! Sen de bir Habeşistan arar gibisin; lâkin dost belli değil; düşman gizli Tâhâ! Bir evde oturmuşsun “Darü’l-erkâm” mı Tâhâ? Gelenler, Ömer mi yoksa başkaları mı Tâhâ?

Yerden yurttan, maldan, mevkiden, makamdan, hatta candan hicret ediyormuşsun, nereye Tâhâ? Yine yolunu kesecekler, yine bir Cafer (radiyallâhu anh) çıkacak, yine bir âyet okuyup, yolu açacak mı Tâhâ?

Yakınların, sana boykot ilân etmiş, bu açlığın, bu yoksulluğun müddeti de üç yıl mı Tâhâ?

Ayaklarında, kollarında kan var... Ellerini açmış yalvarıyorsun: “Yâ Rab! Bunları affet. Bunlar ne yaptığımı bilmezler...” burası Taif mi, yoksa başka bir belde mi Tâhâ?

Bak tamamı iki kişi... Geliyorlar, sana inanmaya, seni taklit etmeye geliyorlar... Sene 620 mi, 971 mi Tâhâ?

İmkânsızlıkların el ele verdiği Bedir... Bir yumruk hâline gelen Müslümanlar... Ve çocukları okutma karşılığı serbest bırakılan esirler... Sanki her şey yeniden, her şey yeniden Tâhâ... Zekât yeniden, oruç yeniden, namaz yeniden Tâhâ!

Yine Yahudilerin ihaneti... Yine Ekmel Peygamber’e itirazlar yahut değişik teklifler... Yine kopup ayrılanlar, yine İbni Ubeyler... Şu, ciğerine gün vuran Hamza (radiyallâhu anh) değil mi? Şu, Resûlullah’ın (sallallahu aleyhi ve sellem) zırhını giymiş, O’nun adına şehit olan Mus’ab değil mi? Şu, yüzünden kanlar akan Habibullah değil mi Tâhâ?

İlim dağıtmak için, iman dağıtmak için, insana insanca yaşamayı öğretmek için giden âlimlerin, müminlerin kalleşçe katledilmesini düşün Tâhâ! Şu Recî’, şu Bi’r-i Maûne faciası mı Tâhâ? Bütün bu cinayetler, bütün bu kanlar ve bütün bu harpler, sadece gonca hâlinde olan bir imanı koparmak için mi Tâhâ?

Benî Müstalik Seferi’nden Hendek’e... Teri gül kokanın, yüzü kan ter içinde... Allah’a yalvaran, yoksulu doyuran, yetimin yaşını silen, kalem tutan eller, kazma ve kürek saplarında paramparça, Tâhâ! On parmağından çeşmeler akıtıp, orduya su içiren, bu sebeple gönülleri kendine kilitleyen eller parça parça; Tâhâ...

Kaysarlere, Kisralara davetname yazılıyor; diğer taraftan âlemlere rahmet olan Efendimiz (aleyhissalâtü vesselâm)’ın kuyusu kazılıyor... Yine Yahudiler sahnede, yine bir Yahudi kadın, O’nu zehirleyecek; tezatta tecelli eden hikmete bak ki saadetimizin sebebi olan Efendimiz (aleyhissalâtü vesselâm), Safiye (radiyallâhu anhâ) ile izdivaç buyuracak... Ve hâlâ, putlar arasında Kâbe ziyaret ediliyor, Tâhâ!

Tâhâ, çetin günler, zor günler gerilerde kaldı. İslâm’ın güneşi dünyaya yayıldı. Artık bu güneşi kim söndürür Tâhâ?

Sen bu büyük ve kıymetli hazineyi taşımaya memursun Tâhâ! Elbette ki düşmanın çok, terin bol olacak... Elbette ki takip ettiğin izlerde gördüğün ve bildiğin hâdiselerle karşılaşacaksın. Elbette bunlar olacak Tâhâ! Hakikatin üzerindeki tül, sadece ve sadece ilim ve iman ile aralanacak, başka şekillerde daima kapalı olacak, gazan mübarek olsun, Tâhâ! Tâhâ!

* * *

Yazacaksan Sen Yaz!.

Bir zaman arkadaşlar: “Bekir Ağabey Cidde Radyosu’nda Tâhâ’yı okuyor..” demişlerdi. Maalesef radyom olmadığı için onu dinlemek nasip olmadı.

Bekir Ağabey, paraya, mala düşmandı. Kaç defa hayatını yazmasını rica ettim, her seferinde: “yazacaksan sen yaz” derdi.

Onu görmeseydim hayatını yazardım. Gördükten, onu tanıdıktan sonra yazacağım her şey resimden öteye geçmez!

Necmeddin Şahiner Bey yazmış, tebrik ve takdir ederim. Gelecek nesil Bekir Berk’i tanısin ki; Bekir Ağabeylerin sayısı artsın.

Artık kenara çekilip, bana, sizlere “buyurun!” demek düşüyor. Sizleri bu kıymetli eserle başbaşa bırakırken, saygılarımı sunarım.

Hekimoğlu İSMAIL

O Bulunduğu Ortamı Değiştirebilen Bir İnsandı..

Her insanın bir zâhirî bir de derunî iç yapısı vardır. Fotoğraf buutları içinde, fotoğraflardan mürekkep bir filmle insanın zâhirî alanını tasvir etmek bir derece mümkün olsa da insanın derunî, yani iç yapısını tasvir imkânsızdır. Melekûti alanın tasviri, her türlü sınırı aşan bir alanın küçük bir

çerçeve içine sığdırılmak istenmesi anlamını taşır.

Bekir Ağabey bulunduğu atmosferi değiştirebilen, kendi kendine yetebilen, belirsizlikleri belirlilik alanına çıkarmakta muktedir, kalpleri uyaran özellikte bir insandı.

Dünyaya yerleşmemişti. Kefeni cebindeydi. Âhirete irtihal etmiş her sevdiği insanın arkasından buğulu duygularla içindeki ağrı dünyalılara hissettirmek isterdi. Hak dostlarının vefatı Bekir Ağabey'in içindeki bir yangının büyümesine sebep olurdu. Onlarla birlikte âdeta Bekir Ağabey'in yüreğinin bir parçası da ölüyor gibiydi.

Hak dostlarının ölümünde sema gibi ağlayıp yağmurlaşanlara, Hak dostluğunun anlamı mânâ âleminde tecelli eder.

Âlem-i mânâ insanın içinde bir bostan, bir cennet ve bir gülistandır. Bu âleme dalabilen, oradan, evvel ve âhire; zâhir ve bâtına dair her arzu ettiğini alabilir. Çünkü iç âlem, âlem-i melekût bir sahiplilik alanıdır. Dış alan sahipliliği insanın içindeki sınırsız alanı daraltır. Bekir Ağabey mukadderatça dış alan sahipliliğinden alıkonuldu.

Risale-i Nur'un berk-misal avukatının hizmetini îfa ettiği süre içinde müşahede edilebilen hâl, kâinat vüs'atinde bir değer ifade eder. Tefekkürî mânâda kâinat, ancak Bekir Ağabey'in savunduğu fikirlerin pencerelerinden seyredilebilir. Âlemin aklen ihatasında fizikî alan ne kadar dar boyutluysa, bir velinin, bir kahramanın da mülk ciheti itibariyle yani müşahede edilen âlemi itibariyle tanınması ve açıkça anlatılması o ölçüde muhaldir. Bulduğu atmosferi değiştirebilen Bekir Ağabey'in kişiliği, esrarengiz tarafları, kullandığı lisanı ile biraz keşfedilebilir. Yakınında bulunanların anlattıklarına göre; son zamanlarında ibadetlerine daha fazla önem vermekteydi. Bundaki muvaffakiyeti, meşale bir hayatın alevinin gittikçe yükselmesi ve hikmet dünyasından kudret dünyasına geçişin şiddetinin bir tezahürüdür.

Pek çok kimse Bekir Ağabey'i "Müslümanların avukatı" olarak tavsif ediyordu. Zira Bekir Ağabey, kendisini Risale-i Nur'un ve İslâm'ın gönüllü bir avukatı olarak görüyordu.

Bekir Bey, devletin din hakkındaki tutumunun tashihinin gerçekleşmesine ve bir temele oturtulmasına kendisini adanmış bir kahramandı. Böylece Türkiye içtimai hayatında gün be gün müsbet değişimler vuku bulmakta, güneş, daha bir başka gönülleri ve yürekleri ısıtmakta idi.

Bekir Bey'in uzun zaman yurt dışında kalmasına sebep olan düşünce bunun karşılığını pek pahalı ödemektedir. Zira ülkede hukuk ihlallerinin artması nifak tohumlarının ekilmesine elverişli bir zemin meydana getirmişti. Bir nifak tohumunun yeşermesi dal budak salması hatta daha da kötüsü –Allah korusun– kökleşmesi ihtimali vardı. Bu ise Bekir Ağabey'i ve tüm inananları derinden üzmekteydi.

Her şeyin temeli hukukîdir. Maddî ve mânevî hukuku yerine getirmeyen toplum felâh bulamaz. Bir tahribatın tamiri, çiğnenen değerlere yeniden önem verilmesiyle mümkündür. Elbette, gözleri perdeli insanlardan hukuk ve fazilet adına hassasiyet beklenemezdi. Ama İslâm'ı iradî olarak yaşayanların da hukuki olarak bir şeyler yapması gerekmektedir.

Yaşadığımız zaman dilimi içinde Güneş'in tulûa doğru kaymakta olduğu gözlenmektedir. Hukukun da üstünlüğüne daha çok dikkat edilecek günler yakındır. Her geçen gün Anadolu'nun bahadır evlâtları fevc fevc aslına rücû etmektedir. Atılan tohumlar ve çekilen sıkıntılar semeresini bire bin

vermektedir. Fakat Bekir Ağabey de tıpkı Üstad'ı gibi acele edip kışta gelenlerdendi. Geleceğin dırahşan çehreli altın kalpli gençlerinin ekseriyeti onu görüp tanıma bahtiyarlığına eremeyecektir. Zira o, çoktan şimşek hızıyla guruba kaymış, sevgililer diyarına göç etmiştir.

Bekir Ağabey, fânî ömrünün son durağına gelmek üzeredir. O, gurubun yakın olduğunun farkındadır. Artık yaşadığı gibi şimdi gözüyle gönlüyle tüm varlığı ile âhirete müteveccih olma zamanıdır. Vasiyeti üzerine cenaze namazını o şefkat kahramanı, hapishane arkadaşı muhterem Fethullah Gülen Hocaefendi kıldırır. Güzel insanlar güzel ata binip gittikleri gibi gittikleri yerlerde de beraberdirler. Artık Sultan Eyyub sırtlarında Ebâ Eyyûb El-Ensârî'nin bir kutlu misafiri daha olmuştur. Tıpkı Zübeyr Gündüzalp, Tahiri Mutlu, Mustafa Polat ve Sadullah Nutku gibi.. Risale-i Nur hizmetinin bu bahadır ve fedakâr talebeleri dünyada olduğu gibi âhirete de yan yana gitmektedir. Hani gidenler gider de iş kalanlara düşer. Bu kutlu davanın mümessillerinin fütursuz hareket etmeleri gerekmektedir. Hani "bir ölür bin diriliriz" dediği gibi şimdi yeni Bekirler yetiştirme zamanıdır. İçteki kıvılcımlardan sonsuzluğa uzanacak alevi yükseltmek gereklidir. Sonra âdeta müteharrik cenazeler hâline dönenlerin ruhlarına bir diriltici nefes üflenmelidir. Üflenmelidir ki suikastlerden, ihanetlerden, ehl-i nifak ve küfür karşısındaki zillet ve meskenetten kurtulsunlar.

Suad ALKAN

NUR ÜSTAD BEDİÜZZAMAN'IN AVUKATI BEKİR BERK (1926 – 1992)..

1926'da Ordu'nun Uzunisa nahiyesinin Delikkaya köyünde doğan Bekir Berk, 1951 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. İstanbul Barosu'nda başladığı avukatlığa 20 yıl (1953-1973) devam etti. Hukukun ihlâl edildiği bir dönemde hukukun üstünlüğünü, din ve vicdan hürriyetini savundu. Milliyetçiler Derneği'nden ayrılarak mesaisini ve bütün hayatını Müslümanların savunmalarına ayırdı. Üstad Bediüzzaman Hazretleri'nin 1943'ten 1960 Şubat'ına kadar on avukatı olmuştu. Üstad, Bekir Berk Ağabey'e hem Ankara hem de İstanbul'dan vekâlet vermişti. Bekir Berk, hayatı boyunca Hakk'ın ve haklının yanında yer aldı. Risale-i Nur'u ve Nur talebelerini savunmak için Anadolu'yu karış karış dolaştı.

Üstad Hazretleri'nin “Seni bana Allah gönderdi.” iltifatına mazhar oldu. Ankara ve İstanbul'da bizzat Üstad'ın vekâleti ile avukatlığını yaptı. 1973 yılında hac vazifesini ifa ettikten sonra Suudi Arabistan'a yerleşti. Cidde Radyosu Türkçe yayın bölümünde yaklaşık 15 sene programcı ve spiker olarak görev yaptı. 1989'da kansere yakalandı, İngiltere'de tedavi gördü ve ardından İstanbul'a yerleşti. 14 Haziran 1992'nin Kurban Bayramı gününde Hakk'ın rahmetine kavuştu. Eyüp Sultan'a defnedildi. “Zulme boyun eğmeyen mazlumların sesi Üstad Bediüzzaman'ın Avukatı Bekir Berk” olarak bir yâd-ı cemil olarak hafızalarda kaldı.

Bekir Berk Ağabey iki sene “Komünizme Karşı Mücadele” adlı bir dergi çıkartmıştır. Üstad'ın ölümünden sonra Nur talebeleri İzmir'de Zülfikar gazetesini çıkardılar. O toplatılınca Uhuvvet yayına başladı. Daha sonra Zübeyir Gündüzalp Ağabey'le beraber 1967-1971 seneleri arasında İttihat Gazetesi'ni çıkardı.

“Bediüzzaman ve Siyaset” (Timaş Yay., İstanbul 1991); “Bütün İftiralara Paydos” (Aksiseda Matbaası, Samsun 1960); “Dünya Anayasalarında Din” (Doğan Güneş Yay., İstanbul 1961); “Hakkın Zaferi İçin” (Yeni Asya Yay., İstanbul 1972); “İslâmî Hareket Bakımından Alparslan Türkeş Milliyetçi Hareket Partisi 9 Işık Doktrini” (Bekir Berk. Röportajı yapan N. Mustafa Polat, Güneş Matbaası T.A.Ş., İstanbul); “İthamları Reddediyorum” (Yeni Asya Yay., İstanbul 1972); “Körfez Fitnessi: Doğrular Yanlışlar” (Nesil Yay., İstanbul 2003); “Nurculuk Davası” (Hikmet Gazetecilik Ltd. Şti., İstanbul 1971); “Patrikhane ve Kıbrıs” (Doğan Güneş Yay., İstanbul 1962); “Risale-i Nur, Bediüzzaman ve Talebeleri Hakkında Türk Hakiminin Millet Adına Verdiği Kararlar” (Kardeş Matbaası, Ankara 1962) isimli kitaplar da başlıca eserleri arasında yer almaktadır.

Ordu'nun Yiğit Evlâdı

Bazen ruhumuz daraldığında, bazen gözümüzün önü karardığında, yanı başımızda bir ışıklı kandil buluveririz.

Büyüklerin çocukluk hayatları, gençlik günleri, hep hüsn-ü misal olacakları o eşsiz meziyetlerinin müjdecisi gibidir.

Altı yüz yıllık ulu çınar ağacını devirmek isteyenler o çınardan yepyeni, taptaze bir sürgün çıkacağını hesap edememişlerdir. Şimdi Osmanlı'nın torunları yeni bir devletle her şeye sil baştan

başlamaktadır. Memleketin her yöresinde –ilk başlarda cılız gibi görünse de– yeniden bir diriliş bir kendine gelme gayreti görülmektedir.

Yıl 1926.. Mevsim taze bahar günleri..

Karadeniz’de Ordu’nun dereleri sanki bir müjdeyi verir gibi akmaktadır. Hani Kafkas Kartalı vardı ya bir zamanlar.. Şeyh Şamil gibi bir yüreğe sahip olacak bir yavru dünyaya gelir Delikkaya köyünde.. Fatma Hanım varlığı ile gurur duyacağı bir erkek evlât dünyaya getirmiştir.

Küçük yavrunun kulağına dokunan ilk ses “Allahu Ekber.. Allahu Ekber..”

Kafkas kökenli bu asil aile, soyadı kanununun çıkarılması ile “Berk” soy ismini alır.

Berk kelimesine sözlüklerde “Şimşek çakması, parlama ve yıldırım” gibi anlamlar yüklenmiştir. Bekir Ağabey, altmış altı senelik ömrü boyunca bu soyadına yepyeni anlamlar yükleyecektir!. Henüz çocukluk yıllarında hem de kendi köyünde haksızlıklara karşı ilk mücadelesini vermeye başlamıştı bile.

İlkokul yıllarında her sabah fırından iki ekmek alır. Ekmeklerden birini sahilde, parçalara ayırarak denizdeki balıklara atar. Sabahları bu ekmek ziyafetine alışan balıklar büyük ruhlu küçük çocuğun önünde toplanır. Aybaşında fırına olan borcunun iki kat çıkması babası Mustafa Efendi’yi şaşırtır. Öğrendiğinde ise oğlunun bu anlamlı ve şefkatli davranışı karşısında gözleri dolar ve Rabb’isine bir kez daha şükreder.

Berk ailesi, Mustafa Efendi’nin memuriyeti dolayısıyla İstanbul’a gelir. Beşiktaş’ta Kalas sokağındaki mütevazi bir eve yerleşir. Daha sonra Unkapanı yakınlarındaki Haydar semtine taşınırlar. O günlerde annesi Fatma Hanım, henüz dokuz on yaşlarındaki oğlu Bekir’in elinden tutup, her cuma günü Ayasofya’ya götürür. Neden oraya gittiğini soranlara da Hızır (aleyhisselâm)’la buluşmaya gittiğini söyler. Bu mümin hanım kırk cuma namazında şayet Ayasofya’ya gidilirse, orada Hızır (aleyhisselâm)’la buluşulup görüşüleceğine inanıyordu. Böylece bir yıla yakın bir zaman, tam kırk cuma günü Ayasofya’ya gitmiştir.

İşte o günlerde Bekir Berk henüz ilkokul dördüncü sınıfta okumaktadır.

Bu Ne Güzel Rüya!

Kutlu bir gece, Güneş henüz sabahın nazlı şafağını yoklamamıştır. Sabah, bin bir sırta rahm-ı mader olacaktır. Küçük Bekir, yatağında garip bir telâş ve heyecanla sayıklamaktadır:

Yaparım Efendim..

Emredersiniz Efendim..

Baş üstüne Efendim..

Cebelden cebele atlarım Efendim..

Binerim Efendim..

Gidelim Efendim..

Başüstüne Efendim..

Küçük Bekir Berk, kan-ter içinde kalmıştır. Annesi oğlunun bu fevkalâde hâlini sessiz sessiz seyreder. Uyandığında annesinin ısrarlarına dayanamayan Bekir Berk, istemeye istemeye gördüğü bu

efsunlu rüyayı annesine anlatmak zorunda kalır.

Emsallerinden farklıdır, okumaya çok merakı vardır. Derslerine, aksatmadan ve düzenli olarak çalışır. Kitapların, onun dünyasında ayrı bir önemi vardır Okul sıralarında okuma merakı yüzünden yiyecektir ilk ve son dayağını!.

Bir gün matematik dersinde kaçamak kitap okuduğundan dolayı öğretmeni tarafından tokat yemişti. Daha ilkokulun başlarında iken başlamıştı üst sınıfların kitaplarını okumaya.. Evden hiç dışarıya çıkmaz devamlı evde okumakla vakit geçirirdi. Soranlara “Dışarıda kızlar var ve beni rahatsız ediyorlar.” derdi.

İlkokulda sınıflarında bir Yahudi çocuğu vardı. O, sınıflarının en çalışkanıydı. Bekir Berk bu durumu kabullenemez ve kısa bir zamanda onu geçer ve sınıfının en çalışkan talebesi olur.

Resim: 1 Avukat Bekir Berk'in annesi Fatma Berk Hanımefendi.

Resim: 2 Küçükyalı Kabristanında Fatma Berk Hanımefendi'nin (1904 – 1979) kabri.

Resim: 3 Avukat Bekir Berk'in Beşiktaş'ta okuduğu Gazi Osman Paşa Ortaokulu (1938-1941). Resmin arkasında “Sevgili okulumuz Gazi Osman Paşa Ortaokulu.. Hatıra Bekir Berk.” ifadeleri yazılıdır.

Yüce Dağların Fırtınası..

Mehmed Feyzi Pamukçu (Şallıoğlu) Ağabey büyük zâtları dağa benzetirdi. Yüce dağların kışları, şiddetli olduğu gibi fırtınası da hiç eksik olmaz. Bekir Ağabey altmış küsur yıllık ömründe nice fırtınalar yaşayacaktır.

Balıkesir Lisesi'nde okumaktadır. O zamanlarda rahmetli Ayhan Songar da aynı lisededir. Milliyetçi ve mâneviyâtçı gençler şehre asılan bir levhadaki “Lokal 55” ifadesinden rahatsız olmaktadırlar. Levhayı bir gece vakti taşıyarak indirirler. Durum okul idaresine intikal eder. Disiplin kurulu, “Bunu kesinlikle Bekir Berk yapmıştır.” diyerek, Bekir Berk'e üç ay okuldan uzaklaştırma cezası verir. Olayın asıl faillerinin Ayhan Songar ve arkadaşları olduğu ancak Bekir Berk'in vefatından kısa bir süre önce anlaşılacaktır.

İnançsızlığa Karşı Dimdikti..

1940'lı yıllarda komünizm revaçtadır. Bu nedenle inanca ve dine düşmanlık hızla artmıştır. Gayretin ve cesaretin bayrak şahsiyeti Bekir Berk, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde okumaya başladığında bünyesi zayıf olduğu için tüberküloz hastalığına yakalanır. O günleri kendisi şöyle anlatmaktadır:

1944 öncesi komünizm faaliyetleri artmıştı. Allah'a (celle celâlühû) ve Resûlüne (aleyhi ekmelüttehâya) bağlı bir mümin olarak bu durum beni çok rahatsız etmişti. Komünizm aleyhinde büyük bir nümayiş (gösteri) gerçekleşir. Gösteride bulunanların en ön safında bulunanlardandım.¹ Beyazıd'dan Cağaloğlu'na, Cağaloğlu'ndan Eminönü'ne, oradan Galatasaray'a, Galatasaray'dan Taksim Âbidesi önüne kadar, “Kahrolsun komünistler” nidasıyla yürümüşük. Âbide'ye Türk bayrağını dikme şerefi bana nasip oldu. Arkadaşlarla İstiklâl Marşı'nı söyleyerek komünizme karşı şahlanmanın akabinde tevkif olunduk. Tabii o yıllar İkinci Dünya Harbi günleridir.. Mahrumiyetlerin vücut yapımda meydana getirdiği bir tahribat sonucu akciğer kanaması geçirdim. Çok yorulmuştum. Kanamadan sonra hastaneye kaldırıldım. Heybeliada'da yattım. Tüberküloz olmuştum. O zamanlar, günümüzde bulunan ilâçların hiçbirisi yoktu. Ciğerlerimiz hava ile tazyik edilerek sıkıştırıldı. Bu suretle hastalıkla mücadelede girişildi. Bu sebeple uzun yıllar akciğerlerimi tedavi ettirmek zorunda kaldım. Doktorlar çok gezmememi, güneşte durmamamı, ciğerlerimdeki hastalığı alevlendirecek şeylerden çekinmemi salıklamışlardı. Fakat bu arada ben fakülteyi Allah'ın izniyle bitirdim. Avukatlık stajımı da yapıp, avukatlığa başladım. Müminlerin müdafaasını harfiyen deruhte etmek niyetinde olduğumu bildirerek annemden müsaade istedim. Otobüsle annemin yanına giderken yorulurdum ama gariplerin mazlumların davalarına giderken yorgunluk nedir bilmezdim. Hele hele namaz kıldı diye, dinî eser okudu diye, mahkemeye verilen müminlerin davalarına değil yorgunluk bir başka aşkla ve şevkle giderdim.

O zaman anladım ki bir inayet var!. Allah'ın lûtfu var!. İhlâsla hareket edilirse Rabb'im, sağanak sağanak lütuflar yağdırıyor. Benim gibi ağır bir adam bile Anadolu'nun her ilinde ilçesinde her türlü davaya yetişebiliyor. Bazen trenle bazen otobüsle, bazen kamyon kasasında ve bazen de tayyare ile davalara yetişmeye çalışırdım. Kimi zaman da at, eşek sırtında karda, yağmurda, çamurda mahkemelere gidebilmek mazhariyetine eriştim. Hastalığıma rağmen. Bunun bir inayet olduğunu

gördüm.

Bu yürüyüş ve protesto hâdiseleri sonrası Nur Risaleleri'nin aziz müellifi Üstad Bediüzzaman Said Nursî, şunları ifade buyuruyordu:

“Aziz, sıddık kardeşlerim! ‘İhlâs’ ve mektupların suretlerinin hafiyeler tarafından alınması, sizi müteessir etmesin. Zaten o mektupları ve ‘İhlâs’ ve ihbar-ı Aleviye’yi onlara okutmak, Risale-i Nur hesabına ve fütûhâtına lâzımdı. Hem bu hâdise zamanında İstanbul’da bolşevizm aleyhindeki nümayiş hâdisesi, Risale-i Nur’a karşı perde altında hücum eden iki kuvvet birbirine vaziyet almaya başladığı cihetle, Risale-i Nur fütûhâtına büyük bir vesiledir. Muvakkat bize karşı bazı ilişmeler olsa da hiç ehemmiyeti yok. Çünkü bolşevizmin, Müslümanlar içinde anarşilik mahiyetinde küfr-ü mutlak ve fikr-i tabiatla yerleştirilmesine mukabil, ancak ve ancak Risale-i Nur’un fevkalâde kuvvetli hakikatleri çıkabilmesinden, milliyet-perver ve vatan-perver ve siyasetçiler ve dindarlar, Risale-i Nur’un arkasına girmeye ve onunla barışmaya ve onunla siper almaya bir yol açılıyor nazarıyla bakıyoruz.”²

Bu konuyla alâkalı yine Tarihçe-i Hayat’ın Emirdağ Hayat’ı kısmında Bekir Berk’in de katıldığı Tan Hâdiseleri’yle alâkalı olarak şu satırları okumaktayız:

İstanbul’da komünizm aleyhindeki hâdiseyi gören Risale-i Nur talebelerinin mektubundan bir parça: “Aziz kardeşlerim! — لَه الْحَمْدُ وَالْمِنَّةُ — ‘Bütün şükür ve şükranlar Allah’adır, minnetin her türlüsü de sadece O’nadır.’ – Dün, Nur’un mânevî bir fütuhâtı, bütün azamet ve dehşetiyle İstanbul’da görüldü. Küfr-ü mutlakı dünyaya, hususan âlem-i İslâm’a yerleştirmek isteyen bir cemiyet ve onların nâşir-i efkârı ve mürevvic-i a’mâli olan bir-iki gazete matbaası ve kütüphanesi darmadağın edilerek, dinsiz yaptık, komünist yaptık zannedilen gençlik ve mekteplilerin ağzıyla ve harekâtıyla ve fiilleriyle protesto edildi. ‘Kahrolsun komünistlik’ diye beddua edildi. Bu cemiyetin, binler lira maddî, milyonlar lira da mânevî zararı oldu. ‘Ey Nurcular! Şimdi maddî imkân hâsıl olmuyor diye üzülmeyiniz. Nurun fütûhâtı geniş bir sahada devam ediyor. Küllî bir muvaffakiyet hâsıl oluyor.

‘هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي = Bu, Rabb’imin bir lütfudur...’³

¹ Merhum Bekir Berk, burada tevazu göstermektedir. Komünizm aleyhindeki bu yürüyüşlerin, bu kahrolsun beddualarının en önünde milliyetçi gençliği çekip çeviren, Taksim’de ay yıldızlı bayrağımızı direğe çeken, yürüyüşteki ve nümayişteki bütün hareketlere yön veren hep Bekir Ağabey’dir.

² Emirdağ Lâhikası, 1/98-99.

³ Tarihçe-i Hayat, s.477-478.

BEKİR BERK AĞABEY'İN ARŞİVİNDEKİ VESİKALARDAN HÂDİSELER

18 Ekim 1946: Garip Bir Birleşme!

Yakın tarihimizin namılı paşalarından, Mareşal Fevzi Çakmak, solcularla birleşerek, İnsan Hakları Cemiyeti ismi altında bir cemiyet kurmaya teşebbüs eder.

O günün gazetelerinin hâdiseyi duyurma şekli oldukça dikkat çekicidir:

“Mareşal Fevzi Çakmak ve arkadaşları tarafından yeni kurulan İnsan Hakları Cemiyeti'nin ilk toplantısı dün akşam saat 17:00'de cemiyetin muvakkat merkezi olan Karaköy Palas'taki Kenan Öner'in yazıhanesinde yapılmıştır. Cemiyet müessislerinden Mareşal Fevzi Çakmak, Kenan Öner, Raşid Erer, Tefik Rüştü Aras, Zekeriya Sertel, Cami Baykut, Hasan Rıza Soyak, Hamdi Arpak ve Özdemir Evliyazade bu toplantıda hazır bulunmuşlardır.”

Ertesi günkü (19 Ekim 1946) Cumhuriyet gazetesinde cemiyet tarafından yayınlanan nizamnamede cemiyetin maksadı ve gayesi, cemiyetin faaliyet tarzı izah edilmektedir. Bu arada sekizinci maddede de şöyle denilmektedir: “Cemiyet, din ve ırk düşmanlıklarına muhaliftir ve bu ayrılıklarla mücadele etmeyi vazifelerinden sayar.”

Cemiyetin, müessis, fahrî, aslî ve yardımcı adlar ile dört türlü âzâsı olacaktır.

Cemiyet âzâsından olmak için konulan şart üçüncü maddede şöyle anlatılmaktadır:

“Bu gaye ve maksatlara inanmış olan erkek ve kadın bütün vatandaşlar, diktatörlüğe ve faşizme hizmet etmemiş olmak şartıyla cemiyete âzâ olabilirler.”

Mareşal'in beyanatını müteakip yeni cemiyetin nizamnamesi ile ilgili kafalar karışmıştır. Gazeteciler niçin muhtelif ideolojilerden yalnız faşizme hizmet edenlerin cemiyete alınmayacağını sorarlar. Müessisler bu soruya “Faşistler, insan haklarını tanımayanlardır. Bu itibarla, insan haklarını tanımayanların bizim cemiyetimizde işi nedir?” şeklinde yine bir soruyla cevap vermiştir.

Susan Mareşal!.

Hukuk Fakültesi'nden bir genç söz alır

– Yeni kurulan bu cemiyet hakkında daha etraflı aydınlatılmak istiyorum. Gazetelerde okuduğum şimdi de gördüğüm vecihle yeni cemiyet ayrı yolda yürüyen iki kutbu birleştirmiştir. Solcu olarak tanınmış Zekeriya Sertel ile Türkçülüğü ve millî cepheyi temsil eden Mareşalimizin nasıl imtizaç ettiğini öğrenmek istiyorum.

Genç üniversitelinin söylediği bu sözler toplantıda soğuk bir havanın esmesine sebep olur.

Genç, kararlı bir şekilde sözlerine devam eder:

– Hatta Üniversite gençliği solcu olan Zekeriya Sertel'e o kadar kızmıştı ki matbaasını yıkmak zorunda kalmıştı.

Zekeriya Sertel, oturduğu yerden:

– Benim matbaamı üniversite talebesi değil, polis yıktı, der.

Gencin sözünü bitirmesi üzerine gerek Mareşal Fevzi Çakmak, gerek Kenan Öner ve diğer

mümessiller, cemiyetin siyasî olmadığını, solcu olarak tanınan kimse üzerinde yanlış düşünüldüğünü ve esasen cemiyetin bu iki kutbu birleştirmekle muvaffakiyet gösterdiğini söylemişlerdir.

Aynı tarihli Tanin gazetesi ise hâdiseyi şöyle verir:

Mareşal'ın konuşmasından sonra muhtelif mevzularda konuşmalar olmuş ve hukuk fakülteli bir genç şunları söylemiştir:

– Burada müfrit solcular var. Bunlar milletin infialini kazanmış kimselerdir. Gerek gençlik ve gerekse millet bunları sevmiyor. Nasıl oluyor da Sayın Mareşal bu zâtlarla teşrik-i mesai ediyor. Bunu öğrenmek istiyorum.

Üniversiteli gencin çok sert bir ifade ile birleşmeyi protesto etmesi üzerine orada çetin tartışmalar yaşanır. Kenan Öner, üniversiteli genci teskin etmeğe çalışır. Mareşal'ın “Bu insanî bir harekettir. Temiz bir maksatla bu işe başlanılmıştır.” sözlerinden tatmin olmayan üniversiteli genç, toplantıyı terk eder gider!..

Ani Bir İstifa..

Günün ilerleyen saatlerinde Kenan Öner, İnsan Haklarını Koruma Cemiyeti'nden istifa etmiştir. Vaktin geçtiğine binaen istifa işini tahkike imkân bulamadık.

Mareşalla arkadaşlarının kurdukları cemiyet

Mareşal Çakmak dün gazetecilere cemiyetin niçin kurulduğunu ve neler yapacağını anlattı

Cemiyet kurucularına sorulan sualler

- SUAL — Niçin muhtelif ideolojilerden yalnız faşizme hizmet edenler cemiyete alınmayacaklardır?
SUAL — Cemiyet kurucuları arasında Türkcülüğü ve milli cepheyi temsil eden Mareşal ile solcu olarak tanınan Zekeriya Sertel nasıl intizac edebilmişlerdir?

Resim: 4 19 Ekim 1946 tarihli Cumhuriyet gazetesi haberi birinci sayfasından böyle vermişti.

Bekir Berk Ağabey'in arşivindeki vesikalardan hâdiseleri takip etmeye devam edelim..

20 Ekim 1946 tarihli Tasvir Gazetesi Genç Hukukçu'nun sorusuna Mareşalin verdiği cevabı ayrıntılı bir şekilde yayınlayacaktır:

– Aşırı solculukla malûl kimselerin kanaatleri bir nevi Kızıl faşistliktir. Bence, tek şef sistemine dayanan aşırı solculuk da insanlık ve kanun haricidir. Binaenaleyh bu gibilerin aramızda bulunmaması lâzımdır. Benim aşırı solcularla ve alelumum milli fikirlerin dışında kanaat besleyenlerle anlaşmama imkân yoktur. Bu gibilerle elbette teşrik-i mesai eylemeye imkân yoktur. Cemiyet, siyasî maksatlar dışında kurulmuştur. Haksızlığa maruz kalanlara avukat, hastalara doktor bulmak gayemizdir. Siyasî hiçbir mülâhaza gütmediğim için bu cemiyete bir hayır cemiyeti sıfatı ile

iltihak ettim. “Hayır işine, ideoloji davaları karışırsa elbette böyle bir cemiyette yerim olmaz, fikren milliyetçi olduğumu tekrar etmeye lüzum yoktur ve herkes beni bilir ki sol temayüllerin muhalifiyim.

Kenan Öner’in gazetelerde yayınlanan, Cemiyet’le ilgili açıklaması da şöyledir:

– Benim bu cemiyetle hiçbir alâkam yoktur. Ben şahsen cemiyetin kuruluşunda ve faaliyetinde katiyen faal bir rol oynamadım. Bunu böyle olduğu gibi kabul edin. İşin hakikî mahiyeti şudur ki, bazı kimseler Mareşal’in evine gitmişler ve böyle bir cemiyetin teessüsü için kendisini teşvik etmişlerdir. Cemiyetin kurulma günü için hazırladıkları toplantının da benim yazıhanemde olmasına gıyabımda karar vermişler. Kanaatlerime tamamen zıt bazı şahısların yazıhanemde toplanmalarını menetmek nezaketsizliğini gösteremezdim. Toplantı benim için bir emrivâkidir. Yukarıda da bildirdiğim gibi bu cemiyetle benim hiçbir alâkam olmadığının efkâr-ı umumiyeye de bilinmesini isterim.

25 Ekim 1946 tarihli Tanin gazetesinde Hüseyin Cahid Yalçın “Bir Cemiyetin Romanı” başlıklı yazısında geleceğin Kur’ân Nurları’nın Avukatı Bekir Berk için şunları kaleme alıyordu:

“Yalnız şu var ki Mareşal bu işin asıl âmili değildir. Bazı kimselerin müracaatı üzerine bu cemiyet fikrini ve başa geçmeyi kabul etmiştir. Fakat teklifi yapanların Paşa’yı hayal kırıklığına uğratmış ve aldatmış olduklarına hükmetmek zaruretindeyiz. Çünkü Mareşal, beyanatında, millî fikirler dışında kanaat besleyenlerle anlaşmasına imkân olmadığını, onların da bir kızıl faşist telâkki edilebileceğini açıklamıştır.”

Kenan Öner de Tasvir’de çıkan mektubunda “Bulduğum ilk içtimada gözüme itimat telkin edecek mahiyet arz etmediği içindir ki, bunun dışında kaldım.” demek zorunda kalmıştır. Yine aynı mektubunda “Böyle bir cemiyetin ciddî ve samimî olmak şartı ile memleketimizde teşekkülüne bugün de yarın da taraftar bulunuyorum.” dediğini görüyoruz. Bu da teşkil ettiği cemiyetin ciddî ve samimî olmadığını itiraftan başka bir şey değildir. Kenan Öner daha ilk toplantıda nasıl bir hatanın içerisine girdiğini kabul edecektir.

Evet, o ilk toplantıda genç bir üniversiteli olan Bekir Berk’in Paşa’ya “Zıt kutuptakilerle nasıl bir araya geldiniz.” sorusu perdeli gözlere âdeta bir balyoz gibi inmiş ve bu garip cemiyeti darmadağın etmeye kâfi gelmişti.

Mareşal’in şu sözlerini hakikî bir hüznün içinde okuduk: “Haksızlığa maruz kalanlara avukat, hastalara doktor bulmak gayemizdir... Buna bir hayır cemiyeti sıfatı ile iltihak ettim.” Adı üstünde tam siyasî bir teşekkül olan “İnsan Hakları Cemiyeti” Mareşal’e haksızlığa maruz kalanlara avukat, hastalara doktor temin edecek bir hayır cemiyeti diye tanıtılmış! Bir Üniversite talebesini bile aldatamayan bu “hayır cemiyeti” zevâhirine ne yazık ki koca Mareşal kapılıp sürüklenmiştir! Rüştü Aras’ın, Zekeriya Sertel’in, Cami Baykut’un bu yüksek hayır işini temin hususunda bu kadar mütevazî hareket etmeleri, gerçekten hayran kalınacak bir fazilettir.

Bari, haksızlıklara kurban gidenlerin ruhuna mevlûd okutmayı da bu hayır cemiyetinin vazifeleri arasına ithal etselerdi!.

13 Kasım 1946’da Ordu’da yayınlanan Güzel Ordu Gazetesi gelişmelerle ilgili dikkate değer bir yazı neşredecektir:

İstanbul gazetelerinde okuduk. Üniversiteli Bekir Berk, Mareşal’e sormuş:

– Siz, insan haklarını korumak için Zekeriya Sertel ve emsali ile nasıl teşrik-i mesai edebilirsiniz?

Salon velveleye gitmiş. Zekeriya Sertel bağırmiş. Cami Baykut atmış, tutmuş.. Mareşal, Bekir Berk'e cevap vermiş fakat verilen karşılık tatmin edememiş olacak ki Bekir Berk salonu terk etmiş.

Mareşal'in; Zekeriya ve Tefvik Rüştü Araslar'ın arasına girmesi –içtimaî sahada da olsa– asla caiz değildir. Bekir; Mareşal'e sual açmakla yalnız gençliğin hissiyatına tercüman olmak gibi daracık bir çerçeveye içine kendisini sıkıştırmış değildir. Bekir, akl-ı selime tercüman olmuştur.

Bekir Berk, bizim Bekir'dir. Ordu'nun Delikkaya köyündendir. Onun bu hareketi önce Orduluların göğüslerini kabartır. Hele “Uzunisalı” bundan taşkın bir gurur duyar. Zira Bekir, Uzunisalı'nın dayızadesinin çocuğudur.

Aynı günlerde yayınlanan Akbaba Mecmuası'nda şair Yusuf Ziya Ortaç “Gençlik” başlıklı yazısında şunları ifade ediyordu:

“Bir genç çıktı. Adını duymadım, yüzünü görmedim, sesini işitmedim. Belki yirmisinde var belki yok.. Koskoca bir mâziye, yetmiş yaşında bir şöhrete, ihtiyar Mareşal'e sordu:

– Siz bu adamlarla nasıl el ele verebiliyorsunuz?

Bir gencin ağzından çıkan bu ses, bir gencin değil, bir gençliğin sesidir. Bu Cumhuriyet Bayramı'na bu sesin neşesi, bu sesin ümidi, bu sesin ışığı içinde giriyoruz.

Nereye bakarsak bakalım: Dağa, denize, göğe, göreceğimiz her şey bize gurur verir. Şu kuş uçmaz, kervan geçmez tepelere tek başımıza çıkabiliriz. Bu mal ve can güvenini bize Cumhuriyet verdi. Şu radyo dinleyen kır kahvesi.. şu okuma aşkıyla “gazete” diye trenlere tırmanan köylü çocuk.. şu mektubunu kendi yazan rençber.. hepsi hep inkılâbın eseridir. Fabrika bacalarından ateş dolu yüreklerin dumanı savruluyor. Tarlalar, tezgâhlar, ocaklar, sınırlarımızı çeviren bir milyon süngünün ışığında gönül rahatıyla işlemektedir. Türk toprağı doğuda ve batıda; güneyde ve kuzeyde en bereketli mahsulünü veriyor. Yurdumuzun karasına, denizine, göğüne, kadınımla, erkeğimizle her gün biraz daha sahibiz. Toprakların, altını ve bulutların üstünü hep bu nesil fethediyor.

Her şey, gördüğümüz her şey, bize bu bayram gününde övünmek hakkını verir: En ufak köyden en büyük şehre kadar..

Fakat hepsinin üstünde ve gururumuzun başında gençliği taşıyacağız. İnkılâbın en güzel en büyük eseri odur.”

Genç Adam

Mareşal Fevzi Çakmak'a sual sorması fırtınalara sebep olmuştu. Genç Hukukçu, Büyük Doğu Mecmuası'na bir mektup yazarak meseleyi anlatmıştı. Bekir Berk'in mektubunu Necip Fazıl Kısakürek, Büyük Doğu Mecmuası'nda “İç Muhasebe” yazısından sonra “Göçen Mareşal” başlığı altında bir takdim yazısıyla neşredecektir. Büyük Doğu'nun takdimiyle “Geleceğin Nur Avukatı Bekir Berk”in mektubunu beraberce okuyalım:

Resim: 5 Akbaba dergisinin o günleri hicveden kapağı.

Göçen Mareşal

Evet, bir Mareşal böyle göçtü; başka tek kelitemiz yok! O Mareşal ki, bir zamanlar biricik ümidimizdi! Hâdise malûm. Demokrat Parti'nin taktik ağına çok ucuz ve çok kolay şekilde düştükten sonra, bir de mücerret ve gerçekten gülünç bir takım tabir ve dava maskeleri altında kızılara da kapılıvermek ve son prestij mangırına kadar harcanmak. Meğer Mareşal'in, gönüllerde Mareşal kalması için, evinden ve sükûtun dairesinden dışarıya tek adım atmaması lâzımmış!...

Izdırap ve inkisarlar içinde susarken, sözü, mahut cemiyetin kuruluş günü oraya gidip bütün gençlik adına isyan ve teessüflerin en güzelini belirten ve gündelik gazetelerin dilinden günlerce düşmeyen Hukuk talebesi Bekir Berk'e bırakıyoruz:

Hâdise..

Muhterem Necip Fazıl!

Bu satırları yazarken kalbim, 4 Aralık 1945'de Tan'ın yoğrulmasından sonra miting arkadaşlarımla söylediği İstiklâl Marşı'yla beraber Türk bayrağını Taksim âbidesi önündeki direğe çekerken duyduğum heyecanla çarpıyor.

İman ve ahlâk davasında sizinle beraber olan ben, “kızıl kobra”nın hortlamak üzere olduğunu anlayınca tehlike çanını ancak sayfalarınızda çalabileceğimi ümit ederek aşağıdaki yazımı size göndermeye karar verdim.

Bir ay kadar önce Üniversite Profesörlerinden Ali Fuat Başgil'in “İnsan Haklarını Koruma” adlı bir cemiyet kurmak istediğini öğrenince, bu temiz gayeli cemiyete girmeye karar vermiştim.

Çünkü memleketi korkunç surette kemiren huzursuzluğun en mühim sebeplerinden birinin Anayasa ruhuna uygun hareket edilmemesi olduğuna inanıyordum.

18 Ekim Cuma günü, sabah gazetelerinde, Mareşal Fevzi Çakmak'la arkadaşlarının, Anayasa'nın fertlere bahşettiği “bütün hakların katıksız olarak meşru ve kanunî yollardan temini” maksadıyla, İnsan Haklarını Koruma Cemiyeti'ni kurduklarını okudum. Fakat Mareşal ile beraber cemiyeti kuranlar arasında Kenan Öner, Sadık Aldoğan, Cemalettin Kip gibi gençliğin; sevgi ve hürmetini kazananlardan başka, Tevfik Rüştü Aras, Cami Baykut ve Zekeriya Sertel'in adını da görünce bir an

durakladık.

İnsan haklarını korumak ve Zekeriya Sertel, Cami Baykut?

Ne korkunç tezat!..

Her vesile ile Türk'ün istiklâl ve hürriyeti uğruna, iç ve dış düşmanlarla –icap ederse– kanının son damlasına kadar çarpışacağını haykıran üniversite gençliğinin, önünde saygıyla eğildiği Mareşal Fevzi Çakmak!

Üniversite gençlerinin kendisine “Zavallı Tefik Rüşti” dediği şahıs!..

Bugün saflarında görüldüğünüz kızıl bezirgânlar güruhu, genç Türkiye'nin güven ve imanla belini dayadığı mesnetleri çökertmek ve her zerresinde bin şehit ruhunun birleştiği vatan topraklarını, mülevves iştilahların tatminine âmâde kılmakla vazifelidirler. Ve bir vakitler, şu Moskova'daki Pravda gazetesinin İstanbul nüshası diye tanınan Tan'ı çıkaran Zekeriya Sertel! Vesaire!..

Cami Baykutların, Zekeriya Sertellerin adını, “İnsan Haklarını Koruma” gayesiyle kurulan bir cemiyetin milliyetçi tanıdığımız kurucularının adı yanında görünce, beynimde bir istifham belirdi. Bu nasıl olur?

Yoksa? Evet, yoksa kızılılar her şeyden önce büyük bir Türk olan Mareşalimizin gölgesine sığınarak yeniden zehirlerini saçabilmek imkânını mı arıyorlar?

İşte bu düşüncelerle Cuma günü saat beşte Karaköy Palas'ta açılış töreni yapılacak olan cemiyetin muvakkat merkezinde onlarla konuşmaya karar verdim.

Kızıl elek şehit kanı kırmızısını öldürmesin!. Ben oraya vardıkdan sonra hepsi gelip Kenan Öner'in yazıhanesinde toplandılar. Odadan gelen sesler toplantının gürültülü geçtiğini gösteriyordu.

Bu arada toplanan gazetecilerin de beklemekten canlarının sıkıldığı belliydi. Nihayet geç vakit içeri kabul edildik. Bu arada, kurucularının bir kısmının gittiği görülüyordu. İçeride Mareşal, Kenan Öner, Cami Baykut, Zekeriya Sertel, Tefik Rüşti, Özdemir Evliyazade, Hamdi Arpak kalmıştı. Zekeriya Sertel, yazılı olan Mareşal'in beyanatı ile cemiyet nizamnamesini gazetecilere dağıtmaya başladı. Ben farkında olmadan Zekeriya Sertel'in yanına oturmıştım.

Cami Baykut “Cemiyetimiz ve gayesi hakkında bütün malûmat beyanname ile nizamnamede vardır.” dedi. Gazeteciler arasında durgunluk görünce Mareşal'a hitaben soracağım suali, gazeteci olarak değil, herhangi bir vatandaş olarak sordum ve yine soruyorum:

– “İnsan Haklarını Korumak” adı ile kurulan bu cemiyette ideoloji bakımından iki zıt kutup teşkil eden şahsiyetlerin toplandığını görüyorum! Bunlardan bir kısmı, Batılılar'ın anladığı mânâda bir demokrasi anlayışıyla düşündüğünde şüphe olmayan kimseler; diğerleri ise Batı demokrasilerini mürteci addeden ihtilâlciler sosyalistler!.

Zekeriya Sertel'in bana yiyecekmiş gibi bakarken dudaklarının titrediğini, Özdemir Evliyazade ile hiddetli hiddetli başını sallayan Cami Baykut'un da sırttır gibi güldüklerini, Mareşal'in ise bir sfenks sükûtuyla oturduğunu görünce:

– “Sualime gülebilirsiniz! Fakat bu, her Türk'ün kafasında beliren bir istifhamdır! Bu düğümü çözmek vazifenizdir! Bunlardan Mareşal üniversite gençliğinin alkışladığı, Zekeriya Sertel ise tel'in ettiği kimselerdir. Bu birleşme nasıldır?” diye millî vicdanla beraber bu birleşmeyi protesto ettiğimi

anlattım. Bunun üzerine salonun havası değişti, bir kımıldanma ve huzursuzluk olduğunu hissediyordum.

O sırada Zekeriya Sertel köpürerek:

– “Üniversite gençliği beni tahkir etmedi. Bana ne yaptıysa polis yaptı!” dedi. Cami Baykut’la Evliyazade (!) denilen kimsenin bir şeyler söylediğini, Mareşal’in ise:

– “Onlar insan değil mi?” diye konuştuğunu görünce:

– “Zekeriya Sertel ve grubunun insan olmadıklarını söylemedim, nasıl birleştiğinizi soruyorum!” dedim.

Bu arada, söze karışan Kenan Öner, boğazını göstererek:

– “şurama kadar gelen bir şey soracağım! Bu cemiyete ecnebiler de giriyor mu? Müphem konuşmayınız, açık söyleyiniz. Burada iki kutup yoktur.” dedi.

Cevap verdim:

– Kapalı konuşmuyorum, apaçık bir şeyden bahsediyorum! Mareşal, Türklüğün istiklâl ve hürriyetini benimseyen, millî cepheyi temsil eden, hürmet ve sevgi kazanmış bir şahsiyettir. (Elimle Zekeriya Sertel’i göstererek) Zekeriya Sertel ve grubu ise Batılıların anladığı mânâda insan hak ve hürriyetini kabul etmeyenler intibasını veren, milletin sevmediği kimseler!

Kenan Öner:

– Bu suali niçin soruyorsunuz? Biz, sizin hüviyetinizi dahi bilmiyoruz!

Hüviyet kartımı çıkarmaya çalışınca “Hayır, sizden şüphe ediyoruz demek istemedim.”

– Hukuk Fakültesi öğrencilerinden Bekir Berk... Buraya, biraz önce anlattığım şekilde bu işin ruhunu öğrenmeye geldim.

Hamdi Arpak yolunu kesip Mareşal’i göstererek:

– “O, büyük bir insan mıdır?” dedi. Ben:

– “Pek tabii..” diye cevap verdim. O zaman:

– “İşte hepimiz de onun şahsiyetiyle birleştik.” dedi.

– “Öyle mi? pek güzel, size teşekkür ederim!” deyip salonu terk ettim!

şimdi Mareşal’e soruyorum:

– Türk vatandaşlarının haklarını korumak için, Tefik Rüşti, Cami Baykut ve Zekeriya Sertel’den başka kimse kalmadı mı ki, onlarla birleştiniz? İnsan haklarını korumak için, vicdan ve söz hürriyetini bile kabul etmeyenlerle anlaşan kimsenin, bindiği dalı kestiğinde kim müttefik değildir?

Mareşal, dikkat!.. Size bulaşacak kızıl leke, şanlı üniformanızı süsleyen şehit kanı kırmızısını öldürür!

Her Zaman Kazanan Adam...

22 Aralık 1948 tarihli Vatan gazetesinde Ahmed Emin Yalman hâdiseyi şöyle veriyordu:

Dünkü münazarayı kazanan takım

Umumî af

Affin faydalı olup olmayacağı mevzu üzerinde yapılan münazarayı yapılmaması tezini müdafaa edenler kazandı

M. T. T. B. Hukuk Derneği tarafından tertiplenen «Umumi af» mevzulu münazara dün saat 17:30 da Eminönü Halkevinde yapılmıştır. Fikrî bir spor ve çarpışma olan bu münazarada; ekiplerden hangi tarafın fikrinin doğru olduğuna değil ekiplerin hazırlanış ve mevzu müdafaa edişlerine rey verilmiştir.

«Umumi af faydalıdır.» uygun tezini döndüncü sınıftan Şadan Dinçer, Adnan Kemal Yorgancı; «Umumi af faydalı değildir.» aykırı tezini de üçüncü sınıftan Bülent Üstel,

Suat Ballar, Bekir Berk müdafaa etmişlerdir. Münazarayı «umumi af faydalı değildir.» tezini müdafaa eden üçüncü sınıf kazanmıştır.

Resim: 6 Dünkü münazarayı kazanan takım. Sol başta genç hukukçu Bekir Berk.

Umumî Af..

Affin faydalı olup olmayacağı mevzuunun münazarası yapılmaması tezini müdafaa edenler kazandı. Milli Türk Talebe Birliği (MTTB), Hukuk Derneği tarafından tertiplenen «Umumi Af» mevzulu münazara dün saat 17:30'da Eminönü Halkevi'nde yapılmıştır. Fikrî bir spor ve çarpışma olan bu münazarada; ekiplerden hangi tarafın fikrinin doğru olduğuna değil ekiplerin hazırlanış ve mevzu müdafaa edişlerine rey verilmiştir.

«Umumî af faydalıdır.» tezini dördüncü sınıftan Şadan Dinçer, Adnan Kemal Yorgancı; «Umumi af faydalı değildir.» tezini de üçüncü sınıftan Bülent Üstel, Suat Ballar, Bekir Berk savunmuşlardır. Münazarayı kazanan Bekir Berk'in ekibi olmuştur...

Bekir Berk, her gün farklı bir gazetede gündem olmaya başlamıştı. Son Havadis gazetesi de bu gazetelerden biriydi. Tarih: 21 Mart 1948. Son Havadis gazetesinin haberi şöyleydi:

Milli Kalkınma Partisi ve Komünizmle Mücadele!.

Dün Millî Kalkınma Partisi'nde komünizmle nasıl mücadele edileceği ile ilgili konuşmalar yapıldı. Nuri Demirdağ: «Komünizm Türk ve Müslüman âleminde asla revaç bulamayacaktır.» dedi. Dün saat 16:00'da Millî Kalkınma Partisi genel merkezinde «Komünizmle Savaş» konulu bir konferans tertip edilmiştir.

Konferans daha çok gençlerden müteşekkil hazırûn tarafından alâka ile takip edilmiştir. Evvelâ Hukuk Fakültesi'nden Bekir Berk, yaptığı uzun konuşmasını «.... Dine, aileye, mukaddesata küfreden, namus, şeref ve haysiyetten mahrum kızılalarla ölesiye mücadele, milliyetçi her Türk'ün birinci vazifesidir. Parolamız: 'Komünizmle savaştır.' Allah yardımcımız olsun. Kırılacağız fakat eğilmeyeceğiz.» sözleriyle tamamlayacaktır.

Nuri Demirağ Kürsüde..

Bekir Berk'in konuşmasından sonra konferansta hazır bulunan Millî Kalkınma Partisi liderinden de bu konuda birkaç söz söylemesi rica edilmiştir. Kürsüye gelen Demirağ, irticalen yaptığı

konusmasında Rusya'ya yaptığı bir seyahatinden bahsetmiştir:

– Ben bir tarihte Moskova'da 13 gün buldum. 7 gün çiftler çiftler mihmandarlarla bizi şurada burada gezdirdiler. 6 gün de mihmandarsız dolaşım. Bu arada 4 ailenin bir odada yaşadığını, Rus tabiiyetindeki halkın Moskova'da pasaportla kalabildiklerini gördüm.

Diğer Avrupa memleketlerini de gezdiğim ve gördüğüm için Rusya bana pek iptidaî geldi. Orada vahşet devrinde yaşanıyor hissine kapıldım.

Bir sergilerine gittim, düzgünce gördüğüm bir şeyin nerede yapıldığını sorduğum zaman hamal kılıklı bir memur onların Amerikan mamûlâtı olduğunu söyledi. Alıp baktığım zaman hakikaten altındaki damganın kazınmış olduğunu fark ettim.

Biraz daha inceleyince Rusya'da ancak iptidaî mamûlâtın yapıldığını, diğerlerinin hariçten getirildiğini öğrendim. Şu bilinmelidir ki bolşevizm, sefalet muhitlerinde neşvünema bulur. Ve komünizm Türk ve Müslüman âleminde revaç bulmayacaktır.

Bugün memleketimizde görülen tek tük izler ise işsizliğin, fakr u sefaletin neticesidir.

Fakr u zaruret ve açlıkla mücadele, Amerika'da ve birçok gelişmiş devlette olduğu gibi millî kalkınma ile sağlanır. Şahsî teşebbüslere geniş ölçüde yer veren ve hudutsuz servete mâni olan liberalizm sistemiyle önlenir. Devletçilikle asla!

21 Mart 1948 Tarihli Tasvir'i de Okuyalım

“Kırılacağız, Fakat Eğilmeyeceğiz, Sadece Allah Yardımcımız Olsun..”

Dün saat 16:00'da Beşiktaş'ta Millî Kalkınma Partisi'nde komünizmi tel'in maksadıyla bir toplantı yapılmıştır.

Evvelâ Bekir Berk adında bir hukuk öğrencisi, komünizm hakkında ilmî bir konuşma yapmış, komünizmin fenalıklarından ve doğuş sebeplerinden bahsederek sözlerini şöyle bitirmiştir:

– “Komünistler her yerde harekete geçmişlerdir. Boynumuzu eğmeyeceksek –ki bundan şüphe edilemez– yaşamak için bu savaş elzendir.

Kıskançsızlığın, kabiliyetsizliğin, zorbalığın ve namussuzluğun, imanlaşması felsefesinden başka bir şeyi olmayan komünizm, dünyanın olduğu gibi, milletimizin de başında Demokles'in kılıcı gibi sallanıyor.

İnsanlıktan hayvanlığa dönüşü temsil eden komünistlerle, milliyeti tanımayan, dine, aileye, mukaddesata küfreden, namus, şeref ve haysiyetten mahrum, velhasıl her şeyi mide meselesiyle izah eden kızılalarla ölesiye mücadele milliyetçi her Türk'ün vazifesidir. Parolamız: ‘Komünizmle Savaştır!’ Allah yardımcımız olsun. Kırılacağız, fakat eğilmeyeceğiz!.”

Bilâhare Nuri Demirağ kürsüye gelmiş ve vaktiyle Rusya'ya yaptığı bir seyahatte gördüklerini anlatmıştır.

Millî Kalkınma Partisi her pazar günü saat 16:00'da bu toplantıları tekrarlayacaktır.

Yukarıdaki habere konu olan Genç Hukukçu'nun 1950 arefesinde ve sonraki dönemdeki hayatı gerçekten nice senaryolara ve filmlere konu olacak ulvî levhalarla doludur; Binlerce vatanperver genci toplayıp mitingler yapmak, çeşitli gazete ve dergilerde yüce duygu ve düşüncelerini anlatan

yazılar yazmak, komünizme karşı mücadele için dergiler çıkarmak gibi.

Hizmet dolu hayatı mücadelelerle geçen Genç Hukukçu 1950 yılının baharında Hukuk Yolu mecmuasında “Mücadele Ediniz!” başlığı altında şunları ifade ediyordu:

Mücadele Ediniz

Mücadele ediniz! Yaşamak için mücadele ediniz! Şeref ve haysiyetinizi korumak, hakkınızı çiğnetmemek, davanızı gerçekleştirmek, imanınızı yaymak için mücadele ediniz! Hakkın zaferi, adaletin tahakkuku için mücadele ediniz!

Kuvvetinden başka büyüklüğü olmayan müstebitler karşısında kükreyiniz ve şahlanınız! Boynunuz kırılsın, fakat eğilmesin. Alnınız kanlansın, fakat lekelenmesin! Köpek gibi yaşamaktansa insan gibi ölünüz. Orduların, bayrağın gölgesinde, davaların, fedailerin izinde yürüdüğünüzü unutmayınız! Haklı fakat zayıf olanların müdafii, kuvvetli fakat zalim olanların hasmı olunuz!

Parayı Allah tanıyan, süfli ihtirasların pençesinde kıvranan ve saadetlerini başkalarının felâketlerinde bulanlarla mücadele ediniz!

İnsanlıktan hayvanlığa dönüşü temsil eden, milliyeti tanımayan, dine, aileye, mukaddesata küfreden, namus, şeref ve haysiyetten mahrum olan, her şeyi mide meselesiyle izah edenlerle mücadele ediniz!

Kendilerinin halk için değil, halkın kendileri için yaratıldığına inananlarla, fertleri ve milletleri köleleştirmek isteyenlerle mücadele ediniz!

Çünkü haksızlıklar karşısında susan fertlerin, emperyalistlere karşı birleşmeyen milletlerin ve Virgile Rossel’in dediği gibi “Suistimallere karşı ayaklanmayan halkın hiçbir şeyden şikâyete hakkı yoktur. Veya istihza ile de karışık olsa, halkın göstereceği gevşeklik cürmün tekrarlanmasını teşvikten başka bir şeye yaramaz.”

Boşuna dememişler “herkes istediği muameleyi görür ve her millet lâyük olduğu idareyi bulur!.”

Lâyık olmadığımız muameleyi görmek istemiyorsanız mücadele ediniz.

Bekir BERK

Af Kanunu Çıkmamalı!

Bekir Berk, çıkarılacak af kanunuyla komünistlerin af edilmemesi için mitingler tertip ediyor, ilgili makamlara çeşitli müracaatlar yapıyordu...

19 Mayıs 1950 Tarihli Milliyet’ten

İstanbul Valiliği’nden:

Son zamanlarda, şehrimizde yapılan yabancı, zararlı ideoloji ve propagandalarını protesto etmek üzere 19 Mayıs Cuma günü saat 15:00’te Marmara Lokali’nde bir toplantı yapmak için müracaat edilmiştir. Toplantıya, Türkiye Millî Talebe Federasyonu ve ona bağlı İstanbul Üniversitesi Talebe Birliği, Yüksek Okullar Talebe Birliği, Millî Türk Talebe Birliği, Türk Kültür Ocağı ile diğer milliyetçi teşekküllerin katılacağı bildirilmiştir.

Gençliğin bu müracaatı günün siyasî nezaketi karşısında tarafımızdan dikkatle incelenmiş, tehirinin memleket menfaatleri bakımından uygun olacağı mülâhazası ile toplantı ve mitinge müsaade verilmemiş olduğu tebliğ olunur.

Vali ve Belediye Başkanı

F. K. GÖKAY

Vilâyet tarafından mâni olunan bu mitinge dair program aşağıdaki şekilde hazırlanmıştı:

Bugün saat 15:00'ten 16:30'a kadar Marmara Lokali'nde komünizmi tel'in maksadıyla bir toplantı yapılacaktır. Toplantıya, Türkiye Milli Talebe Federasyonu'na bağlı İstanbul Üniversitesi Talebe Birliği, Teknik Üniversite Talebe Birliği, İstanbul Yüksek Okullar Talebe Birliği ve İstanbul'da mevcut teşekküllerden Millî Türk Talebe Birliği, Türk Kültür Ocağı, Türk Kültür Çalışmaları Derneği, Türk Gençlik Teşkilâtı ve İstanbul'da bulunan bütün vilâyetlerin talebe cemiyetleri iştirak edecektir.

Kapalı salon toplantısında sırası ile; Talebe Birliği'nin eski başkanı Rüknettin Tözüm, Türkiye Millî Talebe Federasyonu başkanı Orhan Fersoy, Milli Türk Talebe Birliği Başkanı Suphi Baykal, Türk Kültürü Ocağı Başkanı Bekir Berk, Türk Kültür Çalışmaları Başkanı Necati Balaşoğlu ve İstanbul Üniversitesi Talebe Birliği Başkanı Babür Arun birer konuşma yapacaklardır. İstanbul radyosu bu konuşmaları yayınlayacaktır.

Müteakiben İstanbul Üniversitesi Talebe Birliği'nin idaresi altında toplu bir şekilde Unkapanı'ndan Tarlabaşı yolu ile Taksim'e gidilecek ve toplantıya orada devam edilecektir.

Mitingin Türk gençliğine lâyük şekilde cereyan etmesi için Talebe Birliği her türlü tedbiri almıştır. Diğer taraftan mitingin, gayesi gibi muazzam olabilmesi için Talebe Birliği 20 bin el beyannamesi bastırılmış ve gençliğe tevzi etmeye başlamıştır.

Milliyetçiler Birliği'nin Kurulması..

Komünizmle mücadele etmek, Milliyetçi Türk Gençliği'nin haklarını müdafaa edip onları memleket içinde ve dışında temsil etmek gayesiyle Türk Gençlik Teşkilâtı, Türk Kültür Ocağı ve Türk Kültür Çalışmaları Derneği'nin iştirakiyle kurulan Milliyetçiler Birliği idare heyeti dün (bugün) 18:00'de ilk toplantısını yapmıştır. Milliyetçiler Birliği Başkanlığı'na Bekir Berk; Başkan Vekilliğine Yıldız İzgi, Genel Sekreterliğe Necati Tanrıku ve Muhasipliğe Hüseyin Tambay getirilmiş ve çalışmalara başlanmıştır.

25 Mayıs 1950 Tarihli Milliyet'ten...

Milliyet gazetesi olayı şöyle haber yapar:

Türk Kültür Ocağı, İstanbul Üniversitesi Talebe Birliği ve Millî Türk Talebe Birliği komünizmi tel'in maksadıyla müştereken Marmara Lokali'nde bir toplantı yapmayı kararlaştırmışlardı. Vilâyetin bu hususta gereken müsaadeyi vermemesi üzerine ikinci defa izin isteyen ocak ve birliklere tekrar red cevabı verilmiştir.

Birlik ve ocak idare heyetleri, vilâyetin mevcut kanunları yanlış tefsir ettiğini ileri sürerek İçişleri Bakanlığı'na müracaat etmeye karar vermişlerdir.

Diğer taraftan Türk Kültür Ocağı Başkanlığı, Vali Fahreddin Kerim Gökay'a hitaben şu açık mektubu yayınlamıştır:

“Muhterem F. Kerim Gökay!

Nazım Hikmet adını silâh yaparak komünizm lehinde tezahürat yapan küstahlara haddi bildirilmektedir. İstanbul Üniversitesi Talebe Birliği, Türk Gençlik Teşkilâtı, Millî Türk Talebe Birliği, Türkiye Millî Talebe Federasyonu, Türk Kültür Çalışmaları Derneği ve Türk Kültür Ocağı Türk gençliğinin hakikî temsilcileridir. Komünizmi tel'in için tertiplenen toplantı ve mitinge günün siyasî nezaketini bahane ederek İller İdaresi Kanunu'nun 2. maddesine dayanarak mâni oldunuz, müsaade etmediniz. Bu vaziyet karşısında aşağıdaki sualimizi nasıl cevaplandıracağınızı bilmek isterdik.

Komünizm taraftarlarının tertip ettiği toplantıya müsaade etmeniz memleket menfaatlerine aykırı olmuyor da milliyetçi gençliğin yapmak istediği komünizmi tel'in toplantısı mı memleket menfaatlerine aykırı oluyor? Acaba onların toplantı yaptığı zaman vaziyet daha mı normaldi?

Hemen ilâve edelim ki solcuların toplantı yaptığı zaman iktidar iki parti arasında sallanıyordu. Bugün ise bir hükümet kurulmuştur.

Türk Kültür Ocağı Başkanı

Bekir BERK

Yeni Cemiyet ve Mareşalin durumu

Mareşal, aşırı solcularla iş birliği edemeyeceğini bildirdi..

Fevzi Çakmak dün bu hususta şayanı dikkat bir açıklamada bulundu

Kenan Öner de "İnsan Haklarını Koruma,, cemiyeti ile hiçbir alâkası olmadığını beyan ediyor

Mareşal Fevzi Çakmak

İstanbul milletvekili sayın Mareşal Fevzi Çakmak başkanlığında kurulmuş olan İnsan Hakları Cemiyeti memlekette ve basında hayli tepkiler yaratmış bulunuyor. Aynı günde Ankarada da resmi bir teşekkül olarak böyle bir cemiyetin kurulmuş olması dolayısıyla bazı mülahazalar ortaya atılmış ve aynı isim altında iki cemiyetin kurulamayacağı ve binaenaleyh sonradan teşekkül eden cemiyete hükümetin müsaade vermeyeceği de söylenmiştir.

Bundan başka İstanbulda kurulan İnsan Hakları Cemiyeti etrafında da ciddi dedikodular olmuş, ve birçok kimseler, bu cemiyetin bünyesinde milliyetçi unsurlarla aşırı sol temayüllerle tanınmış kimseler-

(Devamı Sa. 5 Sü. 2 de)

Kenan Öner

Resim: 7 20 Ekim 1946 tarihli Tasvir gazetesinde genç hukukçunun solcuların oyununu bozması ile alâkalı haber.

Mareşal, aşırı solcularla iş birliği edemeyeceğini bildirdi. Fevzi Çakmak dün bu hususta şayanı dikkat bir açıklamada bulundu.

Kenan Öner de İnsan Haklarını Koruma Cemiyeti ile hiçbir alâkası olmadığını beyan ediyor.

İstanbul milletvekili Sayın Mareşal Fevzi Çakmak başkanlığında kurulan, İnsan Hakları Cemiyeti, memlekette ve basında hayli tepkiler almış bulunuyor.

Aynı günde Ankara'da bazı mülahazalar ortaya atılmış ve aynı isim altında iki cemiyetin kurulamayacağı ve binaenaleyh sonradan teşekkül eden cemiyete hükümetin müsaade vermeyeceği de söylenmiştir.

İstanbul'daki milliyetçi kültür teşekküllerinin temsilcisi olan Milliyetçiler Birliği,

Cumhurbaşkanı'na, Başbakan'a, Meclis Başkanlığı eliyle milletvekillerine şu telgrafi çekmiştir:

“Çıkarılması muhtemel bir ‘umumi af kanunu’ndan komünistlerin istifade ettirilmemesini temin etmenizi ehemmiyetle isteriz. Keyfiyeti büyük milletimizin fertleri olarak ve milliyetçi cephe adına değişmez dileğimiz olarak arz eder, komünistleri serbest bırakacakları, ‘milli bünyemizin kundakçıları’ sayacağımızı bildiririz.”

Başkan Bekir BERK

18 Temmuz 1950 Tarihli Yeni Sabah Gazetesinden..

Milliyetçiler Birliği'nin telgrafı:

Sayın Adnan Menderes

Başbakan

Ankara

Politikacıların affettiği Nazım Hikmet'i ve onu serbest bırakanları milliyetçi gençlik affetmeyecektir.

Milliyetçiler Birliği Başkanı

Bekir BERK

Hürriyet Gazetesinin Bir Haberi

Bu hâdiselerle alâkalı olarak dönemin Hürriyet gazetesinde oldukça düşündürücü bir yazı kaleme alınmıştır:

“Bursa Cezaevi'nde bulunan Nazım Hikmet'in dün muayene edildiğini ve burada teşhisi kabil olmayan hastalığı için İstanbul'a gönderileceğini bildirmiştim. Bugün açlık grevine başlamış olması lâzım gelen Nazım Hikmet henüz İstanbul'a gönderilmemiştir. Greve başlayıp başlamadığı da belli değildir.

Kendisiyle konuştuğum Cezaevi Müdürü hiçbir şeyden malûmatı olmadığını, bunu ancak Cumhuriyet Savcısının bileceğini söylemiştir. Bunun üzerine Cumhuriyet Savcısı İzzet Akçal'ı buldum.

Kendisi bana şunları söyledi:

– Gerçi Nazım Hikmet dün muayene edilmiştir. Fakat İstanbul'a gönderileceğine dair henüz bir karar veya emir verilmemiştir.

MTTB'nin Bir Mektubu

Millî Türk Talebe Birliği Başkanlığı'ndan dün şu mektubu aldık:

“Nazım Hikmet'in affi için son günlerde sarf edilmekte olan gayretler dolayısıyla Millî Türk Talebe Birliği, gençliğin görüşünü açıklar:

“Bugün, hürriyetin çiğnendiği diyarlarda hüküm süren bir rejimin menfur ideolojisini memleketimizde yaymaya çalışan Nazım Hikmet'in affi için çalışılmaktadır.

Hakikî hüviyeti gizlenerek, efkâr-ı umumiye karşısına, vatanperver bir kahraman gibi çıkarılıyor. O, nedamet duymuş bir mahkûm değil, affını hak diye isteyen ‘hürriyetsizlik ülkesi’ şâiridir.

Nazım Hikmet'e, gençlik büyük bir nefret hissi duymaktadır. Hürriyet düşmanlarına hürriyet verilmeyeceğine emin olan Türk gençliği, asil milletimizin merhamet ve insanlık hislerine hitap ederek onu affettirmek yoluna gidenleri şiddetle takbih eder.⁴”

Millî Türk Talebe Birliği'nden Cumhurbaşkanlığına ve Meclis Riyaseti'ne Çekilen Telgraflar

Türk Kültür Ocağı ve Türk Gençlik Teşkilâtı tarafından Reisicumhur İsmet İnönü, Başbakan Şemsettin Günaltay ve TBMM Reisi Şükrü Saraçoğlu'na şu telgraf çekilmiştir:

“Bazı komünistlerin serbest bırakılması için yapılan faaliyetlerin şiddetlendirildiği şu günlerde, hürriyeti, hürriyetimizi gasp etmek ve millî bünyemizi kundaklamak isteyen komünistlerin, çıkarılması muhtemel bir aftan istifade ettirilmemesini istiyoruz.

Anayasanın 26. ve 42. maddelerindeki salâhiyete dayanarak komünistleri affedecek olanları Milliyetçi Cephe asla affetmeyecektir.

Saygılarımızla.

Türk Gençlik Teşkilâtı Başkanı / Türk Kültür Ocağı Başkanı

Necati TANRIKULU / Bekir BERK

Resim: 8 Otuz yaşında Müslümanların avukatı olan Bekir Berk'in yirmi yaşında iken Genç Hukukçu olarak aziz vatan Müslüman Türkiye'den yükselen sesi: "Komünizme Karşı Mücadele"

Komünizmle Mücadele Dergisi

Bekir Berk, 1950'de "Komünizme Karşı Mücade" adıyla bir dergi yayınlar. Her ay iki sayı çıkacak olan derginin sahibi ve sorumlu yazı işleri müdürüdür. Dergi, arkadaşlarının da yardımı ile İstanbul'un en kalabalık sokak ve caddelerinde satılmaya çalışılır.

TÜRK GENÇLİĞİ KOMÜNİZMLE MÜCADELE EDİYOR

Yurdumuzun her tarafında komünizme karşı geniş makyasta bir mücadele açılmıştır. Bütün şehir ve kasabalarda komünizm aleyhinde mitingler tertip edilmekte ve toplantılar yapılmaktadır. Türk gençliği her vesile ile komünizme karşı olan nefretini izhar etmekten geri durmuyor. Bu maksatla şehrimizdeki Üniversiteli gençler "Komünizme Karşı Mücadele,, adlı bir gazete çıkarmışlar ve bunu sokak ve caddelerde bizzat dolaşarak kendileri satmağa başlamışlardır. Yukarıdaki resimde Köprü'nün Kadıköy iskelesinde gezip geçenlere bu gazeteyi satan gençleri görüyorsunuz.

Resim: 9 Resimde Kadıköy iskelesinde gelip geçenlere bu dergiyi satan gençler görülmekte. Soldan üçüncü şahsiyet Genç Hukukçu Bekir Berk'tir.

Yurdumuzun her tarafında komünizme karşı geniş miyasta bir mücadele açılmıştır. Bütün şehir ve kasabalarda komünizm aleyhinde mitingler tertip edilmekte ve toplantılar yapılmaktadır. Türk gençliği her vesile ile komünizme karşı olan nefretini izhar etmekten geri durmuyor. Bu maksatla şehrimizdeki üniversiteli gençler “Komünizme Karşı Mücadele” adlı bir dergi çıkarmışlar ve bunu sokak ve caddelerde bizzat dolaşarak kendileri satmaya başlamışlardır.

Güzel Ordu'dan Yükselen Tebrik Sesleri

Gazetemiz sahibinin dayızadesi Bekir Berk tarafından İstanbul'da “Komünizme Karşı Mücadele” isimli bir derginin neşrine başlanmıştır. Bekir Berk'i tebrik eder, dergisine uzun ömür ve kendisine başarılar dileriz.

Güzel Ordu Gazetesi

Demokratik Bir Tepki

Hürriyet ve istiklâlle bağıllığı şüphe götürmez bir şahsiyet olan Tevfik İleri Beyefendi, merhum Adnan Menderes kabinesinde bakanlık yaptığı sırada komünizm sempatanları için af kanunu çıkarılmaya çalışılmakta idi. Milliyetçiler Birliği'nin başkanı sıfatıyla Bekir Berk 29 Mayıs 1950 tarihinde parlamentodaki komünizm aleyhtarı milletvekillerinden Dr. Tahsin Tola, Prof. Dr. Remzi Oğuz Arık, Osman Bölükbaşı, Arif Nihat Asya, Avukat Said Bilgiç, Sinan Tekelioğlu, yazar Bahadır Dülger'le beraber Tevfik İleri merhuma bir telgraf çeker:

Sayın Tevfik İleri!

TBMM-Ankara

Milliyetçilerin dileklerine ve hislerine tercüman olacağınıza inandığımız için sizden bir ricada bulunacağım:

Memleketimizdeki komünistlerin Nazım Hikmet adını silâh yaparak son zamanlarda faaliyetlerini şiddetlendirdikleri malûmunuzdur. Çeşitli gazete ve mecmualarla fikirlerini yaymakla kalmayarak, İstanbul'un göbeğinde “Yaşasın komünizm” diye haykırabildiklerini de herhâlde gazetelerde okumuşsunuzdur (Çiçekpalas hâdisesi).

Çıkarılacağı söylenen af kanunu ile onlar da serbest bırakıldıkları takdirde yıkıcı faaliyetlerinin ne derece kamçılanacağını ve ne kadar cesaretleneceklerini takdir edersiniz.

Affa lâayık olmayanların affedilmelerine ve hürriyet düşmanlarına hürriyet verilmesine aleyhtar olduğumuz için komünistlerin af kanunu şumulüne dahil edilmemesine çalışmanızı milliyetçi gençlik adına beklerim.

TBMM'ye Türk milletinin hakikî temsilcisi olarak girdiğiniz için de tebrik eder, saygılarımı sunarım.

Milliyetçiler Birliği Başkanı

Bekir BERK

Tevfik İleri Bey'in Millî Eğitim Bakanı sıfatıyla Bekir Berk'e cevabı gecikmez:

Sayın Bekir Berk!

Komünizme Karşı Mücadele dergisi sahibi

İstanbul

Bakanlığımız, yetişmekte olan nesillerimizin eski kültür ve medeniyetimizle temaslarını sağlamak, güçlendirmek, geliştirmek düşüncesiyle bir Türk Kültür Eserleri serisinin neşrine karar vermiş bulunmaktadır. Bu konu ile ilgili olarak yapılan ilk toplantıda bazı esaslar tesbit edilmiştir. Serinin önsözü olmak üzere hazırlanan yazıyla, seriye girmesi uygun görülen eserleri tesbite yarayacak formüller de bu mektubumuzla birlikte sunulmuştur. Açtığınız bu anketin neticelerine göre büronun çalışma esas ve prensipleri kat'î şeklini alacaktır.

Raporda belirtilen esaslar hakkındaki düşüncelerinizi ve seriye girmesini uygun bulduğunuz eserlere ait bilgileri en kısa zamanda yazıp göndermenizi saygılarımla rica ederim.

Milli Eğitim Bakanı

Tevfik İLERİ

Mehmet Âkif'i Anma Toplantısı

Bekir Berk, milliyetçi teşekküllerle el ele vererek 1950 Martı'nda Çanakkale Şehitlerini ve Mehmet Akif'i anma toplantısı düzenler. Toplantı, Tepebaşı'ndaki Şehir Tiyatrosu salonlarında yapılır. O günü, Bekir Berk, hatıralarında şöyle anlatır.

Salon tıklım tıklım dolmuş idi. Birçok milletvekili ve Bakanlarla beraber Tevfik İleri de toplantıya şeref vermişlerdi. Açılışı başkan sıfatıyla bendeniz yapmıştım. Toplantıda önce İstiklâl Marşı okunmuş, ardından Akif'in hayatı ve eserleri anlatılmış, şiirlerinden bazı misaller verilmişti. Çanakkale Şehitleri bir temsil şeklinde takdim edilmişti. Semâdan inen bir bayrak, şehitlerin üzerine inerken, ön plânda,

Ey şehit oğlu şehit isteme benden makber

Sana ağuşunu açmış duruyor Peygamber.

Mısraları okunurken arka taraftan ezan sesi salonu dalga dalga dolduruyordu. Dinleyiciler alkışlarla salonu inletirken perde kapanmıştı. Bu sırada toplantıda bulunan İstanbul Valisi Fahreddin Kerim Gökay hiddetle yanıma gelerek: "Ney bu ezan sesleri Bekir, bu ne demek?" Herhâlde "İrkıma yok izmihlâl" ibaresinden rahatsız olmuştu. Bana, "Siz ırkçılık yapıyorsunuz, hem de bir Arnavud'u anıyorsunuz." diye sataştı. Ben de "Beyefendi evveleminde biz, İstiklâl Marşı'mızın şâirini anıyoruz ve ırkçılığı biz değil siz yapıyorsunuz. Mehmed Âkif Türk milletinin bir ferdidir ve milletimizin İstiklâl Marşı'nın da şâiridir. Kimse onu Arnavut'tur diye anmıyor." O da "Ben Türküm." diyor.' Etrafımızı çevirenler Fahreddin Kerim Gökay'a mânâlı mânâlı bakarken, merhum Tevfik İleri, toplantımızdan dolayı hepimizi tebrik etmişti.

Demokratlarla Halk Partililer arasında, ciddî boyutlarda devam eden bir rekabet yaşanmakta idi. En azgın taarruzlar, Tevfik İleri'ye tevcih edilmişti. Hususan Ulus gazetesinde karikatüristinden, başyazarına kadar bütün millî irade düşmanlarının tek hedefi merhum İleri idi. Bunun üzerine biz de yayınlamakta olduğumuz dergide Tevfik İleri'yi müdafaa etmeye karar vermiştik. Cahit Okurer

Bey'den aldığımız malzeme ve Nurettin Topçu'nun komünizme karşı mücadele adına yazdığı makalelerle siyasî çeteye karşı gereken cevapları ihtiva eden bir sayı çıkarmıştık.

Tevfik İleri'nin "Yassıada Davaları" sırasındaki yiğitçe tavrını hayranlıkla hatırlarım. İleri'yi, Ankara'da tedavi gördüğü hastanede, ziyaret ederek ona, Bediüzzaman'ın Hastalar Risalesi'ni hediye etmiştim.

Hasta yatağındaki İleri, Üstad'a olan hürmetini ifade etmiş ve Demokrat olarak, onun değerini anlayamadıklarını belirtmişti..

15 Aralık 1950 Tarihli Seyhan Vatan Gazetesinden

Milli Eğitim Bakanı, milliyetçi gençliğin birleşmesini istedi.

Tevfik İleri, Milliyetçiler Federasyonu'nun tertiplelediği Mehmetçik Günü'nde konuştu.

Resim: 10 15 Aralık 1950 tarihli Vatan gazetesi "Mehmetçik Günü"nü böyle vermişti.

Milli Eğitim Bakanı, Vali ve Belediye Başkanı'yla dünkü toplantıda Milliyetçiler Federasyonu'nun tertiplelediği "Mehmetçik günü", dün Şehir Komedi Tiyatrosu'nda yapılmıştır. Salonu tamamen dolduran gençler İstiklâl Marşı'nı coşkuyla okumuşlardır. Bekir Berk'in toplantıya katılanlara teşekkür etmişti. Yaralı bir asker ve al bayrakla süslü sahnede okunan mânâ dolu şiirler salondakilerin yüreğine akmıştı âdeta.

Mehmetçik gününe iştirak eden gençlikten bir grup

MEHMETÇİK GÜNÜ

Gençlik dün tezahüratta bulundu

Milliyetçi Gençler Federasyonu dün Şehir Komedi Tiyatrosunda bir toplantı tertip etmiştir. Millî Eğitim Bakanının da hazır bulunduğu bu toplantıda Korede savaşan kahraman askerlerimizle aziz şehitlerimizin hâtıraları anılmış ve komünizm tel'in edilmiştir.

Mehmetçik gününde bulunan Millî Eğitim Bakanı ile Vali

Resim: 11 15 Aralık 1950 tarihli Milliyet gazetesi "Mehmetçik Günü" nü böyle vermişti. Üstteki resimde Mehmetçik gününe katılan gençler. Alttaki resimde Millî Eğitim Bakanı ile Vali.

“Annem beni yetiştirdi Korelere yolladı.
Al sancağı teslim edip Allah’a ısmarladı
Dedi oğlum durma çalış hizmet eyle vatana
Sütüm sana helâl olmaz saldırmazsan düşmana.”

Gençlik dün tezahüratta bulundu.

Milliyetçi Gençler Federasyonu dün Şehir Komedi Tiyatrosu’nda bir toplantı tertip etmiştir. Millî Eğitim Bakanı’nın da hazır bulunduğu bu toplantıda, Kore’de savaşan kahraman askerlerimizle aziz şehitlerimizin hâtıraları anılmış ve komünizm tel’in edilmiştir.

Milliyet Gazetesinden..

Mareşal Fevzi Çakmak (Doğumu:1876) öldü. 11 Nisan 1950 günü İstanbul’da yapılan ve olaylı geçen büyük cenaze töreni ile Eyüp’teki aile kabristanına gömüldü...

İstiklâl Harbi’imizin büyük kahramanlarından, Mareşal Fevzi Çakmak vefat ettiği hâlde, radyolar günlük normal programlarını kesmeden, yine şarkısına ve türküsüne devam etmişti. Radyonun bu saygısız tutumunu protesto eden gençliğin ve milliyetçi gençlerin başında yine, istikbalin nurlu avukatı Bekir Berk vardı. İstanbul radyoevine doğru yürürken, bu protestoyu yapan gençlerden bazıları toplanarak karakollara götürülmüş, oradan mahkemelere çıkartılmış, orada ise tevkif edilerek, hapisanelere doldurulmuştu. Bütün bu hâdiseler tek partinin (CHP’nin) istibdat dönemlerinin son günlerinde oluyordu. Artık Müslüman-Türkiye’de Menderes’in devri neredeyse başlamak üzereydi.

Mareşal’in cenazesinde çıkan olaylardan sonra tevkif edilenlerin haberleri yine o günün gazetelerinde büyük manşetlerle haber yapılmıştı. Milliyet, Hürriyet ve Yeni Sabah gazetelerinin manşetlerindeki fotoğraflarda en önde Genç Hukukçu Bekir Berk vardı yine..

Radyoevi Hâdisesi

Bekir Berk ve arkadaşları 11 Nisan günü tevkif edilmişlerdi. 26 Nisan 1950 tarihli Hürriyet gazetesi, olayı, birinci sayfasında şöyle verecekti:

Radyoevi hâdisesi

72 mevkufun muhakemesi dün sabahtan akşama kadar heyecanla devam etti

Ekserisi yüksek tahsil talebesi olan gençler, hiç bir suç işlemediklerini söyleyerek tahliye talebinde bulundular, mahkeme, talebi red ve dâvayı başka güne bıraktı

Mareşal Fevzi Çakmak'ın ölümünü takiben Radyo Evi dışında Tecemmuat Kanunu'na muhalif toplantı yapmak, Radyo Evinde çalışanları vazifelerinden men etmek ve toplantıyı dağıtmak isteyen Devlet kuvvetlerine mukavemet suçuyla tevkif edilmiş bulunan yetmiş iki gencin duruşmasına dün Asliye Onuncu Ceza Mahkemesinde başlanmıştır.

(Devamı Sa. 4 Su. 1 de) 72 sanığın dünkü muhakemesi esnasında bir Üniversite talebesi hâkimin suallerine cevap veriyor

Resim: 12 Bekir Berk Mareşal hâdisesinde sanık olarak mahkemede ifade verirken.

72 mevkufun muhakemesi dün sabahtan akşama kadar heyecanla devam etti.

Ekserisi yüksek tahsil talebesi olan gençler, hiçbir suç işlemediklerini söyleyerek tahliye talebinde bulundular, mahkeme, talebi red ve davayı başka güne bıraktı.

Mareşal Fevzi Çakmak'ın ölümünü takiben Radyoevi önünde Tecemmuat (toplantılar) Hakkında Kanunu'na muhalif toplantı yapmak, Radyoevinde çalışanları vazifelerinden men etmek ve toplantıyı dağıtmak isteyen Devlet kuvvetlerine mukavemet suçuyla tevkif edilmiş bulunan yetmiş iki gencin duruşmasına dün Asliye Onuncu Ceza Mahkemesi'nde başlanmıştır.

Adliye koridorlarının fevkalâde kalabalığın karşısında zabıta tedbir almış bulunuyordu.

Sabahleyin saat onda başlayan muhakeme, bir aralık yapılan öğle tatili hariç olmak üzere akşam saat on sekiz otuza kadar devam etti.

72 sanığın hüviyetinin tesbit işi öğleye kadar sürdü. Mevkuflar şunlardı:

Tıp Fakültesi'nden Ahmet Fevzi Orhanoglu, Teknik Üniversiteden Suat Gürpınar ve Behiç Erhan, Hukuktan Nurettin Özdemir, Tıp'tan⁵ Bekir Berk'le, otomobil tamircisi Burhan Doğrusöz...

72 sanığın dünkü muhakemesi esnasında bir Üniversite talebesi hâkimin suallerine cevap veriyor.

30 Nisan 1950 tarihli Yeni Sabah gazetesi hâdiseyi şöyle haber verecekti:

Mareşal Fevzi Çakmak'ın irtihalinden sonra İstanbul Radyosu'nun müzik neşriyatını protesto etmek amacıyla Tecemmuât Kanunu'na muhalefet ve polise karşı gelmek ve hakaret etmekten sanık 72 gencin duruşmasına dün Onuncu Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam edilmiştir.

⁴ Şiddetle kınar.

⁵ Tıp değil Hukuk Fakültesi olacak.

72 sanık gençten 45'i tahliye edildi

Radyoevi önündeki hâdiselerden sanık gençlerin yargılanmasına dün de devam edildi

Mareşal Fevzi Çakmak'ın 17. yılını anmak maksadıyla toplanan sanık 72 kişilik dâhilinden sonra İstanbul mahkemesinde mahkemeye çıkarılarak yargılanmalarına devam edildi. Dün saat 10:30'ta Onuncu Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam edilmiş ve duruşma saat 18:30'a kadar sürmüştür.

Berlindenümayişe karşı tedbirler

London: 29 (Radyo) Berlindeki bir mevzuat polisinin tahkiki, bu mahkemelerin 1. Mahkemesi'ne mahkemeye 3 ile mahkemeye çıkarılarak yargılanmalarına devam edildi.

*Resim: 13 30 Nisan 1950 tarihli Yeni Sabah gazetesinin haberi.
Resimde Onuncu Asliye Ceza Yargııcı Celâl Korelman,
şahitlerden olan bir emniyet âmirini dinlerken.*

Duruşma, saat 10:00'dan 17:00'ye kadar fasilasız devam etmiş ve emniyet teşkilâtının adliyedeki sıkı kordonu altında kesif bir topluluk tarafından alâka ile takip edilmiştir.

12 avukat tarafından deruhte edilen dünkü duruşmada ekserisi emniyet âmir ve memuru olan on iki tanık dinlenmiştir.

Duruşma sekiz saat sürdü. Sanıklardan ikisi daha tahliye edildi. Emniyet Müdürü ile Jandarma Komutanı da dinlenilecek.

Mareşal Fevzi Çakmak'ın cenaze merasiminden bir gün evvel Radyoevi önünde vukua gelen hâdiselerden sanık olarak yakalanan 72 gencin duruşmasına dün saat 10:30'da Onuncu Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam edilmiş ve duruşma saat 18:30'a kadar sürmüştür.

Öğleden evvel ve öğleden sonraki oturumlarda İstanbul Emniyet Müdürlüğü kadrosundan Muammer Kızılkaya, Kemal Deynekçi, Ahmet Varlı, Vecdi Öget, Mustafa Saymer, Doğan Erer, Kemâl Sönmezışık, İhsan Tuğcu, Talat Saner, Talat Ercan, Jandarma Önyüzbaşısı Sıtkı Sağlık ve İstanbul Radyosu Müdür Muavini Ziya İnerman dinlenilmiştir.

Mevkufflardan dün iki kişinin daha tahliyesine karar verildi..

Gelecek celsede Emniyet Müdürü ve Jandarma Komutanı şahit olarak dinlenecek.

Mareşal Fevzi Çakmak'ın vefatından sonra gece Radyoevi önünde hâdiselerden sanık bulunan yetmiş iki gencin duruşmasına dün de Onuncu Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam edilmiştir. Sanıklardan 43'ü geçen celsede tahliye edilmiş olduğundan bu celsede, Cezaevinden 29 mevkuf getirilmişti. Adliye koridorlarında, fevkalâde izdihamı önlemek için de zabıta tarafından lâzım gelen tedbirler alınmıştı.

Radyoevi önündeki hâdise

Dünkü duruşma sekiz saat sürdü

Sanıklardan ikisi daha tahliye edildi. Emniyet Müdürü ile Jandarma Komutanı da dinlenilecek

Mareşal Fevzi Çakmak'ın cezası merakından bir gün evvel Radyoevi önünde vukuca gelen hâdiselerden sanık olarak yakalanan 72 gencin duruşması dün saat 10.30 da 10 uncu Asliye Ceza Mahkemesinde devam edilmiş ve duruşma saat 18.30 a kadar sürmüştür. Öğleden evvel ve öğleden sonraki oturumlarda İstanbul Emniyet Müdürlüğü kâdrosun-

Yüksek Seçim Kurulu İzmirden yapılan müracaatı kabul etti

İzmir 2 (Husul suretinde) den arkadaşımız gece yarısı Ali Yalçın bildiriyor — B. kaynaklardan sızan haberlere göre İstanbul ve İzmir D. İstisnasına yer alan Yargıt Birinci Başkanı Halil Özyer milletvekili seçilerek meclis girciği takdirde muhalifet i rafından cumhurbaşkanı na zedi olarak gösterilecektir.

Bu hususta D. P. rpehatilın büyük bir temayül ödüğe atleniyor. Yargıtay Birinci B. kana imi etralında son gününde o kadar çetilli bedkodu ve tefatirler yapılması da sebeplere atfedilmektedir.

(Devamı sahife 7 sütun 2)

Dünkü duruşmada şahitler dinlenirken (Foto: Rüçhan Arkan)

Resim: 14 3 Mayıs 1950 tarihli Milliyet gazetesinin haberi. Resimde şahitler dinlenirken.

Radyoevi hâdisesi sanıklarının dünkü muhakemesinde bir zabıta emiri şahadette bulunurken
(Foto: Hürriyet - Afi PRSAN)

Radyoevi hâdisesi

Mevkuflardan dün iki kişinin daha tahliyesine karar verildi

Gelecek celsede Emniyet Müdürü ve Jandarma Komutanı şahit olarak dinlenecek

Mareşal Fevzi Çakmak'ın vefatından sonra gece Radyoevi önünde hâdisse çıktıkça sanık bulunan yirmi iki genç'in duruşmasında dün de Anıttepe Üçüncü Ceza Mahkemesinde devam edilmiştir. Sanıkların 43 ü geçen celsede tahliye edilmiş olduğundan bu celsede Cezaevinden 29 mevkut getirilmiştir. Adliye koridorlarında, fevkalâde tedbirler alınarak zabıta tarafından izlenmektedir.

Resim: 15 3 Mayıs 1950 tarihli Hürriyet gazetesi. Radyoevi hâdisesi sanıklarının dünkü muhakemesinden bir zabıta emiri şahadette bulunurken.

Dün muhakeme edilen Radyoevi hâdisesi sanıkları jandarmaların muhafazasında Adliye koridorlarından geçerek mahkemeye giriyorlar. (Foto: Hürriyet)

Resim: 16 Resimde Mareşal'in ölümünden sonra meydana gelen olaylardan sonra tevkif edilen üniversiteli gençler görülmektedir. En önde, süngülü jandarmalar arasında gözlüklü, zarif tığ gibi endamıyla Bekir Berk görülmektedir.

Şâirlere İlham Veren Fotoğraf..

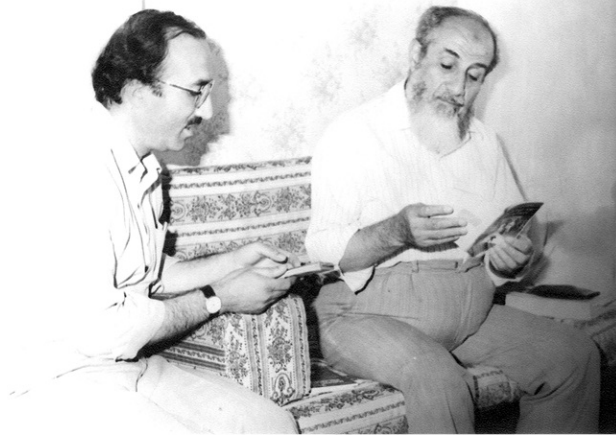
3 Mayıs 1950 tarihli Hürriyet gazetesi, Radyoevi hâdisesi duruşmasıyla alâkalı resimin altına “dün mahkeme edilen Radyoevi sanıkları jandarmaların muhafazasında Adliye koridorlarından geçerek mahkemeye giriyorlar” şeklinde vermişti:

Yukarıda Bekir Berk'in süngülü jandarmalar arasındaki resmi, Ali Ulvi Kurucu'yu heyecanlar içinde, sevinç gözyaşları içinde bırakmıştı. Ali Ulvi Kurucu, yıllardır Medine-i Münevvere'de yaşamaktaydı. Allah Resûlü'ne (aleyhi ekmelüttehâya) iltica etmiş, mücavirlerden olmuştu. Bu resim onu heyecandırmıştı. Uzun zamandır dinden diyanetten uzak tutulmaya çalışılan, mâneviyâtsiz bırakılan, millî duyguları, tarihî mefahiri öldü zannedilen bu gençler nasıl ve nerede yetişmişti? Bu gözyaşları ilk şiirini yazdıracaktır Ali Ulvi Kurucu'ya:

Asîl Genç

*Sen; gönüllerde bugün, tâk-ı zaferler gibisin,
Yurdun irfanlı, ağır başlı, temiz sahibisin!
Bütün imanlı gönüller, sana hayran oluyor,
Kahramanlar geçiyormuş gibi, gözler doluyor!
Din'den almıştı deden, dağ deviren hamlesini,
Süzüyor şimdi de cennetlerin ufkunda seni!
Alev alsın, bu büyük gayenin aşkı için,
Koca bir ülkeyi, derya gibi coşturmak için,
Silkin artık!. Sona ersin, şu asırlık uykuların..
Akif'in Marşı'nı şimşek gibi, gür sesle oku..
Genç Adam!. Sen saracaksın, kanayan her yarayı,
Boğacaksın, seni iğfal edecek yaygarayı!.
En şanlı vazifeyle mükellef yaratıldın,
Peygamber'in aşkıyla, bu meydana atıldın*

*Âfâka güneşler gibi, nurlar saçacaksın,
Tarihe fecirler dolu, bir devr açacaksın
İslâm'daki, sarsılmaz ilâhî ideâlle,
Mesut olacaktır, beşer erdikçe kemâle
Var ol ebediyetle beraber, yaşa, parla
Ulvî başı göklerde yüzen şahikalarla.*

Resim: 17 Merhum Ali Ulvi Kurucu Ağabey ile Erenköy'de
7 Ağustos 1985 tarihindeki görüşmemizden bir an.

Bekir Berk Arkadaşlarıyla Beraber İsa Yusuf Alptekin Bey'i Karşılıyor

Komünizme Karşı Mücadele dergisi İsa Yusuf Alptekin Bey'in karşılanmasını haber yapmıştı. Haberin girişinde: "Türkistanlılar adına İsa Yusuf Alptekin Bey Türk Hükümeti'nin Türkistan Türklerinin haklarını Güvenlik Konseyi'nde müdafaa etmesini ve komünist mezalimini protesto etmesini istiyor. Türkistan mücahitlerinin İsa Yusuf Alptekin Bey'in seslerini hür dünyaya duyurmak için Türkiye'ye geldiğini geçen sayımızda bildirmiştik. Alâkalı makamlarla temas üzere Ankara'ya giden İsa Yusuf Alptekin Bey, komünist istilâ ve mezâlimini tüyler ürpertici işkence şekillerini Türkistanlıların istiklâl mücadelelerini Rusların askerî hazırlıklarını ve Türk Hükümeti'nden bekledikleri yardımı belirten aşağıda okuyacağınız yazıyı dergimize göndermiştir. Arzuları üzerine aynen neşrediyoruz." denmekteydi.

Resim: 18 1952 başlarında İsa Yusuf Alptekin Bey, Türkiye'ye geldiği zaman, onu,
Yeşilköy Hava Alanı'nda Türk milliyetçilerinin lideri Bekir Berk ve arkadaşları karşılamışlardı.

Unutulmayacak Bir Müdafaa!

Yüzbaşı Erol Erşenkal, Yeni Asya gazetesinin 4 Ağustos 1978 tarihli nüshasında, "Tarihten

“Çizgiler” sütununda, Bekir Berk’in kahramanca müdafaasını aziz bir hatıra olarak, ebediyete armağan etmişti:

“Tarih 4 Ağustos 1981.. Günlerden cuma.. Yassıada Mahkemesi unutulmayacak bir müdafaaya sahne oluyor. Bekir Berk, Erzurum Mebusu Rıfki Salim Burçak’ın avukatı olarak Yassıada Mahkemesi’ne geliyor, kahramanca bir müdafaada bulunuyor. Kuvvetli bir edebî lisanla aslında Demokrat Parti’yi müdafa ediyor. Arkasından Rıfki Salim Burçak, 17 sahifelik müdafaasını okuyor ve duruşma ertesi güne bırakılıyor.

Resim: 19 Bekir Berk, 1960’da Yassıada’da Demokratların avukatlığını yaptığı ihtilâl mahkemelerinde.

Ertesi günü, duruşmaya gideceği sırada, elinde bir pusula ile bir er gelir. Rıfki Bey’e, komutanın çağırdığını tebliğ eder. Birlikte ada komutanına giderler. Komutan, Rıfki Bey’e yer gösterir ve konuşmasına şu sözlerle başlar:

– Dün sizin avukatınız konuştu, ama ne fena şeyler söyledi. Bu sözler, gerek hakimler ve gerekse savcılar üzerinde çok kötü bir tesir bırakmış. Şimdi duruşma başlayınca siz savunmanıza devam edeceksiniz değil mi? Avukatın dünkü sözleri ile beraber olmadığınızı söyleyiniz ve onun görüşüne katılmadığınızı belirtiniz. Sizin hakkınızda çok iyi olur!

Ada komutanı, yanlış kapı çalmış, Rıfki Bey’in dadaş olduğunu bir an için unutmuştur. Bu, mangal gibi yürekli dadaş, muhatabının sözlerini dinledikten sonra yiğitçe şöyle cevap verir:

– Avukatım dürüst, ahlâklı ve samimi bir insandır. Her ne söyledi ise o sözler onun inandığı şeylerdir. Ben de savunmamı yapıyorum, ben de hakikatleri olduğu gibi ifade ediyorum. Ama ben, mahkemede çıkıp da avukatımın dünkü sözleri ile beraber değilim diyemem.

– Fakat o adam neler dedi. Adnan Menderes’in diktatör olmadığını bile söyledi.

– Albayım, Adnan Menderes hakikatte de diktatör değildir. Maalesef bazı kimseler ona diktatör damgasını vurmak istemişlerdir. Bu yanlış bir görüşür. Müsaade ederseniz bunun izahını iki-üç dakika içerisinde yapabilirim.

Ada komutanı, Rıfki Bey’in söylediklerini dikkatle dinledikten sonra ilâve eder:

– Biz de Adnan Bey diktatördü demiyoruz, ama diktaya götürüyordu diyoruz.

Komutan, Rıfki Bey’den, ısrarla ifadesini değiştirmesini istese de Rıfki Bey kabul etmedi, müsaade isteyip ayrıldı. Koğuş bölgesine geldiğinde herkes etrafını sarmıştı. Meraklı bakışlarla koğuşta Rıfki

Bey'i bekleyenler neticenin arzu ettikleri şekilde cereyan ettiğini öğrenince çok memnun oldular ve onu tebrik ettiler...

Tarih Tekerrür Eder!.

1970 senesi. Nisan ayının onuncu günüdür. Aşkale'den Horasan'a tatbikat için gidiyoruz. Jeep içinde tabur komutanı, yarbay, eğitim subayı, binbaşı ve yüzbaşı olarak da ben Erol Erşenkal.. Yol uzun, bu nedenle uzun yolculuklarda sohbet hemen başlar. Binbaşı, Bekir Berk Bey'in, geçen hafta Dokuzuncu Kolordu Mahkemesi'nde yaptığı kahramanca ve unutulmaz müdafaayı îma ederek:

– O avukat neler söylemiş yahu! Yine neler yumurtlamış?

Belli ki binbaşı rahatsız olmuş. Neyse, cevap verme sırası bana geldi, o zamanki hâlet-i ruhiye içinde, dilim döndüğü kadar, Bekir Bey'in müdafaasında haklı olduğunu savundum. Bir ara, tabur komutanı, bana dönerek, Bediüzzaman hakkında:

– Hoca iyi hoca idi, ben tanırım.

Bu durum karşısında binbaşımız yalnız kalmıştı, fikrinde ısrar etti. Hâlbuki dostun ve düşmanın takdir ettiği böyle bir avukatı o da takdir etse sıkıntıdan ve beyhude yere sürdürdüğü münakaşadan kurtulmuş olacaktı.

Yine Dokuzuncu Kolordu Mahkemesi'nde şahane bir müdafaadan sonra askerî savcı ve hâkimler, Bekir Bey'i çay içmek için odalarına davet etmiş, bir saattan fazla bir zaman kendisini zevkle dinlemişlerdi. Bir tevafuk olsa gerek. Mahkeme reisi binbaşı ile Bekir Bey, hukuktan aynı yıl mezun olmuşlardı. Yalnız biri Ankara'dan, diğeri İstanbul'dan.

Dar Kafalar ve Sisli Düşünceler..

İsmet İnönü'nün damadı Metin Toker'in çıkardığı Akis dergisinin 29 Haziran 1957 tarihli 164. sayısında Aydemir Balkan imzasıyla “Seçimlerde Tanrı Elçileri” başlıklı bir makale yayımlanır. Makalede Peygamber Efendimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem) dil uzatılmaktadır. Bu yazı üzerine İslâm mücahidi Avukat Bekir Berk, dergiye gereken cevabı vermişti. Derginin Ocak 1958 tarihli on üçüncü sayısında bu meseleyle alâkalı haber ve Bekir Berk'in Akis'e gönderdiği tekzip şöyledir:

Mütecaviz Akis Mecmuası Hakkında Müddeiumûlîğe Verilen Bir İstida

Ankara'da yayınlanan ve Balıkesir'de de dağıtılan “Akis” dergisinin 29 Haziran 1957 tarihi! 164'üncü sayısında mezkûr derginin yazarlarından “Aydemir Balkan”, “Seçimlerde Tanrı Elçileri” başlıklı makalesinde, din ve politika, irtica ve taassup mevzuundaki fikirlerini açıklarken, “Din ve taassup kisvesini, bir çöl bedevinin teolojisinin saçma düsturlarını Türk milletine yakıştırmamalıyız.” demek suretiyle Peygamberimizden istihfafla bahsetmekte, dinimizin esaslarını kötülemekte, Müslümanlığın Türk Milletine yakışmadığını iddia ederek dinimizi tezyif etmekte ve netice itibariyle İslâmiyet'i tahkir etmektedir.

Aydemir Balkan, bahis mevzuu makalesinde bu kanaati Mustafa Kemal Atatürk'e mal etmekte ve onu kendisine kalkan yapmakta ise de bu, ona, Türk milletinin dinine tecavüz hakkını vermez. Kaldı ki, vaktiyle Balıkesir'de, Zağanos Paşa Camii'nde, Mustafa Kemal minberden cemaate hitapla, “Allah birdir şanı büyüktür. Allah'ın selâmeti, âfiyeti ve hayrı üzerinize olsun. Peygamber Efendimiz

Hazretleri, Cenâb-ı Hak tarafından, hakikatleri tebliğe memur ve resûl olmuştur. Kanun-u esasî cümlemizce malûmdur ki Kur'ân-ı Azîmüşşan'daki husustur. İnsanlara feyz-i ruhânî olan dinimiz son dindir, ekmel dindir.” diyerek kanaatini açıklamıştır.

Hangi kanaatte bulunursa bulunsun, hakikate saygısı olan bir insanın, vicdanı bunu kaldırmaz. Nüfus hüviyet cüzdanının dini ve mezhebi hanesinde ne yazılı olduğunu bilmediğim Aydemir Balkan gibi, gözü kararmış misyonerlere veya Allah'a ve O'nun kitaplarına harp ilân eden görüş sahiplerine, arasında yaşadığı yirmi beş milyon Müslüman Türk'ün Peygamberini tezyife, dinimi tahkire müsaade etmem.

Ben, Müslüman bir Türk'üm. Bütün insanların ruhunun İslâm'ın nuru ile aydınlanmasını arzu eder ve imkânlar nispetinde buna çalışırım. Ama kimseyi benim gibi düşünmeye zorlamak hakkını kendimde göremem. Zira dinimde cebir yoktur, ikna yoluyla inandırma vardır. Ayrıca, benden farklı düşünüyorlar diye de başkalarını tahkire, inançlarını kötüleme, kafalarını –aydınlatacak yerde– kırmaya kalkmam. Bunu iptidaîlik sayarım. Millî varlığımızın temini endişesine sahibim. Bu nedenle, Türk Milleti'ni meydana getiren, ona rengini veren, maddî ve mânevî değerleri inhilâl ettirmeye, onu kendisinden başkalarına benzetmeye, bir sınıfın diktatöryasına tâbi kılmaya ve neticede ezeli düşmanımızın esiri hâline getirmeye çalışan, –yabancı davaların tarafları hariç– herkesin fikir hürriyetini müdafaayı da bir vazife telâkki ederim. Türk Ceza Kanunu'nun 176. maddesi, Ceza Muhakemeleri Usûlü Kanunu'nun, 151. ve 153. maddelerine istinaden ve onu tatbik mevkiinde olanlara güvenerek, dinimize hakaret edenin cezalandırılmasına çalışırım. İşte, bu sebeple, yukarıda arz ettiğim şekilde dinimizi tahkir eden, Akis dergisi yazarı Aydemir Balkan'ın, İslâmiyet'i tahkir fiilini ittilâınıza arz ederim. Bunun delili olan makaleyi muhtevi dergiyi takdim ederek, Türk Ceza Kanunu'nun 175. maddesinin 3. bendine uygun olan suçunun cezasız kalmaması için icabının îfasına delâlet ve duyurulmasını saygı ile rica ederim.

Avukat Bekir BERK

Altı Eylül Mh. Altı Eylül S. 43

Balıkesir

Resim: 20 İkinci sırada sağdan üçüncü şahıs Avukat Bekir Berk.

GENÇ AVUKAT NUR YOLUNDA

Bekir Berk'in Nur Risaleleri'ni tanıyarak Nur davalarına girmeye başlaması ve Üstad Bediüzzaman'ı ziyarete gitmesi.

Eşref Edip'ten Nur Risaleleri'ne

Avukat Bekir Berk, Balıkesir'de askerliğini yaptığı sırada bir gün çarşıda dolaşırken, bir kitapçı dükkânının vitrininde Bediüzzaman'la ilgili bir kitap görür. Eşref Edip'in "Risale-i Nur Müellifi Said Nursî Hayatı, Eserleri ve Mesleği" isimli kitabını alıp bir solukta hemen okur ve çok etkilenir. Kendi ifadesiyle Bediüzzaman'a vurulur. Kitapta Üstad'ın yeğen Abdurrahman Ağabey ile beraber çektiği fotoğraf da onda mühim tesir yapar. Hakkında çok şeyler duyduğu Bediüzzaman'ı bu vesileyle daha iyi tanıdı, sevdi ve onun mücadelesine hayran kaldı.

Geç Yayınlanmış Bir Röportaj

Yıllar önce Bekir Ağabey'le bir mülâkat yapmıştım. Ancak şimdi yayınlamak nasip oldu. Mülâkat şöyle cereyan etmişti:

– Ağabey, "kahrolsun komünistlik" diye komünizme tepki gösterildiği zaman siz milliyetçi gençlerin içinde bulunmuş muydunuz?

– Evet. Önce şunu açıklamam lâzım. Ben ilkokula gittiğim sıralarda Yavru Türk dergisi okurdum. Dergide yayınlanan Abdullah Ziya Kozanoğlu'nun Türk Korsanları'nı, Barbaros Hayreddin Paşa'nın destanlarını okudukça kalbimde, ruhumda, mâzinin o kahramanlarına karşı sevgi ve muhabbet uyanmıştı.

Yine ortaokulda iken, İnönü'nün Cumhurbaşkanı seçildiğini duyunca, "Eyvah! Komünizm Türkiye'ye gelecek" endişesine kapılmıştık!

Tarih ve edebiyat derslerini çok seviyordum. Edebiyat öğretmenim, zamanın genelkurmay başkanının yeğeni bir hanımefendiydi. Bize, edebiyat derslerinde güzel duygular aşıladı. Yine tarih derslerinde de mâzimizi, tarihimizi araştırma merakıyla dolup taşardık.

Ortaokulda, sınıfımızda, iki Yahudi çocuk vardı. Bunlardan birisi çok zeki ve sınıf birincisi olmaya yönelmiş bir talebeydi. Ben de bir Yahudi gencinin bir Türk ortaokulunda birinci olmasına razı olamıyordum. Derslerime daha çok çalışarak, her derste ondan daha ileri bir seviyeye çıkmaya bakıyordum. Yalnız matematik hocamız da Yahudi olduğu için o derste Yahudi gencinin önüne geçememişim. Ama diğer derslerde hep önde gidiyordum. Bu durumlar bende millî duyguların gelişmesinde mühim rol oynamıştır.

Yine Kabataş Lisesi'nde okurken, Nihat Sami Banarlı, Zeki Ömer Defne gibi öğretmenler, hem edebiyat hem de tarih araştırma sahalarında bana çok tesir etmişlerdi. O zamanlar babam okumamı istemiyor, bir işe girip çalışmamı, aileme yardımcı olmamı arzu ediyordu. Annem ise her ne pahasına olursa olsun okutmayı, okumamı gaye edinmişti. Ders saatlerinin dışında, cami hanımlarına vaaz veren Sürmeli Hocaefendi, Gönenli Mehmed Efendi gibi hocaların vaazlarına götürürdü. Ayrıca Ayasofya'da, 40 cuma namazı kılabilmek için uğraşırdı. Beni yanından ayırmadığı için bu, bende, vatanseverlik, millete bağlılık, tarihe bağlılık duygularımın gelişmesine tesir etmişti.

Annem, babam gibi düşünmüyordu. Beni okutmak için âdeta çırpınıyordu. Bu nedenle aile bütçesine katkıda bulunmak için askeriyenin bazı dikiş işlerini alırdı.. Bunlar hep benim kitap paralarımın dekleşmesi içindi. Yalnız, annem, bütün bunları yaparken çok sıkıntı çekiyordu. Okumayı çok istiyordum, okumam gerekiyordu. Fakat annemin benim yüzümden sıkıntı çekmesine de gönlüm razı olamazdı. Okuyabilmem için farklı arayışlara girmiştım. Bir müddet sonra yatılı okullara talebe alınacağını duydum. İmtihanlarına girdim ve yatılılık sınavını kazandım. Balıkesir Lisesi'ne gönderilmem kararlaştırıldı. Lisede, Reşîde Sancar Hanımefendi ve Necdet Sancar Bey, bana tesir eden hocalarımdandı. Yine tarih hocamız Rafet Bey vardı. Onun da Osmanlı tarihinden anlattığı menkıbeler, aynı şekilde benim vatanseverlik duygularımın gelişmesinde rol oynamıştır. Bu arada, yalnız okul kitaplarını okumakla iktifa etmiyor, aynı zamanda “Çınar Altı” gibi mecmuaları takip ediyordum. O sıralar, basın dünyasında, Türkiye'nin en büyük meselesi olarak, komünist hareketler ve onlara karşı mücadele edenler konuşulmaktaydı.

Soldaki Ahmed Hamdi Başar'ın çıkardığı “Barış Dünyası dergisi”ne karşı; sağda, komünizmle mücadele için yazdığı açık mektuplarla dikkatimizi çeken Nihal Atsız Bey, “Orkun mecmuası”nı yayınlıyordu. Mussolini İtalya'sının, emperyalist tutumu karşısında, Faruk Gürtunca'nın yayınladığı “Bu Arslana Dokunmayın” broşürü, millî duygularımızın gelişmesinde rol oynamıştı.

Memleketin her köşesinde sağ-sol gruplaşmaları meydana gelmekteydi. Balıkesir'de de okullarda kutuplaşma oluşmuştu. Bir yandan bu gelişmelere üzülüyor bir yandan da bir şeyler yapmaya çalışıyordum. Reha Oğuz Türkkkan'dan, İstanbul'da yayınladığı, “Kızıl Faaliyet”, “Solcular ve Kızılılar” gibi broşürlerinden istiyordum. Okul idaresi bana gelen broşürlerin tamamına el koymuştu. Bu nedenle çalışmalarım sekteye uğramıştı!

Biz, Nihal Atsız'ı, komünizme karşı ilk defa bayrak açan ve şahlanan, mert bir kimse olarak görüyorduk. İnönü'nün Cumhurbaşkanı olarak yaptığı konuşma, Atsız'ın yazdığı, yayınladığı makalelere cevap gibiydi. Bu nedenle Hasan Ali Yücel'e ve İnönü'ye karşı Nihal Atsız'ı ve neşriyatını destekliyorduk.

Biz, bu davayı, bir “İrkçılık Davası”, bir “Turancılık Davası” değil, komünizmi yaymak isteyenlerle onlara karşı şahlananların mücadelesi olarak görüyor ve destekliyorduk. Bu dönemde Balıkesir'de, yatılı okulda da aynı mücadele gizli-açık cereyan ediyordu. Halkevi'ne bağlı bir lokalde yapılan toplantılar, millî duyguları rencide edici telâkki edildiği için protesto edilmişti. Protesto sırasında lokalin camları kırılmıştı.. Bunun mesuliyetini üzerimize yıktılar. İnönü'nün 19 Mayıs törenlerindeki nutku üzerine bana okuldan 3 ay uzaklaştırma cezası verildi.

Bunun üzerine yatılı okuldan ayrılarak İstanbul'a döndüm. İstanbul'da bitirme imtihanlarına girerek Kabataş Erkek Lisesi'nden mezun oldum. Kanunsuzluklarla, zulümle ve hususen kendi vilâyetim Ordu'da, köyümde gördüğüm kötü muameleler karşısında avukat olmaya karar verdim. Hukuk Fakültesi'ne yazıldım. Hukuk Fakültesi'ne devam ederken de yine İstanbul'da Milli Türk Talebe Birliği'nin Hukuk Fakültesi Talebe Derneği'nde âzâ bulunuyordum. Burada da fakülte içindeki solcularla karşı karşıya geliyorduk. Bu arada İstanbul'da kurulan Türk Kültür Ocağı'nda da âzâ olmuşum. Bu ocakta da komünizme karşı hareketleri organize etmek, vatansever ve milliyetperver

gençliği yönlendirmek gibi çeşitli faaliyetlerimiz oluyordu.

Yine Zekeriya Sertel'in çıkardığı Tan gazetesiyle, sol neşriyatları satan ABC Kitabevi'yle ve Mehmed Ali Aybar'ın Zincirli Hürriyet dergisi etrafında toplananlarla bir cepheleşme içinde idik.

Vatansever gençler, komünizme karşı çeşitli dernekler kurmuşlardı. Biz de Türk-Kültür Ocağı'nda faaliyette bulunuyorduk. Halk Partili gençlerle arkadaşlarımız arasında ayrı bir mücadele cereyan ediyordu. Bize "ocaklılar" derlerdi. Bu dernekte Turgut Atasoy, Ali Hatipoğlu, Fethi Gemuhluoğlu, Ali Yörük (meşhur Yörük Ali Efe'nin oğlu), Balıkesir Lisesi'nden tanıdığım İhsan Koloğlu, Ahmed Çavdaroğlu gibi nadide şahsiyetler bulunuyordu. Biz, devrimci gençlere ve diktatörlüğe karşı milliyetçi gençler olarak mücadele ediyorduk. Fakat solcu neşriyatın ileri gitmesi üzerine, Üniversite'de komünizmi tel'in hareketine teşebbüs edildi.

Bu arada tahriklerini artıran Tan gazetesine karşı, Babıâli'ye bir yürüyüş yapmaya karar verilmişti. Üniversiteli vatansever, milliyetçi gençler olarak harekete geçtik. Bayezit Meydanı'nda toplanarak, gruplar hâlinde, hareket ettik. Bir kısmımız Yeniçeriler Caddesi'nden, bir kısmımız da Kapalıçarşı içinden Vilâyet Meydanı'na çıkıp, oradan da Tan Matbaası'na inmek istedik. Bu arada bazı devrimci gençler de iktidara muhalefetiyle göze batan, Vatan gazetesine yürümek ve onu tahrip etmek için gençliği tahrik etmeye başlamışlardı. Bunun üzerine ben, "Arkadaşlar biz komünizmi tel'in etmek istiyoruz, komünistleri protesto ediyoruz. Biz, Vatan gazetesine yürürsek, bizi, "iktidarın ajanları" diye itham edebilirler. Bunun için doğrudan Tan gazetesine yürüyelim." diyerek arkadaşların olası bir provakosyana âlet olmalarını engellemeye çalıştım.

Tan gazetesinin önüne geldiğimizde, gençlik, "kahrolsun komünistler" diye yeri göğü inletiyordu. Bazı arkadaşlar matbaaya girmişlerdi. Maalesef tasvip etmesek de matbaa tahrip edildi. Bunun karşısındaki ABC Kitabevi de tahrip edilmişti. Komünizm propagandası için yayın yapan kitabevlerine hücum edildi. Matbaadan çıkarılan kâğıtlar sürüklendi. Matbaanın bazı âletleri ya kırıldı ya da tahrip edildi. Arkadaşları, Taksim'e, bayrak çekmeye gidelim diye yönlendirmeye çalıştım. Taksim'e doğru yürüdük. Ve "kahrolsun komünistler" diye muazzam bir kitle hâlinde nümayiş yaparak köprüden geçtik. Bu arada, köprüyü, bizim arkamıza açmışlar. Galata Köprüsü'nden geçtikten sonra yürüyerek Taksim âbidesinin önüne vardık. "Kahrolsun komünistler, kahrolsun komünistler" diye coşkulu nümayiş yapıldıktan sonra bayrak direğine Türk Bayrağı'nı ben çektim. Hep beraber, büyük bir heyecan ve istekle, İstiklâl Marşı'nı söyledikten sonra dağıldık. Bu hâdise üzerine Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'nin yayınladığı iki mektubu, hayatımın en mutlu tebriği, takdiri ve bir şeref madalyası olarak kabul ediyorum.

– "Doktor Tahsin Tola Ağabey'le o sıralarda mı tanıştınız?" İnsan hakları ile alâkalı olarak onların toplantısında konuşmalarınız var. Mareşal Fevzi Çakmak'ın, Zekeriya Sertel'in bulunduğu toplantı da Bayezit'te değil mi? O toplantıya ne münasebetle iştirak etmişsiniz?

– Arz edeyim.Tan hâdisesinden sonra bir akciğer kanaması geçirdim. İkinci Dünya Harbi'nin verdiği sıkıntılar, darlıklar içinde tüberküloz olmuştum. Hasta yatıyordum. Her gün gazeteleri takip ediyordum. Bir gün, gazetenin birinde, İnsan Haklarını Koruma Derneği'nin kuruluşunun yapılacağı, bu nedenle bir basın toplantısı tertip edileceği bildiriliyordu. Kurucular arasında, Mareşal Fevzi

Çakmak, Özdemir Evliyazade, Cami Baykut, Tevfik Rüştü Aras, Hamdi Atak, Zekeriya Sertel ve Kenan Öner gibi isimlerin olduğunu öğrenince hayret ettim. Özellikle Kenan Öner ve Mareşal Fevzi Çakmak gibi vatansever ve komünizme karşı olduklarını zannettiğimiz isimlerle beraber komünizm propagandası yapan Zekeriya Sertel'in nasıl bir araya geldiklerini aklım almadı. İnsan haklarını tanımayanlarla, insan haklarına taraftar olduğunda şüphe götürmeyenlerin yan yana gelmesini hayretle karşıladım. Karaköy Palas'ta, Avukat Kenan Öner'in yazıhanesinde, derneğin açılış toplantısı yapılacağını öğrenince oraya gitmeye karar verdim. Doğru Karaköy'e gittim. Karaköy Palas'ı sordum. Hemen Öner'in yazıhanesini buldum ve toplantı salonuna girdim. Toplantı salonunda, Avukat Kenan Öner, İnsan Haklarını Koruma Cemiyeti'nin gayesini açıklıyordu. Onları izah ettikten sonra, "Bir suali olan var mı?" diye tekrar etmişti. O zaman ilk sözü ben aldım, ayağa kalktım ve "Evet, sual sormak istiyorum." dedim.

"Bir hususu anlayamadım. Bir tarafta Mareşal Fevzi Çakmak gibi vatana-millete bağlılığı şüphe götürmeyen ve insan haklarını korumayı ahdetmiş bildiğimiz sizler.. Diğer tarafta, insan haklarını tanımak şöyle dursun, yıkıcı, bölücü faaliyetlerde bulunan, komünist neşriyat yaptığı için matbaası tahrip edilen Zekeriya Sertel ve arkadaşları. İnsan haklarını tanıyanlarla, bunu imha edenler nasıl oluyor da bir araya geliyor? Bunu anlayamadım. Nasıl birleşiyorsunuz? O zaman Kenan Öner birdenbire celâllenmişti. Zekeriya Sertel ayağa kalkarak, "Benim matbaamı, üniversite gençliği yıkmamıştır, polis yıkmıştır." deyince "Hayır." dedim, "Üniversite gençliği yıkmıştır. Ben de onların arasındaydım!" Kenan Öner, şaşkın bir şekilde: "Siz kimsiniz ve hangi sıfatla konuşuyorsunuz?"

"Adım Bekir Berk. Hukuk Fakültesi'nde öğrenciyim. Bu suali de gençliğin ve milletimin vicdanına tercüman olarak soruyorum. Zîra, birbirine zıt kutupların nasıl bir araya geldiğini anlayamadım. Evet, insan haklarını yok edenlerin taraftarlarıyla, insan haklarını tanıyanlar nasıl bir araya geliyor? Bu suale cevap bulamadım. Şimdi, bunun cevabını öğrenmek istiyorum!"

Kemal Öner, bana, uzunca bir süre baka kalmıştı. Birdenbire, elindekileri bırakıp salonu terk etmişti. Toplantıda, bir taraftan Özdemir Evliyazade, bir taraftan da Hamdi Atak, Tevfik Rüştü Aras ve Mareşal Fevzi Çakmak dut yemiş bülbül gibiydi. Bir tek, Zekeriya Sertel itirazda bulunmuş ve gazetesini, üniversite gençliğinin yıkmadığını söylemişti.

– Peki Mareşal Çakmak hiç mi bir şey söylemedi?

– Maalesef hiçbir şey söyleyememişti. Öylesine bakan bir sfenks sükûtu içinde görünüyordu.

Hamdi Atak: "Evlâdım, bundan sonra insan hakları için herkes birleşebilir. Bunda kötü bir şey yok." dediye de "Artık sizinle görüşecek bir şeyim yok. Sualimin tatminkâr cevabı verilmedi." diyerek orayı terk etmiştim.

Ertesi gün, bütün gazeteler, bu hâdiseyi yazıyordu. Akbaba Mecmuası bir karikatür yayınlamıştı. Mareşal Fevzi Çakmak, uzun boylu, ayakta durduğu yerde sağ-sol yapıyor. Bir ayağını kaldırmış, bir ufacık genç, ona, "sağ, sol" diyordu karikatürde. Yusuf Ziya Ortaç da başmakale yazmış ve "Adını duymadığım, yüzünü görmediğim, sadece sesini işittiğim 18 yaşlarında bir genç, Mareşal'e bir sual sormuştu. Bir fiskeyle yetmiş yıllık bir şöhret bir anda yere yıkılmıştı. Bu ses, bir gencin sesi değil, bir gençliğin sesidir. Bu ses, ümidimizdir. Cumhuriyet, bu gençliğe emanettir." diyordu. Evet, bütün

gazeteler hâdiseyi anlatıyordu. Ve bu hareketle, komünistlerin, insan haklarını koruma bahanesiyle giriştikleri teşebbüsün önlenmiş olduğu inancındayım. Ali Fuat Başgil merhum da insan haklarını korumak için bir cemiyet kurmak istiyordu. O da bir beyanat vermişti. “Şu anda sevgilisini bir başkasının kollarında gören bir insanın, bir delikanlının hâlet-i ruhiyesi içindeyim. Bu cemiyeti, biz kurmak istiyorduk, fakat başkaları da teşebbüse geçti. Yazık ki bunu da yüzlerine gözlerine bulaştırdılar.” mânâsında neşriyat yapmıştı.

– Risale-i Nur’un matbaalarda yeni yazı ile ilk nâşirlerinden Dr. Tahsin Tola’yla ondan sonra mı tanıştınız?

– Tahsin Tola Ağabey’le tanışmamız daha ziyade İstanbul ve Ankara olmak üzere Türkiye’nin diğer yerlerindeki bütün vatanseverler ve milliyetçi teşekkülleri birleştirmek için yapılan bir toplantıda olmuştu. Daha evvel İstanbul’da, Türk-Kültür Ocağı’nın iki devre başkanlığını yapmıştım. Benim başkanlığım sırasında Prof. Dr. Celâl Erçikan’ın başkanı olduğu (o zaman, Tıp Fakültesi talebesi idi) Genç-Türkler Derneği ve yine İlhan Darendelioğlu ve arkadaşlarının bağlı olduğu Türk-Kültür Çalışmaları Derneği başkanı seçilmiştim. Milliyetçiler Federasyonu kurulmuştu. Ve bu federasyonu da tek cemiyet hâline getirmek, Türkiye’de bütün vatansever ve milliyetçi cemiyetleri de bir çatı altında toplamak istedik. Ve Ankara’da Milliyetçiler Kongresi toplandı. Kongre günlerce devam etti. O esnada, Ankara ve Türkiye’nin muhtelif yerlerinden gelen vatansever milliyetçi gençler, mebuslar, ilim adamları, şâirler, fikir adamları hepimiz toplanmıştık. Bu cemiyette de yapılan görüşmeler esnasında Dr. Tahsin Tola Beyefendi’yi tanıdım. Toplantıda Isparta mebusu olarak bulunuyordu. Bu toplantıda iki büyük cephe teşekkül etmişti. Milliyetçiler Derneği’ni kurarken, gaye maddesine, “Biz Allah’a, vatana-milllete bağlı milliyetçilik esasını benimseyen” ibaresini esas almıştık. Diğer bir grup şâir, Selâhaddin Ertürk’ün etrafında toplanmıştı. Onlar da “Allah ilmî değildir, Allah’ın varlığı esas alınamaz” diyerek karşı bir cephe kurmuşlardı. Milliyetçiler Kurultayı’nda, Dr. Tahsin Tola, Allah’a bağlılığı temsil eden bizlerin, yani İstanbul’dan Milliyetçiler Federasyonu mensuplarının ve diğer İstanbul derneklerinin yanında yer aldı. Bu esnada, kendisiyle samimiyetimiz, dostluğumuz da artmıştı. Ve onu daha yakından tanıma fırsatı bulmuşum. Sonra onların da desteğiyle karşı grubu mağlûp etmeyi başarmıştık. Allah’a, vatana-milllete bağlı milliyetçiliği nizamnameye geçirtmeye Allah’ın izniyle muvaffak olmuşuk. Tahsin Bey’in de bu mücadelemizde çok büyük yardımları olmuştu.

– Ağabey, Risale-i Nur’u ne zaman tanıdınız?

– Aslında ben, Risale-i Nur’u daha önce tanıdım. Şöyle ki.. Avukatlık stajımı İstanbul barosu avukatlarından Haznedar Beyefendi’nin yanında yapmıştım. Avukat İsmet Tümtürk Beyefendi İstanbul’da çalışmamı teklif etmişti. Aslında Anadolu’nun tanımadığım herhangi bir köşesinde avukatlık yapmayı düşünüyordum. Yani bizi büyüten, yetiştiren bu milletin insanlarına hizmet götürmeyi.. Ankara’da Milliyetçiler Kurultayı’nda tanıştığım Ispartalı Avukat Said Bilgiç Beyefendi, Akşehir’de çalışmamı teklif etmişti. “Akşehir; Konya, Afyon, Isparta yolu üzerinde kavşak noktasında şirin küçük bir ilçeydi. Hem çevresiyle ulaşımı da kolaydı.

Yardımları sayesinde Akşehir’de çalışmaya başlamıştım. Akşehir’de tanıştığım Mustafa Kırıkçı

isimli bir öğretmen arkadaşım vardı. Birlikte kitap okumaları yapmaya çalışırdım. Mustafa Kırıkçı'nın askerlik dönüşü eline bazı risaleler geçmişti. Bana, teksirle çoğaltılmış, "Asâ-yı Musa'dan Akan Nur Çeşmesi" ile birlikte, "Hanımlar Rehberi"ni, yine teksirle çoğaltılmış Gençlik Rehberi'ni vermişti. Risale-i Nur'a ilk temasım bu suretle olmuştu. Daha sonra akciğerlerimdeki rahatsızlığım sebebiyle askerliğimi tehir etmişlerdi. Son tehir de olursa askerlik yapmaktan mahrum kalacaktım. Allah'ın izniyle, şaibe altında kalmamak için tehir zamanı yedek subaylığa müracaat ettim. Ve Eyüp'teki Levâzım Okulu'nu tamamladıktan sonra levâzım subayı olarak askerliğe başladım. Kurada İstanbul Sağmalcılar'daki 66. Tümen'i çekmiştim. Fakat evli olduğum ve hanımım da Balıkesir'de bulunduğu için tayinimi Balıkesir'e yaptırdım. Orada tümen mutemedi, levâzım yedek asteğmen olarak vazifeye devam ettim. O sıralarda Simav Kitabevi'nde, Üstad'ın Eşref Edip Fergan tarafından yazılmış Tarihçe-i Hayat'ını görmüştüm. Kitabı almış ve bir solukta bitirmiştim. Üstad'ın: "Karşımda bir yangın var, alevleri göklere yükseliyor, evlâdım yanıyor, tutuşmuş yanıyor. Ben o yangını söndürmeye koşuyorum." meâlindeki ifadelerini görünce, tabir-i caiz ise Üstad'a vurulmuş eseri tekrar tekrar okumuştum. Kitapçı İbrahim Simav Bey'di. Üstad'ın başka eserleri olup olmadığını sormuştum. O zaman kirada oturuyordum. Maaşım cüz'iydi. Bunun için Sözler'i taksitle almış ve heyecanla okumaya başlamıştım. Bu sayede Risale-i Nur'u gerçek mânâda tanımaya ve anlamaya başlamıştım.

Gün geldi yedek subaylıktan terhis oldum. Akşehir'e dönüp dönmek veya başka bir yerde avukatlık yapmak mevzuunda tereddütte idim. Bazı mahkemeler dolayısıyla Ankara, İstanbul, Konya gibi şehirleri de dolaşmıştım. Konya'da Millet Partisi davasına, Ankara'da yine Millet Partisi aleyhindeki davaya bakmıştım. Hasan Fehmi Ustaoglu aleyhinde, inkılâplar aleyhindeymiş gibi bir kampanya başlatılınca İsmet Tümtürk Beyefendi'yle beraber, fahrî avukatlığımı kabul etmiştim.

Necip Fazıl, Akşehir'de avukat olarak kalmama razı olmayarak İstanbul'a dönmem hususunda ısrar etmişti. Hatta onun tabiriyle söyleyeyim: "Balina Marmara'da yaşamaz. Sen iman ve küfür davalarına giren bir avukatsın. Senin yerin Akşehir değil İstanbul'dur."

Yine, yedek subay olduğum bir dönemde, Akis dergisi Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) aleyhine bir yazı yayınlamıştı. Böyle menfur bir hâdiseye sessiz kalamazdım. Protesto için –üniformalı olarak– savcılığa, suç duyurusunda bulunmuştum. Bu dava basına intikal etmiş ve basında büyük yankı uyandırmıştı.

Yaptığım suç duyurusu gazetelerde yayınlanınca Muhterem Mehmet Aydın Bey, Muammer Topbaş Bey, Mehmet Emin Alpan Bey, bir telgraf çekerek acele İstanbul'a gelmemi istemişlerdi. Konya'da ve Ankara'da avukatlık yapmam için yapılan teklifleri reddederek İstanbul'a geldim.

Muammer Topbaş Bey ve Mehmet Aydın Beylerle görüştim. Muammer Topbaş Bey, İstanbul'a gelip yerleşmem gerektiğini, bu hususta, her türlü yardımda bulunacağını belirtmişti. Bu teklifi, Allah'ın bir lütfu olarak, düşündüm. Kabul ettim ve yazıhane aramaya başladım. Cağaloğlu'nda, Atay Apartmanında, bir daire buldum. Onun yarısını ikamet mahalli, yarısını da büro olarak kullanmaya karar verdim. Muammer Topbaş Beyefendi, yazıhanenin birçok ihtiyacını karşılamıştı. Bana –hizmet etmem için– vekâletlerini vermişlerdi. *Hani, hadis-i şerifte, gördüğü hayırlar iyilikler karşısında,*

insanlara teşekkür etmeyenlerin Allah'a da şükretmeyecekleri ifade edilir. Onun için Topbaş ailesinden gördüğüm bu yardımı her zaman hatırlamayı ve zikretmeyi, Cenâb-ı Hakk'ın onlardan razı olmasını dilemeyi, bir vazife bildim, biliyorum. Evet, bu yazıhaneye artık tamamen yerleşmiştim. Yazıhanemdeki kütüphanede, Üstad'ın o eşsiz eseri, Sözler'i başımın hizasına gelecek bir yere koymuştum. İstanbul'a geldiğimizi duyan milliyetçi aynı zamanda dindar gençler, zaman zaman ziyaretime gelirlerdi. Bu arada, Mehmed Emin Birinci, Mehmed Fırıncı Bey ve bazı arkadaşlar da yazıhaneme zaman zaman uğruyorlardı. Kütüphanemdeki Sözler'i görmeleri, bana daha fazla yakınlık göstermelerine vesile olmuştu.

– Ağabey, Tahsin Ağabey'in telefonu o dönemlerde mi gelmişti?

– Cağaloğlu'nda, Atay apartmanında çalışmaya başladıktan bir müddet sonra, Ankara'dan bir telefon gelmişti. Tahsin Bey, kendine mahsus bir konuşma tarzıyla “Bekir Bey, kardeşim, Ankara'da bulunan bazı kardeşlerimizi tevkif ettiler. Acaba onların davasına girer misin?” diye bana teklifte bulunmuştu.

O zaman, Nur talebeleri, Üstad Bediüzzaman aleyhine yapılan neşriyata mukabele eden bir beyanname yayınlamışlar, bundan dolayı da tevkif edilmişlerdi. “Tahsin Ağabey, böyle önemli meseleler de hiç sorulur mu?”. Bana, ““Bekir Berk! Kardeşlerimiz tevkif edildiler, acele Ankara'ya gel!” demeniz gerekmez mi demiştim. Bu tashihime hak vererek “Evet, Bekir Berk kardeşim! Acele Ankara'ya gelmeniz lâzım!” demişti.

Hemen hazırlandım. Ankara'ya gittim. Ankara'da Tahsin Tola Ağabey'le buluştum. Beni aldı, beraberce savcılıktan müsaade alarak cezaevine gittik. Cezaevinde avukatların bulunduğu yere geçtim. Önümde tel örgüler, arka tarafta demir parmaklıklar ve daha arkada yine tel örgüler ve onun arkasında mazlumlar, Mustafa Cahit Türkmenoğlu, Mehmed Emin, Bayram Yüksel, Mustafa Sungur, Kalpay Ural, Ceylan Çalışkan, Zübeyir Gündüzalp, Tahiri Mutlu, Rüştü Çakın, Cemalettin Günel karşımda idi. Davanın mahiyeti hakkında bilgi aldım. Ve onlara bir soru sordum. Dedim ki:

“Müdafaamı iki şekilde yaparım. Ya bütün gayretimi, himmetimi sizin bir an evvel tahliye edilmenizi ve beraatınızı temine sarf ederim, o zaman dava çabuk bitebilir. Veyahut bütün gayretimi, himmetimi sizinle beraber temsil ettiğimiz davayı, müdafaaya ettiğiniz hakikatleri müdafaaya hasrederim. O zaman mevkufiyetiniz uzayabilir, dava uzun sürebilir, hangisini istiyorsunuz?”

O fedakâr nur talebeleri hiç tereddüt göstermeden, “Bizi değil, davamızı müdafaaya et. Üstad'ımızı müdafaaya et.” demişlerdi.

Tahir Ağabey'in gözleri bir far gibi; Zübeyir Ağabey kınından çıkmış bir kılıç gibi; Ceylân zulme karşı, küfre karşı tebessüm eder gibi; Sungur Ağabey sonsuzluğun ötelilerinden bakan bir ruh gibi ve her biri başka hâlettaki mazlumlar olarak; fakat Hakk'a bağlı, davasına bağlı, Üstad'ına bağlı müminler olarak ayakta idiler. Dimdiktiler. Onların bu hâli beni mest etmişti. Böylece Risale-i Nur davalarının en mühimine girmiş oldum.

– Ağabey, Bediüzzaman Hazretleri'ne ilk defa ne zaman gitmiştiniz?

– Dava başladığı zaman ilk celsede mazlumların bir kısmı daha sonra da ikinci bir grup tahliye edilmişti. Savcı, eser hakkındaki mütalâasını hazırlamıştı. Ben de müdafaamı Dr. Tahsin Tola Bey'in

evinde hazırlamıştım. Evet, evde muazzam bir cemaat vardı. Ben, nasıl bir müdafaa yapacağımı izah ederken polisler evi basmıştı. Tahsin Tola Ağabey, uygun bir dille polisleri eli boş göndermesini bilmişti.

“Bu mazlumların yarın mahkemede davası var. Avukatları geldi, müdafaayı hazırlıyor. Ben de Isparta milletvekiliyim.” demişti.

Polisler ikna olmuş ve evden ayrılmışlardı. Bu dar zamanda müdafaanın hazırlanması gerekiyordu. Bast-ı zamanın ve kerametın ne olduğunu o gece orada görmüştüm. Hulûs-i kalple Üstad’ına ve Nurlar’a bağlı olan Mustafa Sungur Ağabey, ellerini kaldırmış ve Allah’a iltica ile dua etmeye başlamıştı:

“Yâ Rab, zamanı genişlet ve müdafaamızı bize yetiştir!.”

Sonra ben söyledim onlar yazmaya başladılar..

O gece, “Risale-i Nur talebelerinin Ankara davası” diye bilinen müdafaanın esas kısmı tamamlanmıştı. Daktilo edilmesi sabaha kadar devam etmiş gene de bitmemişti. Arabada da yazmaya devam ederek mahkemeye gitmiştik. Tam çağırıldığımızda içeri girdik. Savcı, mütalâasını vermiş, mazlumların dini siyasete âlet ederek propaganda yaptıklarını iddia ile tecziye talebinde bulunmuştu. Bu isnadı çürütmem lâzımdı. Bu nedenle mahkemede söz alıp:

“Muhterem Başkanım, Savcı Bey falan ve falanın tecziyesini istiyorum veyahut beraatını istiyorum deseydi benim söyleyeceğim bir tek cümleydi. Müdafaamızı da hazırlamıştım ve okumadan size verecektim. Ama sayın Savcı maznunların gerçeğe aykırı olarak inkılâpların yapıldığı devrelerde, Cumhuriyet’in ilk yıllarında dine baskı yapıldı, laiklik çiğnendi iddiasında bulduklarını söyleyerek maznunların bu esbap ile tecziyesini talep ettiğinden ben müdafaamı buna göre ayarlamak için mehil istiyorum.”

Mahkeme isteğimi makul karşılamış ve kabul etmişti. Müdafaamı, yeniden Rus tipi lâiklik, Garp tipi lâiklik anlayışlarını ve Türkiye’de dine yapılan baskıları açıklayarak daha geniş bir surette hazırlamıştım.

Tahsin Tola Bey’in evinde, merhum Ahmed Feyzi Ağabey’in isteği üzerine mahkemede okur gibi müdafaamı okumuş ve banda kaydettirmiştim. Daha sonra bu bandı Üstad Hazretleri’ne götürmüşler. Üstad, onu dinlemiş ve “Bekir Berk’i bana çağırın, bana getirin.” buyurmuşlar. Mahkemeden sonra beni Ankara’dan alarak doğrudan doğruya Üstad Hazretleri’nin yanına Isparta’ya götürmüşlerdi.

Otelde beklerken, Ceylan Ağabey haber götürdü. Üstad Hazretleri “Gelsinler.” buyurmuş. Üstad’ın huzuruna çıkmak üzere eve gittim. Odaya girdiğimde Üstad Hazretleri sağda, köşede bir karyolanın içinde yatmaktaydı. Yerde yarım daire şeklinde de Zübeyir Ağabey, Tahirî Ağabey, Sungur Ağabey, Rüştü Çakın Ağabey, diğer ağabey ve kardeşler bulunuyordu.

Şaban kardeş, Mustafa Acet Ağabey hepsi dizilmiş oturuyorlardı. Bu arada bir sandalye getirdiler ve Üstad’ın karyolasının yanına koydular. Üstad, benden sandalyeye oturmamı istedi. Ben baktım, sandalyeye oturduğum zaman, Üstad’dan daha yüksek bir pozisyonda olacaktım. Bu durum ruhuma çok ağır gelmişti. Bu nedenle sandalyeye oturmam ve sandalyeyi geri bıraktım. Üstad’ın başının yanında yere dizçöküp oturdum. Üstad Hazretleri, benden sergüzeşt-i hayatımı anlatmamı istedi.

Kırık dökük ifadelerimle yaşadığım serancameyi anlattıktan sonra Üstad tebessüm ederek “Sen bana hayatını anlattın, şimdi de ben sana hayatımı anlatayım!” dedi.

“Eğer, söylediklerimi anlayamazsan Zübeyir’e sor, o sana tercüme etsin.” dediler ve Zübeyir Ağabey geldi, benim yanıma oturdu, beklemeye başladı. Ben, Üstad Hazretleri ne söylediye anladım. O zaman bu hareketi şu şekilde değerlendirmiştim. Yani, Üstad Hazretleri bana demek istiyordu ki: “Beni her cihetten bilen, anlayan, anlatabilecek olan talebem, en müstesna, bana en yakın talebem Zübeyir Gündüzalp’tir. Bir derdin olursa, anlamadığın bir şey olursa, hakkımda öğrenmek istediğin bir şey olursa, önce ona sor.” demek istiyor neticesine vardım. Ve bu konuşma bittikten sonra, “Sen hoş gelmişsin, safa gelmişsin kardeşim.” demek suretiyle mülâkatın bittiğini, nezaketli bir şekilde anlattılar. Ben de hürmetle huzurlarından ayrıldım. Üstad Hazretleri’ni ilk defa bizzat tanımam bu şekilde olmuştu.

– Eskişehir’de Abdulvâhid Tabakçı Ağabey’in evine hiç gittiğiniz oluyor muydu?

– Elbette gidiyorduk. Bir defasında Tabakçı Ağabey bana “Sana bir müjdem var.” demişti. Merakla müjdenin ne olduğunu öğrenmeye çalışmıştım. “Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri burada. Ziyaret etmek ister misin?” demişti. Ben de “Ruh-u canla!” demiştim. Evi iki katlı idi ve Üstad üst katta kalıyordu. Yukarıya çıktık. Tabakçı Ağabey, Üstad’ın bir an bile baş ucundan ayrılmayan sadık talebesi Zübeyir Ağabey’le konuştu. Üstad Hazretleri kabul buyuracaklarını söylemişler. Yukarıya çıktım. Beni Zübeyir Ağabey (Allah rahmet eylesin, nurlar içinde yatsın) karşıladı. Zübeyir Ağabey Risale-i Nur’un en müstesna talebesi, örneği, gerçek mânâsıyla, her mânâda İslâm’a, imana, Kur’ân’a, Nurlar’a, Bediüzzaman’a, bir fedai olarak teslim olmuş bir İslâm kahramanı idi. O, beni Üstad Hazretleri’nin huzuruna çıkardı. Üstad Hazretleri “Hoş gelmişsin.” buyurduktan sonra bazı hizmetleri kendilerine naklettim. Ve bu arada da Diyarbakır’da başımdan geçen hâdiseyi ve rüyayı naklettim. Ben, hâdiseyi ve rüyayı anlatırken Üstad Hazretleri tebessümle dinledikten sonra “Kardeşim, seni bana Allah gönderdi.” diyerek pencere kenarındaki bir tas içerisindeki yemeğini tuttu bana verdi. “Bunu ye!” dedi. Ben de Üstad “Ye.” deyince aldım, yemeye niyetlendim. Zübeyir Ağabey hemen elimden çekti, şöyle dedi: “Burada ayıp olur. Yandaki odada yersin.” Üstad’ın talebesi karşısında onu dinlemeyi vazife bildim ve “Peki.” dedim, Üstad Hazretleri’nden izin aldıktan sonra diğer odaya geçtim ve yemeğimi orada yedim.

Evet Bediüzzaman Hazretleri, ona, “Kardeşim, seni bana Allah gönderdi. Bana elli sene hizmet etmiş bir talebem gibi kabul ediyorum seni...” diyordu. Bu ne güzel iltifatı, insanın hem dünyasını hem de âhiretini mamur edecek bir Hak dostunun iltifatı. Mahkemelerde bülbül gibi konuşan Bekir Berk’in dili tutulmuştu. Hazreti Üstad’ın sorularına cevaplar verirken de kekeliyordu.

– “Biz istihdam olunuyoruz.” sözünü de yine Üstad burada, yemekten sonra mı söyledi?

– Hayır yemekten evvel söyledi. “Kardeşim, seni, bana Allah gönderdi. Biz istihdam ediliyoruz.” tam cümlesi böyleydi. “Biz bilmeden gizli bir kudret bizi istihdam ediyor, sevk ü idare ediyor.” tarzında, bu meâlde konuştular.

Bir başka defasında da İzmir’de bir mahkememiz vardı. Yine Risale-i Nur davası. Said Özdemir, Mehmed Emin, Mustafa Birlik. Mahkemeden sonra, Said Özdemir’in minibüsüyle yola çıktık. Isparta

üzerinden Konya'ya ve sonra da Ankara'ya gidecektik. Minibüste ben, Mehmed Birinci Bey, Said Özdemir Bey, Doktor Esad Keşşafıoğlu ile bir iki arkadaş daha vardı. Hep beraber yola çıktık. Aylardan Ramazan idi. Niyetliydik. Gece yarısından sonra Isparta'ya vardık. Üstad Hazretleri'ne haber gönderdik. Üstad Hazretleri Ramazan gecesinde sahura yakın vakitte bizleri kabul buyurdular. Ağabeylerimiz ve kardeşlerimiz ders yapıyorlardı.

Üstad Hazretleri, risaleyi sıra ile okutmaktaydı. Yalnız bazı kardeşler Üstad ders yaparken sürekli Üstad'ın simasına bakıyorlardı. Üstad, Dr. Esad Keşşafıoğlu'na hitaben şiddetle "Bana bakmayınız." diyordu. Keşşafıoğlu yine bakmaya devam ediyordu. Hatta bir ara ben, içimden "Şuna bir yumruk vursam da başını öne eğsem mi?" diye düşünüyordum. "Üstad böyle söyledikten sonra niye bakıyor?" diye. "Yani bir tabip olarak acaba onun sıhhati nasıldır, değildir gibilerinden mi bakıyordu, yoksa Üstad'ın rağmına inat olsun diye mi bakıyor?" diye içime bir vesvese gelmişti. Ona, içimden, vurmak geçmişti. Fakat kendime hâkim oldum. Ders sırasında Üstad, sırayla kardeşlere risale okutturuyordu. Osmanlıcam iyi değildi. Onun için "Yâ Rabbi! Beni mahcup etme!" diye içimden geçirmekte idim. Tam bana geldiğinde tebessümle bana baktı ve "Kâfi, el-Fâtiha!" dedi.

Üstad, bize, bir tas yoğurt ve bir tas üzüm hoşafı ikram etti. Sonra "Misafirlerime lokantadan yemek getirin." dedi. Kanaatim o ki bizlere menfi bir nazarla lokantalara bakmamak icap ettiği dersini de vermiş oldu. Ağabeyler, ayrıca, mutfaktan da bazı şeyler getirdiler. Bir sahur sofrası kuruldu. Ve sahurumuzu Üstad'ın ikramı üzerine, Üstad'ın misafiri olarak yaptık. Sabah namazımızı cemaatle kıldık. Ve oradan yine bir başka beldeye doğru yola çıktık..

Yine, bir gün, Üstad Hazretleri Ankara'ya teşrif etmişlerdi. Ankaralı kardeşler Beyrut Palas Oteli'nde yer ayırtmışlar. Üstad, evlere, dersanelere gitmek yerine oraya gitti. Ziyaretçi kabul etmiyordu. Sadece görüşmek istediği talebelerini yanına çağırıyordu.

Ders yapılan bir akşamın –ertesini günü Samsun'da bir devam olmasına rağmen– derste bulunmak nasip olmuştu. Dersi dinlerken, Üstad Hazretleri, mesleğimizin her zaman müsbet hareket olduğunu ifade etmişti. Bir ara sözü Abdülhamid Han Hazretleri'ne getirdiler. Onun, Yıldız Sarayı'nı bir üniversite gibi ilim meclisi yapmasını arzu ettiğinden bahsetti. Sonra, "Bu şefkatli sultana karşı, her ne kadar şiddetli elfazla hitap etmişsem de o mübarek ve veli bir padişaktır." ifadeleri ile Abdülhamid Han Hazretleri'ni methetti. "Yâ Üstad, niye durup dururken Abdülhamid Han Hazretleri'nden bahsetti." diye içimden bir vesvese geçti. Dersin sonunda izinlerini alarak ayrıldım.

Samsun'a giden bir tayyareye bindim. Yanımda Samsun'da hizmetlerde en önlerde koşturanlardan Ali Rıza Sağlamer Bey vardı. Samsun üzerine yaklaştığımız bir sırada uçak şiddetli bir şekilde hava boşluğuna düştü. Sanki çakılırcasına yere inmekteydi. Herkes çığlık atıyor feryat ediyordu. "Himmat eyle Üstad'ım!" diye haykırdığımı hatırlıyorum. Uçak, sanki altından yumuşak bir elle kavranılmış gibi sükûnetle yoluna devam etti. Uçaktan indik. Dershaneye gittik. Oradaki bir sohbet sırasında, Üstad Hazretleri'nin, Sultan Abdülhamid Han'ın aleyhinde olduğu, onun kıymetini bilmediği düşüncesi dillendirilince, Ankara'daki sohbette Üstad'ın neden Abdülhamid Han Hazretleri'nden bahsettiğinin cevabını bulmuş oldum! Bu görüşün tashihe muhtaç bir görüş olduğunu belirttim ve ekledim "ben bizzat şahidim. Bediüzzaman Hazretleri, Abdülhamid Han için müsbet düşüncelere

sahiptir.”

Üstad'ı Konya'da Ziyaret..

Dr. Sadullah Nutku, Said Gecegezen ve bazı arkadaşlar aleyhinde, camide, Risale-i Nur okudukları iddiasıyla dava açılmıştı. Mahkemeye sevk edilmek üzere haklarında muameleye başlanmıştı. Bu sebeple tevkiflerine itiraz için Konya'ya gitmiş, lâyiha hazırlıyordum. Konya'da, Rıfat Filizer Bey'in yazıhanesinde tevkife itiraz dilekçelerimi hazırlamakta idim. Üstad Hazretleri'nin Ankara'dan yola çıktıklarını ve Konya'ya geleceklerini öğrendim. Aslında Üstad'ın Konya'dan Ankara'ya geleceğini, Ankara'dan Ceylan Çalışkan Ağabey, Halıcı Sabri Ağabey'e haber etmişti. Fakat Halıcı Sabri Bey ve oğulları bunu hiçbir kimseye bildirmemişlerdi.

Üstad'ın Ankara'dan Konya'ya yaklaşık 4 saatte gelmesi lâzımdı. Vaktin dolduğunu öğrenince tatlı bir telâşla Üstad'ı karşılamaya çalıştık. Fakat bunda muvaffak olamadık. Mustafa Kırıkçı yanımızdan ayrılıp evine vardığında, Üstad'ın arabası geliyor. Mustafa Kırıkçı, Üstad'ı karşılıyor ve üst kata çıkarıyor. Üstad Hazretleri karyolanın üzerine uzanıyor. Ve bir müddet orada kalıyor. Bu arada Mustafa Kırıkçı, hemen bana haber getirdi. “Üstad Hazretleri evde, istirahat ediyor” dedi. Ben de dedim ki, “Ben tevkiflere itiraz ediyorum, Üstad'ı ziyaret etmek isterim, fakat tevkiflere itirazı akşam beşe kadar bitirmem lâzım. Onun için çıkamıyorum. Hürmetlerimi arz edin ve benim için ellerinden öpünüz, mazeretimi bildiriniz.” Mustafa Kırıkçı, Üstad Hazretleri'ne gidiyor, benim tevkiflere itiraz lâyihası yazdığımı, bu sebeple gelemediğimi bildiriyor. Ve benim namıma özür diliyor, ellerinden öptüğümü bildiriyor. Üstad Hazretleri, “tam, tam, tam” onun tabiriyle böyle diyor. Yani hizmet esastır mânâsında. “Tamam, çok güzel, iyi, isabetli” mânâsında cevap veriyorlar.

Tevkiflere karşı hazırladığım itirazı bitirince, Üstad Hazretleri'nin, Eskişehir istikametine doğru yola çıktığını öğrendim. Bu kadar yakınım gelmişken, Üstad'ımı görememek, onu ziyaret edememek, ruhuma çok ızdırap vermişti. Fakat Eskişehir'den, Zübeyir Ağabey'in telefonu yüreğime âdeta su serpmişti. Zübeyir Ağabey, Mustafa Kırıkçı'nın evinde Üstad'ın seccadesinin kaldığını ve Bekir Bey'in o seccadeyi alıp acele getirmesini istiyordu. Üstad bana ziyaret şerefini bahşetmek ve beni mükâfatlandırmak istiyor diye düşünmüştüm.

Derhal harekete geçtim. Mustafa Kırıkçı'dan seccadeyi getirmesini istedim. Mustafa Kırıkçı “Üstad Hazretleri karyolanın üzerinde yattı sonra da kalktılar gittiler hiçbir şeyi kalmadı.” deyince ben ısrarla “Zübeyir Ağabey Üstad'ın seccadesi orada kaldı, Bekir Berk onu alsın getirsin dediğine göre muhakkak seccade var, sen git bir daha bak!”

Mustafa Kırıkçı tekrar eve gidiyor, bakıyor, hakikaten karyolanın üstünde Üstad'ın seccadesi duruyor.

Heyecanla seccadeyi getirdi. Seccadeyi Üstad'a götürmek istiyoruz. Fakat “şiddetli kar yağışı nedeniyle taksiler çalışmıyor” dediler. Oysa bizim taksi tutup hemen gitmemiz lâzım.

Polis, beni bir vesileyle bastırıp tevkif etmek istiyormuş. Taksicilere de “Bekir Berk, taksi isterse vermeyin.” diye sıkı sıkı tembih etmişler. Meğer Üstad Hazretleri beni o tuzaktan kurtarmak için, seccademi alsın gelsin diye haber göndermiş. Bu nedenle, Said Gecegezen kardeşe “Git, mutlaka mahalle aralarında kalan bir şoför vardır onları ara bul. Sonra şehir merkezine uğramadan gelip beni

al.” dedim. Öyle de oldu zaten Said Gecegezen’le birlikte ihtiyatlı bir şekilde yola çıkmayı başarmıştık.

Vefa için

Hem namaz kılmak hem de Hamza Emek ve Çalışkan Ağabeyleri ziyaret etmek için Emirdağ’ına geldik. Çalışkan ailesi, bizleri, bir mümin hassasiyeti ve misafirperverliği ile ağırladı. Önce namazımızı kıldık. Ardından, sohbetimizi yaptık. Yemeği yedikten sonra, Eskişehir’e gitmek için müsaade istedik. Bizim, Eskişehir’e niçin gittiğimizi bilmedikleri hâlde, Hamza Emek ve Çalışkan Ağabeyler, Üstad Hazretleri’nin Emirdağ’da olduğunu söylemezler mi? Şaşırmıştık. Ağabeyler, vaktin ziyaret için geç olduğunu söylemelerine rağmen, bizi Üstad’ın çağırdığını söyleyerek hemen kalktık. Hamza Emek ve Çalışkan Ağabeyler de bize eşlik ettiler. Üstad Hazretleri’nin kaldığı eve vardık. Kapıyı çaldık. Zübeyir Ağabey beyazlara bürünmüş bir şekilde merdiven başında. Kapıyı çingıraklı iple açtı. İçeri girdik. Zübeyir Ağabey merdiven başında, mahmur gözlerle ve biraz hayret etmiş gibi bize bakmakta. Biz bu vakitsiz ziyaretin sebebini anlatmaya çalışırken, Zübeyir Ağabey, Üstad’ın Eskişehir’e gitmekten vazgeçtiğini bu nedenle burada kaldıklarını ifade etti. Fakat istirahate çekilmeden evvel, bize, misafirlerinin geleceğini, şayet misafirler dinlenmek isterlerse, onları misafir edip yatırmalarını, yok hemen görüşmek isterlerse de kendilerini hemen kaldırmalarını istediğini söyledi. Ben, İstanbul’da davaların olduğunu bu yüzden süratlice hareket etmemiz gerektiğini ifade sadedinde “Üstad Hazretleri’ni görüp ondan imza alacaktık. Dava muvafakatini ondan alıp yarına yetişmemiz lâzım. Zaman geçirmeden Üstad’dan imza alıp yola devam etmemiz gerek.” diye söyledim. Bunun üzerine, Zübeyir Ağabey, bizi, Üstad Hazretleri’nin odasına aldı. Daha önce gördüğümde yalın bir kılıç gibi duran ve bakışları ile kalp ve ruhların derinliklerine nüfuz eden Üstad Hazretleri, yatağında yumuşak bir pamuk yumağı gibiydi.

Usulca yanına vardık. Üstad Hazretleri, kartopu gibi bembeyaz saçları, yumuşacık bakışlarıyla, beni ve Said Gecegezen’i kucakladı ve alınlarımızdan öptü. Sonra Üstad Hazretleri’nin seccadesini verdik. Tebessüm ederek aldı. Ondandır bize yanılmıyorsam 25 veya 50’şer kuruş yol masrafımızı verdi. Ben, İstanbul’daki bazı gazetelerin Üstad’a hakaretlerine karşı aleyhlerinde dava açmak için, imzalı dilekçeler vermelerini istirham ettiğimi söyledim. “Müsaade ederseniz hemen yazayım, imza buyurun.” dedim. Üstad “o zaman kaç tane istiyorsun?” dedi. Dedim ki birçok gazete var, birçok makale var, en az on-on beş tane olması lâzım üstelik altları pullanacak ve yanımda da az pul var!. Zübeyir Ağabey, pul getirdi fakat yine kâfi gelmedi. On-oniki tane pul var, üç tanesi puluz. Üstad Hazretleri’nden imza veya mühürlemelerini rica ettik. Zübeyir Ağabey, çok müdakkik ve tedbirli olduğu için Üstad adına puluz olanlara açık imza mühür basmak istemiyor. Ve biraz itiraz eder gibi bir vaziyeti oldu. Üstad ona “Hayır.” dedi. “Getir kâğıtları.” Üstad, ondan sonra mührünü basmaya başladı. Mührü, açık pulların üzerine basıyor. Onlar bitti. On iki tane, üç tane daha var. Onlara da hiç puluz açık imza mühür konulacak, onları da Üstad mühürlemeye başladı. Ben, Üstad’ım yeterli olur herhâlde dediysem de o, lâzım olur belki diyerek boş kâğıtları da mühürlemeye devam etti. Bitince de hemen imzalı mühürlü kâğıtları alıp Üstad Hazretleri’nin elini öptük ve geldiğimiz arabayla yine yola revan olduk. Eskişehir’e vardık. Ben, oradan İstanbul’a geçtim. Said ise Konya’ya döndü.

Konya’da bulunduğumuz sırada Mustafa Kırıkçı, Üstad’ın elinden başlayıp ayağını bile öptüğünü ifade edince bunun bana maalesef nasip olmadığını ifade ettim. Tabii bu duruma çok üzülmüştüm. Oradan ayrıldım ve gece İstanbul’a geldim, yattım. Rüyamda baktım, Üstad Hazretleri karyolanın üzerinde aynen Mustafa Kırıkçı’nın evinde olduğu gibi yatıyor. Yaslanmış vaziyette ileriye doğru ayaklarını uzatmış. Ben Üstad Hazretleri’nin yanına girdim ve Üstad’ı da Beşiktaş’ta Tuz Baba türbesi var, onun yakınında görüyorum. Hâlbuki ben o sıralarda İstanbul’da Yeniçeriler caddesinde yazıhanemde, evimde oturuyorum. Üstad Hazretleri’nin ellerine sarıldım. Elini öptüm. Elinden itibaren de –ayağında çorapları vardı, çorabına kadar geldim– ayağını da öptüm. Ondan sonra kalktım huzurlarında tebessümle durdum. Üstad Hazretleri bana hitaben şöyle dedi: “Çin’e gidiniz.” Üstad Hazretleri onu dediği anda bir anda sanki dünya bir top güllesi gibi gözümün önüne geldi ve ben İstanbul’dan bakıyorum, Çin’e nasıl gideceğim. Çin’i görüyorum. İstanbul, Karadeniz sahilleri, İran, Afganistan ve Hindistan üzerinden Çin’e doğru yol var, onu görüyorum. Bir de düşünüyorum. “Ya öyle değil de Karadeniz’in şimalinden, Kırım, Kafkasya üzerinden Hazar Denizi ve Orta Asya üzerinden Türkistan ve Çin’e. Yerküresi gözlerimin önünde. Oradan mı gideyim, buradan mı gideyim, diye düşünüyorum. Ve uyandım ve o zaman Üstad’ın elini, ayağını öpemedim diye duyduğum hasretin Üstad tarafından giderilmiş olduğunun anladım. Ayrıca, bu rüyanın mânâsı ne olabilir? diye kendi kendime düşündüm. “Çin’e gidin” deyince yani “İlim Çin’de de olsa arayın.” hadis-i şerifi gereğince, yani İslâmî ve imanî hakikatleri Çin’e dahi götürünüz, diye düşündüm. Bir ikinci mânâ da istikbalde, Sovyetler Birliği’nin dağılacağı, zincirlerin kırılacağı ve Hazar’ın güneyinden ya da şimalinden Çin’e kadar gidilebileceğine bir işaretle bulunuyor şeklinde tevil ettim.

Uzun yıllar sonra Türkiye’den ayrıldım. Hacca gittim. Suudi Arabistan’da radyoda program yapmaya ve spiker olarak çalışmaya başladım. Radyonun, Türkistan bölgesine de yayın yapabilmesi için çok uğraştım. Hatta Türkistanlılardan Muhammed Emin İslâmî’ye rica ettim, gel bu radyoya müracaat et, vazife al, diye. Orta Asya’ya yayın yapılsın. Fikrimi o da kabul etti. Müracaatlar yapıldı. Suudi Arabistan idaresi kabul etti ve yayınlar başladı. Kısa bir süre sonra da Doğu Türkistanlılar için Suudi Arabistan hükümeti, Urduca meâlli Kur’ân-ı Kerîmler bastırdı. Ve bu kitapları göndermek için Suudi Arabistan Cidde Radyosu’nun Türkistan bölümünde çalışan bir zâtı görevlendirdi. O zât, Çin’de iken, Türkistan bölümünü dinleyenler için, Cidde Radyosu’nun frekansını arıyor. Döndüğünde “Senin konuşmanı Çin’de Cidde Radyosu’ndan dinledik.” dedi. O zaman Üstad’ın “Çin’e gidin.” sözündeki hikmetin bir mânâsını da böylece Suudi Arabistan’da müşahede etmiş oldum.

Sesim Çin’e varmıştı. O zaman Türkler, İstanbul’da benim Cidde Radyosu’ndaki konuşmamı dinliyorlardı. Aradan seneler geçti. Hastalandım. Londra’ya gittim. Derken kardeşlerimin duaları, dilekleri, gözyaşları ile bana iletilen ricalar üzerine İstanbul’a geldim. Burada tedavime devam edilirken, Hazreti İsa’nın (aleyhisselâm) nefesi değmişçesine; Hazreti İsa’nın (aleyhisselâm) semâdan yere nüzûl edip de deccaliyetin büyük deccalının setlerini kırdığının delili olurcasına, komünizmle idare olunan devletlerin teker teker yıkıldığına şahit oldum. Berlin Duvarı’nın yıkılmaya başladığını işittim. Bu nedenle ben de Berlin’e gittim. O duvarın bir parçasını da ben çekiçledim. Oradan parçalar kopardım. Ve Üstad’ın rüyamdaki emrinin bir bir gerçekleşmeye başladığına şahit oldum.

Berlin'e gittiğimde, Üstad'ın, Rus esaretinden kaçarken bir müddet misafir kaldığı ifade edilen Adlon Oteli'ni buldum. Berlin Duvarı'nın yanındaki bu oteli ziyaret ettim. Otel beli bükülmüş, gözleri oyulmuş, saçları dökülmüş ihtiyar bir harabe hâlinde metruk bir vaziyette idi. Önünde fotoğraf çektiğim. Otelin önünde iki ağacın semaya yükselmekte olduğunu gördüm. Ağaçlardan birisi yemyeşil semaya uzanmış, Barla Çamdağı'nda Üstad'ın misafir kaldığı ağaç gibi ellerini semaya açmış sanki yalvarıyor ve baharı müjdeliyordu. O ağacın aynı kökünden çıkan ikinci bir ağacın da semaya yükselip ellerini açmışçasına, fakat kupkuru ve simsiyah olarak sanki komünizme karşı, diktatörlüğe karşı çarpışmış ve Berlin mezarlığında yatan Türk şehitlerinin toprak altından semaya uzanmış, Allah'a yakaran elleri gibi yükseldiğini gördüm yani hayal ettim. Ve onun önünde de fotoğraf çektiğim.

Sana Vurmam

Üstad Hazretleri, 1960 senesinde yine Ankara'ya teşrif etmişlerdi. Biz İstanbul'daydık. Ve Üstad Hazretleri'nin İstanbul'u da ziyaret etmesini, şerefleştirmesini istiyorduk. Bu sebeple, Hakkı Yavuztürk'ün babası Tahsin Yavuztürk'ün evinde toplanmıştık. Bir telgraf çekelim ve Üstad Hazretleri'ni İstanbul'a davet edelim dedik. Üstad'ı, İstanbul'a beklediğimizi bildiren telgrafımızı hemen postahanedan gönderdik. Telgrafımız Üstad Hazretleri'ne iletiliyor. Üstad Hazretleri davetimizi kabul buyuruyor. Üstad'ın geleceğini bize bizzât Zübeyir Ağabey bildirmişti. Ankara karayoluna çıkarak, bir benzinlikte Üstad'ın arabasının gelmesini beklemeye başladık. Üstad Hazretleri'nin arabası görününce, işaret vererek, arabayı durdurduk. Selâmlaşık ve kendilerini beklediğimizi bildirdik. Avrupa yakasına araba vapuruyla geçtik. Üstad Hazretleri'ni Piyerloti Oteli'nde misafir etmek için tuttuğumuz odaya götürdük. Üstad Hazretleri orada kaldı. Gazeteciler Ankara'dan İstanbul'a niçin gittiğini sordukları zaman Üstad Hazretleri'nin "Avukatım Bekir Berk'e vekâlet vermek için gidiyorum." buyurdıklarını işittim. Bu arada şunu da arz edeyim: Daha evvel Ankara'ya teşriflerinde Üstad Hazretleri, Ankara'da bendenize bir vekâletname vermişlerdi.

Üstad'ın, Piyerloti Oteli'nde müteaddit dersleri olmuştu. Oteldeki odasında, Üstad Hazretleri'nin derslerine muhatap olmanın bahtiyarlığını, zevkini, lezzetini, sevincini doya doya yaşamıştım.

Üstad Hazretleri, talebeliğin vasıflarını sayarken hissiyatını hiçbir şeye karıştırmayan, bütün zerrâtıyla Risale-i Nur'a, Üstad'a bağlı talebeliğin ehemmiyetini nazarımıza veriyor ve bu arada da örnek olarak da Zübeyir Ağabey'i gösteriyordu. Şöyle ki, bir defasında, yanında, Zübeyir Ağabey'in başına yumruğuyla tak tak diye vurmuş, "Bu, işte mermer gibidir, odun gibidir." deyip saçından alıp duvara çarptı. Zübeyir Ağabey hiçbir mukavemet göstermedi. Üstad'ın başına vurduğu darbelere de aynı şekilde tahammül etti. Ve sadakatin bir âbidesi olarak, gözlerimizin önünde şahlandı. Üstad Hazretleri bu arada yine Zübeyir Ağabey'in yüzüne şöyle bir de şamar vurdu. O zaman ben de Üstad Hazretleri'nin karşısında karyolanın kenarında oturmakta idim. İçimden şöyle geçirdim: "Bu, Üstad'ın muhabbetinin alâmetidir. Ah, dedim n'olur bir de bana vursa!" Ben böyle içimden geçirir geçirmez Üstad Hazretleri doğrudan doğruya bana döndü, tebessümle baktı, elini uzattı, çok hafif darbelerle vurarak "Sana vurmam, sana vurmam, sana vurmam." dedi.

Küfrün Kırılan Bel Kemiği

İstanbul'da önce Çapa Tıp Fakültesi daha sonra da Vatan Hastanesi'ne yatırıldım. Artık ziyaretçilerim daha rahat gelebileceklerdi. Bir gün, yanıma, safiyet timsali, Allah için sevgi örneği kabul ettiğim bir şahısla, ilk defa gördüğüm esmer yüzlü bir şahıs gelmişti. Daha hoş geldiniz dememe bile fırsat bulamadan “Ağabey, senin dalgalandırdığın bayrağı yere düşürmedik. Zaferden zafere götürdüğün sancağı şimdi biz dalgalandırıyoruz, küfrün belini kırdık!” demişti.

Bu meth ü senalı konuşmaya daha fazla dayanamazdım. Hemen konuşmalarını susturdum. “Kardeşim önce şunu bilmeli: Hizmetler, hayırlar, muzafferiyetler Allah'ın bir lütfu ve inayetidir. Allah'ın ikramıdır. Hiçbirimiz, bunlardan, nefsimize bir pay çıkaramayız. Çıkarmamalıyız da. Ama yine şunu da bilmeliyiz ki bütün şerler, bütün kötülükler bizim nefsimizdendir, bizdendir. Bu nedenle onların mesuliyetleri de bizdedir. İkramlar, muzafferiyetler Allah'ın biz âciz kullarına birer inayetidir, lütfudur. Onları kendimize mâl edemeyiz. Ve şunu da bilmemiz lâzım ki; küfrün belkemiğini kırdığını, ne ben, ne sen, ne de bir başkası iddia etmemelidir. Küfrün belkemiğini yıllar önce –Allah'ın izni ve inayeti ile– Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri kırmıştır. Bunu eserlerinde de ifade etmiştir ve bizzat kendilerinden de dinlemek nasip olmuştur. Piyerloti Otelinde cereyan eden hâdiseyi onlara şu şekilde naklettim: Üstad Hazretleri, bizlere verdiği hususî derslerin birisinde, karyolanın üzerinden sustalı bir çakının düğmesine basılmışçasına ayağa kalkması bir oldu. Sanki bir yay gibiydi. Bizlere **“Evlâtlarım, merak etmeyiniz, size artık hiçbir kimse zarar veremeyecektir. Küfrün belkemiğini kırdım. Küfrün belkemiği kırılmıştır.”** diye konuştuktan sonra bize Nurlar'ı, Nur'un hakikatlerini tebliğden geri durmamamızı, bu müsbet meslek içinde hizmete, müsbet bir şekilde devam etmemizi beyan buyurdular. Ayrıca, birçok defa, akşam veya sabah namazı vakitleri iştirak ettiğimiz derslerinde daima toplayıcı, birleştirici, yapıcı bir hizmet çizgisi içinde kalmamızı tavsiye etmişlerdi.

Biraz Rahat Bırakmadılar ki..

Üstad Hazretleri gazetecilerin verdiği rahatsızlık üzerine dönmeye karar vermişti. Evet, gazeteciler devamlı şekilde Üstad'ı rahatsız edip fotoğraf çekmek istiyorlardı. Hatta bir defasında, otelin balkonuna çıkıp, Üstad'ın, namaz kılariken fotoğrafını çekmişlerdi. Üstad da bu sebeple İstanbul'dan ayrılmaya karar vermişti. Üstad Hazretleri'ni yolcu edeceğiz. Otel, tıklım tıklım doluydu. Adım atacak yer yoktu. Odalar, salonlar, merdivenler, alt salon ve otelin kapısı, her yer dolu. İnsan selinden geçilmiyor. Yani bir arı kovanındaki peteğe üşüşmüş arılar gibi otel kaynıyordu. Üstad Hazretleri'ni alıp beraber otelin salonuna çıktığımız zaman gördüğüm manzara bana dehşet verdi. Çünkü herkes hüsn-ü niyet sahibi kabul edilemezdi. Üstad'ı rahatsız etmek isteyenler olabilirdi. Bunun için orada durduğumuz zaman ben, Üstad'ın etrafında bir çember oluşturmamızı rica ettim. Ve Zübeyir Ağabey'in önde Üstad'ın önünde, Üstad'a cepheden gelecek taarruzları karşılayacak şekilde durmalarını ayrıca sağında ben duracağımı, solunda Mehmed Emin'in durmasını, gerisinde de diğer Mehmed'in durmasını rica ettim. Ayrıca, bizim yalnızca Üstad'ı korumakla mükellef olduğumuzu; Üstad'a müteveccih olacağımızı, onu koruyacağımızı; yine Zübeyir Ağabey'in önünde bir kişi, benim sağında bir kişi, Birinci'nin solunda bir kişi, Fırınca'nın arkasında da bir kişi duracağını, onların da

bizi koruyacaklarını söyledim. Arka tarafta da Üzeyir Şenler adlı muhterem bir kardeşimizin durmasını rica ettim. Üstad Hazretleri, fakire iltifat sadedinde, “Sen benim Abdurrahman’ım gibisin.”⁶ demişlerdi. Hareket etmiştik. Üstad’ı bu şekilde muhafaza ederek alt merdivenlere yürüdük, merdivenlerden indik, alt salonu geçtik ve tam otelin kapısından çıkarken birden bire, Üzeyir Şenler’in yerini terk etmiş olduğunu gördüm. Ben “Eyvah, geriden gelen bir şeyi görmeyecek, Üstad’a bir taarruz olabilir.” derken, Dünya gazetesi muhabirlerinden bir şahsın birden bire Üstad’ın başındaki sarığa el atmak istediğini gördüm. O esnada, yerini terk ettiği için kendisine hiddet ettiğim Üzeyir Şenler’in yetişip, Dünya gazetesi muhabirinin kolundan yakaladığı gibi otelin duvarına güm diye çarptığını gördüm. Bu suretle Üstad, onun tasallutundan kurtuldu.

Üstad’ı arabasına bindirdik. Bu arada bendeniz de şoför mahalline bindim, oturdum. Üstad’ı araba vapuruna kadar yolcu etmek üzere yola revan olduk.

İşte Üstad’ım, Ayasofya

Sultan Ahmet’e gelirken Ayasofya görünmüştü “İşte Üstad’ım, Ayasofya!” diye Ayasofya’yı gösterdim. Üstad melûl ve mahzun bir şekilde, boynu bükük Ayasofya’ya baktı. Ve yola devam ettik. Daha sonra araba vapuruna geldik. Kabataş’a, oradan araba vapuruna bindik yine gazeteciler vardı. Daha sonra ben İstanbul yolu kavşağına kadar Üstad’ın arabasında bulundum. Ve oradan ellerini öperek ayrıldım...

Üç Alâka

Üstad’ı bir diğer görüşüm Ankara’da olmuştu. Ankara’da, ziyaretimden sonra, Üstad Hazretleri, Eskişehir istikametine gitmek üzere ayrılacaktı. İstasyona kadar Üstad’ı yolcu etmek için otomobilin şoför mahalline bindim. Arabada Sungur Ağabey de vardı. Arabadan inerken Üstad Hazretleri’nin ellerine sarılıp öptüm. Üstad Hazretleri de başımdan, alnımdan öptüler. Kaldırımda doğrulunca, Üstad’ın başı belim hizasından aşağıda kaldı. Bu durum ağırıma gitti ve çömeldim. Caddedeki kalabalığın şaşkın bakışları arasında Üstad’a selâm vermeye çalıştım. Araba hareket etmişti. Fakat, Üstad Hazretleri arabayı durdurttu. Sungur Ağabey’i göndererek beni çağırttı. Çömeldiğim yerden kalktım ve Üstad Hazretleri’nin yanına gittim. Üstad Hazretleri, bana, “Seninle üç cihetle alâkam var. Birisi Risale-i Nur talebesisin, benim talebemsin, bu sebeple seninle alâkam var. İkincisi benim vekilimsin. Bu sebeple seninle irtibatım var. Bir üçüncüsü daha var fakat onu şimdi söylemeyeceğim.” dedi. Ve tekrar beni alnımdan, saçlarımdan öptü. Ben de ellerine sarılıp ellerini öptüm ve oradan ayrıldım. Üstad’ı, Eskişehir istikametine yolcu ettim.

Bu üçüncü bağlantının ne olabileceğini uzun yıllar düşündüm fakat bulamadım. Suudi Arabistan’da bulunduğum dönemlerde aziz ve muhterem Mustafa Sungur Ağabeyime bir mektup yazmıştım. Bu mektupta bu üçüncü bağlantının ne olabileceğini de sormuştum. Mustafa Sungur Ağabey hulâsa olarak “Bugün, Sözlere Yayinevi’nde sizden bahsediyorduk. Bafralı Muammer Ağabey’le beraber, tebriğinizi de gördük. Çocuklarımızla beraber çektiğiniz aile fotoğrafınıza da baktık. Üstad’ın üçüncü alâkasıyla ilgili olarak Bafralı Muammer Ağabey şöyle bir tabirde bulundu: ‘Allahu âlem, bu, Bekir Berk’in şu anda Suudi Arabistan’da yaptığı hizmetlerle alâkalıdır. Radyodan Nurlar’ın neşri, Arapça

Risaleler'in neşri, Risale-i Nur'un tanıtılması ile orada süren faaliyetlerine, radyo lisansı ile Nurlar'ın yayınlanması bunlara işaret ediyor.' diyordu."

İstanbul'a geldiğimde diğer bazı kardeşler de 'Risale-i Nur camiasının, Üstad'ın mesleğine, meşrebine uygun müsbet hareket etme, yapıcı istikamette olma, birlik çalışmalarına, gayretlerine çalıştığına işarettir demişlerdi.' Hakikati Allah bilir." Ben sadece iki ayrı değerlendirmeyi nakletmeye çalıştım.

– Müminlerin, Müslümanların ve Risale-i Nur talebelerinin bir avukatı olarak, sizi en çok memnun eden bir hatırayı nakleder misiniz?

– Merhamet-i ilâhiyeye, aff-ı ilâhîye, mağfiret-i ilâhiyeye nail olmak ve hususan, hüsn-ü zanlara lâıyk bir hâle erişmek benim en önemli niyazımdır. Bu bakımdan 1982'de Gaziantep'ten bana bir kısım iman hizmetkârı bacılarımızın yazdığı bir mektup ve onlara yazdığım cevap önemli bir hatıramdır.

Bir Tatlı Rüya..

Gazeteler, Bediüzzaman aleyhinde, vefatından iki-üç ay kadar evvel, çirkin yazılar ve iftiralarla dolu haberler yayınlamaya başlamışlardı. Hür Adam gazetesinde 1960'ın Ocak sonlarında "Bediüzzaman Ye's'e Düşmüştür" başlığıyla çıkan bir yazıda da herkesin yeis içinde olduğu hatta Üstad'ın bile ümitsizliğe kapıldığı anlatılır. Bu durumdan oldukça rahatsız olan Bediüzzaman'ın Avukatı Bekir Berk, vakit geçirmeden süratle "Bediüzzaman Ye's'e Düşmemiştir" başlığı altında Hür Adam gazetesine bir açıklama gönderir. Yazısında Üstad'ın her zaman ümitvar olduğunu hiçbir zaman ye'se düşmediğini ifade eder. O gece bir rüya görür. Rüyada bir yolun kenarında beklemektedir. Uzaktan bir fayton görünür. Faytona doğru meraklı bakışlarla dalgın dalgın bakarken fayton, yanında durur. Faytondan Üstad iner. Bekir Ağabey'in omuzlarını kavrar ve alnından öper. Tam bu esnada Mustafa Sungur, Isparta'dan Bekir Berk'in İstanbul'daki yazıhanesini arar. Telefonun sesi Bekir Ağabey'in tatlı rüyasını bir kama gibi keser. O, rüyanın kesildiği için kızgın kızgın telefonu kaldırır. Telefonun öbür ucundaki Sungur Ağabey, Üstad'ın tebrik ve dualarını bildirdikten sonra "Bekir Bey, Üstad'ımız yanımda. Seni alnından öpüyor!" der. Bekir Ağabey, alnındaki bu nur busesini ömrü boyunca şerefle taşımıştır.

[6](#) Genç yaşta vefat eden çok sevdiği yeğeni Abdurrahman Ağabey'i kastediyor.

Bediüzzaman ye'se düşmemiştir

Geçen sayınızda Bediüzzaman-
la ilgili olarak çıkan bir haberi-
miz hakkında Avukat Behir Berk
notesindeki beyanını vermiştir. Ay-
nıca mercederiz:

Geçen sayınızda muhterem mü-
vekkilimize ilgili olarak neşrettiler-
diğiniz bir haberinizde Bediüzza-
manı Sa'îd Nursî'nin kendilerine
yapılan ithamlar karşısında kü-
für-ü büyük bir yese kapıldığını bah-
settiler. Bu ifade herhâlde
bir süçlü lisan neticesi olsa ge-
rek. Gerçek iman sahibi yese ka-
pılmaz. Moskof silâhları ve ku-
mandanları, divan-ı harbi örfiye
giderken, arasından geçirildiği
darağaçları ve küfrü mutlakın
kaba kuvvet sahibi müesseseleri
ve onların aşağılık uşakları karşı-
sında bile fütur getirmeyen ve
zahmetleri karşısında ise eğer
malikimin hizmetindeyim. Ey
musibet onun izin ve rızasıyla gel-
din ise merhaba, safa geldin. Mü-
sibet şerr-i mahz olmadığı gibi
saadetten dahi saadet çıkar. Dü-
nya ile ecelimden başka bir alâ-
kam yok. Çoluk-çocuğumu düşün-
meyeceğim yok. Riyakâr bir şö-
hret-i kâzibeden ibaret olan şân ve
şeref-i dünyeviye'nin muhafazasına
değil, kırılmasına yardım edene
rahmet!.. Kaldı ecelim... O,
Hâlık-ı Zülcelâl'in elindedir. Kimin
haddi var ki, vakti gelmeden ona
işlisin. Zâten izzetle mevdi,
zilletle hayata tercih edenlerdeniz.
Eğer başımdaki saçlarım adedince
başım bulunsa, her gün biri
kesilse, hakikati Kur'âniye'ye feda
olan bu başı zındıkaya ve küfr-ü
mutlaka eğmem ve bu hizmeti
imaniye ve nuriyeden vazgeçmem
ve geçemem... "Bana ıztırab veren,"
dedi. "Yalnız İslâm'ın maruz kal-
dığı tehlikelerdir. Eskiden tehlikeler
hariçten gelirdi; onun için mukave-
met kolaydı. Şimdi tehlike içe-
riyedir geliyor. Kurt, gövdenin içine
girdi. Şimdi, mukavemet güçleşti.
Korkarım ki, cemiyetin bünyesi
buna dayanamaz. Çünkü düşmanı
sezmez. Can damarını koparan,
kanını içen en büyük hasmını
dost zanneder. Cemiyetin basiret
gözü böyle körleşirse, iman kalesi
tehlikededir. İşte benim ıztırabım,
yegâne ıztırabım budur. Yoksa
şahsımın maruz kaldığı zahmet ve
meşakkatleri düşünmeye bile vaktim
yoktur. Keşke bunun bin misli
meşakkate maruz kalsam da iman
kalesinin istikbali selâmette olsa!"
diyen muhterem müvekkilimin ye'se
kapılacağını zannetmek büyük bir
hatadır. Bu sebeple haberinizi
tashihe lüzum görmüş bulunuyorum.

olarak bu başı zındıkaya ve küfr-ü
mutlaka eğmem ve bu hizmeti
imaniye ve nuriyeden vazgeçmem
ve geçemem. Bana ıztırab veren
yalnız İslâmın maruz kaldığı teh-
likelerdir. Eskiden tehlikeler hariç-
ten gelirdi. Onun için mukave-
met kolaydı. Şimdi tehlike içe-
riyedir geliyor. Kurt, gövdenin içine
girdi. Mukavemet güçleşti. Korkarım
ki, cemiyetin bünyesi buna dayana-
maz. Çünkü düşmanı sezmez. Can
damarını koparan, kanını içen en
büyük hasmını dost zanneder. Cemiyetin
basiret gözü böyle körleşirse, iman
kalesini tehlikededir. İşte benim
ıztırabım, yegâne ıztırabım budur. Yoksa
şahsımın maruz kaldığı zahmet ve
meşakkatleri düşünmeye bile vaktim
yoktur. Keşke bunun bin misli
meşakkate maruz kalsam da iman
kalesinin istikbali selâmette
olsa! diyen muhterem müvekkilimin
ye'se kapılacağını zannetmek büyük
bir hatadır. Bu sebeple haberinizi
tashihe lüzum görmüş bulunuyorum.

*Resim: 23 2 Şubat 1960 tarihli Hür Adam gazetesinde Bekir Berk Ağabey'in
"Bediüzzaman Ye'se düşmemiştir" başlıklı meşhur yazısı.*

Bediüzzaman Ye'se Düşmemiştir

Geçen sayınızda muhterem müvekkilimle ilgili olarak neşrettiğiniz bir haberinizde Bediüzzaman Sa'îd Nursî'nin kendilerine yapılan ithamlar karşısında büyük bir ye'se kapıldığını bahsedilmektedir. Bu ifade herhâlde bir süçlü lisan neticesi olsa gerek. Gerçek iman sahibi ye'se kapılmaz, Moskof silâhları ve kumandanları, divan-ı harbi örfiye giderken arasından geçirildiği darağaçları ve küfr-ü mutlakın kaba kuvvet sahib-i mümessilleri ve onların aşağılık uşakları karşısında bile fütur getirmeyen ve zulümleri karşısında ise "Ben Mâlik'imın hizmetindeyim. Ey musibet! Eğer O'nun izin ve rızasıyla geldin ise merhaba, safa geldin!... Musibet şerr-i mahz olmadığı için, bazen saadette felâket olduğu gibi, felâketten dahi saadet çıkar. Hem neden korkum olacak? Dünya ile ecelimden başka bir alâkam yok.. çoluk çocuğumu düşünmeyeceğim yok.. malımı düşünmeyeceğim yok.. hânedanımın şerefini düşünmeyeceğim yok... Riyakâr bir şöhret-i kâzibeden ibaret olan şân ve şeref-i dünyeviye'nin muhafazasına değil, kırılmasına yardım edene rahmet!.. Kaldı ecelim... O, Hâlık-ı Zülcelâl'in elindedir. Kimin haddi var ki, vakti gelmeden ona işlisin. Zâten izzetle mevdi, zilletle hayata tercih edenlerdeniz. Eğer başımdaki saçlarım adedince başım bulunsa, her gün biri kesilse, hakikati Kur'âniye'ye feda olan bu başı zındıkaya ve küfr-ü mutlaka eğmem ve bu hizmeti imaniye ve nuriyeden vazgeçmem ve geçemem... "Bana ıztırab veren," dedi. "Yalnız İslâm'ın maruz kaldığı tehlikelerdir. Eskiden tehlikeler hariçten gelirdi; onun için mukavemet kolaydı. Şimdi tehlike içeriyedir geliyor. Kurt, gövdenin içine girdi. Şimdi, mukavemet güçleşti. Korkarım ki, cemiyetin bünyesi buna dayanamaz. Çünkü düşmanı sezmez. Can damarını koparan, kanını içen en büyük hasmını dost zanneder. Cemiyetin basiret gözü böyle körleşirse, iman kalesi tehlikededir. İşte benim ıztırabım, yegâne ıztırabım budur. Yoksa şahsımın maruz kaldığı zahmet ve meşakkatleri düşünmeye bile vaktim yoktur. Keşke bunun bin misli meşakkate maruz kalsam da iman kalesinin istikbali selâmette olsa!" diyen muhterem müvekkilimin ye'se kapılacağını zannetmek büyük bir hatadır. Bu sebeple haberinizi tashihe lüzum görmüş bulunuyorum.

BEKİR BERK'E NUR MEKTUPLARI

Tahir, Zübeyir, Sungur, Ceylan, Bayram Ağabeyler'in Mektubu

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ 7

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا 8

Aziz sıddık kardeşimiz Bekir Bey!

Üstad'ımıza gönderdiğiniz bayram tebriğinize mukabil Üstad'ımız da sizin bayramınızı tebrik ediyor. Üstad'ımız sizin, Nurlar'ı müdafaanız için "Kırk yıl hizmet etmiş kadar kabul edilmiştir." diyor ve size çok selâm ve dua ediyor. Hem Avukat Abdurrahman Şeref Bey'e de selâm ve dua edip bayramını tebrik ediyor.

Diğer dostlara ve alâkadarlara da selâm ve dua ediyor. Bizler de selâm ve dua eder, dualarınızı rica ederiz.

أَبَاقِي هُوَ الْبَاقِي 9

Kardeşleriniz

Tahir, Zübeyir, Sungur, Ceylan, Bayram

Üstad'ın Hizmetindeki Ağabeylerin Mektubu

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ 10

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا 11

Muhterem Avukatımız Bekir Bey!

Neşrolan müdafaanızı Üstad'ımıza okuduk. Müdafaanızı çok beğendi. İnşâallah mühim faide verecek dedi. Sizin hem bu müdafaanızdan hem fahrî olarak hizmet-i İslâmiye için koşturmanızdan anlaşılıyor. Bu nevi hizmetinizin tesiri ve neticesi inşâallah büyük olacaktır. Ve size de mânevî büyük faidesi olacaktır.

Biz hem kendi müdafaalarımızı hem sizin müdafaanızın baştan ve sonundan Risale-i Nur'a temas eden kısmını bir arada şimdilik hususî olarak Nur dairesinde daktilo yazısı ile neşredeceğiz. Sizin müdafaanız neşredildiği ve maksat da hâsıl olduğu için tamamını almadık. Üstad'ımız size selâm ve dua ediyor. Bizler de selâm, hürmet ederiz.

أَبَاقِي هُوَ الْبَاقِي 12

Üstad'ın hizmetinde bulunan kardeşleriniz

Sungur Ağabey'in Mektubu

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ 13

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا 14

Aziz, sıddık kardeşimiz ve Nur'un kahraman avukatı!

Üstad'ımıza hitaben yazmış olduğunuz mektubunuzu aldık, okuduk. Mektubunuzda anlattığınız rüya ile ilgili Üstad'ımız hayırlı bir rüya olduğunu söyledi ve inşâallah bir zaman içinde namaz kılınacağını görmüş dedi.. Hem, Bekir Berk'i Nur'un en has kahramanları içerisinde, her sabah

duamda, ismiyle zikrediyorum. Hem ben hem de beni tevkil eden binler talebelerin okuduklarını bağışlıyorum. Bekir Berk bu zamandaki hizmet-i Kur'âniye ve imaniyesiyle benimle beraber otuz kırk sene dine hizmet etmiş gibi aynı neticede hissedar oldu. Çok selâm ediyorum. Benim bedelime dostlara selâm etsin, dedi.

Bizler de selâm eder hizmet-i nuriyenizde muvaffakiyetler dileriz.

Üstad'ımız bugün Emirdağı'na hareket etmiştir.

15أَبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz

M. SUNGUR

Sungur Ağabey'in İkinci Mektubu

16بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

17الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Hizmet-i Kur'âniye'de dağ, taş ve mahlûkatın memnun olduğunu kanaat getirdiğim arkadaşım, kardeşim meslektaşım Bekir Berk Bey!

Evvelen: Selâmetler diler, selâmlar ederim.

Saniyen: Maraş'taki Mahkemem 27. 10. 1964 tarihine tâlik edildi. Bir iki kitap ve evrâdım için dua kitabım vardı. Sordular, dedim: Bana ait Üçüncü Ağır Ceza Ankara Mahkemesi'nden iade edilmişti. Kararın beraat numara ve tarihini aldılar. Aslını mahkemeden istetecekler. Artık hayırlısı...

Salisen: Eflani'de geçen sene, benim kitaplarımı taharri münasebetiyle, şenî bir muamelesine karşı kaymakam hakkında yazı ve istida yazan Kâmil Hoca hakkında sorgu hâkimliği kendisinden ifade almış. Mahkemeye intikal edip etmeyeceği meçhuldür. O da artık hayırlısı...

Bütün alâkadarlara binler selâm. Hassaten zât-ı mücahit ve hamele-i Kur'ân olan hizmet-i nuriye şahsiyetinize inayet ve tevfik-i rabbâniyesine mazhar buyurmasını eltâf-ı sübhâniye ve kerem-i ilâhîden cümlemiz hakkında temenni ve niyaz ederim.

Aciz ve kusurlu kardeşin

M. SUNGUR

Not:

“Yakında İstanbul'a geleceğim, inşaallah görüşmek müyesser olur.”

“Bütün görüşüp, tanışıp, seviştiğiniz eşhâsa hâssaten selâmlar ederiz.”

مکتبہ اہل حقانہ بکریٹ ..
سزوں نشر اولاد مدافعہ کڑی استاذینہ ذوقہ مدافعہ کڑی
یوسف بگندی ان شاء اللہ محمد فائده ویرہ بیک استاذ کرم بو
مدافعہ کڑی املا سیدینہ کورہ وجم خیزی اولادہ اولادہ
ایہ خدمتہ اسلامیہ جویم قوشما کڑی ده املا سیدینہ کرم :
- ابونوع خدمتہ کڑی تأیری و تجمی انشاء اللہ بیون
اولادہ کرم .. و سزه معنوی بیون فائده سزا اولادہ کرم ..
برکت کڑی مدافعہ کڑی کرم سزوں مدافعہ کڑی با سزوں مدافعہ کڑی
ر اولادہ کرم تعالیٰ اید کرم برارہ سیدینہ کرم فصیح اولادہ کرم
داره سندہ دقتیو یائسی ایہ نشریہ کرم سزوں مدافعہ کڑی
نہ ایدینہ کرم مقصدہ ماحسن اولادہ کرم جویم تمانن المدعہ ..
استاذینہ سزوں سلام درعا لیدیور .. برارہ سلام
صہتہ ایدرہ .. اففا ..
الباقی هو الباقي
استاذک خدمتہ بولنام
قراد کرم ..

Resim: 21 Üstad Hazretleri'nden ve onun hizmetinde bulunan talebelerinden Bekir Berk Ağabey'e gelen bir mektup.

- 7 “Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah’ın adıyla.”
- 8 “Allah’ın selâmi, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.”
- 9 “Kendinden başka her şeyin fânî olduğu gerçek Bâkî, Allah’tır.”
- 10 “Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah’ın adıyla.”
- 11 “Allah’ın selâmi, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.”
- 12 “Kendinden başka her şeyin fânî olduğu gerçek Bâkî, Allah’tır.”
- 13 “Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah’ın adıyla.”
- 14 “Allah’ın selâmi, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.”
- 15 “Kendinden başka her şeyin fânî olduğu gerçek Bâkî, Allah’tır.”
- 16 “Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah’ın adıyla.”
- 17 “Allah’ın selâmi, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.”

باسمہ سبحانہ

السلام علیکم ورحمۃ اللہ وبرکاتہ ویدعا تہ ابدأ واما

غیر صلیبی قرآن ستر بکرت ..

استاذین کوندر دیکھتا ہوں باہم ترنگارہ مقامی استاذی زود سرن
بارماری تیک ایپور .. استاذین سرن سلفہ کراچی .. قرصیل
ہمت، تیسہ قدر قبول ایپور .. دیور دستہ ہوجہ سلام و
دعا ایپور .. حکم اوقات عبد الرحمن شرف بک ایپور ہوجہ عینا لوبہ دہی
سوم ودعا ایپور بلینہ تریب ایپور ..

گیدرو سترہ دعوت دالہ وہ سوم ودعا ایپور ..
زلرہ سوم ودعا ایپور .. دعا کرکے رہا ایپور ..

الباقی هو الایاق

قرآن سترہ

ماہر .. زیر ہوجہ .. جید .. بارام ..

Resim: 22 Tahiri, Zübeyr, Sungur, Ceylan ve Bayram Ağabeyler'in Bekir Berk Ağabey'e yazdıkları mektup.

12 MART 1971 MUHTIRASINI MÜTEAKİP HAPİSHANE GÜNLERİ

Bekir Berk, ilk defa 1958’de Ankara’da yapılan mahkemede Nur talebelerini müdafaa etmişti. Bu tarihten 1973 sonuna kadar, tam on beş sene, Hakkari hariç altmış altı vilâyette, yüzlerce kazada, Nur talebelerini ve masum müminleri mahkeme mahkeme dolaşarak müdafaa etmişti. Belki de binlerce insanın vekâletini alarak, avukatlığını yapmıştı.

Bu davalar için dolaşırken 1971’de Balıkesir’de bir iftiraya uğramıştı. Burada, müvekkilli ve dostlarıyla, buluşup, sabah namazlarını kırlarken sanki bir caniymiş gibi tevkif edilmişlerdi. Bir müddet Balıkesir Hapishanesi’nde tutuklu bulunduktan sonra, İzmir Sıkıyönetim Mahkemesi’ne gönderilirler. Burada yapılan mahkemeden sonra, beraat eder. İzmir Narlıdere Hapishanesi’nde yatarken, çeşitli dostlarından ve bazı Nur talebelerinden kendisine telgraflar ve mektuplar gelir.

Feyzi Allahverdi’nin Hapishane Mevlidi

Tam on beş sene, mahkemelerde masum Müslümanları, Nur talebelerini müdafaa ederek, zindanlardan kurtarmaya ve karakollardan çıkarmaya çalışıyordu. Müminlerin imdadına, bir Hızır gibi yetişiyordu. Bu mazlumlardan Birecikli Feyzi Allahverdi, hayatını, gençliğini servetini ve saadetini iman-Kur’ân-Nur yolunda harcıyordu. Yeter ki gençlik, imanlı ahlâklı ve dindar olsun. Bu masum ve yüceler yücesi gayenin yolunda Allahverdi’yi, ihtilâlden sonra tutuklayıp Bursa ve Ankara Hapishanelerine atıyorlardı. Feyzi Allahverdi, hapiste iken şu mısraları kaleme alıyordu:

*Hapishane mevlidini yâd edelim,
Dinleyenler ruhun şâd edelim,
Geldi üç polis kanadıyla revan,
Arkamı sıvadı cop ile heman,
Geldi o saatte bir cip kapıya,
Dediler kalk gideceksin Bursa’ya,
Birisi komiser idi hem aşikâr
Diğeri polislerden iki...
Biri içerde, biri kapıda ânın
Biri önünde dikildi apartmanın,
Medet yâ Bekir Abi medet!*

12 Mart 1971 muhtirasının ertesindeki hâdiseler üzerine yazılmıştı bu satırlar. Fakat yardım istenen Bekir Berk de Balıkesir’de bir sabah namazı, “âyin yapıyor” diye tevkif edilip, tutuklanarak İzmir Narlıdere Askerî Hapishanesi’ne atılıyordu.

Gelen Mektuplar

Tahiri Mutlu Ağabey’in Mektubu

Çok muhterem kardeşim Bekir Bey!

Hâssaten selâm ve dualar eder, mübarek ve müstecap dualarınızı bekleriz. Orada bulunan çok

muhterem kardeşlerimize de selâm ve dualar eder, mübarek dualarını bekleriz. Beraberlikte bulunduğumuz Rüştü Efendi de pek çok selâm ve dua eder, dualarınızı bekleriz. Hassaten İzmir’e kadar vararak, ziyaretinizi yapamadığımızdan, özür diler, bu hususta olan kusurlarımızın affını rica ederiz.

Gece-gündüz umum Medrese-i Yusufiye’deki kardeşlerimize dua ve hassaten isminizle dua eden, kusurlu kardeşiniz: Tahiri.

Abdullah Uçman Bey’in Mektubu

12 Mart 1971 Muhtırası’ndan sonra “hakkın ve hakikatin avukatı Bekir Berk”, İzmir-Narlıdere Askerî Hapishanesi’ne mazlumen atılır. O orada çilesini doldururken, vefalı kardeşim Abdullah Uçman 29 Ağustos 1971 tarihinde İstanbul’dan şu tesellidar mektubu yazıyordu:

Aziz ve muhterem ağabeyim!

Sizlere, içerisinde bulunduğumuz şartlar muvacehesinde-kendimin hayat platformunu göz önüne getirip-mektup kaleme alıp hâl, hatır gibi alışılmış sualleri sormayı daha doğrusu sizinle bu şekilde bir muhatap olmayı –kükremiş arslanın kafesteki-onun küçük bir arkadaşının kendisini dışardan seyretmesi misali– hiçbir zaman arzu etmezdim. Fakat neylersin ki kaderin cilvelerine hiçbir zaman akıl ermez.

İçimde birikmiş olan çapraşık sualleri, sizler gibi, bizim en ufak kıpırdanışlarımıza kulak verip, gayet olgunane karşılımlarınızı hatırlayıp önünüze boşalttıktan sonra, artık tahmin ettiğimiz hâl ve hatırınızı sorabiliriz.

İnşâallah, iyi, hoş ve mânevî yapı itibariyle mahkûmiyeti kabul etmemişsiniz.

Tel örgüler gerisinde mütebessim çehreli fotoğraflarınızı gördük. Fakat “bence, sizin yolunuza mânia gerenlere bizim yapacak –vatan ve milletimizin medeniyet plânındaki yerini yükseltmede– birçok işlerimiz var. Bizi hürriyetlerimizden mahrum etmekle büyük kusur ediyorsunuz, biz hapishane odalarında oturmayı işlerimizin ehemmiyetli noktasından beğenmiyoruz.” mânâlarını ifade edecek –mektup satırlarınızdaki, vicdanları yerinden oynatan içli tasvirler gibi– kalpleri parçalatabilecek bakışları objektife fırlatabilirsiniz.

Davanız uğrunda iki günde bir Türkiye’nin bir ucundan kalkıp, bir ucuna koşarak, Şark insanına isnat edilen ezeli tekâsülü tevekküle, isyan ettiğinizi bilfiil isbat eden siz, orada da en son imkânlarınızı kullandıktan sonra Ulu Allah’a dayanan tevekküle sarılacağınızı, ondan önce haklarınızı meşru dairede son noktasına kadar kullanacağınızı ümid ediyoruz. Gerçi hapishanede de hizmet devam eder, fakat biz arkadaşlarınızı yalnız bırakıp, geçici de olsa yanımızdan ayrılmanız, sizlerden her an yeni bir şey öğrenmeye çalışan, hayattaki adımlarını ona göre atmaya çalışan bizlerin bu türlü mahzun şikâyetlerde bulunması gayet yerinde değil mi?

Geleceğin gerçek tarihçileri 1971 yılı yaprağını çeviririrken: “Suçsuz Mazlumlar” kategorisinde sizlerin de adını görmekle, hak ile bâtil mücadelesinin kıl payı ayrıldığını görüp, haksızlara lânet, mazumlara rahmet dağıtırlarken, sizler de bu dualardan inşâallah hissedar olursunuz.

Düşünce, ideal ve davanız en büyük teselliniz olduğundan, teselli nevinden klâsik tabirleri kullanmayı lüzumsuz görüyorum.

Boş zamanlarınızı gayet iyi değerlendiren sizler, güneş doğduktan sonra, yapılması lüzumlu olan işler bahsinde, orijinal plânların çizimine inşaallah başlamışsınızdır.

Yanınızdaki arkadaşlara ayrı ayrı selâmlar edip, isabetli dua ve mânevî yardımlarınızı, fikrî desteklerinizi bekliyoruz.

Ruhunuzu rahatsız edebilecek cümlelerden dolayı özür dilerim.

29 Ağustos 1971

Kardeşiniz

A. UÇMAN

Gelen Telgraflar

Said Gezen'in Telgrafı

Bekir Berk. Avukat. Merkez Cezaevi Balıkesir. 20. 06. 1971

Yeni Asya ailesini ziyaret etmek için geldiğimde makam-ı Yusuf'ta olduğunuzu duyunca sizin bana olan tavsiyenizi hatırladım. Başınıza gelen musibetler de kader-i ilâhî tarafından tanzim edilir. Cenâb-ı Allah rızasına muvafık kılsın. Ruh u canla hürmetler. Allah'a emanet olunuz. İnşâallah çok büyük hayır vardır. Selâm eder ellerinizden öperim.

Said GEZEN

Dr. Balım'ın Telgrafı

Sayın bay Bekir Berk Avukat ceza ve tevkif evinde tutuklu Balıkesir. 23. 06. 1971

Geçmiş olsun der adaletin süratle tecelli edeceğinden emin olarak gözlerinizden öperim. Sıhhatinize dikkat etmenizi temenni ederim.

Dr. BALIM

Osman Demirci'nin Telgrafı

Muhterem Bekir Berk cezaevinde misafir Balıkesir. 21. 06. 1971.

Kaderin bir cilvesi olarak maruz kaldığımız musibetten dolayı belanın en şiddetlisi peygamberle evliyalara ve imanın kemali nisbetindeki insanlar üzerine geleceğini beyan buyuran Peygamberimiz'in hadis-i şerifi sizler için en güzel bir teselli yerine sizleri cihad-ı mânevînde tebrik eder selâm ve hürmetlerimi sunar dualarınızı beklerim.

Osman DEMİRCİ

BEKİR BERK, AVUKAT, MERKEZ CEZA EVİ BALIKESİR...
 YENİ ASYAYAZI İLESİNİ ZİYARET ETMEK İÇİN GELDİĞİNDE MAKAM-I
 YUSUFTA OLDUĞUNUZU DUYUNCA SİZİN BANA OLAN TAVSİYENİZİ HATIRLADIM.
 BASINIZA GELEN MUSİBETLER DE KADERİ İLÂHİ TARAFINDAN TANZİM EDİLİR.
 CENAB-I ALLAH RIZASINAMUVAFAK KİLSİN. RUHU CANLA HURMETLER,
 ALLÂ' A EMANET OLUNUZ? İNŞAALLAH ÇOK BÜYÜK HAYIR VARDIR. SELAM
 EDER ELLERİNİZDEN OPERİM,

SAİD GEZEĞEN

KL BEKİR BERK

BALIKESİR
CEZA EVİ MÜDÜRLÜĞÜ
22.06.1971

2021 ANKARA 7213 30 23 6 1971 11 00

TELGRAF

ELT GAY SAYIN BAY BEKİR BERK AVUKAT CEZA VE TEVKİF EVİNDE
TUTUKLU BALIKESİRGEÇİRS OLSUN DER ADALETİN SURATLE TECELLİ EDECEĞİNDEN EMİN OLARAK
GÖZLERİNDEN OPERİM SİHHATİNİZE DİKKAT ETMENİZİ TEJENNİ EDERİM
DOKTOR BALIM

Resim: 24 Said Gezezen ve Dr. Balım'ın telgrafları.

Necmeddin Şahiner'in Telgrafı

Muhterem ve muazzez Avukat Bekir Berk cezaevi Balıkesir 22. 06. 1971.

Aziz Ağabeyim!

Artar cihadla şavkımız,

Fahr-i Rusül Sultanımız,

Kur'ân bize ihsan-ı Hak,

Uğrunda aksın kanımız.

Kemâl-i hürmetle ellerinizden öper dualarınızı istirham ederiz.

Necmeddin ŞAHİNER

TELGRAF

1-3030 K 68 KADIKÖY 4106 65 21/6 11/00

ELT MUHTEREM BEKİR BERK CEZAEĞİNDE MİSAFİR BALIKESİR

KADERİN BİR CİLVEİ OLARAK MARUZ KALDIĞINIZ
 MUSİBETTEN DELAYI BELANIN EN SÜDÜTLÜSÜ PEYĞAMBERLE EVLİYALARA
 VE İMANIN KEMALİ HİSSETEİNDEKİ İHSANLAR ÜZERİNE GELECEĞİNİ
 BEYAN BUYURAN PEYĞAMBERİNİZİN HADİSİ SERİFİ SİZLER İÇİN EN GÜ
 ZEL BİR TESELLİ KAYNAĞI OLDUĞUNU İNDİRİK BULUNUĞUNUZDAN TESELLİ
 YERİNE SİZLERİ CİHADE İMANEVİNİZDE
 TEBRİK EDER SELAM VE HURMETLERİMİ SUNAR DUALARINIZI
 BEKLERİM OSMAN DEMİRCİ

KL ELT MUHTEREM BEKİR BERK CEZAEVİNE MİSAFİR BALIKESİR

TELGRAF

13078 6 CARSABA İST 139 36 22 6 71 13 55

ELT

MUHTEREM VE MUAZZEZ AVUKAT BEKİR BERK CEZA VETEVKİF EVİ BALIKESİR

AZİZ AĞABEYİM ARTAR CİHADE ŞAVKINIZ FAHRİ RESUL SULTANINIZ
 KUR'AN GİZEHSANİ HÂK UĞRUNDA AKSİN KANINIZ KEMALİ HURMETLE
 ELLERİNİZDEN OPER DUALARINIZI İSTİRHAM EDERİZ NECMEDDİN ŞAHİNER

KL AVUKAT BEKİR BERK

Resim: 25 Osman Demirci Hocaefendi ve Necmeddin Şahiner'in telgrafları.

Anneye Mektup

4 Ağustos 1971 tarihinde, İstanbul'daki annesi Fatma Berk Hanımefendi'ye..

Aziz ve Muhterem Validem!

Selâm eder, ellerinizden öperim. Evvelce göndermiş olduğunuz mektubunuzu aldım. Benim için üzülmeyeceğinize çok sevindim. Zaten, ortada üzülecek hiçbir şey yok.

Balıkesir'de sabah namazını kılarken, polisler gelip bizi götürdüler. Şimdi ise İzmir'de bulunuyorum. İşittim ki buraya, beni ziyarete gelecekmişsiniz. Zahmet etmeye hiç lüzum yok. Ben,

burada çok iyiyim. Sağ olsun bizim Fethi üç kere ziyaretime geldi. Bir seferinde minikleri de getirmişti. Onları da gördüm. Maşâallah epeyce büyüdüler. Buraya gelen giden arkadaşlar her türlü ihtiyacı temin ediyorlar. Senden ricam benim için asla üzüntü duymamanızdır. Yoksa –Allah korusun– tansiyonun yükselir ve hasta olursun!

Mademki sen beni Allah ve Kur'ân yoluna adadın. Elbette, Allah da senden razı olacaktır. Tekrar ediyorum: İzmir'e gelmene hiç gerek yok. İcap ederse, zaten arkadaşlar gerekeni yapar. Sen kendini hiç üzme. Rahatım ve sıhhatim iyidir. Burada beraber bulunduğumuz Gültekin, Mustafa, Fethullah, Abdünnur ve diğer arkadaşlar sana hep selâm ediyorlar. Hep birlikte dualarınızı istiyoruz. Bulduğumuz yer hapisaneye benzemiyor. Havadar, geniş ve rahatımız yerinde. Bugünlerde mahkeme günü belli olmak ihtimali var. İnşâallah yakında çıkar ve sen Ordu'ya gitmeden İstanbul'da görüşürüz.

Tekrar ellerinden öper, dualarını beklerim.

Oğlun BEKİR

GURBETTE GEÇEN YILLAR VE MEKTUPLAR

Necmeddin Şahiner'e Mektup (1)

3 Haziran 1974 Beyrut

Aziz Kardeşim Necmeddin!

Geçenlerde, bir gece, oturduğumuz apartmanın dairesinin kapısı çalındı. Koridora çıktığım zaman senin mert ve güleç yüzün ve tok sesinle “Ağabey!” diyerek boynuma atılışını gördüm.. Evimiz bir bayram yerine döndü. Bu arada gelen mektubunu cennetten gelen bir davetiye gibi okudum. Ruhumu gölgelendiren bulutlar dağıldı. İçimde kopan fırtınalar dindi. Ruhum ve kalbim bahara gark oldu. İçimde kuşlar ötüşüyor. Sular şırıldıyor, yapraklar hışırtıyor. Kuzular çimenlerde, çiçekler arasında meleşerek zıplıyor. Sahilde, kumsaldaki çakıllar oynuyor. Martıların, balıklar sanki kovalamaca oyunundalar. Yamaçlardan bir çobanın kaval sesleri, bir aşığın türküsü yükseliyor: “Oy Mehmed'im Mehmed'im” sesi dalga dalga dağılıyor. Rüzgâr ağaçların saçlarını tarıyor, çimenlerin yüzünü okşuyor. Ve ben hayalimin atına atlamış uçuyorum:

Şu görünen Ağrı Dağı'dır. Şu sular Karadeniz'in köpüklü dalgalarıdır. Boğaziçi'nde martıların kanadına atladım. Çam Dağı'ndan Hoyran Gölü'ne bakıyorum. İstersen sen gözlerimin yaşına bak. Ben Ankara Kalesi'ne bakıyorum. Gesi Bağları'nda geziyorum. Hacılar'da dolaşıyorum. Erciyes'e tırmanıyorum. Şimdi Van Kalesi'ndeyim. Şu görünen Bahtiyar Kuralkan'ın kabri, ötede duran ise Molla Hamid, Molla Münevver. Şu yamaçlarda at süren Nurs yolcusu Yaşar Damgacı. Diyarbakır surlarının önündeki çelik bakışlı Dilek,¹⁸ Erzurum yaylalarında Mustafa Polat sanki bir fırtınadır. Şu kalpaklı Hoca'ya Kırkinci derler, istersen kırklardan de. Girlevik Şelâlesi'yle gürleyen sanki Refet Kavukçu'dur. Bitlis derelerinde sanki Molla Habib gürlemektedir bir makineli tüfek gibi Moskoflara karşı. Mardin yamaçlarında Şeyhmus Hazretleri boy vermiştir, bir hudut bekçisi gibi. Ermenek'ten kopan bir rüzgâr Eyüp Sultan sırtlarında, Sadullah Nutku ve Polat'la el eledir. Ve bütün Türkiye'yi seyreder gibidirler. Samsun'da Fettahoğlu'dur bizim destanımızı söyleyen. Ordu'nun dereleri nere akar bilmem. Zigana Dağları'nda dallardan dökülen benim yaşlarımdır. Kanım akmadı ama İzmir'in içinde vurulan benim. Şahlanan bir at gibi Nemçe ufuklarına bakan Selimiye'nin sırtına atlayıp Viyana ötelere gitmek geliyor içimden. Rüyadan uyanıyorum. Beyrut'tayım. Dışarıda makineli tüfeklerin akisleri kulakları tırmalarken radyodaki Kur'ân-ı Kerîm gür pınarlar gibi çağlıyor. Vakit, gecenin sabaha inkılâp ettiği demler. Gideceğim yer ancak Huzurullah. “Allah'a ısmarladık” demek zamanı geldi. Ahmet Apay'a, Nazım Gökçek'e ve âlicenap kardeşlerime selâm ve hürmetlerimi iletivermeni dilerim.

Yazamayanlara yazmak kuvvetini bulamıyorum. Gazetede Üstad'la alâkalı tefrikan, içimizdeki tozu toprağı dağıtıyor. Sanki bir yeni sefere çıkar gibi ruhum şevkle doluyor. ¹⁹ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ diyen hafız ²⁰ صَدَقَ اللهُ الْعَظِيمِ 'le sonu mühürlüyor. Ben ise devam etmek istiyorum. Yeni bir hayata başlar gibi, kundaktan çıkar gibi, harabe bir evi siler süpürür gibi içimdeki tozları, toprakları silmek ve yıkamak istiyorum. Kur'ân'la yıkamak istiyorum. Nurlar'la yıkamaya çalışıyorum. Acz ve fakrını idrak eden

bir kişi olarak gözyaşlarıyla, dua ile niyazla yıkamak istiyorum. Rahmet-i ilâhiye'nin damlalarından, Cenâb-ı Hakk'ın af ve rahmetinden doyasıya istifade etmek istiyorum. Bunun, âlicenap dostların, masum kardeşlerin dualarından başka bir şeyle de mümkün olacağına, tahakkuk edeceğine kâni olamıyor ve bu sebeple dualarının devamını temenni ediyorum.

Rıza-yı ilâhîye nail olmanı dilerim. Soranlara selâmlar.

Bekir BERK

Beyrut'tan, Nazım Gökçek'e Mektup..

Aziz Kardeşim Nazım!

12 Haziran 1974 tarihli mektubunuzu yeni aldım. Cenâb-ı Hak, ebeden razı olsun. Cenâb-ı Hakk'a, bana senin gibi bir kardeş bahşettiği için de şükrediyorum. Şükrediyorum. Şükrediyorum Allah'a, seni bana, beni sana kardeş eylediği için...

Mektubunuz martı kanatlarında gelen enginlik duygusu,

Mektubunuz cennetten esen bir rüzgâr sanki,

Mektubunuzda Süphan Dağı eteklerinden yükselen dualar var,

Mektubunuzda Kop Dağı'ndan eser var,

Mektubunuzda Polat'ın hayali var,

Mektubunuzda Van Gölü'nün dalgalarının sesini dinler gibiyim,

Mektubunuzdan Şehit Şahin Bey'in Köprübaşındaki şahlanışını seyreder gibiyim,

Mektubunuzla

Artar cihada şavkımız

Fahr-i Rüşul Sultanımız,

Şer'i bize ihsan-ı Hak,

Uğrunda aksın kanımız!..

Ahdi, gürlere gibidir. Hep marş okuyoruz:

Şu kopan fırtına Türk Ordusu'dur Yâ Rabbi!..

Sen'in uğrunda ölen ordu, budur Yâ Rabbi!..

(Bana böyle bir ölüm veya hayat nasip et Yâ Rabbi!..)

Ve yollarda beraberiz:

Yürekler kabarık, gözlerde damla...

Sen böyle yürürken tuğla, sancakla,

İslâm zaferleri geliyor akla.

Şu anda, Ağrı'nın gölgesinde, Iğdır Ovası'nda gidiyoruz. Şimdi Rus hududunda, bir akşam alacalığında senin imamlığında akşam namazını kılıyoruz. Biraz ilerde Mehmetçikler durmakta. Ağrı'dan Kırkinci'nin diyarı Erzurum'dan sesler geliyor kulaklarıma. Kars kalesinde marş okumaktayız. Zigana Dağları, Karadeniz'in ak köpüklü dalgalarının kayalarla boğuştuğu sahil şehirlerinden yıldırım gibi geçiyoruz. Karlarla beyazlara bürünmüş olan şu dağ: Ilgaz Dağları olsa gerek. Bak şimdi Isparta'nın Gölcüğü'nden inip, güller arasından geçip Sav kenarından gidip, ölümle

kucaklaştıktan sonra Antalya'dan yine yola çıktık. Anamur, Silifke, Mersin, Adana, İskenderun.. Derken Antakya Adliyesi'ne varmışız. Hızır'ın (aleyhisselâm) ayak bastığı sahilde, Akdeniz'in dalgaları kumsalla oynuyor. Ve sonra tekrar dönüş, Belen eteklerinden Antep-Maraş istikametine gitmekteyiz. Hayalim bir şeritli yol gibi. Elbistan yolları, Malatya, Elazığ, Tunceli, Erzincan: Erzincan'da bir kuş var, kanadında gümüş var dese de şarkılar, orada Refet Kavukçu ve arkadaşlarından başka kim var? Girlevik Şelâlesi, gürleyen sular. Tortum yolları. Bayburt-Çayeli. Buradan Toroslar'a geçip, Şekerpınarı'ndan su içelim. Ankara'nın taşına ister bak, ister bakma; gözlerimin yaşını zaten göremezsin. Ankara'dan en kara bir hâlette ayrılan kişi Emirdağ yollarında. Oradan Eğirdir-Barla istikametine sıçradı hayali. Şu anda Çam Dağı'nda, katran ağacının dibinden Hoyran Gölü'ne bakmaktayız. Sıddık Süleyman merhum, Hafız Bahri, saymakla biter mi nurâni kafilenin erleri, kumandanları. Sol tarafta boy veren Babadağ'dır. Uzaktan kaval sesleri ve çingirakların musikisi işitilmektedir. İzmir, ah İzmir!. Çamlık'taki nöbetçi ne bahtiyarsın. Ya şehit teğmen Oğuz. Nazif Çelebi, Sadullah Nutku ve Zübeyir Ağabeyler ne bahtiyar onlar. Atıf Ural, Abdülkadir Çalışkan, Hasan Çalışkan, Abdülmecid Ünlükul, Hasan Feyzi ve Hafız Ali Ağabeyler, Abdurrahman Tan, Hamid Kuralkan, Celâl Alıcı, Çaycı Emin Ağabey, Ali Çavuş, Molla Münevver, Habibler, Abdurrahmanlar, Ezener Ağabey, Nur'un başkumandanı Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri sizler bize şefaatçi olunuz!..

Karlı dağlar, derin dereler ardındaki Yaşar Damgacı. Cenâb-ı Hak, sizlerden ebeden razı olsun. Şu anda hep beraber muhakkak sohbet etmekte, cennet gibi altından ırmaklar akan mahallerde oturmuş konuşmaktasınız. İyi hâlleri görüp, duyunca sevinenler, nahoş hâllerde ızdırap duyanlar Allah'ın lütfuyla bize himmet edin. 'Tevbe et, tevekkül et!' emrine uyduk. "Ancak O'nun kudretiyle, iradesiyle her müşkül hallolur ve kapalı kapılar açılır. Ve O'nun zikriyle kalbler mutmain olurlar. Binaenaleyh necat ve halâs ancak Allah'a iltica ile olur."²¹

Evet, acz ve tevekkül ile fakr ve iltica ile nur kapısı açılır, zulmetler dağılır...

Silâhınız; istiâze ve istiğfar ile hıfz-ı ilâhîye ilticadır. Nasıl nefse itimat edilebilir? "Nefsini itham eden, kusurunu görür. Kusurunu itiraf eden, istiğfar eder. İstiğfar eden, istiâze eder. İstiâze eden, şeytanın şerrinden kurtulur."²² hakikatinin idraki içindeyiz elhamdülillâh.

O zât-ı âlîşânın,

"Ey insan! Senin elinde gayet zayıf, fakat seyyiâtta ve tahribatta eli gayet uzun ve hasenâtta eli gayet kısa, cüz-ü ihtiyârî namında bir iraden var. O iradenin bir eline duayı ver ki, silsile-i hasenâtın bir meyvesi olan cennete eli yetişsin ve bir çiçeği olan saadet-i ebediyeye eli uzansın. Diğer eline istiğfarı ver ki, onun eli seyyiâtta kısalsın ve o şecere-i mel'unenin bir meyvesi olan zakkum-u cehenneme yetişmesin. Demek; dua ve tevekkül, meyelân-ı hayra büyük bir kuvvet verdiği gibi; istiğfar ve tevbe dahi, meyelân-ı şerri keser, tecavüzatını kırar."²³ hakikatini idrak ederek hareket etmeye çalışmaktayız.

"Muhakkak güzel ameller, kötülükleri giderir."²⁴ beyan-ı ilâhîsinin ifade ettiği müjde karşısında Cenâb-ı Hakk'ın daima güzel ameller nasip etmesini niyaz etmekteyim.

Evet, kâinat hâdisâtı arasında sıkışmış, dünya müzahrefatı içinde boğulmak derecesine gelmiş ve

bütün kâinat, mevcudatı kendisine düşman kesilmiş ve yetimhane bir şefkat ve matemhane bir merhametin sıkleti altında beli bükülmüş ruhlara melce ve mence yalnız Allah'tır.”

Evet, bunu bilerek “Ey Rabb'im! Sen'in mağfîret deryan benim günahımdan daha geniştir, amelimden çok rahmetinden ümit ederim.” hadisi şerifindeki hakikati aksettiren Üstad Hazretleri'nin “Erhamü'r-râhimîn'den rahmet kapılarını bize açmasını tevfikini refik eylemesini niyaz ile kusurumuzun ve hatamızın affını talep ile hamd ediyoruz.”

Peygamber-i Zîşân'ın beyanında buyurulan “Kullarının sevabını gösterip günahlarını gizleyen Rabb'imizi tesbih ve hamd ederiz.” diye niyaz eden melekler gibi, Rabb'imizi tesbih ve hamd ederiz.

Ve “Kendi ayıplarını, kusurlarını düşünmekten, başkalarının ayıplarını kusurlarını araştırmayanlara müjdelersun.” müjdesine ittiba edenlerden Allah'ın razı olmasını niyaz ederiz.

Aziz Kardeşim Nazım!

Türkiye'den ayrılmadan önce bana ilk inşirahı veren her zamanki gibi yine Sungur Ağabey olmuştu. Sonra en yakın alâka ve mertliği, dostu olabilenin kendini dünyanın en bahtiyarlarından saymaya hakkı olan Badıllı'da gördüm ve onun yanında, aynı haslette Necmeddin Şahiner'in hayali gözlerimin önünden gitmiyor.

Mektuplarından ferah bulduğum hakikaten ilk grup ise yine Necmeddin Şahiner, Nazım Gökçek ve Ahmed Apay olmuştu. Abdülvahid Mutkan'dan aldığım mektubu da zikretmek isterim. Onun ardından Hâkim Mehmed Bey ve en son olarak senden almış bulunuyorum. Bütün bunların arasında müstesna bir mevki olan Zeynep Münteha Bacı'dır. Onun satırları daha Cidde'de iken bana inşirah taşımaya başlamıştı.

Bu arada Mustafa Sungur Ağabey'in bir îması ise ruhumu cennet kuşlarının kanat sesleriyle doldurdu. Cenâb-ı Hak, ondan ve sizlerden ebeden razı olsun!..

Kilis'ten Muharrem Hoca'ya, Şevki Bey'e ve diğer arkadaşlara hususan Cuma ve Ahmet Hamdi'ye pek çok selâmlar...

Annenizin ve babanızın ellerinden öper, dualarının devamını dilerim.

Ehl-i sadakatin şe'ni neyse onu yapan Gökçek kardeşimin rıza-yı ilâhîye nail olmasını niyaz eder, dualarının devamını tekrar tekrar temenni ederim.

Âciz, kusurlu, günahkâr ve garip
Bekir BERK (Tâib)

Anneye Mektup

Avukat Bekir Berk, Beyrut'tan ilk gurbet mektuplarından birisini 26 Temmuz 1974 tarihinde annesi Fatma Berk Hanımefendi'ye gönderiyordu:

Anne, şu anda gece yarısı oldu. Cuma gecesi olmasının ötesinde, bu gecenin ayrı bir değeri var. Leyle-i Regâip yani Regâip Kandili.

Işıklar içindeki İstanbul gözlerimin önünde. Kubbeler nura gark olmuş. Minarelerden, mahyalardan etrafa ışık ve nur yağıyor. Gece karanlık, gece rüzgârlı.. Ama bu gece, bilhassa göklerden rahmet yağıyor. Çünkü bu mübarek gecenin yüzü suyu hürmetine Cenâb-ı Hak rahmet kapılarını açmış. Bu

gece tevbe gecesi, bu gece dua gecesi, bu gece yakarış gecesi, bu gece niyaz gecesi. Eller duada, ellerin kıblesi göğe açılmış. Bu gece inşaallah günahlar silinir, bu gece inşaallah kalpler yumuşar, sadırlar genişler, nurla dolar. Alınlar secdeye iner ve gözlerden nedamet incileri dökülür. Bu gece, rahmetin coşup gürleyerek aktığı bir gece;

Yâ Rabbi! Bu gecenin hürmetine, anneme mağfiret eyle!..

Yâ Rabbi! Bu gecenin hürmetine annemin eğer var ise kusurlarını, kabahatlerini affeyle!..

Yâ Rabbi! Bu gecenin hürmetine seyyiâtları hasenâta tebdil eyle!..

Yâ Rabbi! annemin sıkıntılarını bertaraf eyle!..

Yâ Rabbi! Annemin dünyasını da âhiretini de mamur eyle!..

Yâ Rabbi! Annemin dileklerini kabul buyur!..

Yâ Rabbi! Annemin hayır dualarını gerçekleştir!..

Yâ Rabbi! Anneme sekine ihsan buyur!..

Yâ Rabbi! Anneme huzur ver!..

Yâ Rabbi! Anneme sıkıntı gösterme!..

Yâ Rabbi! Annemi imandan, Kur'ân'dan, hayırlardan, iyiliklerden, güzelliklerden ayırma!..

Yâ Rabbi! Annemin yüzünden tebessümü eksik etme!..

Yâ Rabbi! Annemin lisanından bütün ehl-i imana hayır duaları yükselsin!..

Yâ Rabbi! Annem, herkesin hayırlarını görsün, hayırlarını söylesin!..

Yâ Rabbi! Annem, kusurları örten, hayırları gösteren, etrafa müjdelere veren bir hanımefendi olarak sevgi ve şefkat dağıtsın!..

Yâ Rabbi! Annemi dünyadan âhirete giderken meleklerle refik eyle!..

Yâ Rabbi! Anneme son nefeste kelime-i şahadetle âhirete geçmek nasip eyle!..

Yâ Rabbi! Anneme kabir sıkıntısı hissettirme!.. Münker-Nekir'e tatlılıkla, güzellikle, rahatlıkla, Sen'in rızana uygun, en güzel cevap vermeyi nasip eyle!..

Yâ Rabbi! Annemin kabrini güller, yaseminler, ıtırılar, karanfiller ve bunların emsali çiçeklerle süslendir!..

Yâ Rabbi! Annemin kabrini bülbüller, kanaryalar ve onların emsali güzel sesli kuşlar ve sesleriyle şenlendir!..

Yâ Rabbi! Anneme kabrinde melekleri arkadaş eyle!..

Yâ Rabbi! Annemin kabrinden ona cennetteki nasip buyuracağın cennet makamlarını seyrettir!..

Yâ Rabbi! Annemin berzah seyahatini kolaylaştır!..

Yâ Rabbi! Anneme, kıyametin dehşetini duyurma!..

Yâ Rabbi! Mahşerde annemi sıkıntıya düşürme!..

Yâ Rabbi! Annemi Arş'ın gölgesinde gölgelendir. Havz-ı Kevser'den ferahlandır. Efendimiz'in Sancağ-ı Şerif'i altında cem olanlardan, Mehdi-i Âzam Bediüzzaman Said Nursî'nin kafilesiyle geçenlerden eyle!..

Yâ Rabbi! Annemin defterini sağından verdir!..

Yâ Rabbi! Annemin hesabını hiçbir sıkıntı, endişe ve korku hissettirmeden gör, cennetinin beratıyla berk ve Burak süratinde, Sırat'tan geçerken cennete dâhil olanlardan eyle. Ru'yet-i ilâhîye mazhar olanlardan eyle!..

Yâ Rabbi! Annemi bana daima hayır dua etmekten ayırma!..

Yâ Rabbi! Annemi namazından, duasından, ibadetinden, orucundan ayırma!..

Yâ Rabbi! Annemi Sana daima şükredenlerden eyle!..

Yâ Rabbi! Annemi gaflete, gurura ve ucuba düşürme!..

Yâ Rabbi! Annemi Peygamber Efendimiz Hazreti Muhammed (aleyhissalâtü vesselâm)'ın Sana sığındığı hâllerin şerrinden koru!..

Yâ Rabbi! Annemi Peygamber Efendimiz Hazreti Muhammed (aleyhissalâtü vesselâm)'ın dilediği hayırlara kavuştur!..

Muhterem Annem! Sana, şu an duadan başka bir yardımda bulunamıyorum. Senin sıkıntılarının benim sıkıntılarımıdır. Senin sevinçlerin benim sevinçlerimdir. Senin borçların benim borçlarımdır. Sana söylediklerim, sana yazdıklarım, senden istirham ettiklerim, seni Allah katında, kulların indinde üstün kılacak şeylerdir. Senin için sadece hayır, sadece iyilik, sadece güzellik, sadece rahmet diliyorum. Sana Allah'ın hoşuna gitmeyecek hiçbir şey söylemem. Seni Peygamber Efendimiz'in beğenmeyeceği hiçbir şeye teşvik etmem.

Aziz anne, şu anda gözlerimin önünde çocukluk günlerimin, kandil günleri, ramazan geceleri tütüyor. Şu anda gözlerimin önünde başında beyaz yaşmağın, seccadede oturmuş, ellerini semaya kaldırmış, gözlerinden yaşlar akarak seni dua ederken görür gibiyim. Şu anda kalbinden, ruhundan kopan hayırları bütün ehl-i iman, bütün Risale-i Nur talebeleri, bütün evlâtların ve hususan şu anda gurbette, garip, kimsesiz, bîçare, yalnız kalmış benim için dua ettiğini hisseder, iştir gibiyim.

Anne! Bana dua et ki, Rabb'im bana af buyursun. Seyyiâtımı hasenâta tebdil eylesin. İman ve Kur'ân hizmetinde istihdam buyursun, rızasına kavuştursun, rızasından ayırmasın. Hüsn-ü hâtime bahşeyesin. Bütün şerlerden, azaplardan korusun, cehennemden mahfuz ve cennet-i firdevsine kabul buyursun.

Dua et benim için anne!..

Dua et bana anne!..

Hayırla yâd et beni anne!..

Hayırlar dile bana anne!..

Regâip Kandili'ni ve gelecek kandillerini vesâir mübarek gün ve gecelerini, Ramazan Bayramını kutlarım anne. Allah'a ısmarladık derim anne!..

Âciz, kusurlu, bîçare, garip

Bekir BERK

Ona Ait Bir Gurbet Mektubu

Bekir Berk, hasret dolu gurbet mektuplarından ve mübarek diyarlardan 27 Mart 1975'te bize şunları yazıyordu:

Sözleriyle, yazılarıyla, kalbime Allah için muhabbetin ışık ve aydınlığını, rahmetini yağdıran aziz kardeşim, mübarek dostum, melek ruhlu dünya-ahret kardeşim!

Sesin de bahar rüzgârının uğultusu, kuşların cıvıltısı, güllerin, yaseminlerin rengi ve kokusu görülen ve duyulan kişi, satırlarında derelerin şırıltısını, dalgaların sesini dinlediğim cennet yolcusu.

Mektuplarını okurken sanki tozlarım, topraklarım, kirlerim yıkıyor. Mektuplarını okurken cehennem uğultuları yerine, cennet müjdesi sesler işitiyorum. Mektuplarını okurken karlı dağların doruklarına yükselir gibiyim. Mektuplarını okurken uçurumlardan selâmet sahillere çıkar gibiyim. Mektuplarını okurken, çamurlardan sıyrılır, ulviliklere uçar gibiyim. Mektuplarını okurken Türkiyemin dağlarından aşar, yollarından koşar, derelerinden geçer, mazlumların yardımına koşar, zâlimlerin karşısına çıkar, zindanların kapılarını açar, kelepçeleri parçalar, gözyaşlarını siler, umut ve müjdelere taşır gibi olurum.

Mektuplarının ardından, yalnız kaldığım zamanlar ise değerini takdir edemediğim çok şeylerin acısını hisseder, hatırladığım bazı şeylerle yıldırımlara çarpılmışçasına titrerim. İçimde yangınlar var; sönmek bilmeyen nedamet alevlerinin içinde kavrulmaktayım. Gözlerimin önünden sinema şeridi gibi geçen bazı sahneleri yakmak, yırtmak isterim, ama ne mümkün. Bu filim daima döner. Bu filimler, içimde kanayan bir yaradır. Bu hatıralar bağrımı daima kanatır. Bu hatıralar yakar, tutuşturur beni. Sönmek bilmez bu alevler, bitmez bu yangınlar. Alevler, alevler, alevler!. Gözyaşları yetmiyor söndürmeye. Yakarmak bitirmiyor yangınları. Dualar yetmiyor yıkamaya bazı lekeleri. Bu alevler dışarıdan hissedilmez, bu yangının yıktığı şeyler hariçten duyulmaz. Bu yangının ızdırabını başkaları hissedemez. Bazen kaçırım kendimden, bırakırım kendimi, ama onlar bırakmazlar. Peşimden, yapışır eteklerime, yükselirler kalbime, yakarlar orasını, sıkırlar kalbimi, parçalarcasına, koparırcasına. Beni yine bana döndürür. Beni yine geriye çeker. Beni yine mâzide dolaştırır. Beni yine bana düşman eder. Benim düşmanımın ben olduğunu isbat eder. Ben bağırırım bana, ben tokatlarım beni, ben vururum bana. Ben sürüklerim beni yerlerde. Ben tutar kaldırıyorum beni. Ben savururum beni yerden yere. Ben ağlarım bana. Kimseler bilmez bu bedenim içinde kopan fırtınaları. Kimse işitmez içimden kopan çığlıkları. Kimse hissetmez içimdeki yanardağların indifasını. Kimse görmez beni yakan lavları, kimse fark etmez, içimden kopan fırtınaları. Kimse görmez düşen yıldırımları. Kimse görmez şimşekleri, kimse hissetmez içimdeki dağlardan kopan çığları, yuvarlanan kayaların, sellerin gürültüsünü.

Şimdi düğmesine bastığım radyodan yükselen ilâhî nefes, Kur'ân sesi olmasa, karanlıklardan çıkmak ne mümkün? Nurlar'a dalmadan, ümit güneşinin şualarının sıcaklığını hissetmek, mümkün mü?

Rahmet pınarının hayali dahi bir âb-ı hayat, serin bir nefes. İçimdeki alevleri yuvalarına tıkıyor, hayat ve rahmet taşıyan bir rüzgâr, geçmişin toz ve topraklarını yıkayıp götürüyor gibi. Rahmân ve Rahîm olan Allah-u Azîmüştân'ın, rahmetinin gazabına üstün oluşundaki sırrının ışığı, bana kanat oluyor. Beni, uçurumlardan çıkarıyor, karanlıkları dağıtıyor, kirleri yıkıyor, seyyiâtı hasenâta tebdil edecekmiş gibi aşağılardan yukarılara yükseltiyor. Nur-u Kur'ân'a baktıkça, onu okudukça, onu dinledikçe sanki beni cehennemden çıkarıp cennet bahçelerine sevk ediyor.

Ey rahmeti sonsuz olan Allah'ım! Sen her şeye kadirsin. Düştüğü yerde kalmak istemeyenleri, yine yükseltmek Sen'in iktidarındır. Başkalarının düştüğü yerde boğmak ve gömmek istediklerini sadece ve sadece Sen kurtarırsın. Affedersin değil mi Rabb'im?

Sağ taraftaki rahmet çağlayanının ferahlık veren sesinin yanında, sol taraftan yükselen alevlerin kızıllığı birbirine tezat teşkil ediyor. Biri cehennemın uğultusunu aksettirirken, diğeri cenneti müjdeliyor. Ümitle ümitsizliğin arasında, bir pusula gibiyim. Ümit aydınlığında ferah bulmadan yaşamak imkânsızdır.

Ama insan her zaman kendiyle başbaşa kalamıyor, bazen kendinden de kaçmak istiyor. Ve işte o zaman bütün ruh u canıyla kendine sırdaş, yoldaş olacak bir arkadaşı, hayat arkadaşını arıyor. Bu ıssız çöllerin sesini dinleyemeyenlerin duymamış, kalbine karşı bir kalp sahibinin yokluğunun ne demek olduğunu hiç hissetmemiş olanların anlayabileceği bir hâl değildir. Bu, Bâkî'yi ararken fânîde boğulmak değildir. Bu fânî mahbuplarda Bâkî'yi arama gayreti de değildir. Bu, sadece şartlarının hususiyeti içinde ebet yolunu el ele vereceği bir hayat arkadaşıyla beraberce yürüyüp bitirmeye karar verenin anlayabileceği bir hâldir. Geçmiş yıllarda, evlenmeye karar verdiğim bir zaman, Zübeyir Ağabey, "Tek başına da kalsan, sen Nurlar'ı ve Üstad'ı müdafaaya devam et. Eğer, evlenirsen senin sonun da Ceylan gibi olur, sen de onun gibi olursun!" demişti. Bana, onun başına gelen elim trafik kazasını ve çok kısa süren evliliğini hatırlatması üzerine evlenmeyi ertelemiştim. Şimdi ise bu kararımı arz ettiğim sebeple tahakkuk ettirmek yoluna girmiş bulunuyorum. Cenâb-ı Hakk'ın Sümeyye (radiyallâhu anhâ) gibi bir arkadaş nasip etmesine duacı olmanızı diler, Allah'a ısmarladık derim.

Sana ve senin gibilere sonsuz selâm ve hürmetler...

Bekir BERK

Bir Umre Sonrası..

1977 yılının mübarek Ramazan ayında Nazım Gökçek, Sadık Allahverdi ve kaptanımız Recep kardeşimizle birlikte mübarek umre ibadeti için, mukaddes topraklara gitmiştik. Bu ziyaretin ardından Bekir Berk Ağabey şu satırları yazmıştı:

Muhterem Kardeşim Şahiner!

Bir nisan yağmuru gibi yanık bağrımıza damlalarınızı döktünüz. Bir seher rüzgârı gibi ufkumuzdan geçtiniz.

Güneşin, ışıklarını toplayarak çekip gitmesi gibi bizleri bırakıp gittiniz. Sizden ferah, sizden sürûr, sizden şevk, sizden saffet ve samimiyet çiçekleri topladık, buketleri derledik. Sizin havanızla dolduk. Allah için sevginin, Allah için muhabbetin ne demek olduğunu bir kere daha öğrendik. İslâm'a, iman'a, Kur'ân'a ve Nurlar'a hizmetin en coşkun günlerine döndük, o günlerin heyecanı ile dolup taşık. Bizleri mesut ettiniz. Bizleri bahtiyar ettiniz. Bizlere vefakârlığın, fedakârlığın, kardeşliğin yeni renklerini gösterdiniz. Biz, sizden memnunuz. Allah sizden razı olsun. Bu mektup sizedir, bu mektup Nazım Gökçek kardeşimedir. Bu mektup, Allahverdi'yedir. Bu mektup, muhterem kaptanpaşanızadır. Bu mektup hepinedir.

Aziz Şahiner, selâmetle gittiğinizi bildiren, Gaziantep'ten lütfettiğiniz mektubunuzu aldım. Ayrıca Mekke'de okuyan iki talebe ile gönderdiğiniz kitapları da aldım. Allah razı olsun. Bu arada Büyük

Gazete de gelmeye başladı. Sizden istirhamım hacca gelenlerle, Büyük Gazete'nin yirmi sekizinci sayısından sonraki sayılarını da lütfedip bana göndermenizdir. Ayrıca yazdığım kitaplardan alınabilenlerin de yine uçakla, gelenlerle yollamak zahmetine katlanmanızdır.

Size Ahmet Bozlar adlı Trakya bölgesindeki bir müftülük kâtibinin Camia'ya²⁵ talebe olarak kaydedilmek için geldiğinde, gösterilen yakınlıktan sonra yazdığı bir şiiri gönderiyorum. Münasip bir yerde neşredilebilir. Siyasî görüşünün farklı olmasına rağmen uhuvvet havasına büründüğü için neşrinin faydalı olacağına inanıyorum

*Nur fışkırır kazsanız,
Kalbini bütün yerin
Çığ gibi yükselecek
Davası Saidlerin
Hakk'a esas yöneliş
Yepyeni bir diriliş
Saidlerle beraber
Said yolundan gidiş
Ne büyük bir ağaç ki
Dalı da kökü de Nur
Bir Said'in yolundan
Şimdi bin Said yürür.*

Resim: 26 Mukaddes Umre ibadeti için gittiğimiz, Mübarek Belde'de, Cidde Radyoevi'nde Nazım Gökçek'le Bekir Berk'in ilk görüşüp, kucaklaşma anı.

Necmeddin Şahiner'e Mektup (2)

Muhterem Kardeşim Necmeddin!

Geçen gün gönderdiğim Urduca Cesaret Gazetesi ve bununla ilgili mektubumdan sonra bugün de size sözü geçen Urduca metnin Arapça tercümesini gönderiyorum. Tercüme ile beraber herhangi bir menfi ihtimale binaen gazetenin birinci sayfasının fotokopisini yolluyorum.

Sungur Ağabey'in temyizdeki davasıyla ilgili mektuplarını aldım. Keşke bana daha evvel bilirkişi raporları, evrak suretleri ve esas hakkındaki mütalâalar gönderilmiş olsaydı. Muhterem avukat

kardeşlerime eski bir avukat olarak mütalâalarımı arz ederdim. Böylece onlar da kendi üslûplarıyla mükemmel hâle getirerek mahkemeye ibraz ederlerdi.

Aziz kardeşim sizden istirham edeyim:

Risale-i Nur'la ve dinî mevzularla ilgili davası olan arkadaşların evrak suretleri ve hususen bilirkişi raporlarını gönderebilirseniz, elimden geldiği kadar cevaplarını yazar ve gönderirim. Dava, isim davası değil, bu mevzuda müsbet netice davasıdır.

Avukat, müdafii ve bütün inananlar davayı ilk önce içlerinde kazanmak mecburiyetindedirler.

İnanmayan inandıramaz!

Menfi değerlendirenin hissiyatı ve menfi mütalâaları karşı taraf hesabına geçer. Evvelâ mesele bir sulh ceza veya şu veya bu derecedeki herhangi bir dava değil. İki Cihanın Serveri Peygamber-i Zîşân'ın ordusundaki erler gibi bütün zerrâtiyle davayı bir cihad bilip, ona teveccüh etmek lâzım. Her an, her yerdeki davayı bir an zihninden çıkarmayarak üzerine eğilmek lâzım. Bir yerdeki ufak bir ihmalin hezimete kapı açacağı hatırdan çıkarılmamalı. Allah'ın rızasının, işin zâhiri görünüşüne bağlı olmadığı hatırdan çıkarılmamalı. Maznunların düşünce ve görüşlerini gerekirse bertaraf edip hedefe doğru her şeye rağmen yürümekten geri kalınmamalı. Onların, hakkınızdaki menfi düşüncelerine metelik verilmemeli. Bütün zerrâtınızla sevgi duymanıza rağmen, sevip saydıklarınız hakkında –şu veya bu şekilde– menfi kanaata varılmasına bakılmamalı. Allah'ın (celle celâlühû) ve Resûlüllah'ın (aleyhi ekmelüttehâya) davasını zafere götürecek hizmetlerin zaferi için elden geleni yere düşünceye kadar devam ettirmeyi esas bilmek lâzımdır. Ben bu inançtayım ve öyle hareket ettim, etmeye çalıştım. İman ve küfür mücadelesinde hareketleri küfür hesabına geçenlerin hatta müdafaa ettiklerinizin şu veya bu sebeple anlayışsızlıkları, belki de hamakatlari olabilir. Kişilerin birbirlerini kabul etmemelerinin, Allah (celle celâlühû) yanındaki değere ve niyete zarar vermeyeceği hesaba katılmamalı. İslâm'ın zaferi için hizmete devam etmek lâzımdır. Ağızlar torba olmadığı gibi, kalpler ve duygular da çekip büzülemez.

Canım Şahiner kardeşim! Hiç konuşmamak kararında iken, yine senin duyguların beni yazmaya itti. Fakat ben yine direniyor ve burada, mevzuu bıçak gibi kesiyor ve Allah'a ısmarladık diyorum.

Daima dualarınıza muhtaç, müştak ve muntazır kardeşiniz

Bekir BERK

Not: Fakir, hizmete ilk başladığı anlarda, çevresinde bulunanlardan bazılarının gerçek hissiyatını, mahkemelerdeki hâkim ve savcılarının psikolojik hâletini ve niyetini Allah'ın lütfuyla teşhis etmiştir. Pek çok menfî tutum ve davranış görmesine rağmen çocukluğunda gördüğü Peygamber-i Zîşân'ın emirleri istikametinde hizmetine devam etmeye çalışmıştır. Bu kardeşin, senin, her zaman Allah için sevdiğinden şüphe ve tereddüt etmemiştir. Seyyiât ve hasenât muvacehesindeki durumunu görse bile muhabbetinden zerre kaybetmeyeceğine inandığı kardeşine Bekir Berk daima hayır dua etmeye çalışacaktır, inşâallah...

Bekir BERK

Necmeddin Şahiner'e Mektup (3)

Muhterem Kardeşim!

Saffet ve samimiyet timsali, vefa ve sadakat âbidesi aziz kardeşim!

Size lâıyk bir kardeş olamamanın hüznünü terennüm etmekteyim. Elinden geldiği kadar hizmet etmeye çalışan bu kardeşinden mektuplarını esirgeme. Zira her bir mektubun şevk ve himmet taşıyor. Bahar rüzgârları gibi tarihin muhteşem sayfalarından, mehterlerin uğultularını getiriyor.

Sizleri hiçbir zaman unutmuş, hatırımdan çıkarmış değilim. Medine-i Münevvere’de her dem sizlerle beraber olurum. Huzur-u Peygamberî’de, Cennet-i Bakî’de, Uhud Şehitliği’nde, Harem-i Şerif’te, Müzdelife’de, Mina’da, tavaflarda sizler daima benimle berabersiniz. Bugün Cuma namazından sonra ayakları kavuran mermerlerin üzerinde Allah rızası için Hüseyin Demirel’e vekâleten tavaftan geliyorum. 25 Martta Necati Yılmaz’a vekâleten tavaf etmişim. Ali Zeybek için 19 Martta, Kutlular için 12 Martta, 27 Şubat sabahı Necmeddin Şahiner, akşam üzeri ise Erol Erşenkal, 20 Şubatta Necati Kurşunoğlu için ve 5 Martta Nazım Gökçek’e vekâleten tavaf etmiş bulunuyorum.

Dualarımda isimleriniz, Harem-i Şerif’te uçuşan güvercinler gibi gözümün önünde. Hayalleriniz daima yanımda, zezem içerken sizlerleyim. Cidde’den Mekke-i Mükerrreme’ye giderken sizlerle beraberim. Radyo’da mikrofonu hitap ederken sizleri karşımda hayal ederim. Mehter marşları çalınırken çelik bakışlarla karşımda boy verirsiniz. Kâbe-i Muazzama’da namaz kılarken sizlerle beraber secdeye gider gelirim. Harem’in kapılarından sizleri görür gibi olurum. Gözyaşlarımdan sizin berraklığınız taşar, fişkırır. Sizensiz zamanım yok gibidir. Cidde sokaklarında beraber yürürüz. Kitaplarımı beraber mütalâa ederiz. Sizlere bazı yazılar da göndermek isterim. Mektuplarınızı hiçbir zaman cevapsız bırakmak istemem. Fakat sebebini bilmiyorum, ama şu masamda 69 adet mektup verilecek cevabı beklemekte, sizin anketle ilgili sualleriniz de karşımda. Bu arada Erol Erşenkal’a Radyo’dan Arafat’ta yapılan iki dua göndermiş, sizin anketinize cevap vermeye de başlamış olmama rağmen sanki gizli bir el, bir ses, “hiçbir şey yazma” diyor. Bu sesin şeytanî bir telkin olduğunu sanmıyorum. Ama niçin bilmiyorum. Sadece sizin mektubunuza cevap vermeye karar verdiğim anda, bu büyü bozulur gibi oldu. Kitaplarla ilgili olarak yazdığım “bir iki mektup ve gönderdiğim notlar bunun istisnaları arasında.

Muhterem Şahiner!

Sizin ve Mehmed Dikmen Bey’in gönderdiği değerli hediyeleri hususan üç ciltlik “Hadislerle Müslümanlığı” aldım ve Radyo’da yaptığım konuşmalardan “Peygamber (aleyhissalâtu vesselâm) ve ashâbı” başlıkla konuşmamı ona istinaden yapıyorum. Size ve o muhterem kardeşime pek çok müteşekkirim, bu iki kitabı aldığımı da size daha önce yazdığımı zannediyorum. Bilmem acaba yanılıyor muyum?

Sadık Allahverdi ile gönderdiğin kitapları da aldım. Nasıl teşekkür edeceğimi hakikaten bilemiyorum. Cenâb-ı Hak ebeden razı olsun. Sizinkilerin yanında benim hediyeçiklerimin sözü bile olmaz. Fakat hacı kardeşlerimizin fazla yük almamaları bazı arzularımızın gerçekleşmesine maalesef mâni oldu. Bu sebeple de affımızı diler, çam sakızı çoban armağanı diyerek kabul buyurmuş olacağınız ümidiyle müteselli olurum. Yine, göndermek lütfunda bulunduğunuz bardakların bedelini de yazmanızı istirham ediyorum.

Sayfa doluyor, bu sebeple mektubu bağlıyor, sana selâm ve hürmetler ederken, diğer müşterek dostlarımıza da selâm ve hürmetler eder, dualarını beklerim.

Daima dualarınıza muhtaç kardeşiniz

Bekir BERK

Bir Eser Sonrası Cemal Kutay’a Mektup..

Cemal Kutay Bey’in Üstad Bediüzzaman Said Nursî ile alâkalı kitabı yayımlandıktan sonra 4 Eylül 1980’de Bekir Berk Ağabey, Kutay’a şu satırları yazıyordu:

Muhterem dost, aziz üstad, lütufkâr Allah dostu!

Yayımlanan eserinizin sonuncusu olmakla beraber, son olmamasını temenni ettiğim eserinizi önce gazetede yayınlanırken ve daha sonra ise kitap hâlinde elime ulaştığı zaman okuma bahtiyarlığına erdim.

Eseriniz, vefakârlığın, kadirbilirliğin, hakperestliğin izlerini taşımakta. Hissî değil, bilâkis gaflete düşen müminleri, küfre düşenleri, gayyaya koşanları, memleketin sakinlerini olduğu kadar bütün beşeriyeti kurtarmaya çalışmakta. Rıza-yı ilâhî yolunda, mânevî cihadda bulunmaktan başka bir maksadı yok. Sesi boğulmak, daveti durdurulmak, kendisi yok edilmek istenen “Asr-ı Saadet Müslüman’ı Bediüzzaman”ı ve davasını tarihin ve tarihçinin hükmüyle, bütün insanlığa tanıtmayı hedef alan bir eserdir. Tarihçinin âdil hükmü, ilmin vakur sesi olan eserinizin bu sebeple İngilizce ve Arapça olarak da basılıp yayılmasının lüzumu aşikârdır. İnşâallah gayret ve hamiyet sahipleri bu vazifeyi de yerine getirmekte tereddüt etmeyeceklerdir.

Hakkımdaki iltifatlarınız altında ezildim, korktum ve titredim. Ezildim, çünkü iltifatlarınız cidden taşımaktan aciz olduğum kadar yüklüdür. Korktum, çünkü Allah rızası için mahkeme salonlarında yapmaya çalıştığım cihadımın karşılığını dünyada devşirmek durumuna düşmüştüm. Titredim, çünkü âhiretin meyvelerini dünyada yemeye başlamış ve oraya müflis olarak mı sevk edilmekteydim?

Evet, bütün tozlardan, topraklardan, hatalardan, günahlardan, kirlerden, sıyrılmak için Allah’a ve Resûlü’ne iltica ve hicret eden bir bîçare gözyaşlarıyla, istiğfarlarla, tevbeleriyle, dualarla, ibadetlerle, tavaflarla, sa’ylerle, oruçlarla, hasenâtlarla, hayra müteveccih hareketlerle yıkanmak, gusletmek, arınmak isteyen bir günahkâr maksadının aksiyle mi karşılaşıyordu?

Bu vaziyette tek çarem susmak, içime dönmek, Allah’a teveccühü artırmak için çalışmalarla beraber, övülenlerin yapmakla mükellef oldukları duayı yapmaktı, öyle yaptım ve yapıyorum...

Ey Allah’ım, beni kardeşlerimin hüsn-ü zanlarına lâyıık eyle!..

Bugüne kadar size yazamayışımın tek sebebi meth ü senanız karşısında mahcubiyetimidir.

Dua buyurunuz Cenâb-ı Hak, beni hüsn-ü zanlarınıza lâyıık eylesin.

Dua buyurunuz seyyiâtım, hasenâta tebdil olunsun.

Dua buyurunuz hizmetlerimiz zâyî olmayıp, Allah indinde makbul olup, kabul buyrulsun.

Dua buyurunuz Allah’a hicretimiz, Resulüne ilticamız kabul edilsin.

Dua buyurunuz daima iman ve Kur’ân hizmetinde istihdam edilelim.

Dua buyurunuz, rızayı ilâhîye ve hüsn-ü hâtimeye nail olalım.

Cemal Kutay’ın Mektubu..

Kutay’la merhum Bekir Berk Ağabey’in mektuplaşmaları zaman zaman devam eder. Bu arada 25 Temmuz 1982’de Cemal Kutay, kendilerine şunları yazmaktadır:

Vefakâr, mürüvvetli, âlicenap dostum, aziz Bekir Berk Beyefendi!

Eğer kalpteki mevkiler satırlaşmak gibi kadirşinaslık kaidesi mevcut olsa idi ben dostunuzun hasret ve muhabbet namelerinden, lütfen emin olunuz, gına getirirdiniz...

Öylesine mütehassirinizim ve hafızamın en derin yerindesiniz.

Dün aralarında Mustafa Sungur ve Şahiner Bey gibi vefakârlar fakirhaneme şeref vermişlerdi. Mustafa Sungur Bey, “Devrimizde Bir Asr-ı Saadet Müslümanı” isimli eserimin ilhamı üzerinde ısrarla düşüncelerimi sordu. Kendilerine cevap olarak anlatmak istedim ki, beni dilhûn eden tecelli, bu davanın yiğit müdafii, tefekkürünün hukuk sahasındaki meşruiyet mimarı Bekir Berk Beyefendi’nin, davanın her türlü intibah ve istinaddan masûn hâle geldiği ve hakikatin anlaşıldığı günlerde vatanında olmayışdır. “İnsan âlemde hayal ettiği müddetçe yaşar” fehvasınca, bu teşrih ve tafsillerin, eyyam kırgınlıklarını bertaraf etmeye kâfi gelebileceğini ümit etmediğimi izah ettim. Ümidimi bu sohbetin ferdası bugün satırlaştırmayan hasretimin kalbî ifadesi telâkki ettim.

Vâkıa, o mübarek diyarda mukim olmak elbette mânevî huzur menbaıdır. Fakat sizin çapınızda bir vatanperverin, aziz ülkesinden daha çok cüdâ kalmadaki elemi de takdir ve hissedecek kadar, kendimi, size yakın görüyorum. Ve Akif’in ümit örülü mısrası ile müteselli bulunuyorum: “Kim bilir belki yarın, belki yarından da yakın...”

Bu gönülden dileklerle mübarek bayramınızı tebrik eder, ben dostunuzu, sık sık, her birisi benim için cihana bedel hediyelerinizle hatırlamanızın şükranı ile mahcup ve minnettar, muhabbet ve hasretle kucaklar, Cenâb-ı Hakk’ın birliğine emanet eder, arzularınızı îfa imkânı olursa mesut ve bahtiyar olacağımı arz ederim. Kıymetli, kadirşinas, vefakâr, âlicenap dostum efendim.

Muhibbi-i hâssınız olmakla daima müftehir

Cemal KUTAY

Hamdi Sağlamer Bey’in Şiiri

Kurban Bayramı:

Sultan Fatih’teki cenaze namazından sonra Sultan Eyüp Kabristanına...

Mukaddes topraklara iltica eden Bekir Berk, uzun yıllar Cidde Radyosu’nda çalışmıştı. İlk gittiği 1974 yılı kışında “Fettahoğlu” müstear imzasıyla şiirler yazan Samsun eşrafından ve hanedanından Hamdi Sağlamer, Bekir Berk’e şöyle sesleniyordu:

Hasret

Bilmem size nasıl şiir yazayım

Kalbimde yerin yüce Ağabey,

*O yüce yerlerden nasıl akayım
Gönül kalemime sence Ağabey.*

*Dilim yetmez hâlin hatırın sorayım
Büyük dertlerine derman olayım
Kudretim yok illerine varayım
Düşündükçe içim ezilir Ağabey.
Kaldığın yer, geniş midir dar mıdır?
Yâd ellere gittin, dostun var mıdır?
İçtiğin zehir mi yoksa bal mıdır?
Gurbette hâllerin nice dir Ağabey?*

*Yarana el atsam bağlatır mıyım?
Hassas kalbinizi dağlatır mıyım?
Teskin edecekken ağlatır mıyım?
Bizim idrakimiz cücedir Ağabey.*

*Sen bize şevk verdin cesaret verdin
Feraset hamiyet gayret gösterdin
İnanan kimseden çekinmez derdin
Sevgin alevlenmiş bizdedir Ağabey.*

*Zor günlerde gördük sonsuz himmetin
İdraki güç bilemeyiz kıymetin
Mahpus sehpa, kefen idi ziynetin
Ender faziletler sizdedir Ağabey.*

*Gezdim Rize, Tokat, Trabzon, Ordu
Kol kanat kırılmış dolaştım yurdu
Rastladığım her şey hep seni sordu
Diktiğin fidanlar güzdedir Ağabey.*

*Sevgin bizi saran kozadır şimdi
Ak gördüklerimiz karadır şimdi
Kalan hatıralar yaradır şimdi
Dokundukça kanar özdedir Ağabey.*

*Bahçendeki çiçeklerden dermedin
Hizmetinin meyvesini görmedin
Yâranını doya doya gezmedin
Kaderin sırları incedir Ağabey.*

Şöhreti men eder derslerimiz de

*İstenen rızadır işlerimizde
Bu sırlar hükmeder dertlerimizde
Dumanlanan dağlar yücedir Ağabey.*

*Olamadım size lâyıık arkadaş
Düşündükçe akar gözlerimden yaş
Cenâb-ı Hak yazsın ezelî kardeş
Bizim hizmetimiz sözdedir Ağabey.*

*Hamdi der, meydanı duman eyledin
Müdafaalarını yaman eyledin
Burada vazifeni tamam eyledin
Şimdi hizmet yerin Cidde'dir Ağabey.*

*Yâ Rab, Bekir Ağabeyimizi mesrur et
Gönlü pür-nur olsun sesini yücelt
İki cihanda makamını aziz et
Mahşere mehterle giresin Ağabey.*

Bir İstirham Mektubu (6 Şubat 1986)

Muhterem Kardeşim İsmail Yazıcı Bey!

Sizi, cidden, kitap ve mecmua meseleleriyle yorduğumun farkındayım. Fakat başka çarem de yok. Affınızı dilerim. Allah rızası için bu zahmetime katlanmak lütfunu benden esirgememek büyüklüğüne devam etmenizi istirham ediyorum.

Canım kardeşim, “Sur” ve “Türk Edebiyatı”, “Kadın ve Aile” dergilerine daha önce istirham ettiğim diğer mecmuanın abonelerini yatırmak zahmetine katlanmanızı istirham ederim. Türk Edebiyatı'nın ocak sayısını almış değilim. Herhâlde abone bittiği için gönderilmedi.

Ayrıca, şu anda mektupla gönderdiğim kitaplarla daha önce adlarını yazıp, veya ilânını keserek, gönderdiğim kitapları da temin ettirmenizi istirham etmekteyim.

Şahiner Bey kardeşime hususen selâm ve hürmetlerimi iletmenizi, göndermek lütfunda bulunduğu kitaplar için de pek çok teşekkür ettiğimi iletmenizi dilerim.

Hususen, merhum Prof. Dr. Mehmed Kaplan Bey'in kitaplarıyla, Cemil Meriç Beyefendi'nin imzalamak lütfunda buldukları kitapları aldım. Mehmed Kaplan Bey'e cevap yerine, “Fâtiha” göndermek nasip oldu. Cemil Meriç Beyefendi, biz, Hukuk Fakültesi'ndeyken, benim Fransızca rektörüm idi. Kendisine sonsuz selâm ve hürmetlerimi iletmenizi bilhassa rica ederim.

Cümlenize sonsuz selâm ve hürmetler...

Cümlenizin hayır dualarınızı beklerim...

Bekir BERK

Babasından Süleyman Demirel'e Telgraf..

Seneler birbirlerini kovalayarak devam ediyordu. Nur Risaleleri'nin kahraman avukatı Bekir Berk

Isparta'nın İslâmköyü'ne uğrar, Yahya Demirel'i ziyaret eder. Ondan Başvekil Süleyman Demirel'e, Ayasofya'yı derhal camiye çevirmesi için telgraf çekmesini ister ve öyle de yapmasını sağlar. Süleyman Demirel'in babası Yahya Demirel'in telgrafının muhtevası şöyledir:

Süleyman Demirel / Başbakan-ANKARA

Oğlum!

Cenâb-ı Hakk'ın rızasına müteveccih bütün işlerinde muvaffak olmanı dua ve niyaz ediyorum. Senden memnunum. Yalnız, Ayasofya'nın, senin elinle camiye çevrildiğini görmek benim için en büyük bahtiyarlıktır.

Beni âhirete gözlerim açık gönderme.

Baban:

Yahya Demirel

İslâmköy/Isparta

Bekir Berk'in Demirel'e Çektiği Telgraf..

Yine bu Ayasofya Davası'nın yılmaz takipçisi Bekir Berk, on yedi sene bulunduğu mübarek topraklardaki gurbet hayatından Süleyman Demirel'e Ayasofya'nın ibadete açılması için kendisi de şu telgrafi çekiyordu:

Muhterem Süleyman Demirel!

Başbakan-ANKARA

Allah'ın sizleri korumasını niyazla, Ayasofya'yı ibadete açmanızı dilerim.

Bekir Berk

Cidde-Arabistan

Bekir Berk'in Ayasofya İçin Gayretleri

İslâmiyet'in kahraman avukatı Bekir Berk'in altmış altı senelik destanlaşan hayatının Ayasofya sayfası, hasretin nurlu bir sayfası hâlinde parlar.

Dokuz yüz otuzlu senelerin başlarındayız. Bekir Berk henüz bir ilkokul talebesidir. İstanbul-Fatih'te Haydar semtinde oturmaktadırlar. Burası Ayasofya için biraz uzak bir mevkidir. Herhâlde süratli adımlarla bir genç, bu mevkiden Ayasofya'nın muhteşem kubbelerinin altına kadar ancak yarım saatte gidebilir.

Bekir Berk'in saliha annesi merhum Fatma Berk, büyük ruhlu küçük yaştaki Bekir Berk'in ellerinden tutarak, belki elli cuma günü evinden çıkıp yollara düşerek Ayasofya'ya koşuyordu. Burada namazlar kılıp, dualar ediyordu. Maksudı ve arzusu ise: Ayasofya'da Hazreti Hızır 'la buluşmaktı.

Malum dokuz yüz otuzlu senelerin başlarında, ulu mâbed daha camilikten çıkartılmamıştı.

Fatma Berk Hanımefendi, Ayasofya'da Hazreti Hızır'la buluştu mu buluşmadı mı? Bunları bilmiyorum. Bildiğim ve gördüğüm bir mesele varsa o da oğlu Bekir Berk, İki Cihan Serveri Efendimiz (aleyhissalâtu vesselâm)'ı rüyada gördükten sonra bütün ömrünü din yolunda cihadla geçirmesidir!

Ayasofya ile alâkalı Bekir Berk'in hayatında birçok hâdise cereyan etmişti. Bunlar;

a) Isparta-İslâmköy'e uğrayışlarında Süleyman Demirel'in babası Yahya Bey'e telgraf çektiriyordu, Ankara'daki oğlu Başvekil Süleyman Demirel'i Ayasofya'yı cami olarak Müslümanların ibadetine açması için... Vefat ederken de mânevî vasiyetlerinden birisi de Ayasofya'nın ibadete açılmasıydı.

b) Ayasofya'da namaz kıldığı için tevkif edilen Nur talebesi Eyüp Ekmekçi'yi müdafaa ederek, tahliye ve beraat etmesini sağlamıştı.

c) 1959'un son günlerinde İstanbul'a teşrif eden Üstad Bediüzzaman'la birlikte Divan Yolu'ndan Ayasofya'ya doğru inerlerken, taksinin penceresinden "İşte Üstad'ım Ayasofya'nın önünden geçiyoruz!" diyerek mahzun mâbedi, Nur Üstad'a gösteriyordu. Bediüzzaman ise mâbedin en yakın zamanda açılması duaları ile mahzun ve hasretle Ayasofya'yı temaşa ediyordu.

d) Mevhibe İnönü vefat ettiği zaman oğlu Erdal İnönü'ye taziye telgrafi çekmişti. Gelen teşekkür cevabına verdiği cevapta Ayasofya'nın açılmasını Erdal İnönü'den istiyordu.

e) Erdal İnönü ile münasebeti bulunan eniştesi Hayri Birler'den rica ediyordu:

Erdal İnönü'ye söyleyin Ayasofya'yı cami olarak Müslümanların ibadetleri için açsınlar!

Çocukluk günlerinde annesiyle birlikte kırk bir cuma Ayasofya'da namaz kılarak Hazreti Hızır'ı bekleyen Bekir Berk, hayatının son günlerinde de hasretle Ayasofya'da kılacağı namazları bekliyordu.

Merdâne Yanan Bir Bahadırdı..

Bekir Berk konuşması çok güzel olan bir hatipti. Dosta ayrı, düşmana ayrı tarzda fevkalâde hitap etme şekilleri vardı. Eskilerin tabiriyle natûk bir şahsiyeti vardı. Hitabıyla dinleyenleri hayran bırakırdı. Hitaplarıyla on beş sene Kur'ân'ı ve gerçeklerini müdafaa etmişti. On yedi sene de Cidde Radyosu'ndan Kur'ân hakikatlerini okuyarak, bütün cihana Kur'ân Nurları'nı ilân etmişti.

Bir de işittik ki Bekir Berk boğaz kanseri olmuş!... Bu acı karşısında ancak gözyaşları içinde dilimden şu yanık ilâhinin nağmeleri dökülmüştü:

Girer pervane devrane

Atılır şem-i sûzane

Yanar bîçare merdane

Ne hikmettir bilinmez ki?

İşte kahramanlar kahramanı Bekir Berk böylesine merdane yanan bir bahadırdı.

Üç aylık Ömür..

Prof. Dr. Necdet Bilici Beyefendi'nin teşhisiydi. İstanbul'daki dostlarının yardımlarıyla, tedavi olabilmek için Cidde'den Londra'ya gitmiş ve orada bir müddet tedavi olmuştu. İngiltere'deki Hanım mütehassıslar: "Bu sevimli adamın ancak üç ay kadar bir ömrü var demişlerdi. Ama bu iman âbidesi şahsiyet, İngiliz doktorların üç ayını Allah'ın izniyle üç yıla çıkarmıştı. Tekrar Londra'dan Cidde'ye dönmek istiyordu. Zaten biletini de öyle almıştı.

Kafesler İçinde Bir Aslan..

Vatanımıza, aramıza dönmesi için hüznü dolu yüreğimle kendilerine hitaben şu satırları kaleme

almıştım:

İslâmiyet'in takvimi, mübarek ve mukaddes bir hicret hâdisesinin ilk günüyle başlamıştı. Allah için muhacir olmak ve olabilmek. Tatmayan bilemez. Sen ise büyük bir gazadan sonra: "Allah ve Resûlüllah'a hicret ve iltica ettin." Bu hicretin mübarek olsun sana, benim ruhum, canım ağabeyim, nur ağabeyim.

Bir gönül sultanı senin için "kafesler içinde bir aslan!" demiş. Kır artık bu kafesi de gel artık Türkiyemize. Vatan toprağının her bucağı burcu burcu hasretinle kokmaktadır.

Girleyik'teki kanadı gümüşlü kuşlar senin için kanat çırpmanın hasreti içindeler.

Ordu'nun dereleri akarken sultan ağabey ayağa kalksa diye dua etmektedir.

Bitlis'in minareleri Nur'un müdafaalarını ilân ederek, yolunu gözlemektedir.

Çanakkale içindeki aynalı çarşının aynaları fidan boylu ağabeyimin endamının hasreti içindedir.

Yeni nesiller "Artar cihadla şavkımız" diye gürleyen Nur Üstad'ın avukatının, şevkini görsünler de şevk nasıl olurmuş öğrensinler ağabeyim.

Himalaya'nın, Ağrı'nın fırtınaları da büyük olurmuş be canım ağabeyim. Sen fırtınaların büyük adamısın. Doğubayazıt'ın doğan güneşiyle, Bodrum'un batan silüeti senin heybetine, senin haşmetine hasret.

Şaraben tahurâ

Nasip olmaz gâvura!

diye diye zezemin başına koştun. Tam on altı yıl içtin bu mübarek âb-ı hayattan. Nur Üstad'ın, Nur Risaleleri'nin, Nur talebelerinin müdafiliğini mukaddes Kâbe'nin nurlarıyla taçlandırdın. Hasretiz o lâhuti sadâna. Özledik o güzel sesini.

Yine Nurs Dağları'nda, Yuşa Tepesi'nde, Selimiye ezanlarında, İnebolu sahillerinde, söyleyelim marşımızı:

Bir adı Ahmed

Bir adı Mahmud

İsmi Muhammed..

Elhamdülillâh.. Elhamdülillâh.. Elhamdülillâh...

Sana "Ağabey" derken, yürekten ve gönülden haykırarak söylüyorum. Türkiye'nin yollarında, Şark'ın karlarında, yanında olanlar, masumlar ve mazlumlar hepsi "gel gel" diye bekliyorlar seni.

Yüzlerce mahkemede, binlerce masum müminin muzaffer avukatı. Gel de Hakk'ın davası nasıl müdafaa edilirmiş, masumlar nasıl korunmuş öğret bizlere. Gel, vatan toprağına. Gel, sılanın bağına. Vuslatla son bulsun zezemli hasretin. Vâsıl olarak daha da parlasın gözyaşlarıyla yıkanan pâk nâsiyen.

Al bayrağına bakarak çırpınan Karadeniz'i yine derin derin seyre dal. Hakk'ın müdafaasında eğilmeyen başın sahibi!. Artık yetsin bu hasret, bitsin bu gurbet. Memleketimiz, senin gibi sultanlara bilsen ne kadar muhtaç? Gel, senden sehavet ve cömertlik öğrenelim. Gel, senden kahramanlık öğrenelim. Gel, senden sebat ve sadakat öğrenelim. Gel, senden sözlüklerin yazdığı faziletleri ifade eden kelime, deyim ve mânâları öğrenelim.

Daha henüz bir çocukken rüyalarını şereflendiren Efendimiz (aleyhissalâtu vesselâm)'ın mübarek topraklarına sürdüğün yüzüne, gözlerine, tertemiz alnına ihtiyacı var bu vatan toprağının.

Yürekten inanıyoruz seni vekil tayin edip, “Seni bana Allah gönderdi.” diyerek şefkatle bağrına basan Üstad'ın hizmetlerini meçhul mezarından alkışladığına.

Sultanım Ağabeyim! Allah, Nur ismi hakkı ve hürmeti için sana şifalar ve afiyetler ihsan eylesin. Batılı ilim adamının nur simanı görünce “Bu tatlı ve sevimli adamı inşaallah sıhhatine kavuşturacağız!” dileğine, Cevşen okurken akan gözyaşlarımızla iştirak ediyoruz. Ağabeyimin hemşehrisi Hafız Ethem Mol-laömeroğlu'nun yirmi beş yıl evvelki niyazına bütün zerrellerimizle birlikte âmin diyoruz:

Kimseden bir menfaat almaksızın sa'y eyledin,
Hak katında zâyi olmaz sâlih amelin senin.
Razı olsun senden Allah hem de Peygamber dahi,
Hak rızasını kazanmak cehd ü cihadın senin.
Tulû ömürler versin Hüdâ-yı lemyezel,
Yaşadıkça yükselecek ilm ü irfanın senin.

Vatan Toprağına Hasret..

Bekir Berk Ağabey, uzun bir vatan hasretinden sonra, Londra'daki tedavisinden dönerken, ısrarımız üzerine bizlerle vedalaşmak için vatana dönmüştü. Atatürk Havalimanı'nda, uçaktan iner inmez, yerlere kapanarak aziz vatan toprağını hasretle koklaya koklaya öpmüştü.

Bir müddet Aksaray Vatan Hastanesi'nde tedavi görmüştü. Bu tedavi günlerinde dostları ziyaretine geliyordu. Bu dost ziyaretleri, hasta aslanı âdeta yeniden canlandırıyor. Bu dostlardan birisi de Ömer Öztürkmen Beyefendi'ydi. Hani bir zamanlar Bekir Berk'le birlikte söylediğimiz:

Bir cuma sabahı Allah'a karşı

Malazgirt'te elli dört bin er

Söylediler en güzel marşı:

Allahu Ekber... Allahu Ekber...

Mehter Marşı'nın coşkun gönüllü şâiri Ömer Öztürkmen, ziyaretini 20 Ekim 1989 tarihli Türkiye gazetesinde şöyle yazıyordu:

Bekir Berk

Ömer Öztürkmen

Bundan, tam kırk yıl önce, komünizme karşı mücadele bayrağını açmış birkaç idealist gençten biriydi. Bekir Berk'in çok genç yaşta olmasına rağmen, vakur, azimli ve mücadelecisi bir şahsiyeti vardı..

Bekir Berk'i, millî davalarımızın, kültür meselelerimizin ihmal edildiği bir devirde, gençlik adına bayrak açan bir gönül adamı olarak tanıdık. Kendi eliyle hazırladığı ve kendi eliyle sattığı “Mücadele dergisi”ni çıkarıyordu. Komünizm hareketinin baskın çıkmaya başladığı bir ortamda, fevkalâde imkânsız şartlar altında mücadeleye atılmıştı. Bütün hayatı boyunca aynı mücadeleyi

sürdüdü.

Geçenlerde İsa Yusuf Alptekin'i 1952'de Türkiye'ye ilk gelişinde karşılayan Mehmet Emin Alpkın'dan bahsederken, sevgili Bekir Berk'i unuttuğum. Alpkın hatırlattı: "Berk de elindeki buketle gençler adına İsa Yusuf Bey'i karşılayan üç-beş kişiden biriydi." dedi. Bu unutkanlığımı burada düzeltmek istedim. İsa Bey'i, o devirde karşılamak gerçekten de büyük hâdiseydi.. Çünkü İsa Yusuf Alptekin, Türkiye'deki milliyetçilik hareketinin bir kilometre taşı olmuştur. Bu bakımdan onu karşılamış olmak, anlamlı bir davranış olarak kalmıştır hafızalarda.

Bekir Berk bir hukukçu olarak da Türkiye'de şöhret yaptı. Herkesin köşe bucak kaçtığı davaları üstüne almış ve hepsini beraatla sonuçlandırmıştır.

Suudî Arabistan'da bulunduğu yıllarda hizmetten geri kalmamış, orada çalışan binlerce Türk'ün barışçı ve birleştirici adresi olmuştur.

Sevgili Bekir Berk, artık aramızdadır. Hem de hayata atıldığımız ilk gençlik çağlarımızın azim ve heyecanı dolu bir kalple.

Bütün mümin kardeşlerimi, onun kısa zamanda şifaya kavuşması için duaya davet ediyorum.

Aradan tam kırk yıl geçmiş.. Ama bugün kırk yıl sonra da olsa, komünizmin, Rusya'dan ve Demir Perde gerisi ülkelerden bile kovulduğunu görmek, bir fânî için, hele hayatı boyunca bu akımla mücadele etmiş bir fânî için ne büyük mükâfattır, düşünebiliyor musunuz? Demek ki, kırk yıllık mücadele boşa çıkmamış.

Yüce Allah'a ne kadar şükretsek azdır. Çünkü bu fânî dünyada kırk yıl marksizm için mücadele edip de komünistlerin bugünkü perişan hâline düşmek de vardı.. Nasıl şükretmeyelim ki, Yüce Allah bizi onların hâline düşmekten korumuş!

Sevgili Bekir, şu anda Vatan Hastanesi'nde tedavi görüyor.. Hastalığı sebebiyle 15 yıl kaldığı Suudî Arabistan'dan Londra'ya, oradan da İstanbul'a geldi..

Onu ziyaret eden arkadaşlarımız, 40 yıl önceki Bekir Berk gibi, heyecanından hiçbir şey kaybetmediğini görecektir.. Kırk yıl önceki kadar canlı ve hareketli bir Bekir Berk. Gel, "Mücadele dergisini çıkaralım." deseniz, yerinden fırlayacak gibi bir hâli var..

Bir Kahraman

Risale-i Nur ve talebelerinin davalarını mahkemelerde zamanın bütün zorluklarına rağmen kahramanca müdafaa eden Risale-i Nur ve Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'nin Avukatı Bekir Berk için Gaziantep'li Halk Şairi Ökkeş Kara Bey "Bir Kahraman" isimli bir şiir yazmıştı. Şiirinde şöyle demektedir:

Bekir Berk isminde bir kardeş gördüm

Yavuz gibi dönmez, sözü var onun

Aslan gibi, düşmanları sindirir

Nura giden doğru yolu var onun

Mevlâ yollarında halimdir sözü

Pamuktan yumuşak yüreği özü,

Allah korkusundan hep ağlar gözü,

Nura giden doğru yolu var onun

Peygamber yolunu tutar ayrılmaz

Can verir bu yola hiç geri durmaz

Hapse de atsalar el-amân demez

Nura giden doğru yolu var onun

Darda kalan mazlumlara yetişir

Bülbül gibi mahkemede konuşur

Düşmanları karşısında şaşırır.

Nura giden doğru yolu var onun

Şark'ta Garp'ta nerde olsa dolanır

Müminleri kurtarmaya çalışır

Hep kurtarıp, saadete kavuşur

Hiç tükenmez merhameti var onun.

Vazifeyi, Peygamber'den almış boynuna

Para versen alıp, koymaz koynuna

Hep yardımı Hakk'ın nurlu yoluna

Hiç sarsılmaz bir imanı var onun.

Bin mahkeme ona yine az gelir

Müfteriler, yalancılar vız gelir

Bugün bahar, yarın elbet yaz gelir

Hakk'a giden doğru yolu var onun.

Beyim sizi biraz meşgul eyledim

Nâkıs aklım bazı sözler söyledim

Lütfunuzdan ben affımı istedim

Nura giden doğru yolda gitmek diledim.

Ökkeş Kara bu sözünde durmalı

Zikrederek hep dilleri yormalı

Hak yolunda tatlı canı vermeli

Şehit gider hiç şüphesi yok onun.

Gaziantepi Halk Şâiri

Ökkeş KARA

[18](#) Şener Dilek.

[19](#) “Her canlı ölümü tadacaktır.” (Âl-i İmran Sûresi 3/185)

[20](#) “Her canlı ölümü tadacaktır.” (Âl-i İmran Sûresi 3/185)

[21](#) Bu ibare Mesnevî-i Nuriye'dendir. (Bkz.: Mesnevî-i Nuriye, s.50)

[22](#) Lem'alar (On Üçüncü Lem'a), s.111.

[23](#) Sözler (Yirmi Altıncı Söz), s.509.

[24](#) Hûd Sûresi 11/114.

[25](#) Üniversiteye.

DOSTLARI ONU ANLATIYOR

Yüzbaşı Refet Barutçu Anlatıyor

Mübarek vatan toprakları üzerinde yüzlerce beldede, sulhceza, ağırceza mahkemelerinde ve savcılıklarda Risale-i Nurları okuyan masum Müslümanlar muhakeme edilirdi. Bu dâvâları hemen hemen tek başına Bekir Berk Edirne'den Van'a koşarak takip ederdi. Bu işler için ehl-i hamiyet kendilerine İstanbul-Beyazıd-Çarşıkapı'da Kığılı Pasajı'nda, ikinci katta geniş bir daireyi tahsis etmişti. Zannediyorum 1964-1965 senelerinde merhum yüzbaşı Refet Barutçu koynunda bir yığın Üstad Bediüzzaman'dan Nur Mektupları olduğu hâlde mezkûr daireye gelmişti. Bu mübarek mektupları tek tek, salâvât getirerek, dualarla Nur davalarının yorulmaz avukatı Bekir Berk'e vermişti.

1969 yılında Avukat Bekir Berk Bey'in yazıhanesinde rahmetli Mustafa Polat'la onun hatıralarını uzun uzun dinlemiştik. Yaşadığı hâdiseleri öylesine canlı ve duygulu anlatıyordu ki, insan ister istemez o günleri kendisi ile birlikte yaşıyor. Kendisi yaşıyor ve bize de yaşıtıyordu. Burada hep Hazreti Mevlâna'nın "Yanmayan yakamaz." diye buyurulan ölümsüz vecizesini düşünürdüm. (Necmeddin Şahiner)²⁶

İbrahim Fakazlı Anlatıyor

Hazreti Üstad'ın kendi elyazması olan, El-Hüccetü'z-Zehrâ'da yer alan Fâtiha'nın tefsir kısmını Hazreti Üstad, Ceylan'a vermiş, Ceylan da "Teberrüken sana getirdim." dedi ve bana verdi. Ben de alıp öptüm, başıma koydum ve itina ile muhafaza ettim. Tahliyeden sonra İstanbul'a gittiğimde o gün için en güzel bir cilt ile ciltlettim ve İnebolu'da onu canımdan kıymetli olarak sakladım.

Sonra bir mahkeme sebebiyle İnebolu'ya gelip fakirhanemde misafir olan Bekir Berk kardeşimiz onu gördü ve kendi müzesinde muhafaza etme ve "Hizmet-i Nuriye'de çok büyük hizmetlere vesile olacak." diye ısrarla benden istedi. Ben de "Hizmete medar olur." niyetiyle hiçbir şeyimi esirgemezdim ve verdim. Seneler geçti; baskınlar, musadereler ve imhalar... Bekir Berk hapse girince kayboldu. Çok aradım, sordum; bilen olmadı.

Yıllar sonra Mehmed Emin Birinci ve Mehmed Fırıncı kardeşlerin elinde hakikaten bir hizmete medar olmak için çıkarılmış iken gördüm. Dünyalar benim oldu. Çok sevindim, kayıp olmamış. O kıymetli kardeşlerim onu muhafaza etmişler. Kalbim rahat etti.²⁷

Mustafa Türkmenoğlu Anlatıyor

1958 senesinde Risale-i Nur neşriyatıyla uğraşırken, gazeteler büyük başlıklarla "Nazilli'de Nur âyini yaparken Nurcular yakalandılar!" başlıkları atarak Nur talebelerini bir tarikat gibi gösteriyorlardı. O sırada Mektubat'ın baskısını yeni bitirmiştik. O ara Isparta'dan bir mektup gelmişti. Nazilli hâdisesi münasebetiyle kaleme alınan bu mektupta "Nurculuğun tarikat olmadığı ve bir ekol olduğu" ve mektubun başlığında "Bazı gazetelere cevap" diye yazılıydı. İçindeki pusula Isparta'dan gönderilen bu mektubunu çoğaltılarak münasip kişilere verilmesi ve bir kısmının Isparta'ya gönderilmesi yazılıydı.

Biz o sıralarda M. Emin Birinci kardeşimle matbaada tab işiyle meşguldük. Mektubu bastırmaya karar verdik ve beş bin adet bastırdık. Isparta'ya gönderilen mektubun altında beş isim ve bir imza vardı. Bunlar Tahirî, Zübeyir, Ceylân, Bayram ve Sungur'un isimleriydi. Birinci sütunda üç kişinin ismi, ikinci sütunda ise iki kişinin ismi vardı. Ben ikinci sütunu da üçe tamamlamak için Rüştü Ağabey'in ismini kendiliğimden ilâve etmiştim. Bundan hiçbir kimsenin haberi yoktu.

Bu bastırdığımız mektupların yarısını Cemaleddin Günel'e verdik ve onunla Üstad'a gönderdik. Diğer yarısını da eş ve dosta dağıttık. O sırada mektup emniyetin eline geçmiş. Biz mektupları dağıtırken. M. Emin Birinci ile beraber kitapları ciltletmek için İstanbul'a geldik. İstanbul'a kitapları bıraktıktan sonra dört senedir gitmediğim Pendik'teki evime gittim. Bir gece kalınca sabahleyin M. Emin Birinci geldi ve "Haydi giyin, gideceğiz." dedi. Yanında da birkaç tane tanımadığım sivil şahıslar vardı. Meğerse bunlar emniyet mensuplarıymış. Dışarı çıktıktan sonra, tevkif edildiğimizi söylemişlerdi.

İstanbul emniyet nezaretine getirildik. Oradan da Ankara'ya götürüldük. Hapishaneye gittiğimizde Tahirî, Zübeyir, Rüştü, Sungur, Bayram ve Ceylân Ağabeyler'le karşılaşmıştık. Onlarla kucaklaştık. Bizleri daha sonra birer ikişer koğuşlara taksim etmişlerdi. Gündüzleri bahçede hep beraber bulunurduk. İçimizde en yaşlımız Süleyman Rüştü Çakın Ağabey'di. Yaşlılık itibariyle biraz üzülürdü. Kendisi tevkife itiraz etmişti. İtirazında "Benim ismim Süleyman Rüştü Çakın'dır. Mektubun zîrinde (altında) bir Rüştü ibaresiyle buraya getirildim. Hâlbuki Türkiye'de bir yığın Rüştü vardır." diye yazmıştı. Fakat itirazı kabul edilmedi. Hapishanede rahmetli Ceylân Çalışkan herkes hakkında şiirimsi şakalarda bulunurdu. Hattâ bunlardan birisinde Mustafa Sungur'a,

Bardak bardak çay içersin şekerin çok mu?

Hiç durmadan gülüyorsun kederin yok mu?

diyerek yazmıştı.

Ayrıca bahçede volta atarken, bizlere deniz görmemiş bir çoban çocuğunun hâline nazire olarak,

Hürriyet başımızdan yıldızlar kadar uzak

Başımızda bir takke, sırtımızda bir kazak

Dolaştırıp dururuz aynı avlu sılâyı

Her adım uyandırır yani bir hatırayı.

gibi mısralar yazarak latîfelerde bulunurdu, bizleri güldürürdü.

Daha sonra bir kısmımız da altmış beş günü müteakip tahliye olduk. Avukatlığımızı ise ilk defa Bekir Berk yaptı. Bekir Berk bu davadan sonra, Risale-i Nur hakikatlerini tanımış, Nur davalarıyla meşgul olmaya başlamıştı.²⁸

Mehmed Emin Birinci Anlatıyor

Mektubat'ın son formları basılırken Nazilli'de bir hâdise olmuş, bunun üzerine gazeteler Nur talebeleri aleyhinde yalan beyanlarda bulunup havayı bulandırmak istemişlerdi. Üstad'ımızın hizmetinde bulunanlar, gazetelerin bu yalan ve iftiralarını ortaya koyup hakikati bildiren bir lâhika mektubu neşredip, Nur talebelerine göndermişlerdi. Daha okunaklı olması ve daha fazla kimsenin

istifade edebilmesi gayesiyle Mustafa Türkmenoğlu, bu lâhika mektubunu matbaada bastırmişti. O esnada Mektubat'ı kamyona yüklemiş, İstanbul'a götürmek için hazırlıklarımızı tamamlamıştık. Türkmenoğlu ile ikimiz İstanbul'a hareket ettikten sonra matbu mektubu bahane ederek "Nurcular beyanname dağıttılar." şeklinde gazeteler hücumu geçtiler. Ankara Cumhuriyet Savcılığı mektupta ismi bulunanların derhal gıyabî tevkifatını kesmiş, Türkmenoğlu ve benim tevkifim için de İstanbul emniyetine haber salmış. Ertesi günü âşına olduğumuz polisler bizi 1. Şubeye götürdüler. Bir gece misafir kaldıktan sonra trenle polis nezaretinde Ankara'ya gittik. Gıyabî tevkif, vicâhîye çevrilerek Ankara merkez hapisanesine gönderildik. Bizden evvel Zübeyir Gündüzalp, Ceylân Sungur, Ahmed Kalgay Ural ve Tahirî Mutlu Ağabeyler orada idiler. Kaderde tayin edilen rızığımızı orada yemek varmış. Ürpermeden, çekinmeden ve asla fütur getirmeden Medrese-i Yusufiye'ye alıştık. Mahpuslar bizlere âzamî hürmet ediyorlardı. Biz de onlara nasihat ediyor, Risaleler'den okuyorduk.

Dr. Tahsin Tola, İstanbul Barosu avukatlarından Avukat Bekir Berk'e bizim davamızı almasını rica etmiş, o da memnuniyetle kabul ederek vekâletname tanzim edilmek üzere ziyaretimize geldi. Vekâletname tanzim edildi. Bize ilk sorusu şöyle olmuştu:

"Arkadaşlar! Biz sizlerin bir an önce hapisten çıkmanız için mi çalışalım; yoksa inandığımız dava için mi müdafaa yapalım?" Biz hep beraber, "Bizler burada on sene yatsak razıyız. Siz Risale-i Nur'daki ulvî davanın müdafaasına çalışınız." dedik. Bu şekildeki cevabımız genç avukatın ruhunda şimşekler çaktırdı. Umumiyetle bütün avukatlar müvekkilleriyle "Aman avukat bey! Beni bu hapisneden çıkar da ne olursa olsun." şeklinde muhatap olduklarından, bizim o şekildeki cevabımız karşısında takdir duygularını ifade etti. Ve bize bu ruhu nakşeden kuvvetin menbaini, Risale-i Nur'u okuma ihtiyacı duyarak Nur Külliyyatı'nı kısa zamanda mütalâa etmişti. Artık müdafaa kolaydı.

Maznun sandalyesinde oturan masum insanların tek suçu iman hakikatlarına susamış bir milletin mânevî yardımlarına koşmaları, vatan, millet din sevgisinin kalplere nakşedilmesi için Risale-i Nurlar'la hizmet etmeleri, her türlü şer kuvvet ve materyalist zihniyetle Allah rızası için mücadeleleri idi.

Müdafaa bu çerçeveler mucibince hazırlanadursun savcılık makamı da iddianamesini tanzim etmiş, şahsî nüfuz ve menfaat temini gayesi ile propaganda yaptığımızı ileri sürerek tecziyemizi istemişti. En ufak bir telâşımız yoktu. Bütün düşüncemiz Risale-i Nur'u en güzel şekilde müdafaa edebilmektir, onun hakikatlerini mahkeme heyetine ve dinleyicilere duyurabilmektir.

Nitekim öyle de oldu. Bütün maznunların müdafaalarının mihrak noktasını, Risale-i Nur'un hakikatlerini beyan, Muhterem Üstad'ın gaye ve maksadını izah ve onun yüksek şahsiyetini bir nebze olsun dile getirmek teşkil ediyordu.

Son müdafaa celsesi... Çok kalabalık bir dinleyici ve Risale-i Nur'un hakikatlerinden mülhem hazırlanan müdafaası ile genç avukatımız Bekir Berk, müdafî mevkiinde. Kendisine has üslûbuyla hey'et-i hâkimeye; otuz yıllık baskı, terör, zulüm ve işkence ile din-i İslâm'a vurulan ve fakat vurdukça geri tepen alçakça silâhların muhasebesini yapmakta, karanlık devirlerin milletçe çekilen ızdıraplarını dile getirmektedir. Ve nihayet Üstad Bediüzzaman'ın iman ve Kur'ân'a hizmet eden bu vatanın en sadık bir evlâdı olduğu, Risale-i Nur'un millet ve gençliğin mâneviyâtını kurtaran eser

külliyyatı olup, herkesin ona muhtaç bulunduğunu belirterek ondan istifade edilmesi gereğini müdafaalarında uzun uzun izah etti. İttifakla beraatimize karar verilen mahkemede her maznun kendine ait ithamları cevaplandırır birer müdafaa hazırlamıştı.²⁹

Mustafa Kırıkçı Anlatıyor

Askerlik hizmetinden sonra Akşehir'in Atsız köyü öğretmenliğine tayinim yapıldı. Zaten yedek subaylık hizmet süresinin yedi sekiz ayını da orada geçirmiştım. Merhum Bekir Berk de daha önce Akşehir'de avukatlık yapıyordu. Merhumun kendisi ile tanışmamız, Türk Milliyetçiler Derneği'nin 1952 yılında Ankara'daki büyük kurultayında olmuştu. Akşehir'de kader bizi yeniden birleştirmişti. Mesai vakitlerinin dışında hemen her gün bir araya gelir, uzun sohbetler ederdik, yiyip içmemiz dahi çok vakit beraber olurdu.³⁰

Üstad Ali Ulvi Kurucu Anlatıyor

Ali Ulvi Kurucu Ağabey'in Avukat Bekir Berk ile alâkalı hatıralarını üç cilt hâlinde yayınlanan "Üstad Ali Ulvi Kurucu Hatıralar" isimli M. Ertuğrul Düzdağ Bey'in eserinden naklediyoruz:

10 Nisan 1950 tarihinde Mareşal Fevzi Çakmak vefat etmişti. Cenazesi kalkacak. Millet hüzün ve heyecan içinde... Fakat devletin radyosu, şarkıya türküye devam ediyor. Bu hâl herkesi üzmüş... Milliyetçi gençlerden bir grup, Radyoevi'ne gitmişler. Baskın yapar gibi, sert konuşmuşlar. "İnsaf edin yahu! İşgal ordusu musunuz? Kur'ân okutmuyorsunuz, bari marş çalın; şu dans havalarını susturun..."

Polis, jandarma müdahale etmiş. İtiş kakış olmuş. Gençleri tutup tevkifhaneye götürmüşler.

Yavuz Selim'in Atı

Biz bunları, Medine'ye gazeteler gelince öğrendik. Vatan gazetesinde, götürülen bu gençlerin fotoğrafı vardı. En önde gözlüklü bir genç, Hukuk Fakültesi talebesi imiş. Gazetede ismi yok...

Bu gencin, yanına yaklaşıp da fotoğrafını çeken gazete fotoğrafçısına dönüp bir bakışı var: Heyecan ve hiddet dolu müthiş bir bakış...

Fotoğrafa bakarken aynı duyguları sanki hissettim. O bakışı, Yavuz Sultan Selim'in atının bakışına benzettim: Yavuz Selim, atının üzerinde ülkeler fethine gidiyor, dünya fethine çıkmış. Yalnız İran'ın, Mısır'ın değil de dünyayı fethetmiş, gayesinin uğrunda her şeyi feda etmiş... Bütün bunlar, müthiş atının, korkunç bakışında sanki tecessüm etmiş. O gencin tavrına, bakışına âşık oldum. O gençte, yıllardan beri devam eden dualarımın kabulünü gördüm. "Allah'ım, alevler içinde kaldığı hâlde yanmayan bir gençlik, benim memleketimde de yetişmeyecek mi?" derken, bu gençliğin, yüce davalara ömrünü vakfettiğini görmekle bahtiyar oldum.

Tanışıyoruz "Acaba kimdir bu genç?" derken, birkaç sene sonra, Sebilürreşad mecmuasının kapağında bir fotoğraf gördüm. "Kendisini, müttehem olan mağdur ve mazlum Müslümanların davalarını takip etmeye vakfeden, feda eden genç avukat Bekir Berk." diyordu.

Kendi kendime, "Yahu bu genç, benim gördüğüm talebeye ne kadar benziyor." dedim.

1955'te Türkiye'ye gittiğimde –Allah rahmet eylesin– Hulusi Topbaş Bey'in kumaş mağazasında, Sultanhamam'da otururken, gözlüklü bir genç geldi; selâm verdi, mağazanın yukarısına çıktı. Gözüme

yabancı gelmedi. Hulusi Bey'e sordum:

– Hacı Bey, bu zât kimdir?

– Efendim, bu gence Avukat Bekir Berk derler. Bizim biraderin mahdumu Osman'dan Kur'ân-ı Kerîm öğrenmeye geliyor.

Bir zaman sonra genç aşağı indi. Gülerek selâm verdi. Hulusi Bey beni kendisine, “Medine-i Münevvere'den geldi.” diye takdim etti. Müsafaha sırasında kendisine,

– “Böyle böyle bir hâdise, bir fotoğraf var.” deyince,

– “Evet hocam, bendenizim. Büroma gidelim. Size gazeteleri ve fotoğrafları göstereyim.” diye cevap verdi.

Bürosuna gittik, gösterdi. Aynen gördüğüm genç... Kendisine,

– “Bekir Bey, benim şiir yazmama, şâir olmama siz sebep oldunuz. İlk şiirimi, bu hâdisenin ve sizin bu fotoğrafınızın tesiriyle kaleme almıştım...” deyince, şunları söyledi:

– Hocam, hepsi Allah'ın tevfidir. Bak ben bu yaşa kadar Kur'ân-ı Kerîm'i okuyamaz hâlde idim. Biz böyle bir nesiliz. Avukat olmuş, davalar alır, davalara girer çıkar, ama Mukaddes Kitabı'nı okuyamaz... Osman Topbaş Bey sağolsun, şimdi bana Kur'ân-ı Kerîm'i öğretiyor. Dilim her gün çözülüyor. Gitgide daha rahat okumaya başladım. Talebeliğin de ayrı bir zevki varmış.

Bütün Müslümanların Adamı

Bekir Berk, daha sonraki yıllarında çok faaliyetlere katıldı, çok hareketli oldu. O zamanlar, daha sakin idi. Büyükleri ziyaret eder, herkesi dinlerdi. Bütün Müslümanların adamıydı. Sonraları bütün vaktini, hemen hemen sadece Risale-i Nurlar'a ve Nur talebelerine hizmet ve yardıma harcadı.

O günlerde Milliyetçiler Derneği'nde faaliyet gösteriyor, dergilere yazı yazıyordu. Hatta Türkçü Nihal Atsız'la da görüşüyordu. Necip Fazıl Kısakürek Bey'le çok sıkı teması vardı. Onu çok seviyordu. Büyük Doğu dergisine yardım bulmak için, Necip Fazıl'a destek olmak için feragat ve samimiyet içinde çırpınıyordu. Bunun için, o sırada Maarif Vekili bulunan Tefik İleri ile görüştüğüne, hatta onu ikna edenlerden biri olduğuna ben de şahidim. Başbakan Adnan Menderes'ten yardım alındıktan sonra Tefik Bey, Bekir Berk'e şunları söylemiş:

– Bekir Bey, Allah selâmet versin, Necip Fazıl Bey, dergisinde nam-ı müstearlarla, Profesör bilmem kim diyerek yazılar yazıyor. Bunları onun yazdığını, o isimlerin olmadığını herkes biliyor... Madem böyle bir yardım oldu. Büyük Doğu'yu büyütün. Memleketin sevilmiş imzalarından yazılar alın. Ali Fuad Başgil'e, Nureddin Topçu'ya, Mümtaz Turhan'a gidin...

Tefik İleri tanınmış milliyetçi ilim adamlarının isimlerini saymış.

Ali Fuad Başgil'in Olgunluğu

Bekir Berk, bundan sonrasını şöyle anlatmıştı:

– Tefik İleri Bey'in bu sözü üzerine Prof. Dr. Ali Fuad Başgil Hoca'ya koştum. Anayasa Hukuku Ordünaryüs Profesörü olan Başgil, İstanbul Hukuk Fakültesi'nden hocamdı. Beni güzel karşıladı. Kendisine durumu anlattım, yazı vermesi için rica ettim.

Ali Fuad Bey bana şunları söyledi:

– Bekir Bey, her münasebetle söylediğim bir sözü sana da söyleyeyim. Allah bana evlât vermedi. Talebelerimi evlât kabul ederim. Bilhassa böyle bir mukaddes dava uğrunda şahsî hiçbir düşüncesi olmayan talebeleri reddetmek istemem. Fakat bahsettiğin derginin sahibi meczup... Meczupla da yola çıkacak kadar cesur değilim. Ben korkarım. Bende biraz temkinli hâller vardır. Bu mübarek insan bugün sever, yarın söver. Damarına basılmaz. Neye güceneceğini de bilemezsin. Bu tipler müstesna insanlardır. Ben böyle insanlarla yola çıkamam. Bu zaafım var. İstersen korkak de... Seni mahzun göndermek istemezdim. Fakat başka bir arzun varsa başımın üzerine...

Son derece büyük bir iltifatla beni kapıya kadar geçirdi. Kapıyı açtı. Elini öptüm. O da beni alnımdan öptü:

– Bekir Bey, talebelerimin içinden, mukaddes dava için koşacak gençleri görmekle bahtiyarım. Ölssem de artık gam yemem. Sizler inşaallah bir kervan olacaksınız... Nureddin Topçu Bey’e git. O benden daha derviştir, daha sabırlı, tahammüllüdür. O yazabilir. Benden de selâm söyle...

Nureddin Topçu ile Necip Fazıl Kısakürek

Bekir Berk, bundan sonra Nureddin Topçu Bey’e gitmiş. Böyle anlatmıştı:

“Bunun üzerine Doç. Dr. Nureddin Topçu Bey’e gittim.

Topçu, maksadımı öğrenince,

– “Hay Allah razı olsun, ne iyi ettin yahu! Ben bugüne kadar Necip Fazıl’ı görmedim. Bizim için ayıp değil mi! Seninle ziyaretine gidelim.” dedi.

Hemen telefon ettim. Necip Fazıl Bey, “Bekliyorum.” deyince yola çıktık. Derginin Çağaloğlu’ndaki yerine gittik. Dergi idarehanesine girince, baktık ki Necip Fazıl belden yukarısı çıplak, altında pantolon bizi karşıladı. Bilhassa Nureddin Bey’in ayağına kadar gelmesine çok memnun olduğu anlaşılıyordu. Hâl hatır sorulduktan sonra, Üstad şöyle dedi:

– Nureddin Bey, madem bu işe giriyorsunuz, sizden beklenen, rica edeceğim bir mevzu var. Millete mal olmayan inkılâplar diye bir seri makale yazacaksınız. Sizden bunu bekliyorum...

Necip Fazıl bunları söyleyince, Nureddin Bey şu cevabı verdi:

– Necip Fazıl Bey, biliyorsunuz ben İmam-Hatip Okulu’nda hocayım. Bugünlerde imtihanlar da var. Söylediğiniz mevzuun derinliklerine inmek lâzım. Hazırlıklı değilim... Fakat Türkiye’nin Maarif Davası diye bir kitap yazdım, yeni bitti, kimseye göstermedim. Onu vereyim. Onları neşre başlayın...

Topçu bunları söyleyince, Üstad bir anda heyecanlanıverdi, coşuverdi:

– Bekir Berk, şu hâle bak! Talihsiziz, talihsiz! En samimi insanlarımız bile korkuyor. Bu yol çileli yol Bekir Berk çileli, dikenli... Kimse diken üzerinde yürümeye razı olmuyor...

Daha biraz söylendikten sonra,

– “Dur ben bir kahve söyleyeyim.” diyerek dışarı çıktı.

Bu Bozuk Makinada, Bu Deha

Ben üzülmüş, ne yapacağımı şaşırılmıştım. Nureddin Bey, efendi, kibar, nazik adam... Üstad’ın önce çıplaklığı, sonra da bu sözleri üzerine acaba ne yapacaktı? Necip Fazıl gidince, ben hemen, “Aman hocam, davanın kudsiyeti adına gücenmeyin. Benim ne için çırpındığımı görüyorsunuz. Aman

darılmayın.” dedim.

Allah razı olsun, Topçu Hoca gülümsedi ve şöyle dedi:

– Bekir Bey, gücenmek ne demek? Asla gücenmem. Ben bu ruhları bilirim. Fakat şu anda Allah’ın namütenahi kudretine hayranım ki, bu bozuk makinada, bu dehayı nasıl saklıyor!..

Ömrümde duyduğum en mânâlı sözlerden birisi budur.

Üstad, kendiliğinden gelmiş ve yazı verecek olan Nureddin Topçu gibi bir zâta, bir anda kızıp hakaret edebiliyor. Evet deha, fakat makine bozuk...

Necip Fazıl Bey geldi, hiç bir şey olmamış gibi kahveleri içerken,

– “Benim ne çileli bir insan olduğumu anlayın, görün ki, telefon ettiler, çamaşırlarınız yıkandı geliyor, dediler; hâlâ gelmedi. Bakın yanınızda böyle oturuyorum. Sizi bu hâlde karşılıyorum.” dedi.

Buna Nureddin Bey şu cevabı verdi:

– Efendim, pehlivanlar böyle olur. Güreş minderinde fanila giyilmez!..

Cevap Üstad’ın hoşuna gitti. Kendine mahsus gülüşüyle güldü. Derhal tavır değiştirdi.

– “Kitabı kim getirecek?” dedi. Ben hemen atıldım.

– “Ben getiririm, Üstad’ım!” dedim.

Bekir Berk’in Heyecanlı Günleri

Fakir 1958’den sonra Risale-i Nur davasını anlayıp, Üstad Bediüzzaman’ın Tarihçe-i Hayat’ına “Önsöz” ve “Gönüller Fatihi Büyük Üstad’a” şiirini yazdıktan sonra, Bekir Berk’le ilgi ve yakınlığımız çoğalmıştı.

Bir tarihte Konya’da idim. Orada olduğumu duymuş. Beni aradı. Misafir kaldığım eve gece 23:00 sularında hayli kalabalık bir cemaatle geldi. Çok heyecanlılar... Bir ağızdan marşlar okuyorlar.

“Dünyaya hak yol İslâm yazacağız” gibi... Sonra Mehter marşları filân... Bekir Bey vecd içindeydi. Kendi kendime, “Tevkifhaneye giderken Yavuz Selim’in atını sana hatırlatan genç bu değil miydi! Elbette böyle olacaktı...” diye düşündüm.

Dr. Ali Kemal Bey’in evinde misafir idim. Baktım, Kemal Bey, arasıra balkona çıkıp çıkıp geliyor. Anlayamadım. “Herhâlde bunaldı, nefes almaya çıkıyor.” dedim. Bekir Bey ve cemaati gidince, Ali Kemal Bey sordu:

– Bunlar hep böyle midir ağabey? Bekir Bey hep böyle heyecanlı mıdır? Çok tiz perdeden gidiyor...

– “Böyle olduğu anlar oluyor.” dedim ve hâdiseyi anlattım. O zaman,

– “Demek ki, İslâm’ın Nuru’na yazdığınız Türk Gençliğine şiirinin ilhamı Bekir Berk idi. Eh öyleyse ne yapsa feda... Madem bize bir şiir kazandırdı, hepsi fedadır... Bekir Bey’i severdim, bundan sonra daha çok seveceğim.” dedi.

Ali Kemal Bey, meğer etrafi kolaçan etmek için balkona çıkıp çıkıp bakarmış. Evi, stadyumun karşısında, heykelin yanında. Konya’nın meşhur İstasyon Caddesi’nde bulunuyordu. Kritik bir yerdeydi.

Bir gün Sultanhamam’da karşılaştık. 1965 sonrası idi. Selâmlaşık, kucaklaşık. Baktım rengi sararmış.

– “Bekir Bey yorgun görüyorum sizi.” dedim.

– “Muhterem ağabeyimiz, Edirne’den geldim; dava vardı. Akşam Van’a giden otobüslere yetişeceğim. Oradan da Karadeniz’e, Ordu’da Giresun’da...” diye saymaya başladı. Gözünden uyku akıyordu...

Necip Fazıl Bey’in Bir Duruşması

1958 veya 59 olacak, bürosuna gittim. Necip Fazıl Bey’in muhakemesi var. Beni de götürdü. Eylül ayıydı. Pemseddin Günaltay dava etmiş. Üstad, Büyük Doğu’nun kapağına onun resmini ve bir maymun fotoğrafı koymuş. Birbirine benzetmiş...

Hakaret davası açmışlar. Bekir Berk’le birlikte Abdurrahman Peref Laç Bey, Necip Fazıl’ı savunuyorlar. Davacı vekili de iki genç avukat var. Necip Fazıl mahkemeye kısa kollu bir gömlek ve beyaz pantolonla geldi. Üzerinde ceket yoktu. Hâkim kendisine sordu:

– “Ne dersiniz, iddia budur?”

Merhum kalktı, kendine mahsus tikler ve jestlerle cevap verdi:

– Efendim, önceki Büyük Doğu’larda da aynı mevzuu yazmış ve neşretmişim. Aynı hükümet, aynı kanunlar... O günlerde suç sayılmayıp da bugün suç telâkki olunmasını merakla takip ediyorum. Merakım budur. Niçin geçen sayılarda suç olmamış da bugün suç olmuş?

Bunun üzerine hâkim, davacı avukatlarına döndü.

– “Siz ne dersiniz?”

– “Efendim, biz bütün Büyük Doğu sayılarını gözden geçirdik, böyle bir yazıya rastlamadık...”

– “Eh, ne yapalım. Bir dahaki celseye Necip Fazıl Bey o yazıyı getirsin...”

Mahkeme ertelendi, çıktık. Koridorda birlikte yürüyoruz. Bekir Bey sordu:

– “Üstad, hakikaten öyle bir yazı var mı?”

– “Yok efendim... O zamana kadar Adnan Bey’in bir af kanunu çıkaracağını biliyorum. Çıkarırsa çıkarır. Çıkarmazsa, zaten bu davalardan mahkûmiyetim 80-90 seneyi buluyor. Üzerine birkaç sene daha eklenir...”

Üstad’ın bu cevabına hepimiz hem şaşırılmış, hem de gülmüştük...

Servet ve Heyecan

Ali Kemal Bey, Konya’da evinde, Bekir Berk’i ve arkadaşlarını uğurladıktan sonra, “Bekir Bey’i çok heyecanlı buldum. Eskiden bu kadar heyecanlı değildi. Çok değişmiş.” demiş ve çok mânalı bir söz söylemişti:

“Bana öyle geliyor ki, değerli iki şeyi muhafaza etmek, yerli yerinde kullanmak çok zor, çok güçtür. Birisi servet, diğeri heyecan... Servete hâkim olmak, onu yerinde değerlendirmek, kendini kaptırıp, şaşırılmamak çok zordur... Heyecan da bir değer, bir kıymettir. Her kula nasip olmaz. O da yerinde sarf edilirse çok faydalı oluyor; sarf edilmezse zararlı oluyor...”

Bekir Bey son zamanlarında Hicaz’a geldi. Cidde Radyosu’nda konuşurdu.

Herkesle Helâlleşti

Bekir Bey durmadan yazan, konuşan, hareket hâlinde bir insandı. Beni de her gördüğünde şiir

yazmaya teşvik ederdi. Eğer ona uysa idim, şimdiye kadar, belki on divan dolduracak kadar şiirlerim olurdu. Fakat tabiatımdaki çekingenlik, bilhassa kendi şahıs ve şahsiyetime ve şiirlerime değer vermediğim için, öyle eserler ortaya koyamadım.

Bekir Bey, son rahatsızlığında, artık tamamen mistik, âhiret ehli bir insan olmuştu. Elli senedir tanışıklarından helâllik diledi. Kırgın ve dargın olduğu kimselere, gerek Türkiye’de ve gerek Avrupa’da olsun, birer birer ziyaretlerine gitmiş, kiminin yüzünü gözünü, kimisinin elini öpmüş helâllik dilemiş, hepsiyle helâlleşmişti.

Bendenize de hastahaneden telefon ederek, “Muhterem ağabeyimiz, ‘hakkını helâl et’ demediğim bir siz kaldınız. Sizi hayli yordum, vakitli vakitsiz uyandırdım; ziyaretinize, sohbetinize geldim. Sizi sohbetlere çağırdım. Sizden de helâllik diliyorum.” diyerek, kısık bir sesle vedalaşmıştı. Cenab-ı Hak’tan, ruhuna rahmetler dilerim.³¹

Fethullah Gülen Hocaefendi Anlatıyor

Muhterem M. Fethullah Gülen Hocaefendi’nin hatıralarının yer aldığı “Küçük Dünyam” isimli eserde 12 Mart 1971 Muhtırasından sonra mazlumen tutuklanıp atıldığı İzmir’de Cezaevinde Bekir Berk Ağabey, Mustafa Birlik ve Mustafa Asutay gibi Nur talebeleri ile beraber kalır. Beraber sıkıntıları göğüslerler. Eserden Bekir Berk Ağabey’le alâkalı bölümleri aktarmakla iktifa ediyoruz:

Mahkeme tevkifimize³² karar verince bizi inzibat merkezine geri getirdiler. Akşam da Abdullah Çiftliği’nin ötesinde Bademli’ye götürdüler.. Tutuklu kaldığımız dönemin ilk 21 gününü inzibat merkezinde geçirmiştik. Son bir ayını da Şirinyer’deki³³ askeri hapisanede geçirdik. altı buçuk ayın diğer kısmını ise hep Bademli’de geçirmiş olduk.

Hapishanenin üç koşu vardı. Birinde kadınlar kalıyordu. Diğer ikisinde de solcularla biz kalıyorduk. Önceleri solcularla karma şekilde kaldık. Daha sonra bizim arkadaşlar çoğalınca solcuları yanımızdan ayırdılar ve biz hep bir arada kalmaya başladık.

Karşıyaka’da tutuklanan arkadaşları –ki bir kısmını önceden bırakmışlardı– son mahkemeye çıkaracakları gün bizim yanımıza getirdiler. Bunun çok faydası oldu. Zira kendilerine çok yanlış şeyler söyletirilmişti. Ve hepsi, haklarında denilenleri kabullenmiş ve onu müdafaa eder bir vaziyet takınmışlardı. Hâlbuki bu tavır hepimizi bağlayıcı durumdaydı. İkna oldular. Zaten ertesi gün de onları bıraktılar. Sadece Necdet Başaran Bey evsahipliği iddiasıyla alıkonulmuştu. Bırakıldıkları tarih 3 Eylül’dü (1971). Demek ki 5 ay tutuklu kalmışlardı.

Her gün bir arkadaş geliyordu. Bir gün Mustafa Asutay Bey’i getirdiler. Bir gün Gültekin Bey’i. Gültekin Bey’in saçlarını da kesmişlerdi. Başka bir gün de Bekir Berk Bey geldi. Yanında çok vefalı arkadaşlarından biri vardı. Bizim Paşa’yı da getirdiler. Hasan Aktunç ve İzzeddin Hocaefendi de getirilenler arasındaydı.. Hepimiz 55 kişi olmuştuk. Fakat daha sonra bir-iki kişiyi salmışlardı.

.....

Böyle birer birer herkes tahliye olunca, hapishanede sadece solcularla biz kaldık. Onlar sayı itibariyle bizden çok fazla idiler. Yüz kişi kadar vardılar. Her türlü yumuşak davranmamıza rağmen, tahkir, tezyif ve laf çarpmalar eksik olmuyordu.

Önceleri içeriye kitap sokamıyorduk. Sonraları değişik vasıtalarla kitap sokmamız mümkün oldu. Tabandan bir tahta söktük. Altı biraz çukurcaydı. Kitapları oraya saklıyorduk. Çıkıncaya kadar kimse farkına varmadı. Küçük kitapları ise ben ceplerimde koruyordum. Tabii cildleri değiştirilmişti.

Unutamadığım bir sima da oldukça saf bir albaydı. Ara sıra gelir, “Kur’ân-ı Şerifimiz de böyle diyor.” der, ondan sonra birkaç şey konuşur giderdi. Meşhur laflarından biri buydu. Bir de her defasında tekrarlamaktan bıkmadığı bir sözü vardı: “Sağ, sol ve seks yok.” derdi. Yani sağa ait, sola ait bir de seks kitapları okumak yasak demektir bunun mânâsı.

Dışarıya çıkıp da hava almaya can atardık. Tuvaletler koğuşun dışındaydı. Akşam saat dokuzda kapılar kapanır, sabah altıya, yediye kadar açılmazdı. Bu müddet zarfında ızdıraplı da olsa idrarınızı tutmak zorundasınız. İshal de olsanız kanun değişmez. Zaten ihtiyacınızı görecektir başka yer de bulmanız mümkün değil. O bakımdan ilk bir-iki günümüz çok sıkıntılı geçti. Daha sonra ben yiyip-içmeme dikkat ettim. İkindiden sonra bir şey içmiyordum. Yemek vaktimi de ona göre ayarladım. Ama bize göre yaşlı olanların durumu daha zordu. Meselâ, Mustafa Birlik ve Mustafa Asutay Beyler bizlere göre yaşlıydılar ve bu yüzden de çok zorlanıyorlardı.

Zaruret insanı kâşif yaparmış. Hemen arkadaşlar yeni keşiflerde bulundular. Naylon torbalar ve şişeler tedarik ettiler. Artık geceleri, idrar ihtiyacını bu seyyar tuvaletlere yapıyorlardı. Sonra da onları pencerenin önüne diziyorlardı. Pencerenin önü, eczane vitrinine dönüyordu. Bu hem acı, hem utandırıcı, hem de çok komik oluyordu. Mahmud Albay bazan bu durumu görür: “Böyle yapmayın.” derdi. Ama kime söz dinletecek. Millet kasıklarını tutup sağa sola koşturmaktan bir kere kurtulmuştu.. Daha sonra da bu torbalar dışarı atılıyordu. Allah’a şükür benim böyle şeyler kullanmaya hiç ihtiyacım olmuyordu.

Bekir Bey ise “dazdaz” dediği bir ördek getirtmişti. En nezaketlisi de onun yaptığıydı. Gündüzleri götürüp onu tuvalete dökebiliyordu. Diğerleri ise çok kere naylonları ve şişeleri camdan atıyorlardı. Sıkıntının birisi tuvaletti. İkincisi ise banyo meselesiydi. Onları haftada bir hamama götürüyorlardı ama mecburi durumlarda yıkanmak katiyen mümkün olmuyordu. Namaz kılan insanlar için bunun ne büyük bir ızdırap olduğunu, bilmem izah etmeme gerek var mı? Tek çare tetikte yatıp kalkma veya geceleri hiç uyumamaktı..

Bahtiyar adında bir gardiyan vardı. Bazan “Hafız” da derlerdi. Küstah birisiydi. Bekir Bey’e hitap ederken “Len Bekir!” derdi. Onun bu kabalığına çok canım sıkılırdı.

Bir gün yumurtadan zehirlenmiştim. Benimle beraber solculardan Güneri adında mimar bir arkadaş da zehirlenmişti. Onu dışarıya çıkarıp hava almasını temin ettikleri hâlde beni çıkarmadılar. O tamamen bayılmış, kendinden geçmişti. Ben de bir ara bayılmışım. Merhum Osman Kara Hocaefendi kendi anlattığına göre bana istifra ettirmiş ve ondan sonra kendime gelmişim. Ölüp gitsen bir tavuk kadar değer yok.

Bahtiyar ertesi gün gayet müstehzi, “Akşam gidiyordun.” dedi. Sanki “Sen daha hâlâ ölmedin mi?” der gibi.. Ne hastahaneye kaldırdılar ne de bir doktor çağırdılar.

Alerjim azmıştı. Göbeğimden diz kapağımın biraz üstüne kadar olan her yerim yara içindeydi. İçeriye girerken ilâçlarımı da almışlardı. Çok zor durumdaydım. Bir gün viziteye çıktım. Baktım,

daha sonra Manisa'da trafik kazasında ölen Dr. Hakkı; ve şimdi profesör olan Doktor Yusuf Bey. Onları görünce sevindim. Üsteğmen durmadan hâlimi hatırım ve bir ihtiyacım olup olmadığım soruyordu. Ondan sonra rahmetlik, her vizitede mutlaka benim adımı yazıyor ve beni viziteye çıkarıyordu. Bir de nizamiyede bir teğmen vardı. O da mert ve dürüst bir insandı. Zannedirim Gaziantep'liydi. O terhis olunca acaba yerine kim gelecek diye merak ediyorduk. Gele gele bizim Mustafa Kavurmacı Bey gelmesin mi! Aman Allah'ım ne kadar sevinmiştik. Bunların hepsi Cenâb-ı Hakk'ın sonsuz birer lütfü.. Unutulacak gibi değildi.

Çöpleri dökmek sırayla idi. Her gün çöp dökme sırası birine geliyordu. Fakat herkes nöbet vaktini dört gözle bekliyordu. Çünkü işin içinde dışarıya çıkmak ve çok kısa bir süre dahi olsa hapisanenin dışında bulunmak, hava almak vardı.

Bir gün sıra Bekir Bey'indi. Aniden "Çöpçüler" diye bağırıldı. O nasıl olsa yatıyor diye ben hemen yataktan fırlayıp koştum. Gayem, Bekir Bey'e laf işittirmemektir. Ben dışarı çıkınca duruma muttali oluyor ve çok canı sıkılıyor. Zannediyorum ona ait işi yapınca o kristaller kadar ince ve narin insanın onuruna dokundu.

Rahmetli Bekir Bey hassas bir insandı. Bir gün bana şöyle demişti: **"Benim bu hafakanlarım var ya! Biliyor musun neye benziyorum. Bir arslana.. Hani tutar kafese kapatırlar. Hiç bir şey yapamaz.. Sağa döner mırrr..., sola döner mırrrr."**

Yer yer arkadaşlar arasında da huzursuzluk oluyordu. Aslında her arkadaşın iyi bir yanı vardı. Meselâ Gültekin Bey oldukça sabırlıydı. Cahid Efendi'nin hiç tafrası yoktu. Her şeyi gülerек karşılardı. Gültekin Bey bazen kulunçlarını tuttururdu. Gazdan da şikâyeti olduğunu söylerdi. Hasan Aktunç hep fıkra anlatırdı. Nüktedandı. İzzet Hocaefendi de iyiydi. Necdet Başaran Bey de çok iyiydi.

Bu arada Bekir Bey'in şayanı takdir çalışmaları olurdu. Müdafaaları hazırlarken gece gündüz uyumazdı. Mahkemeye gideceğimiz günlerde bile, bir saat ya uyur ya uyumazdı. Sabahlara kadar kitaplar okur, şerhleri karıştırır ve hâkimleri bağlayacak hususlar bulmaya çalışırdı. Çok defa da orijinal bir şey bulursa muhakkak gelir beni gecenin yansında kaldırır ve bulduğu şeyleri bana okur ve "Adamların anasını ağlattım." derdi. Okuduğu kitaplarda bazen satırların üstünü on kere çizmiş olurdu.

O bir heyecan ve aksiyon adamıydı. Çok gayretliydi. Fakat aşırı hassasiyeti sebebiyle bazen bana "Ben sahabeden kime benziyorum." diye sorduğunda, bilhassa Hazreti Ömer dememek için gayret eder ve başka isimler söylerdim. Bunca letafetine rağmen daha önce de onun da katıldığı bir istişarî toplantıda böyle bir tatsızlık olmuştu. Benim bu toplantıya katılmam tamamen İzmir'de bulunuşumla alâkalıydı. Yoksa o toplantıya ben çağrılmıyordum. O gün de söz arasında "Bu toplantılara, Elazığ'dan Hulusi Ağabey, Kastamonu'dan Mehmed Feyzi Efendi ve Hüsrev Abi gibi zâtları da çağırırsanız iyi olur, istişare güç kazanır..." dedim. Bana içlerinden birisi gayet soğuk bir şekilde "Herkes haddini bilsin, başkasının vazifesine karışmasın.." dedi.

Ve yine böyle bir sohbetle Bekir Bey'le bir başkası arasında huzursuzluk olmuştu. İki de birbirinden dert yanıyor ve herbiri diğerinin kendi gıybetini yaptığını söylüyordu. Bunlar hep insanî

ve kardeşlik çizgisinde cereyan ediyordu. Ben de “Kardeşinin gıybetini yapan birisinin yüzüne çakıl saçmak lâzım.” dedim. Bu sözümle de kimseyi kasetmiş değildim. Söylediğimi mücerret bir söz olarak söyledim. Fakat Bekir Bey, benim bu sözümü kendisine söylenmiş kabul etti. Ve kardeşin kardeşe tavrı ölçülerinde “Ben ondan bunu beklemezdim, benim için bir taneydi..” gibi sitemli sözler etmişti. Kendisine mektup yazdım. Ve mektubumda şöyle dediğimi hatırlıyorum: “Ben Nur’un kahraman bir müdafii hakkında böyle düşünmedim. Buna rağmen hâlâ eski düşüncenizde ısrar ediyorsanız, bu mevzuda Allah huzurunda hesap vermeye hazırım.” Ben bu mektubumun cevabını o zaman alamamıştım ama o, sonraları hiçbir şey olmamış gibi davranacaktı.

Bunları şunun için anlattım. İşte Bekir Bey, Bademli’ye getirildiğinde aramızdaki münasebet bu şekildeydi. Zaten Cenâb-ı Hakk’ın adaleti, hep araları böyle olanları orada bir araya getirdi.. Bekir Bey’e tâzim ve hürmette kusur etmemeye çalıştım. O da hakikaten bana iyi davranırdı.

Benim başka türlü davranmam da mümkün değildi. Zira onu ilk tanıdığım günden itibaren hep Hakk’ın müdafii olarak gördüm ve bildim. O, bir avukat değildi; o, mazlum ve mağdurun sesi ve soluğuydu.

Hapishanede bazı arkadaşların bazılarına karşı, az da olsa antipatileri vardı. Ve bu, Medrese-i Yusufiye’nin kendine has tadını, lezzetini kaçıırıyordu. Mevkuf kaldığımız süre zarfında, gördüğümüz her tahkir, tezyif ve horlamalara karşı, tek tesellimiz din adına, orada geçirilen günlerin, saatlerin, dakikaların sevap ve uhrevî hayatımız hesabına, onlar, yüzler, binler katlanıp defterimizin hasenât hanesine kaydolması ve bu iman ve kazancın sinelerimizde meydana getirdiği huzur ve itminan esintileriydi.

Oysa ki, bu ruhânî haz ve ledünnî zevki, içte ve dıştaki bazı menfi esintiler inkitaa uğrattıyor, bulandırıyor ve en azından tadını kaçıırıyordu.

Keşke, her yanıyla uhrevî tüten ve bir ucu gidip cennet yamaçlarına dayanan o tevkifhaneleri dolu dolu değerlendirebilseydik! Yine de Rahmet-i Sonsuz’un öyle kabul buyuracağı ümidini besliyoruz.

İşin doğrusu, bu tül perde, zaman zaman değişik arızalarla delindi. Ve ümitlerimiz de inkisarlarımızın altında kalıp ezildi. Olanları aşabilir miydik; gelecekte bunları değerlendirenler aşamadıklarımızı söyleyecekler. Öyle de olsa, biz işte bu kadarız...

Yakınımızda, hatta bir mânâda aynı düşünceleri paylaşanlar arasında müsamahasız, herkesi kabul edemeyen, kendi bildiklerinin dışında doğru tanımayan, dar görüşlü bir hayli insan vardı. Bu insanlar arasında, sebep ve saiki ne olursa olsun, birbirine antipati duyanlar da mevcuttu. Her türlü kine, adavete ve nefrete açık bu potansiyel hâl, en küçük hâdiseleri bile çok ciddî birer tutuşturma maddesine dönüştürebiliyor ve gönüllerimizin firdevsî yamaçlarında gayyalardan esintiler meydana getirebiliyordu.

Hapishane psikozu, değişik buutlardaki baskı ve horlamaların ruhlarda hasıl ettiği zaaf, inkisar ve öfkeye bir de yarım düzine meczupla beraber bulunma inzimam edince işte o zaman “Bademli” tam dört buutlu bir zindan oldu.

Tevkifhaneye alındığımızın üzerinden henüz üç ay geçmemişti ki, bizim bulunduğumuz koğuşa, bir grup meczup getirip koydular. Ve işte ondan sonra idi ki bir kere daha çok acı bir tarihî tekerrür

yaşandı.

Tarihte Hazreti Ali (radiyallâhu anh) muhabbetiyle başı dönmüş, dengesiz, “Kitap ve Sünnet ölçüleri”ni bilmeyen heva ve heveslerini dinî kaynak zanneden Karnatîler’den Râfîzîler’e kadar bazı cemaatler gibi, bunlar da aslında önemli ve büyük bir zâtın muhabbeti ile meşbû bulunuyorlardı ama; “Minhâc-ı Muhammediye”ye yabancılıklarından ötürü, kendilerinden başka herkese karşı bir yabancılık ve bir vahşet hissediyorlardı.

İşte, bundan sonra bizler, bu insanlarla oturup kalkacak, onlarla aynı masada yemek yiyecek ve aynı namazgâhta namaz kılacaktık. Yemek, oturup-kalkma ne ise namaz nasıl olacaktı? Onlar bizi belki Müslüman bile kabul etmediklerine göre arkamızda namaz kılmayacaklardı. Biz de onların arkasında namaz kılmayınca iftirak olacaktı.

Biz cemaat olmaya katlanabilirdik; katlanabilirdik diyorum; zira “Kevser Sûresi”ni dahi yanlış okuyorlardı. Namazın diğer şart ve rükünlerini de sıhhatli eda ettikleri söylenemezdi. Ama her şeye rağmen ben arkalarında namaza duruyor, zâyi olan namaz rükünleri karşısında burkuluyor, hırpalanan Kur’ân âyetlerini dinlerken iki büklüm oluyor ve fevt ettiğim cemaat sevap ve namazından dolayı da inim inim inliyordum.. ama, yine de kılıyordum. Zira, fitne her şeyden daha eşedir. Kılıyor, ondan sonra da münasip bir yerde namazımı eda ediyordum.

Her arkadaşımız bunu böyle yapamadı, yapamazdı da. Onun için de koğuşumuzda namazlar iki cemaatle ayrı ayrı eda edilmeye başladı. Bu durum gerginliği daha da artırdı. Hatta o güne kadar bir işe yaradığını zannettiğim mudârat ve mümâşâtımın hiçbir şeye yaramadığını gördüm. Yaramazdı da zira karşı tarafın dinî hiçbir kıstası yoktu: “Kitap” desen yüzünü ekşitiyor, “Sünnet” desen sana aval aval bakıyor.. hâsılı, ümmehât adına hiçbir şey bilmiyorlardı. Sabahtan akşama kadar “cin” deyip oturuyor, “cin” deyip kalkıyorlardı.

Bunların cinlerle alâkaları, hapse girmeden önceki zamana dayanıyormuş. 12 Mart Muhtırası verilmeden evvel veya o günlerde, her sabah erkenden kalkar kalkmaz radyonun başına koşuyor ve cinlerin idareye el koyup, koymadıklarını öğrenmeye çalışıyorlardı. Bu tuhaf ve ümitsizce bekleyiş haftalar ve aylar sürüyor. Bir gün idareye vaziyet etme işinden ümitlerini kesince, teselli için, bizi kastederek “Cinler bu işi tahakkuk ettireceklerdi ama, içimizdeki bu insanların yüzünden ettiremediler.” demiş ve radyo dinlemeden vazgeçmişler.. tutukevinde de benzeri hikâyeler sürüp gitti: Muhit isimindeki cin, kırk milyonluk ordusu ile Eskişehir’den Ankara’ya doğru hareket etti ve ediyor.. Atılgan isimindeki daha büyük bir cin, kırk milyarlık bir ecinni taifesi ile şimdi falan yerde otağını kurdu.. harekete emir bekliyor.. yakında bütün muhaliflerin işi tamam vesâire...

Bir türlü bitmeyen bu hikâyeleri defaatle dinledik; dinledik ve İslâm adına bu hezeyanlarla kim bilir kaç kere sarsıldık, kaç kere öfkemizi yuttuk ve inledik.. Dinlememek elimizden gelmezdi; çünkü aynı koğuşta kalıyor, aynı masada oturuyor ve sabah-akşam beraber oluyorduk.

Onlara doğruyu anlatmaya, yanlışlarını tashih etmeye de gücümüz yetmezdi. Zira bize inanmıyorlardı. Yüzüme “köpek” dediklerini bugünkü gibi hatırlıyorum. Ben öyle, diğer arkadaşlar da “beni taklit eden maymunlar”. Ve bu hakaretler, ayrı zamanda birer iddia da değil; onların müşahedesine veya cinlerin ihbarına dayanan, tevil götürmeyen muhkemât(!).. Birinci semayı “sarık

deposu”, ikincisini “misvak atelyesi” gören bu zihniyetteki insanlarla bir arada bulunmanın verdiği ızdırabı, bilmiyorum anlatmaya gerek var mı?

Bu arada, bizden bazı arkadaşların aşırı hassasiyeti de işi bütün bütün şirazedden çıkarıyordu. Ve bir gün bardağı taşıran bir durum oldu. Onlardan ayrılma Mehmet isimdeki birisi, solculardan İslâm’a biraz sıcak bakan bir arkadaşını bizim koğuşa getirdi. Bu daha önce de olmuştu. Bizim koğuşa gelip İzzet Hocaefendi’den iman ve Kur’ân’a dair bazı şeyler öğreniyorlardı. Gel gör ki, bazı mübarek ve muhterem arkadaşlarımız bu işin içinde çarşıtlık (casusluk) dönüyor diye, böyle bir şeyin yapılmasını istemiyorlardı. Derken, o gün öğle yemeği sonrası, tam Kur’ân öğrenme ve öğretme başlayacaktı ki, birden bire karşılıklı laf çarpmalara girildi.. hava elektrikleşti ve birkaç saniye içinde, Avukat Bekir Bey, yerinden kalktı. Mehmet’e hafif vurdu. Meğer meczuplar grubu, pusuda bu pozisyonu bekliyorlarmış. Hepsi birden yataklarından fırladı ve Bekir Bey’in üzerine çullandılar. Hâdiseler o kadar seri gelişmişti ki, önüne geçmek ve engellemek mümkün değildi. Önce Mustafa Birlik Bey sonra da ben, atlayıp oraya gireceğimiz ana kadar, oturakla Bekir Bey’in kafasına vurup onu yere sermişlerdi. Bir müminin diğer mümine karşı bu kadar hınçlı olacağını ve öldürme kastıyla saldıracağını tahmin edememiştik. Mustafa Birlik Bey’i de bir tarafa savurduktan sonra ben araya girmiş, onları sağa sola atmaya çalışmışım ama, bir sandalye de benim yemem mukadderdi.. onun için ilk fırsatta pencereye koştum ve askerleri çağırdım. Böylece, Cenâb-ı Hakk’ın inâyetiyle mukadder gibi görünen bir cinayet önlenmiş oldu.

Muhit ve Atılğan’ın cinlerden birer orduları olsun veya olmasın, cinler, şeytanlar, ekrem-i mahlûk olan insanları hem de çok ciddî olarak bir kere daha vuruşturuyordu.

Bu cin ve şeytan şokunu henüz üzerimizden atamamıştık ki, koğuşun kapısının önünde tın tın gardiyanın sesi duyuldu: “Tuh size bir de Müslüman olacaksınız” dedi. Hiçbir zaman unutamayacağım bu sözlerden hem utandım, hem üzüldüm, hem de “Bu kadar boş, bu kadar zayıf insanlarla ne yapılır ki?” dedim ve sarsıldım.

Hâdiseden sonraki tablo şu idi: Bilerek, bilmeyerek kavgaya iştirak edenler hücreye atılmış, sebebiyet verenlere ilişilmemiş, biz de koğuştaki oturup kara kara düşünmeye başlamıştık. Mikro plânda dört asırlık İslâm Dünyası’nın hicranlarını, hasretlerini tedayi ettirecek (çağrıştıracak) şeyleri yaşıyorduk.. ve tarih bir kere daha “tekerrür” deyip yutkunuyorduk..

Onlardan bir de Arif vardı. Daha yumuşaktı. Çıktıktan sonra bir gün beni Havra Sokağı’nda görmüş. Hızla yanıma koştu. Elimi sıktı ve “Hakkınızı helâl edin, size çok kötülük yaptık.” dedi ve gitti.. Bir de Çorapçı Arif vardı. Gözü ve sözü açıktı. Çehresi de temizdi. Yumuşaktı. Fakat A. Bey ve M. Bey çok serttiler. H. Bey adındaki arkadaş ise son ikisine göre yumuşak sayılsa bile ilk ikiye göre sert sayılırdı. Mehmed’i de katarsak hepsi altı kişiydiler...

Kitaplar ferdî okunuyordu. Bütün gayretim hiç olmazsa bazı faslı müştereklerde birleşmeyi temin edebilmektir. Ama buna katiyen muvaffak olamadık. Onlarla değil, çok kıymetli arkadaşlarla bile umulan seviyede diyalog sağlandığı söylenemez. Herhalde bizim hamlığımız. Meselâ, Harun Reşit Hocaefendi’den sonra Süleyman Efendi’nin talebelerinden Enver ve Ahmed isimli pırıl pırıl iki genç arkadaşı getirmişlerdi. Onlara teklif ettim. Siz, dedim, Nakşî’siniz. Gelin müştereken Evrâd-ı

Kudsiye'yi okuyalım. Okuyalım ki her an burada dua edilmiş olsun. Mezun değiliz, dediler ve benim bu en masum teklifimi kabul etmediler. Hâlbuki böyle bir kalbî vahdete çok ihtiyaç vardı.

Zaten önce bahsi geçen arkadaşlarla bir faslı müşterek temin edilemezdi. Bizden gelecek hiçbir teklifi kabul etmeyecekleri muhakkaktı. Bunlar biraz alınan terbiye ve kültürden kaynaklanıyor biraz da hapishanenin kendisine has havasından oluyordu.

Hapishane havası insanı zaten sıkıcıydı. Hele mahkemeye gelip-gidip tahliye olmama ve orada söylenenler, iddialar insanı çileden çıkarıyor. Mahkemeler başlı başına bir fasıl. Gelenler, zorla aleyhte şahitlik yaptırılanlar ve bir de kendisi gelip gönüllü şahidlik yapanlar.. Büyük bir kahramanlık edasıyla kitaplardan bahsedip, ardından da bize, işte hakikî talebe böyle pervasız ve mert konuşur deyip caka satanlar.. bizi böyle konuşmadığımızdan dolayı ihanetle suçlayanlar... Orada meydan nutku attıktan sonra elini kolunu sallaya sallaya mahkemeden çıkıp evine gidenler.. ve mukabilinde tutukluluklarının devamı kararıyla tekrar hapishaneye gönderilenler.. Evet, bütün bunlar çok sıkıcı oluyor ve ister istemez arkadaşların davranışlarına tesir ediyordu.

Solcu arkadaşlarla aramızda, bizim yumuşak huyluluğumuzdan kaynaklanan bir sulh havası hâkimdi. Yer yer tehdit edilmemize rağmen iyi geçinmeye gayret ediyorduk. Abdestimiz, namazımız, namazda dizlerimizi yere vurmamız hep tecavüz vesilesi yapılmak isteniyordu. Ama, Allah'a hamd ederim, orada her zaman mümin olmanın kazandırdığı emniyet ve güveni estirmeye çalıştık. İçlerinde inanmasa dahi Savaş Al gibi mert insanlar da yok değildi. Meselâ bir Menemenli çocuk vardı. O da çok mertti. Kartal bakışlıydı. Hep ona bakar bakar, şu çocuk bir hidayete erse sahabe gibi olur, derdim.

En son Bademli'ye gelenlerden Kadir Kaymaz da temiz bir çocuktü. Fakat fikren, hayalen nezih bu çocuğun gönlüne iman hiç misafir olmamıştı...

Zaman zaman dine tecavüz ettikleri de oluyordu. Bir defasında ben tuvaletteydim. Sinan adında bir teğmen vardı –ki solculuktan dolayı askeriyeden atılmıştı– Allah'a Peygamber'e küfretti. Ben tuvaletteyken sesi duymuş, iyice sinirlenmişim. Ancak ben daha dışarı çıkmadan Bekir Bey hemen gidip bu adamı şikâyet etmiş, beni de şahit göstermiş.. Tabii idaredekilerin bana itimadı var. Hoca da duydu deyince beni çağırdılar. Baktım teğmen yaptığını inkâr ediyor. Bana sordular, “Allah'a Peygamber'e sövdü.” dedim.

Onlar yanımızdaki koğuştta kalıyorlardı. Biz namaz kılariken ikide bir duvara vururlardı. Hâlbuki kendileri sabahtan akşama kadar hiç durmamacasına saz çalarlar, Dadaloğlu, Köroğlu türküleri söylerlerdi. Millî duyguları tahkir edici, hafife alıcı ifadeleri ise hiç eksik olmazdı. Buna rağmen biz namaz kılariken hemen duvara vururlar “Hocalar sesinizi yükseltmeyin.” diye bağırırlardı. Hele sabahları abdest alırken her gün onlardan ikaz gelirdi. Uykumuzu kaçırıyorsunuz, derlerdi.

Belki de kendi dünyalarına göre haklıydılar. Çünkü yaz geceleri çok kısa. Onlar da zaten bire ikiye kadar oturmuşlar. Tam onlar yatacağı zaman biz gece namazı veya sabah namazı için abdest almaya başlıyorduk.. ve derken hır-gür....

Bir gün hava almaya çıkmışlardı. Radyo, “Endonezya'da sağcılar komünistleri ezip, geçtiler.” meâlinde bir şeyler söyledi. Söz nasıl kaydıysa Bekir Bey, tam solcular da dışardayken “Bir fırsat

düşerse burada da olur.” dedi. Tabii onun bu sözü hemen gerilimi artırdı. Solcuların plânları toptan hepimizi benzetmekmiş. Fakat Cenâb-ı Hak onlara fırsat vermedi. Yoksa, plânladıklarını rahat yaparlardı ve idareden hiçbir tepki almazlardı. Hem fizikî olarak da bunu yapabilecek durumdaydılar. Hepsi de komando talimi görmüş insanlardı.

Bir keresinde de ben neredeyse bir hâdiseye sebebiyet verecektim. Solcular kendi aralarında satranç oynuyorlardı. Güner adında bir hukukçu –ki solcuların başı durumundaydı– ona bir şaka yapayım, dedim. “Marx ve Lenin gibi.” diye bir benzetme yaptım. Tabii bunu niçin dedim, şimdi hatırlamıyorum. Hemen o Güner sert bir şekilde bana döndü ve “Hoca ben de başlayayım mı?” dedi. Ödüm koptu. Allah’a, Peygamber’e sövecek ve ben de buna sebep olmuş olacaktım. Hemen iki adım geriye attım ve uzaklaştım. Zemin çatışmaya müsait. İşi adam öldürmeye kadar götürebilirler. Kavgaya sebebiyet vermemek için elden geleni yapmak gerekiyor...

Üç ayları tevkifhanede idrak ettik. Ramazan yaklaştıkça, tahliye olma arzusu da artıyordu. Bilhassa salıverilenlerin ayrılıp gitmesi, içeride kalanların salıverilme arzusunu daha da coşturuyordu. Teselli olabileceğimiz şeyler yok değildi: Bu kadar arkadaşın bir araya gelmiş olması, bu kadar insanın çarşının-pazarın günahlarından uzak kalması.. ve birlerle binleri yakalamak suretiyle bu kısacık hayatım ebedileştirmesi gibi hususlar, bu tesellilerden sadece bazıları...

Sinekler, ah onlardan öyle rahatsızdık ki.. Pencereyi kapasan sıcaktan boğuluyorsun, açsan onların istilasına uğruyorsun.. Sineklerin çokluğu hakkında bir fikir vermek için hapisanedeki mütehammil Gültekin Bey’in sineklerle mücadele metodunu anlatabilirim: Tuvalete giderken yanında DDT filiti de götürüyor... girmeden önce orada DDT sıkıyor, sonra tuvalete giriyor ve ihtiyacını çok acele görüp çıkıyordu. Çünkü biraz daha beklese bin tane sineğin hücumuna maruz kalacak. İşte sineğin bu kadar bol olduğu bir yerde yatmak mecburiyetindediniz. Her sabah artık sineklerin ısırmasına dayanamadığımız için uyanırsınız.

Tutuklu kaldığımız günlerin sonlarına doğruydum. Yukarıda da söylediğim gibi solcularla biz ayrı ayrı koğuşlarda kalıyorduk. Güner ile halef-selef olmuştuk. Ondan sonra koğuş mümessilliğini bana verdiler...³⁴

Beyaz Köşk!

Bademli’de son günlerimizdi. Birkaç gün sonra bizi alıp Şirinyer’deki askeri hapisane’ye götürdüler. Burası beyaz badanalı bir binaydı. Onun için oraya “Beyaz Köşk” adını vermiştik. Havalandırma yeri 1-2 kat aşağıda, güneşin öğlen vakti ancak görülebildiği, derin ve dar bir yerdin. Yer olarak Buca’dan daha kötü de olabilir. Hücre tipi yapılmıştı. Yemekleri kapının altından veriyorlardı. Helâ içerdeydi. Modern görünümlü bir binaydı; fakat çok kokardı. O zaman su problemi de vardı.

Onların ifadesiyle solculardan Kadir Kaymaz ve mimar bir arkadaş, sağcılardan da Mustafa Birlik Bey’le ben, dört kişi aynı koğuşta, daha doğrusu hücrede kalıyorduk. Ramazan olduğu için oruç da tutuyoruz. Kadir de oruç tutuyor. Diğer solcular, oruç tuttuğu için onu boykot ettiler. Bahçede diğerleriyle beraber olunabiliyordu. Fakat onlar Kadir’le konuşmuyorlardı. Sigara içmemesinden oruçlu olduğunu anlamışlardı.

Kadir'in Yahudi asıllı bir kız arkadaşı varmış. Bir gün ziyaretine gelmiş. Onun oruç tuttuğunu öğrenince ona elini vermemiş. Kadir o gün çok sarsılmıştı. Onun için her an takviyeye ihtiyacı oluyordu. Biz Kadir Gecesi çıkmıştık. Daha sonra Kadir Kaymaz'ın bir iki defa ziyaretine gittim. Hediyeler aldım, götürdüm. Benim hissiyatımı bildikleri için onu ziyaretime idare göz yumuyordu. Yoksa üzerinde ciddiyetle durulan bir suçluydu. O devrede pişmanlık yasası yoktu; ama Kadir duyduğu pişmanlık sebebiyle solcuların bazı plânlarını savcılığa herhâlde söylemişti. Bunu biraz da biz teşvik etmiştik. Tabii biz çıktuktan sonra o diğer solcularla beraber kaldı. Onu tekrar iğfal edip yanlarına çekmiş olabilirler. Daha sonra takip etmem mümkün olmadı. Hakkında 25 yıl hapis isteniyordu.

Arkadaşlar arasında unutamadığım bir solcu daha vardı. 12 Mart öncesi terziymiş. Biz onu sağcı olarak tanıdık. Hep Dadaloğlu'ndan türküler söylüyordu. Çok şuurlu birisiydi. İçeriye alınmasına sebep; sol ihtilale hazırlanırken sivil ve talebe kesimini askerleştirmeyi plânlamışlar. Sivillere askerî elbise giydirecek ve bunları kullanacaklar. Diktikleri elbiselerle beraber basılıp yakalanmışlardı. Çok müstehzi birisiydi. Sabahtan akşama kadar şen şakrak türkü söyler dururdu. Tabii biz de koğuşun önünde onu dinlemek zorunda kalırdık. Başımın çatlayacak derecede ağrıdığını hatırlarım. Orada da solculara demokrasinin nimetleri; bize de nikmetleri düşmüştü. Edibin ifadesiyle bütün batı ve batılı onların arkasındaydı. Edip, Semih Paşa'nın akrabası olduğunu söylerdi. Öyle veya değil; davasında şuurlu, insanlık yanlarıyla da mesafe almış birisiydi. Herkesi taklit eder, herkesi güldürür ama bir kalbi kırık görürse onu da teselli etmesini bilirdi.

Aslında idare biraz insafli olsa ve bunların bizim istediğimiz ölçüde bilgilendirilmelerini isteseydi bir kısım yararlı işler yapmak mümkün olacaktı. Meselâ bizden iki kişi onlardan bir kişi olacak şekilde bizleri hücrelere koysalardı, arkadaşlarımız çoğuna tesir eder ve işte o zaman hapishane Medrese-i Yusufiye olurdu. Ama idareden böyle bir şey elbette bekleyemezdik. Zaten adamlar, biz dışta böyle şeyler yapıyoruz diye bizi derdest edip buraya tıkmışlardı. Ayrıca bunlar da kendilerine göre dava adamıydı. Düşüncelerinden dönmeleri muhakkak çok zordu.

Bademli'de kaldığımız dönemin ilk günlerindeydi. Solcular kendi aralarında konuşuyorlardı. Çok üzüntülü oldukları belli oluyordu. Daha sonra gelen yeni bir haberle hepsi ağlamaya başladı. İçlerinde baygınlık geçirenler dahi olmuştu. Hepsi ağlıyordu. Hatta bir ara gardiyan gelmişti. İçlerinde hoca dedikleri bir öğretmen, gardiyanı kovmuş ve "Git başımızdan, başımızda dert var." demişti. Daha sonra ranzaları kapının arkasına çektiler ve kapıları kapadılar.

Rehin Alırlar mı?

Mustafa Birlik, bir ara kulağıma eğilerek "İster misin, dedi, şimdi bunlar bizi rehin alsınlar." ben de "Bizi rehin alıp da ne yapacaklar. Bizim idarece bir değerimiz yok ki, rehin almakla onlara bir iş yaptırırsınlar. Bizi öldürseler, diğerlerinin zaten canına minnet. Onun için hiç endişelenme, onlar bizi rehin filân almazlar." dedim. Ama gerilim her geçen dakika daha da artıyordu. Bir kötülük yapabilirlerdi. Daha sonra onları bu kadar üzen meseleyi anlamıştık.

İbrahim ve Nedim adında iki kardeş –ki ikisi de onlar arasında çok sevilen ve birer rükün kabul edilen insanmış– aranmakta imişler. İbrahim, İstanbul'da polislerle çatışmaya girmiş ve vurularak

ölmüş. Onlar Nedim'in de aynı çatışmada öldürüldüğünü duymuşlar. Bütün üzüntüler bundanmış. Daha sonra Nedim'in Bornova'da yakalandığı duyuldu. Bir müddet sonra da Bademli'ye getirildi. Nedim, anarşistti. Fakat çok kibar ve çok nazikti. Sorgulaması işkence altında yapılmış; ancak tek kelime konuşuramamışlar. Solcular onunla övünüyorlardı. Hakikaten kendisine çok işkence yapılmış. Bizim gördüğümüzde ayak tabanının kemiği çıkmış ve ayağının altı lime lime edilmiş bir durumdaydı. Usturayla kesmiş ve tuz basmışlar. İki üç ay seke seke gezdi. Bir insan olarak ona çok acıyordum.

Hepsinde de çok ciddî bir asker düşmanlığı vardı. Sabahtan akşama kadar askerlerle alay ederler, kendilerine göre tiyatro yaparlardı. Zaten bıraksalar her gün asker döverlerdi. İçleri hınçla doluydu.

– Mahkemeler de mutlaka çok sıkıntılı geçmiştir, bahsetseniz?

– Mahkemeler çok sinir yıpratıcıydı. Her gün ayrı bir insanın ayrı münasebetsizliğini görüyor, işitiyor ve âdeta şirazedden çıkıyorduk.

Bir de bu esnada bir düzine ucuz kahraman zuhur etmişti. Bunlar kendilerince iki önemli husus peşindeydi:

1- Tam bu bulanık havada, rahatsız oldukları mümin kardeşlerini karalama, mahkûm ettirme ve intikam alma.

2- Solcuların da yaptığı gibi isnat edilen her şeyi kabullenip perdeyi yırtma. Oysa ki su-i niyetli hasım cephe bunları bizim aleyhimize kullanacaktı. Ve öyle de oldu.

Mahkemeler başlayınca yakın ve uzak daireden o kadar çok muhbir zuhur etti ki, hepsini hatırlayıp burada zikretmem mümkün değil. Zaten böyle bir şey yapmaya İslâmî terbiyem de müsaade etmez. Herkes kendi ruh yapısı ve karakterine göre hareket edecektir ve etti de. Böyle her mahkemeden sonra, bu konuşmalar ve bize karşı yapılan taarruzlar ister-istemez sinir yapımıza ve moralimize tesir ediyordu.

İddianame

İlk mahkemeye iki-üç ay sonra çıkardılar. İddianameleri gördük. Tevkif edilenlerin tevkif durumlarını biraz anlamaya başladık.

Meselâ benden sonra Mustafa Asutay Bey ve Hüseyin Çağdır Bey tevkif edilmişlerdi. Fakat savcı onların 141'den tevkif edilmelerini istemişti. Öyle anlaşılıyor ki işi çok ciddî tutuyorlardı. Solcular silâhlarıyla yakalanıp getirildikleri hâlde, bizim üzerimizde daha çok duruluyordu. İddianamenin durumu bunu açıkça ortaya koyuyordu.

Savcı Ali Rıza Hafizoğlu, bir trafik kazası sonucu rapor almış ve ayrılmıştı. Onun için bizim dosyalarımızla Nureddin Soyer ilgileniyordu.

Nureddin Soyer işi çok geniş tuttu, büyüttü.. Bu ülke ve bu vatanın en samimî, en hasbî, en vefakâr evlâtları canilerin, vatan hainlerinin, hesap verdikleri bir yüce divanda terzil, tezlil ve tenkil ediliyorlardı.

Benden sonra tevkif edilen H. Çağdır ve M. Asutay Beyler 141. maddeye göre tevkif edilmişlerdi. Demek ki bizi cezalandırmak isteyenler, 163'le takdir edilen cezaları kâfi görmüyorlardı. Bizlere karşı duyulan antipatinin sebepleri makuldü veya değildi, önemli olmayabilir, ama demokratik hak ve hürriyetler açısından bizim insan yerine konmadığımız muhakkaktı...

Herkes avukat tutuyordu. Benim param olmadığı için bir şey diyemiyordum. Avukat Yılmaz Taşkan Bey, insanî yanları iyi olan birisiydi. Mustafa Birlik ile Cahid Efendi vekâletlerini ona vermişlerdi. Bana da teklif ettiler. Ben param olmadığını söyledim. Bunun üzerine, benim vekâletimi ücret almadan yapabileceğini söyledi ve dediğini de en güzel şekilde yaptı. Onun yaptığı bu insanlığı hiçbir zaman unutamam. Burkay Kaynak, İsmail Efendioğulları, Ömer Lütfi Bozcalı Beyler gibi Müslümanların çok sevdiği müstesna insanlar da her birimizin vekâletini almışlardı.

Mahkemeye ilk çıktığımız duruşmada bütün gazetelere mevzu olduk. Boy boy fotoğraflarımızı çektiler. İddianameyi dinledik. tekrar gelme günleri belirlendi. Ve gelip gitmeye başladık. Her gün iş biraz daha büyüyordu. Daha evvel sözünü ettiğim meczup grup bu isnatlarla uzaktan-yakından alâkası olmayan bir kısım masum insanları da bu girdabın içine çekmişlerdi...

Anlatmak Zor

Elbetteki söylenenlerin hepsi iftiraydı. Ancak bunu anlatmakta epey zorluk çekeceğimiz muhakkaktı. Hâlbuki rahmetli İrfan Akça'nın benim vaazlarımı dinlemeye gelmekten başka hiçbir şeyle alâkası yoktu. Neredeyse onu da içeriye alacaklardı. Neyse ki ifadesini alıp onu bıraktılar. İşin içine Yaşar Hocaefendi de çekilmiş. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'na içeriye alınmış. O da orada aylarca kalmıştı.

Daha da acısı, gerek Kestanepazarı gerekse Diyanet camiasından aleyhimizde ifade verenler vardı. Önce savcılığa ifade vermişlerdi, sonra mahkemede de bu ifadeler vicahi olarak okunmuştu. Okununca hepsi de utanıp nedamet duymuş ve tevil yollarına sapmışlardı. Meczuplardan bir-iki çocuk da aleyhimizdeki yetkililerle içli dışlıydı. Bir defasında şöyle bir hâdiseye şahit oldum:

Ben abdest hazırlığı yapıyordum. Baş yetkili tuvaletlerin bulunduğu kısımda bunları çekmiş konuşuyordu. Şu sözleri kulaklarımla duydum. Onlara hitaben “Bulduğunuz şeyleri getirin de kullanalım.” diyordu. Yani aleyhimizde iki grup içli dışlı çalışıyordu. Ve böyle yapmakla tahliye edileceklerini zannediyorlardı. Hâlbuki daha sonra en ağır mahkûmiyet alanlar arasında onlar da vardı. Bizi darbelemelerinin onlara hiçbir faydası olmadı.

Her mahkemeye çıkışta bunlar karşımıza muhakkak bir problem çıkarıyorlardı. Âdeta korkulu rüyalarımız olmuşlardı. Artık biz, başkasıyla değil, meczuplarla uğraşılıyor, onlarla baş etmenin çarelerini arıyorduk. Tam işler düzeldi derken, bakıyorsun yepyeni bir şey çıkarıyorlar, yine işi çıkmaza sokuyorlardı.

Mahkeme heyetini reddettik. Bu sefer daha sert bir ekip getirdiler..

Bu arada bir başka hâdise daha oldu. Solcular mahkeme heyetindekiler için hep galiz tabirler kullanıyorlardı. Meselâ Kaya Alpkartal'ın isminden dahi rahatsız oluyor ve ona “faşist” diyorlardı. Kemal Yağcıoğlu –ki mazbut ve terbiyeli bir insandı. Yardımcısı Necati Karakuş da öyle görünüyordu– bunlar için de ağıza alınmayacak şeyler söylüyorlardı.

Ama Nureddin Soyer'i “Baba adam, bulunmaz adam.” gibi sıfatlarla anıyorlardı. Nureddin Soyer ise mahkemelerde bize karşı çok sert davranıyordu. Meselâ bir keresinde hiç yeri değilken ve hiçbir münasebet yokken, kalkmış “Kürt Said.” demişti. Hatta “Alçak!” gibi de bir laf söyledi. Bekir Bey, bütün medenî cesaretiyle ayağa fırladı ve “Alçak sensin!” diye gürlledi. Karşılıklı atışmaya

başlayınca, mahkeme heyeti her ikisini de susturdu. Fakat Bekir Berk'in bu medeni cesareti hepimizi çok rahatlatmıştı.

Tahrik

Aslında hepimizin aynı karşılığı vermesi gerekirdi. Mahkeme olan bizdik. Bediüzzaman değildi ki orada onun adı anılıyor ve hakaretler yağdırılıyordu. Bu kabîl taarruzlar o kadar sık oluyordu ki nihayet bir gün mahkeme heyetinden müsaade isteyerek ayağa kalktım ve şunları söyledim:

“Müsaadenizle bir şey arz etmek istiyorum. Savcı burada hukukun ve ammenin müdafaasını mı yapıyor, yoksa kendini bize taarruz etmekle vazifeli biri olarak mı görüyor? Hem şunu açıkça soruyorum: Acaba nedendir ki, bizimle aynı hapisanede kalan solcular –ki hepsi de komünizm suçundan tutuklanıp gelmişlerdir– bütün mahkeme heyetine kimine keriz, kimine faşist, kimine de odun derken sadece savcı hakkında, baba adam, eşi bulunmaz adam, diyorlar. Acaba aralarında ne gibi bir münasebet var?”

Kulakları Kızardı

Ben bunları söyleyince mahkeme heyeti şöyle bir durakladı, Nureddin Soyer ise kulaklarına kadar kızardı..

Terbiye hudutlarımı zorlayan böyle bir çıkış beni rahatsız etmedi değil; ama her şey çok tahammül üstü hâline gelmişti. Yoksa maznun durumunda dahi olsak mahkeme heyetinin yanında olduğumuzu ihsas etmemiz bizim genel terbiyemizin ifadesiydi. Öyle de olmuştu. Ve bu tutum, heyeti zannediyorum biraz yumuşatmıştı.

Bir defasında mahkemeden döneceğiz. Bizi arabaya bindirdiler. Fakat meczup arkadaşlar Bekir Bey'in bindiği arabaya binmeyiz diye direttiler. Baktım onlar için ayrı bir araba gelecek, ben de onlara katıldım. Deniz kıyısında, ellerimizde kelepçe oturup sohbet ettik. Onlara verdikleri ifadelerin çok yanlış olduğunu, böyle yapmakla kimin hesabına çalıştıklarını iyi düşünmeleri gerektiğini ve zaten hepimizi mahkûm etmek istemelerinin ana sebebinin müşterek duygu ve düşüncelerimiz olduğunu izah ettim. Yumuşar gibi oldular. Birisi “Zaten rüyada iki Üstad beraber görüldü. Birleşmek gerekiyor.” gibi bir laf etti. Önce verdikleri yanlış ifade ve iftiralardan dönerler ümidiyle bu hezeyanları kerhen dinliyordum. Zaten o esnada bu gibi meseleleri konuşacak halde değildik.

Ben elimden geldiğince yumuşak davranmaya çalışıyordum. Sohbet koyulaştıkça bunlar açılmaya başladılar ve bu esnada keşif sahibi Hüsrev adında, havlu, çorap gibi şeyler satan birinin, mahkeme heyetini hayvan suretinde gördüğünü naklettiler. Daha sonra mahkeme heyetine de söylediğim bu meseleyi aynen onlardan duymuştum.

Orada ikna oldular. Yaptıklarının hata olduğunu itiraf ettiler. Bilhassa İrfan Bey'le ilgili söylediklerini –ki hepsi de iftira idi– geri alacaklarını söylediler. Böyle bir söz aldıktan sonra biraz rahatlamıştım.

Ertesi gün bunların ifadeleri yeniden okundu. Heyet “Ne diyorsunuz?” diye sordu. Bunlar sanki dün hiçbir şey konuşmamışız gibi, “Kendi hakkımızda söylenen şeyleri polisler kasden yazmışlar. Diğer ifadeler ise tamamen doğru.” dediler.

Ben, Bekir Bey'e "Bir şeyler söyleyelim." dedim. Meğer orada konuşmamız doğru değilmiş. Kemal Yağcıoğlu bana hitaben "Fethullah sen arkaya geç." dedi. Beni kaldırıp onların arkasındaki üçüncü sıraya oturtular.

Ben, parmak kaldırdım. Önce iltifat etmediler. Fakat çok ısrar edince "Kalk." dediler. Ben de ayağa kalktım ve şu meâlde bir şeyler söyledim:

Muhterem mahkeme heyeti! Bence bu arkadaşların yeri burası değil, en yakın bir psikiyatridir. Geçen gün denizin kenarında bana çok enteresan şeyler anlattılar. Müsaade buyurursanız bunları size nakletmek istiyorum. Değişik buuddan baktıklarını söylüyorlar. Çok affedersiniz. Önce mahkeme heyetini tenzih ederim.

Bu hezeyan içindeki ruhların mahkeme heyetini değişik suretlerde hikâyeye devam ederek; "Efendim kadir ve kıymetleri bizce müsellemdir ama bir gerçeği belirtme mecburiyetindeyim. Bunlar sayın paşamızı 'at' şeklinde görüyor, sayın savcıyı da -çok afedersiniz- 'sırtlan' gibi müşahede ediyorlarmış. Rica ederim, kusura bakmayın; bunlar bana ait müşahede ve düşünceler değil, onların iddiaları.. Bunlar mahkemenin değerli hâkimini de 'öküz'e benzetiyorlarmış." Ben sözleri bu noktaya getirince mahkeme heyetinin tavırları değişti, çehrelerinde rahatsızlık hissedilmeye başlandı. Biraz kızardılar biraz da ne diyeceklerini, nasıl cevap vereceklerini şaşırılmış gibiydiler. Dinleyicilerin arkadan ne hâl aldıklarını bilemeyeceğim ama sonra kendisine gelen hâkim Necati Bey, pürheyecan meczupların onun hakkındaki takdirlerini beklediğinde şüphe yoktu. Ben yine edebimin gerektirdiği mukaddimatı arz ettim ve "Bağışlayınız bendeniz bir hezeyanı naklediyorum; bunlar sayın yardımcı hâkimi de 'eşşek' şeklinde görüyorlarmış." diyebildim.

Son Cümle...

Müşahitler, halk ve heyet-i hâkime bundan sonra ne olacak kimi neye benzetecekler diye bekleye dursun, benim içimi bir anda ciddî bir korku sarmıştı; ya kalkarlar da: "Hayır efendim, biz bunların hiçbirini söylemedik. Hoca uyduruyor..." derlerse, ne yaparım. Tam ben, anlattığım şeylerin muhtemel komplikasyonlarıyla mütehayyir beklerken, önde gelen bir meczup müsaade isteyip ayağa kalktı ve "Efendim, biz bu müşahedelerimizin hepsini Kur'ân'ın âyetleriyle isbat edebiliriz." dedi. Derken arkadan da hâkim Kemal Yağcıoğlu'nun gürül gürül sesi duyuldu: "Otur yerine be adam! Bizi hayvana benzetsen ne olur, benzetmesen ne olur!" Bir anda üzerimden kocaman bir yük kalkmış gibi oldu; bütün korku ve endişelerim silinip gitti.

Bize öyle geliyordu ki, mahkeme heyeti dosyayı bir kere daha gözden geçirir ve bunların ifadelerine bina edilen kanaatlerini kısmen dahi olsa değiştirir. Heyhat!..

Müthiş Senaryo

Menemenli Mahmud bizim aleyhimize konuşmuş. Cahid Efendi'yi, Bekir Bey'i ve beni içine alacak bir kombinezon içinde senaryo yapmışlar. Adam o kadar talakatile, o kadar selis ve akıcı bir üslûpla anlattı ki ben dahi hayretler içinde kaldım. Eğer hâkim ben olsaydım, anlatılanların yalan olabileceğine ihtimal dahi vermezdim. Hiç takılmadan ve hiç kızarmadan bir sürü yalan söyledi.

Aklımda kaldığı kadarıyla şunları söylemişti: "Bunlar üçü öyle bir bütündür ki, öteden beri bilirim,

hiç birbirlerinden ayrılmazlar. Ben Kestanepazarı'na gelir giderdim. Bu hoca oradaydı. Bir gün Bekir Berk oraya gelmiş. Sene 1963.. Hep beraber akik yüzük almak için kalktık ve kuyumcular çarşısına giderek akik yüzük aldık. Cahid Erdoğan, hanımı için de bir yüzük aldı. Daha sonra Bekir Berk'i uğurlamak için Çiğli Havaalanı'na gittik. Hatta Karşıyaka da şerbet içtik. Paralarını da ben ödedim. Sonra Havaalanı'na gidip Bekir Berk'i uçurduk.”

Onun söylediklerinin hepsi kayda geçti. Bunun üzerine ben müsaade istedim ve şunları söyledim. Birincisi: “Ben sizlere “Bekir Bey, Kestanepazarı'na hiç gelmedi, desem, şu anda bunu isbat edebilme durumunda değilim. Fakat isbat sadedinde söyleyeceğim tarihler var. Sene 1963'ten bahsediliyor. Hâlbuki ben İzmir'e 1966'nın başına doğru geldim. Cahid Erdoğan'ın 1963'te hanımına yüzük aldığından bahsediyor. O, 1968 yılında evlendi. Çiğli Havaalanı'ndan bahsediyor. Resmen sabittir ki, Çiğli Havaalanı 1968'de açıldı. 1963'te Cumaovası işler durumdaydı. Bu üç mesele dahi bu şahsın yalan şهادette bulunduğunu isbat etmeye yeter. Varın gerisini siz kıyas edin.

İkincisi: Ben bana yöneltilen bu şeyleri yapmadığımı nasıl isbat edebilirim ki? Bütün hayatımı bir filme almış olsaydım ve burada sizlere gösterseydim, ancak böyle bir şeye muvaffak olabilirdim. Aslında hakkımda söylenenlerin vârid olduğunu sizin isbat etmeniz gerekir. Hâlbuki ortada böyle bir isbat sözkonusu değildir..”

Ben bunları söyleyince savcı hemen kalktı: “Tarihlerde yanılmış olabilir.” dedi. Çok enteresandır. Anlaşmalı oldukları âşikârdı. Biraz dikkat etseler tarihleri de uydurabilirlerdi.

Savcının Suçu

Aslında bugünkü şartlarda, böyle üç kişinin bir araya gelmesi suç sayılmayabilir. Fakat o gün böyle bir araya geliş dahi suç sayılıyordu ki savcı bu meselenin üzerinde hassasiyetle durmuş ve yalan şهادette bulunan birini müdafaaya kalkmıştı.

Kestanepazarı yetkililerinden ve idare heyetinden çok temiz, evliya ruhlu bazı kimseler bile aleyhimde ifade verdiler. Mahkemede ifadeleri okununca çok ezildiklerini gördüm. Hatta birisi: “Ben öyle demek istemedim de şöyle demek istedim.” gibi tevellere girmek zorunda kaldı. Belli ki aleyhimize tahrik edilmişlerdi.

Bir din görevlisi çok şiddetli aleyhte ifade verdi. Ona, savcıyı kasederek “Bu adam, dedim, senin de benim de dinimin karşısında. İslâm dini için 14 asırlık köhne fikirler, diyor. Sen de tutmuş ona yardımcı oluyorsun.” Hiç tavrını değıştirmede ve “Sizin için başka ne yapabilirim ki?” dedi.

Başka Bir İftira

Kumarhane işleten bir müezzin vardı. Adı Haydar'dı. O da aleyhime şهادette bulunmuştu. Sözde Kestanepazarı'na talebe alınırken o da yanımdaymış. Katiyen böyle bir şey vâki olmadı. Fakat o böyle söylüyordu. Ben imtihana giren talebelerden birine mülâkatta Atatürk'ü sevip sevmediğini sormuşum. Çocuk da “Sevmiyorum” demiş ve çocuğu Kestanepazarı'na almamışım.. O da gidip bu durumu Kahramanlar Camii imamına söylemiş ve o da gelip diğeriyle beraber mahkemede şahitlik yapmış.. Bir kere talebe mülakatlarını belli bir heyet yapıyordu. İkincisi ben böyle çocuksu imtihanlar yapacak bir insan değildim. Üçüncüsü, kumarhaneciyle bir defaya mahsus dahi bir arada

bulunmadım. Ama gel gör ki adamlar hiç yüzleri kızarmadan bu türlü ifadeler verebilmişti. Bir de aynı kadro içinde ney çalan bir imam vardı. O da aleyhte konuşarlardı. Son olarak ilâhiyatçı hemşehrim bir şahıs da aynı kadroya dahil oldu. Etrafımızı çeviren böyle bir fâsit daire vardı. Yani sadece dış dünya ile değil, içimizden insanlarla da uğraşıyorduk..

Yirmi defadan fazla mahkemeye gelip gittim. Hemen her hafta geliyorduk. Bu arada istihbarat yetkilileri gelip mahkeme heyeti üzerine baskı yapıyordu. Bu arada unutmadığım bir hatıra da şudur: Buca'da sohbetlere bir albay getirmişlerdi. Adamın bakışları pek içime sıcak gelmedi. O gün sohbette Hizmet Rehberi'nden bir yer okumuştum. İkinci hafta bu adamı yine getirdiler. Ben yine aynı kitaptan ders yaptım. Mahkeme ve duruşmalarda öğrendik ki, albay istihbarat elemanlarındanmış. Bir gün beni kelepçesiz olarak götürüyorlardı. O gün kelepçe almamışlar. En çok bana güvendikleri için sadece beni kelepçesiz götürmeye karar verdiler. Ben öyle ellerim kelepçesiz merdivenlerden aşağıya inerken albay da yukarıya çıkıyordu. Merdivende karşı karşıya geldik. O hemen heyecana kapıldı "Yoksa seni de mi bıraktılar?" dedi.. "Allah'ın inâyetiyle beni de bırakacaklar." dedim ve yoluma devam ettim.

Bir de uzun boylu bir albay vardı. Burkay Bey'in müdafaalarından dolayı rahatsız olmuş ve onun üzerine yürümüştü. Burkay Bey bizim müdafimizdi. Ben İzmir'e geldiğimden bu yana hep sahip çıktı, saygılı davrandı ve bizleri sevdi.

O devreye ait unutmadığım vakalardan biri de Ali Osman'ın küçük oğlu Hüsrev'in durumuydu. Daha ilkokula dahi gitmeyen bir çocuktü. Beni kelp, etrafımdakileri de maymun şeklinde gördüğünü söylüyordu. Diğerleri de hep onu tasdik ediyorlardı. Bir gün tel örgüden içeriye aldılar. Ali Osman oğluna sormaya başladı: "Oğlum birinci kat semayı görüyor musun?" Çocuk cevap veriyor: "Görüyorum." O yine soruyor: "Peki birinci kat semada ne var?" Cevap: "Misvak var.". Ve babası "Görüyor musun nasıl bildi." mânâsına bana bakıyor ve çocuk ikinci kat semada da "Sarık." olduğunu söylüyor. Zaten onlar da bu ikisine çok ehemmiyet veriyorlar.

Kuş Ne Demiş?

Yine bir ara tel örgüye bir kuş kondü ve birkaç kere öttü. Ali Osman oğluna kuşun ne dediğini sordu. O da "Annen seni merak ediyor, artık eve dön." diyor, dedi. Ve onu annesinin yanına gönderdiler. İşte Hüsrev böyle saçma sapan şeyler söylüyordu; ama Yazıcı denilen grııp bu çocuğa kesin olarak inanıyorlardı. Hatta bıı çocuğun anlattıklarıyla komünistlere tesir etmeye çalışıyorlardı. Hüsrev'i Türkeş ve Erbakan'la da görüştürmüşler.. Belki çocuğa cinler musallat oluyordu, bilemiyorum. Ama onun bir çocuk olduğunu unutup meseleyi bu kadar büyütenleri anlamak mümkün değildi. İnsan ister istemez Bekir Bey'in hafakanlarına hak veriyordu.

Esasen benim lehimde ifade veren hiç yok gibiydi. Sadece Cahid Efendi ile Mustafa Birlik Bey'in ifadeleri aleyhime değildi. Bekir Bey'in ifadeleri de dikkatliydi..

Kestanepazarı'ndan getirilip ifadeleri alınan çocuklar çok güzel ifade vermişler ve savcının söylediklerinin hiçbirinin vâki olmadığını isbat etmişlerdi. O küçücük çocukların böyle akıllıca ifadelerini asla unutmam.

İfadesine başvuruından biri de Refet Helvacıoğluydu. O salona alındığında Emekli Albay

Mehmed Çatalkaya da orada bulunuyordu. Çatalkaya salona önce girmişti. Hâkimlerden Burkay Paşa, daha önce onun yanında ve emrinde çalışmış. Albay emekli olmuş diğeri ise daha sonra paşalığa kadar yükselmiş. Albay Çatalkaya içeriye girince, diğeri şahitleri ayakta tutmalarına rağmen onu oturtular ve bu arada Refet Helvacıoğlu'nu içeri aldılar..

Refet Helvacıoğlu Halk Partiliydi. Tahsilli ve kültürlüydü. Çok güzel ve inandırıcı konuşurdu. Hatta o konuşmaya başlayınca Bekir Bey, mahkeme heyetine menfi tesir eder diye epey korkmuş.. Kendisi daha sonra böyle demişti. Refet Helvacıoğlu ifadesinde meâlen şöyle diyordu:

“Kampa gittim. Herkesin başında sarık ve üzerinde maşlah. Sarıklar taylasanlı.. Çok garip ve esrarengiz şeyler döndüğü belli oluyordu. Zaten, Kestanepazarı idare heyetine seçilirken, onun bir sözünden de şüphelenmiştim. Orada “Ben ortaya çıkarsam arı vızılıyla değil top güllesiyle gelirim.” demişti. Düşündüğü birtakım şeyler olduğunu anlamıştım. Talebeyi de kendi düşünceleri istikametinde evirdi çevirdi..”

Bunları söyledikten sonra bir de “Hani kendisini severim.” gibi laflar da etti. Ben elimi kaldırıp müsaade istedim. Ve verilen müsaade üzerine ayağa kalkıp şunları söyledim:

“Ben, 5-6 sene bırı müessesede vazife yaptım. Fakat size kasekle teminat veririm ki, bu zaman zarfında bu kişinin benimle bütün konuşması bir elin parmakları sayısınca değildir. Bunun ona göre çok ciddî bir sebebi vardır. Çünkü Ecevitçilik damarına işlemiştir. Benim tayinim ise Demirel zamanında yapıldığı için, beni Demirelci zannetmektedir. Bu sebeple geldiğim günden beri bana antipatik davranmıştır. Mecbur kaldıysa bana selâm vermiştir. Yoksa hususi olarak benimle tek bir sefer dahi konuşmuş değildir. Bütün söyledikleri bu adamda bir saplantıdır..”

Benim böyle konuşmam onun moralini iyice bozdu. Konuşmasındaki insicam tepetaklak oldu. Kem küm etmeye başladı. “Yok. Esasen bu arkadaşına karşı bir şey demem. Ben savcıya onun faziletli yönlerini de anlattım. Derneğimizden bir kuruluş almadan çalıştı, dedim; fakat savcı bunları yazmadı. Çok sağlam bir ahlâkı vardır, dedim; onu da yazmadı..” demeye başladı.

Kestanepazarı idarecilerinden bazıları da mahkemeye ifade vermeye geldiler, onlar da hep aynı havada aleyhte konuştular. bütün bunlar olurken Emekli Albay Mehmed Çatalkaya oturuyordu. Sonunda ona sen ne diyorsun dediler. Ayağa kalktı ve hepimizin gözünü yaşartan şu konuşmayı yaptı:

“Allah’tan Diliyorum Kürsüsüne Geçsin”

“O kamplar bizimdi. Hocaefendi de orada vazifeliydi. Kampa gittim. İmam ve müezzinden başkasında sarık görmedim. (Daha önce bana kampa ait bir fotoğraf göstermişlerdi. Fotoğrafta bir imamın bir de arka safta duran birinin başında sarık vardı. Bu sarıkları bana sorduklarında, bunlardan biri imam diğeri de müezzin, demiştim. Şimdi Albayın dedikleri beni destekler mahiyetteydi..) Geldiği andan itibaren kürsünün dibine oturdum, vaazını dinledim ve şu anda da Allah’tan diliyorum, dışarıya çıksın ve kürsüsüne otursun yine gidip aynı yerimde oturacak ve kendisini dinleyeceğim.”

İster bunu lehte bir şahitlik sayın isterse soylu bir Türk askerine yakışır mertçe konuşma deyin.. Çatalkaya’nın o günkü mertliğini hiç unutamayacağım. Orada bana ancak o kadar sahip çıkılabiliirdi, o da gücü kadar sahip çıkmıştı.

Bu tablonun ruhaniler tarafından dahi takdirle karşılanacağı ümidindeydim. Çünkü orada sahip

çıkılan benim şahsım değildi. Doğrudan doğruya beni maznun durumuna getiren meselelere sahip çıkmış oluyordu.

Sona Doğru

Beş-altı ay önce birer birer kollarımıza kelepçe vurulduğu gibi şimdi de arkadaşlarımız birer birer salınıyordu. Her mahkemeye gidiş gelişte bir iki arkadaşın bilezikleri çözülüyor ve biz, bir iki kişi eksilişle “Medrese-i Yusufiye”ye dönüyorduk. Kurtulanların kurtulmasıyla sevinmemiz muhakkaktı ama, sayımız azaldıkça, ruhlarımızda acı-acı bir yalnızlık, bir gariplik esintisi hissedilmeye başlamıştı.

Nihayet, mesele döndü dolaştı, gelip tevkif edildiğimiz günkü noktaya ulaştı, ilk Mustafa Birlik Bey’le beni almışlardı; şimdi yine ikimiz kalmıştık. Bizi de salacaklardı ama toptan işlenilen bu tarihi hatayı, toptan telâfiye güçleri yetmiyordu veya yetmeyeceğinden endişe ediyorlardı. Onun için birilerinin işlediği ciddî bir hatayı, diğerleri gidermeye çalışırken, komplikasyonlardan da endişe ediyor; aheste aheste ve kamufleli yapmaya çalışıyordu.

Günler yeniden aylar olmuştu. Zaman bir türlü bitmiyordu, dıştan gelenlerle görüşme de zorlaşmıştı. Zira, topla-tüfekte devleti devirmek isteyenlerle aynı koşullarda kalıyor ve aynı şartları paylaşıyorduk. İman ve Kur’ân’ın vaat ettikleriyle, zaman zaman Medrese-i Yusufiye, zaman zaman da cennet ve Cemalullah deyip teselli olsak da beşerî boşluklarımızın tesirinde kalarak oradan kurtulmayı arzu ettiğimiz daha çok oluyordu.

... Ve Tahliye

Nihayet 7. ayın içinde son bir kere daha mahkemeye çıkarıldık. Avukatımız üç aydan beri tekrar edip durduğu tahliye talebimizi ümitli bir eda ile mahkeme heyetine bir kez daha arz etti. O esnada, birden bire alışmadığımız bir şey oldu. O güne kadar, elli defa tahliye talebimize bıkmadan usanmadan elli defa “tutukluluklarına” diyen mahkeme heyetine, savcı, ayağa kalktı ve “Nasıl olsa birilerini –Avukat Bekir Bey’i kastediyordu– bıraktınız; bunları da bırakın gitsinler.” dedi. Hem şaşırılmış hem de çok sevinmiştik.

Aslında bu son mahkemede beklentilerimiz de zaten bu istikamette idi. Bu münasebetle garip bir durumu anlatmadan geçemeyeceğim.

İki Rüya..

Hapishaneye giderken, tatlı bir burukluk içinde girmiştik. Çıkarken de öyle çıkacaktık ve çıkıyorduk da. 12 Mart’ı müteakip hadiselerin iç-içe girdaplaşmış derinleştiği, gayyalaşmış korkunçlaştığı o sisli-dumanlı günlerde –Allah-u âlem– sadık bir rüyada: Hazreti Sahip Kıran, sırtında siyah bir cübbe, hapishanenin önünde durmuş, bizleri bir kaleye dolduruyor gibi birer birer tutup içeriye attığı görülmüştü.. Tahliyeden bir müddet önce de inilmeyecek gibi alabildiğine bir zirveden, hem de umulanın üstünde bir emniyetle kayıp Kâbe’ye ulaştığımız görülmüştü.³⁵

Nuriye Akman Hanımefendi’nin Hocaefendi ile yaptığı röportajdan Risaleler’in sadeleştirilmesi hakkında Necip Fazıl Kısakürek ve Bekir Berk’le ilgili bir hatırayı nakletmekte fayda mülâhaza

ediyoruz:

Necip Fazıl, Risale-i Nurlar'ı Sadeleştirmek İstedi

– Risalelerin, bugünün insanının anlayabileceği, lezzet alabileceği bir dile çevrilmesi fikrine nasıl bakarsınız? Çünkü İngilizce okuyanlar daha rahat anlıyor. Böyle bir şeyi teşvik eder misiniz?

– Hayatını bu işe vermiş, “benim hayatımın gayesi budur” demiş insanlar var. Bunların düşüncelerine saygılı olmaya bağlı zannediyorum. Ben bu mevzuyla alâkalı bir anekdot arz edeyim.

Merhum Necip Fazıl'ı Kırklareli'ne konferansa çağırmıştık. O zaman orada vaizdim. Kendisine talebelik yapanlarla gelmişti. Onu arabasına koyup getiren arkadaş daha ziyade Nurlar'dan istifade etmiş, Bediüzzaman Hazretleri'ne saygı duyan bir arkadaştı. Gelirken onun hâli, tavırları, davranışları da Üstad Necip Fazıl'a çok tesir etmiş. Ondan takdirle bahsetti orada. Akşam bir yemekte de beraber bulunduk. Güzel şeyler konuşuldu. Ben saygımı ifade ettim. Necip Fazıl bana dedi ki: –ben bunu kemâl-i samimiyetle itiraf ediyorum– “Bediüzzaman, Sultanahmet'in mimarı gibi büyük bir adamdır. Bu büyük insanın büyük düşünceleri var. Fakat köprünün altında, dubalarda yaşayan insanlar var. Bunlar Bediüzzaman'ı, bu büyük mimarın sözlerini anlamazlar. Bana müsaade edilse de o dubalarda yaşayan insanların diline göre onu sadeleştirsem.”

Ben burada Necip Fazıl'ın tevazuunu ve mahviyetini görüyorum. Ona kendi tabirimle “Üstadım bu mesele beni aşar. O büyük zâta birinci safta hizmet etmiş, kitaplarını yazmış, istinsah etmiş, basmış, dağıtmış insanlar vardır. Bu mevzuda söz onlarındır. Bana sadece bir elçilik düşer. Bu elçiliği yaparım.” dedim.

Çok yumuşamıştı. Hatta Büyük Doğu'nun üst üste iki sayısında yazdı. Bu yazıları bizim arkadaşlarımız sorguladılar. Üstad için ölebilecek çok vefalı birisi, sorguladı.

– Hoşlanmadı yani.

– Hoşlanmadı. Sonra bizim rahmetli Bekir Berk Bey geldi. Necip Fazıl'ı kastederek bana dedi ki, “Keçeli ne yaptınız, adamı fethetmişsiniz? Sen kitap vaat etmişsin ona. Külliyyatı verecekmışsin. Gel ver.” Ben de İstanbul'a kitapları vermeye gittim. O gün evinde beraber yemek yediğimiz arkadaş da vardı. Fakat bizim gibi düşünmeyen, benim de hatırını kıramayacağım birisi beni çağırdı. Oldukça ciddî itap etti. “Bu kitaplar böyle isteyene uluorta verilmez. O kim oluyor sadeleştirecek?” dedi. Ben de haşlandım orada. Sonra Bekir Berk'e “Abi beni mahvettin. Söz verdim bu işi yapmaya. Buraya geldim, hışma uğradım.” dedim. O da “Kardeşim bizim aklımız her şeye ermez. Onlar bilirler.” dedi. Bu sözleri söyleyen kişiye onun da saygısı vardı. Öyle geçiştirdi meseleyi.³⁶

Ali Demirel Anlatıyor

En son ziyaretim, 1959 senesinde, Üstad'ın İstanbul'a gelişi sırasında oldu. 1959 yılını 1960'a bağlayan günlerdeydi. Üstad, Piyer Loti Oteli'nde kalıyordu. O zamanki gazetelerden hatırladığıma göre Üstad, İstanbul'a avukatı Bekir Berk Bey'e vekâlet vermek için gelmişti.

Ben, Üstad'ın geldiğini duyunca hemen onu ziyaret etmeye gittim. Otele gittiğimde otelin kapısında ve çevresinde çok miktarda polis ve gazeteciler vardı. Sonradan isminin (Birinci Şubeden) Faruk (Eriş) olduğunu öğrendiğim bir polis memuru, otelin kâtibî rolüne girmişti. Ben kapıdan girince,

“Kimi arıyorsunuz?” diye sordu. Bediüzzaman’ı görmek istediğimi söyleyince “İsminizi alayım, telefondan geldiğiniz söyleyeyim.” dedi. Ben polis olduğumu anladığım için, “İsmime lüzum yok. Birisi sizi görmek istiyor deyin.” dedim. O sırada arkadaşım Halil Yürür, “Ali Ağabey!” diye beni çağırırdı. Dolayısıyla ismimi öğrenmişlerdi. Polisin yanında sonradan Milliyet gazetesi muhabiri olduğunu öğrendiğim sivri sakallı birisi vardı.

Ertesi günü Milliyet gazetesi şöyle yazıyordu: “İstanbul teşkilâtından olduğu anlaşılan Ali Ağabey isminde birisi, en son saat 19:30’da itirazsız kabul olundu.” Üstad’ın mânevî kuvvetinden korkanlar böylece en ufak bir hareketten bir mânâ çıkarıyor, âdeta bir gizli teşkilâtın var olduğunu göstermek istiyorlardı. Üstad’ın üstüne örtmesi için evden battaniyeye sarılı bir yorgan getirdim. O zaman Üstad’ın siyah olan şemsiyesini bile yeşil diye yazmışlardı. Hâlbuki battaniyede sadece yeşil çizgiler vardı. Yorgan yeşil değildi. Gayeleri Üstad’ı bir şeyhe benzetip onu olmadığı bir şekilde göstermekti.

Yanına gittiğimizde 13-14 kişiydik. Hepimizin birden yanına gidişine sinirlenmişti.

“Ben sizi tek tek kabul edecektim. Neden hepiniz birden geldiniz? Görüyorsunuz bu adamlar tezahürattan telâşa kapılıyor.” diye konuşmuştu. O günkü gazetelerde Üstad günün konusuydu. Bütün gazetelerin baş haberi Üstad idi. Üstad için çeşitli yalan yanlış şeyler yazıyorlardı.

Avukat Bekir Berk’e şöyle dediğini de söylemeden geçemeyeceğim. Üstad, Bekir Bey’e üç sefer tekrar ile “Ben seni vekil tayin ettim.” Sonra Bekir Berk Bey’i, Üstad’ın vefatından on üç sene sonraya kadar Risale-i Nur’un fahrî avukatlığını yaptığını göz önüne getirirsek, Üstad’ın sözlerindeki incelik meydana çıkar.³⁷

Refet Kavukçu Anlatıyor

Said Özdemir de Üstad’ı karşılamak için medreseden ayrılırken tutuklanmış, yanımıza getirilmişti. Avukat Bekir Berk Ağabey’i, ilk defa, o gün, Avukat Necdet Doğanata ile nezarettekileri ziyarete gelişlerinde gördüm ve tanıdım.

O geceyi, odalardan birinin masaları üzerinde namaz kılarak, Cevşen okuyarak geçirdik. Oda sahibi şahıs, o sıralarda Ankara otobüslerinde ve DDY garajına asılan ve Risale-i Nur’u reklâm eden vecizeli, kompozisyonlu levhaları indirip, “Ben sağ oldukça bu levhalar asılmayacak.” diyen şef imiş. Bir hafta evvel ölmüş. Yerine henüz tayin de yapılmamış. Kaderin böyle ne garip tecellileri var...

Sabahleyin ifadelerimizi alarak bizi serbest bıraktılar. İfade muhteviyatında yine Üstad’ımızla görüşemediğimiz kaydı vardı. Çünkü şifreli tenbihat öyle idi.³⁸

Mehmed Fırcı Anlatıyor

Üstad Hazretleri tuttuğumuz iki odadan birine yerleştiler. Diğer odada hizmet edebilmek için ağabeyler ve biz bulunuyorduk. O anda orada gelen kardeşleri Üstad kabul etti. Hatırımda olanlar, dersin ilk bölümünde, Avukat Bekir Berk, Avukat Necdet Doğanata, Salih Özcan, Hakkı Yavuztürk, Mehmed Emin Birinci, Halil Yürür, Ankara’dan Üstad’ı arabasıyla getiren Hüsnü Ağabey (Bayramoğlu); ikinci bölümünde de Ahmed Aytımur, Ali Demirel, Zekeriya Kitapçı, Galip Gigin,

Üzeyir Şenler idi. Üstad Hazretleri akşam namazından sonra uzun, çok uzun ders yaptı. Çok şiddetli konuşuyordu. Divanında dizleri üzerinde duruyor, bazan fırlayıp ayağa kalkıyor, divan yaylanıyordu. Çok haşmetli bir vaziyeti vardı. Üç husus üzerinde durduğu hatırımda:

Birisi, “Bu mahşerî kalabalığı buraya niye topladınız?” diye bize kızılıyordu. Ve diyordu, “Bizi de kendilerine benzetirler. Bizi de nümâyişçi, âlâyişçi zannederler. Hâlbuki bizim mesleğimiz ihlâstır. Hizmetimiz böyle şeylere müsaade etmez. Biz, her hâlükârda ihlâsı muhafazayla mükellefiz.” diyordu. Fakat vâkıa o ki, o kalabalığı biz kimseye haber vermemiştik. Ben sadece kardeşim Mustafa’ya söylemiştim. O da Üsküdar’a gelmişti.

İkincisi, “Bizim vazifemiz yalnız ve yalnız ihlâs dairesinde imana hizmet etmektir. Risale-i Nur, ehl-i küfrün belini kırmıştır. Merak etmeyiniz. Hiçbir halt edemeyecekler. Ermeni-Taşnak komitesi, mason komitesi, komünist komitesi benimle uğraştı. ... Fakat katiyen menfi harekete iznim yok. Her birinizi o genç Said kabul ediyorum.” diyordu.

Üçüncüsü, Risale-i Nur’un müsbet iman hizmetiyle memlekette âsaişin temin edileceğini söylüyordu. “Risale-i Nur’da ve Nur talebelerinde kuvvet var. Fakat kullanmaya izin yok. Kur’ân müsaade etmiyor. Yoksa 28 senelik düşmanlarımdan bir günde intikamımı alırım. Masumlara zarar gelir. Katiyen menfi harekete izin yoktur.” derken, iki dizinin üstünde kollarını bize doğru sallayarak odanın içinde âdeta yıldırımlar çakıyordu. Bizler hayretler içersinde kalmıştık. O gece böyle geçti.

1960 yılının birinci günüydü. Gazeteciler Piyer Loti Otelinin lobisini doldurmuştu. Bizim kardeşlerimizden bir grupla beraber Avukat Bekir Berk ve Necdet Doğanata bulunuyorlardı. Bekir Ağabey bir ara Risale-i Nur hakkında seminervâri bir konuşma yaptı. Biraz da İhlâs Risalesi’nden okudu. Gazeteciler soruyorlardı: “Niçin geldi İstanbul’a?” Gazetecilerin sorusu Üstad Hazretleri’ne bildirildi. Üstad Hazretleri, “Ankara’da basılmakta olan bir kitabıma Emniyetin müdahalesi üzerine avukatıma vekâlet vermek için geldim.” diyordu. Bizler nöbetleşe bazan Üstad’ın yan tarafındaki odada duruyorduk. Foto muhabirleri fotoğraf çekmek için akla gelmedik işler yapıyorlardı. Otelin arka kısmındaki odaların önü boydan boya balkonu. Balkondan bütün odaların görünmesi mümkündü. Zübeyir Ağabey gazetecilerin diğer odalardan girip de balkona geçmemesi için, Üstad’ın odasının önüne gelen balkona nöbetçi bıraktı. O esnada Üstad Hazretleri öğle namazı kılıyordu. Namazdan sonra da Eyüp Sultan’ı ziyaret plânlanmıştı. Ben balkonda dururken foto muhabirlerinden birisi, diğer odaların balkon kapısından balkona çıkmıştı. Bana doğru yaklaştı. Zübeyir Ağabey odadaydı. Cam açık. Ben Zübeyir Ağabey’e baktım. Zübeyir Ağabey, “Bırak kardeşim, Üstad’ı o haşmetli vaziyetle çeksin.” dedi. Adam camın önüne gitti. Üstad tahiyatta iken, birkaç flâş patlattı. Ne çare ki, Üstad çok rahatsız olmuştu, namazı bozdu. “Ne oluyor?” dedi. Zübeyir Ağabey sese koştu. Üstad Hazretleri çok hiddetlenmişti. Namazı yeniden eda etti. İstanbul seyahatinin geri kalanını iptal edip Ankara’ya dönmeye karar verdi. Ve hemen araba hazırlandı.³⁹

Ali Rıza Sağlamer Anlatıyor

Bir gün Ankara’da, Murat Lokantasında otururken bir telefon geldi. Zübeyir Ağabey’in Polatlı üzerinden Ankara’ya geldiği söylendi. Âtîf Ural, “Muhakkak Üstad da geliyor, çünkü Zübeyir Ağabey Üstad’sız gelmez.” dedi. Hemen hazırlanıp yola çıktık. Elli-altmış kişi kadardık. Bir tarladan

Üstad'ın arabasına benzer bir araba gördük. Sungur Ağabey'le o arabaya doğru gittik. Sonra onlar olmadığını anladık. Yola vardığımızda Üstad'ın arabası şimşek gibi geçti. Hemen Ankara'ya doğru hareket ettik. Bekir Berk Ağabey'le beraberdik.

Ankara'ya geldiğimizde Üstad'ın Hacı Bayram'da olduğunu söylediler. Oraya gittik, ama bulamadık. Birkaç yer aradıktan sonra otelde bulabildik. Polisler otelin etrafındaydı. Bekir Ağabey polislerin bakışları altında otele girdi. Israr edince biz de girdik. Orada Bekir Berk Ağabey, Salih Özcan, Tahsin Tola ve Said Özdemir kapıda bekleyip, kimseyi içeri sokmamamızı söylediler. Üstad içerideydi. Bir ara Üstad bizlere üçer defa İhlâs okumamızı söyledi. Bu arada Bekir Berk Ağabey'i, "Sen benim vekilimsin, gel." diye kucaklayıp bağrına bastı. O gece Üstad'ımız orada kaldı. Ertesi gün de Emirdağ'a döndü.⁴⁰

Nureddin Can Anlatıyor

O zamanlar terzilikle meşguldüm. Mesleğimle gerek Üstad'a ve gerekse talebelerine yardımcı olmaya çalışıyordum. Yardımım Mehmed Çalışkan Amca vasıtasıyla olurdu. 1955'te askerden döndüm. Askerde iken Risaleler'e karşı sevgim artmıştı. Avrupa fötr şapkayı giymiş, eski adliyenin önünden geçiyordum. Bir tanıdık bana seslendi: "Nureddin! Nureddin! Taksinin içindekini gördün mü?" "Görmedim." dedim. "Git de bak." dedi. Gittim, baktım. Bediüzzaman Hazretleri arabada idi. Şapkayı saklayarak ellerini öptüm. Risaleler'i okuyup okumadığımı sordu. Okuduğumu söyledim.

Bir müddet sonra Emirdağ'a ziyaretlerine gittim. İçeriye kimseyi almadığını söylediler. Ceylan ve Zübeyr Ağabeyler'le görüştüğümüzü söyledim. Bu arada içerden haber geldi:

"Biz onu kardeşliğe ve talebeliğe kabul ettik, eserleri okusun."

Ağabeyler gelip gittikçe bizim dükkâna uğrarlardı. Üstad devamlı olarak bizden eserleri okumamızı isterdi. Konuşmaları gayet kısa olurdu. Vefatından önce Üstad'ı Afyon'da üç gün misafir ettik. Bedriye Eskicuma Annedden çorba gelirdi. Onun çorbasını çok severdi. O sırada kendileri çok rahatsızdı.

Üstad'ın bize sık sık yaptığı bir tavsiyesi vardı ki, onu hiç unutamam. Akşam ile yatsı arasında katiyen boş durmamamızı, ibadetle ve eserleri okuyarak geçirmemizi söyledi.

Üstad Hazretleri burada iken, polisle veya adliye ile bir münasebetim olmadı. Ancak Üstad buradan ayrıldıktan sonra bir ihbar üzerine polisler evi ve dükkânı aradılar. Kitapları aldılar ve beni de siyasî suçlu olarak içeriye attılar. Afyon'da hiçbir avukat benim davayı almaya cesaret edemedi.

Allah ebeden razı olsun. Bekir Berk Ağabey, Hızır gibi imdada yetişti ve on yedi günlük bir mevkufiyetten sonra beraat ettik.⁴¹

Ahmet Hikmet Gönen Anlatıyor

Ben o zamanlarda dava ile ilgili evrakları Bekir Berk Bey'e vermiştim. Kırk beş sahifelik bir rapor vardı. Diyanet İşleri'nin raporu vardı. Külliyyat'ın hemen her eseri için bilir kişilerin tetkik neticesinde kanaatlerini ihtiva eden birkaç satırlık notları vardı. Ama dikkatinizi çekerim, hiçbirisinde suç vasfını haiz eden en küçük bir ize rastlanmamıştı. "Bu eserin yüzde 95'i dinî, ilmî, ahlâkî, içtimaî ve insanî mevzulardır yüzde 5'i ise şahsî fikirlerden ibarettir." deniyordu.⁴²

Gıyaseddin Emre Anlatıyor

Bir sefer, Bekir Berk Muş'a geldiğinde bizim evde namaz kılıyorlar. "Bunlar kim?" diye sordu benim peder. "Bediüzzaman'ın talebeleridir." dedim. O zaman dikkatle bakıp şöyle demişti: "Bunların namazında sahabi namazı kokusu var. Ve hadis okumuştur. Meâlen: 'Ümmetimden bir fırka var ki, onlar kıyamete kadar hak üzerine gideceklerdir.' O taife bunlardır, işte Nur talebeleri..." demişti.⁴³

İsmet Orhan Anlatıyor

Üstad vefat ettikten sonra evlendim. Eskişehir'e hicret ettim, bir bakkal dükkânı açtım. İsmail Tomaç isimli lise mezunu bir gence Lem'alar'dan Osmanlıca'yı öğretiyordum. Okuması için de yeni yazı ile Mesnevî-i Nuriye'yi verdim. 1971 yılında sıkıyönetim ilân oldu. Nurcuları yakalamaya başladılar. Bu arada benden ders alan İsmail'i yakaladılar. Beni de taharri ettiler. Yarım şeker torba dolusu Risaleler'i yakaladılar. Beni de o gece nezarete koydular. Sabah olunca da Eskişehir sıkıyönetimine teslim ettiler. Tevkif tarihim: 13.5.1971

Askerî savcı ifademi aldı. Tevkif kararı verdi. Sordukları sorular şunlardı:

- Said Nursi kimdir?
- Bir din alimidir.
- Risale-i Nur nedir?
- Kur'an tefsiridir.
- Bu eserleri neden okuyorsun?
- Dinî bilgilerimi geliştirmek için okuyorum.
- Kitaplar arasında benim Osmanlıca yazdıklarım da vardı.
- Bu yazıları kim yazdı, dedi.
- Ben yazdım, dedim.
- Niçin yazdın, dedi.
- Kendime kitap edinmek için, dedim.
- Çok güzel yazın varmış. Niçin Said-i Nursî'nin kitaplarını okuyorsunuz, başka din kitapları okumuyorsunuz, dedi.
- Evimde başka din kitapları da var, dedim.

O sorgudan sonra tevkif kararı verip Eskişehir Askerî Cezaevine götürdüler. Avukat Bekir Berk, cezaevine geldi, vekâletimi aldı. Tahliyem için dilekçe yazdı, kabul edilmedi. İki ay askerî cezaevinde kaldım. Daha sonra askerî ağır cezaya çıktım. Aynı soruları askeri ağır cezada sordular. Aynı cevapları verdim. Sonunda, "Bu eserleri gene okur musun?" dediler. "Okurum." dedim. Bu onların hiç hoşuna gitmemişti. Tahliyemi istedim, kabul etmediler. Tevkifime karar verip ellerime kelepçe vurdular. İki süngülü askerin arasında yaya olarak cezaevine götürülürken, "Yâ Rab, bu dünya mahkemesi bu kadar zorsa, acaba Mahkeme-i Kübra'da nasıl hesap vereceğiz? Bizleri ve Risale-i Nur şakirtlerinin bütün kusur ve günahlarını affet. Cennetinle ve cemalinle müşerref kıl!" diye dua ettim.

İki ay sonra askerî mahkeme görevsizlik kararı verdi. Sivil mahkemeye havale etti. Askerî bir arabayla kelepçeli olarak bir başçavuş ve iki asker nezaretinde sivil cezaevine geldim. Sivil cezaevinde görevli memurlar, “Bunun suçu neymiş?” diye sordular. “Nurcuymuş.” diye cevap alınca bana ters ters bakmaya başladılar.

Sonra beni içeri alıp sinirli sinirli sorular sordular. Ben hep müsbet cevaplar verdim. Risale-i Nur’a ve Üstad’a meth ü senada bulundum. Dediler:

- Sen mahkemede de böyle konuşur musun?
- Evet konuşurum. Hakikat söylenir, hakikat gizlenmez, dedim.

Beni nezarete attılar. Cezaevine gelen mahkûm 7 gün nezarete kalırmış. Beni 21 gün çıkarmadılar. 21 gün sonra beni cezaevine aldılar. Orada da çeşitli hizmetlerde bulunuyorduk. Kur’ân bilmeyenlere Kur’ân öğretiyorduk, hep ibadet ve dua ile meşgul oluyorduk.⁴⁴

Ali Tayyar Anlatıyor

Konya’da bazı tevkifler oluyordu. Dr. Sadullah Nutku Ağabey, Bekir Berk Ağabey ve birçok kimse sabah namazını Konya Kapı Camii’nde kılıp birlikte ders yapıyorlardı. Ben de her on beş günde bir bu derslere iştirak ederdim. Konya Valisi Cemil Keleşoğlu, bir gün Dr. Sadullah Ağabey’i keyfi olarak evinden aldırıp, karakolda insanlık dışı muamelelerle bayılıncaya kadar dövmüştü. Su dökülüp ayıldığında, o şefkat ve merhamet sembolü ağabeyimiz, “Beddua edeceğimi mi bekliyordunuz? Hayır.” diyerek, ellerini Yaradan’a açıp “Yâ Rabbi! Bu kardeşlerimize hakikatleri öğret. Bunlar hakikatleri bilmiyorlar. Bunları affet!..” diyor. Kendisini bayılıncaya kadar dövenlerin ıslahı için dua ediyordu. Böylece Habib-i Zîşân Efendimiz’in, Taif’te maruz kaldığı hâdise karşısında yaptığı duaya bir misal teşkil ediyordu.⁴⁵

Veli Işık Kalyoncu Anlatıyor

Doğuş Matbaası’nda tab işleri devam ediyordu. Bir gün Said Ağabey, “Matbaaya yakın büro gibi bir yer turalım, tab hizmetleri orada yapılsın.” dedi. Ulus’ta, Dışkapı Caddesi üzerinde, o zamanki Murat Lokantası üstünde, büyükçe bir oda tutuldu. Artık tashih vesaire işleri, burada yapılıyordu. Biz fakülteden çıkınca buraya geliyor geç vakitlere kadar çalışıyorduk. Nizip Aparmanı’ndaki deshaneyle de Dış Cebeci’deki İlâhiyat Fakültesi’nin yakınındaki Artukoğlu Apartmanı’na taşındık. Bir taraftan fakültelerimize devam ediyor, diğer taraftan hizmetlerle uğraşıyorduk. Burada yedi arkadaş beraber kalıyorduk. Mehmed, Kâmil, Hasan, Hüseyin Aşçı, İbrahim Canan, İbrahim Ergun ve ben. Burası aynı zamanda, sayıları az da olsa üniversitedeki dindar talebelerin uğrak yeri idi. Cumartesi akşamları, bu talebelerle toplanıp burada, Risale-i Nur dersi yapıyorduk. Çoğu zaman bu derslerimizde Bekir Berk Ağabey, Serdengeçti, Şevket Eygi de bulunuyordu.⁴⁶

²⁶ Şahiner, Necmeddin, *Son Şahitler*, 1/ 380.

²⁷ Şahiner, Necmeddin, *Son Şahitler*, 2/175

²⁸ Şahiner, Necmeddin, *Son Şahitler*, 2/380.

²⁹ Şahiner, Necmeddin, *Son Şahitler* 4/381.

³⁰ Şahiner, Necmeddin, *Son Şahitler*, 3/281.

³¹ Düzdağ, M. Ertuğrul, *Üstad Ali Ulvi Kurucu Hatıralar*, (Kaynak Yay., İstanbul 2008) 3/333-342

³² 1971’de.

- [33](#) İzmir'in Şirinyer semti.
- [34](#) Erdoğan, Latif, *Küçük Dünyam*, (Ad Yay., İstanbul 1995) s. 142-156.
- [35](#) Erdoğan, Latif, *Küçük Dünyam*, s. 157-174.
- [36](#) Akman, Nuriye, *Gurbette Fethullah Gülen*, (Zaman Kitap, İstanbul 2004), s...73-74.
- [37](#) Şahiner, Necmeddin, *Son Şahitler*, 3/257.
- [38](#) Şahiner, Necmeddin, *Son Şahitler*, 3/370.
- [39](#) Şahiner, Necmeddin, *Son Şahitler*, 4/344.
- [40](#) Şahiner, Necmeddin, *Son Şahitler*, 3/ 367.
- [41](#) Şahiner, Necmeddin, *Son Şahitler*, 2/314.
- [42](#) Şahiner, Necmeddin, *Son Şahitler* 2/322.
- [43](#) Şahiner, Necmeddin, *Son Şahitler*, 3/270.
- [44](#) Şahiner, Necmeddin, *Son Şahitler*, 3/396.
- [45](#) Şahiner, Necmeddin, *Son Şahitler*, 4/202.
- [46](#) Şahiner, Necmeddin, *Son Şahitler*, 4/297.

SONSÖZ

Tarihte inancını, azmini ve ümidini koruyabilmiş yüksek mefkûreli, uzun soluklu, yaşamasını yaşatmaya bağlamış ve maddî-mânevî füyûzât hislerinden fedakârlıkta bulunabilmiş babayiğitler vardır. Onlar davaları uğrunda her türlü çileleri göğüslemiş kahramanlardır. İşte bu kahramanlardan biri de Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'nin Avukatı diye tanıdığımız Avukat Bekir Berk'tir.

Bekir Berk'in altmış altı senelik ömrü, yükselişlerle ve fırtınalarla geçmişti. Bu altmış altı senenin belki de yarısına yakından şahit olmuştum.

Şahidi olduğum hâdiseler, hep fazilet levhalarıydı. On yedi yıllık mukaddes diyar gurbetinden sonra sevgili vatanına döneceğine ve bu hasretin sona ereceğine inanıyordum. Ama bu vuslatın, bu mülâkatın acı bir hastalıkla, üç yıl süreceğini bilemezdim.

Elinizdeki çalışma "İman ve Kur'ân Hizmeti"nin cesur, cömert, gönüllü bir hizmet ve dava erinin hayatından bazı çizgileri aksettirmeye çalışmıştır.

Bekir Berk Ağabey'in hayatı, günümüzde İslâmiyet ve vatan için nasıl candan, cihandan geçmek suretiyle Allah yolunda hizmetler edilebileceğinin bir örneğini teşkil etmektedir. Daha çok genç yaşlarında vatan-millet-mukaddesat yolunda, Osmanlı'nın Serdengeçti Akıncıları'nın ruh dinamizmiyle hizmet yoluna atılmıştı. Sonra ömrünün baharında çağımızın sultanı, hak dostu "Bediüzzaman Hazretleri"le şerefyâb olmuştu. Bu kutlu kavuşma 1958'de başlamıştı. Bu nurlu günden, onun ebediyete intikali olan 1992 Haziran'ına kadar hep Nur'a doğru koştu. Hekimoğlu İsmail Şile Hapishanesi'ndeyken, "Mazlumların Avukatı", hasta yatağında onu hâkimlere karşı müdafaa etmeye çalışıyordu. Zannediyorum son müdafaası da bu oldu.

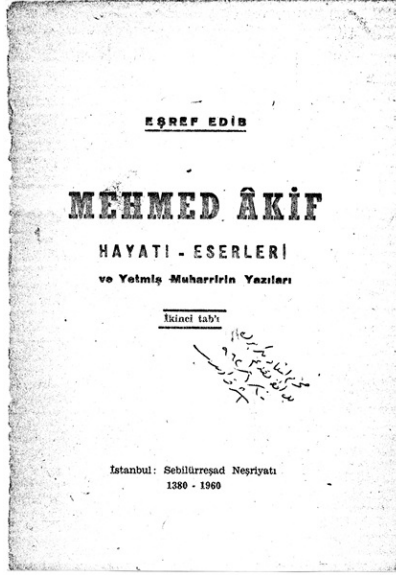
Resim: 27 Fatih Camii'nde cenaze namazı kılındıktan sonra Eyüp Sultan Kabristanı'na omuzlarda taşınırken.

Son zamanlarında Fatih'teki evinde başbaşa sohbet etmek nasip olmuştu. Kütüphanesinde göklere doğru açılmış, dua eden bir el biblosu dikkatimi çekmişti. Ağabey, bu ne güzel bir süs. Bu süs sanki sizi ve tüm yaşadıklarınızı anlatıyor gibi demiştim. Biblonun, kendisine, Fethullah Gülen Hocaefendi'nin bir hediyesi olduğunu anlatmış vefat ederse cenaze namazını Fethullah Gülen Hocaefendi'nin kıldırmasını arzu ettiğinden bahsetmişti. Ben, bahsi hemen kapatmaya çalışmıştım.

Bu çalışma kısa kısa notlar hâlinde, hatırımda olan ve elimde bulunan hâtıraların ışığında hazırlanmıştır. Rahmete ve duaya vesile olmasını Allah'tan niyaz ediyorum.

Necmeddin Şahiner

BELGELER VE RESİMLER

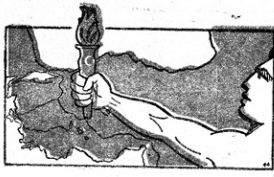
Resim: 28 Eşref Edip Fergan “Mehmed Akif’in Hayatı, Eserleri ve Yetmiş Muharririn Yazıları” ismindeki eserini Bekir Berk merhuma “Muhterem Üstad Bekir Berk Beyefendi’ye takdim.” diye imzalayarak hediye ediyordu, 1960’lı yılların ilk günlerinde.

Resim: 29 Mareşal Fevzi Çakmak'ın cenaze merasimi.

Resim: 30 Her zaman Allah-Vatan yolunda Bekir Berk.

15
KURUŞ

Hür ada

SİYASİ, İÇTİMAİ, MUSTAKİL GA

İDARE YERİ: Çağaloğlu Vilâyet karşısında Gümüşhaneli Sokak No. 1
Telefon : 22 01 59 ★ Basıldığı yer Sinan Matbaası ★ Yıl 7 Say

AZİZ TÜRK MİLLETİNİN DÜŞMANLARI İLE AMANSIZ MÜCADELEYİ KENDİSİNE EN BÜYÜK GAYE EDİNER AVUKAT BEKİR BERK NİHAYET PATRIKHANENİN YÜZÜNDEN MASKESİNİ SİYİRDİ

Üzerindeki haklarımız, Lozan konferansında kayıtsız şartsız olarak İngiltereye terk edilen Kıbrıs'taki Türklerin hakkını korumak davası, memlekette bir heyecan dalgası yaratmıştır. Türkiye bir başta bir başa Kıbrıs diye çalınmakta kulaklarımız günden beri şu nidalarla dolmaktadır:

«Ya takılın ya ölün» «Kıb

ris Türktür ve Türk kalacaktır.» Kuvvet kaynağımız Damarlarımızdaki kandır, Kıbrıs Yunanistan'a terk etmeyeceğiz. İrkdaşlarımızı erge esaretten kurtaracağız, İngiliz oyunlarına kapılmayacağız. Yunanistan'a haddini bildireceğiz. Artık dostumuzu düşmanımızı ayırmasını bileceğiz.

Kıbrıs davasının yarattığı bu heyecan gelip geçici, kök-

süz bir heyecan mıdır. Yoksa fikri temelleri ve hedefleri olan, Prensiplerden doğan ve prensiplere götüren köklü bir heyecan mıdır? Kıbrıs hâdisesinden alacağımız dersler ve öğreneceğimiz şeyler varmıdır?

Kanaatimizce Kıbrıs davasında köpüren heyecan fikri temelleri olan ve prensiplere götüren bir heyecandır. Ve bu

hâdiseye bize unutturulmak istenen çok şeyi hatırlatmış, işi ve isbat etmiştir.

Kanaatlerimi açıklayarak ve hâdiseleri değerlendirirken ilk anda belki de yadırgayacağımız, şimdiye kadar ijtihâtlarından farklı hükümlere rastlayacaksınız. Beni tasvip etmez ve kanaatlerimi paylaşamayabilirsiniz. Bu sizin bilmeniz bir şey. Kimseyi ken-

dim gibi düşünmeye mecbur addedemem. Ama şundan emin olmanızı isterim: Bu arkadaşınızın şunu yermek buna yararlanmak gibi düşüncelerde değil, inandıklarını olduğu gibi açıklamak endişesine sahiptir. Hâdiseleri şu veya bu siyasi teşekkülün işine gelen bir partiye gözüyle değil, günlük politikadan uzak kalarak, Devamı 2. Sayfada;

Resim: 31 Bekir Berk'in amansız mücadelelerle dolu hayatından parlak bir levhanın; 11 Temmuz 1958 tarihli Hür Adam gazetesinin manşetinden görünüşü.

Avukat Bekir DEBK

Mündericât

İhsanî Nür — Halıoğlu tezminlerini İsmailiyle hazırladılar, kabahatlarını Nür'ulara yüklettiler — Sayın Senâir Ahmet Yıldız'a cevap — Meğer hakikat bütün bildiğimiz gibi değilmiş — Bir mektup: Kuvâim: propagandası yaparken serbest, İsmailî Kur'an'da ve İsmailîye şâhîdî mevkîf — İhsanî Nür minâretü yazırları: İsmailîler hakkında İsmî ile tahlîl — Bütün memleket Müftülere Ankarada toplandı — İhtilâllerin kasımı — Hedâhî sîrinin bedâhî oğlu; Şerr-ül Halef — Bedîzzamanın gençliği hususî kurtuluş gayesi.

Resim: 32 Ekim 1965 tarihli Sebilürreşad dergisinin 361. sayısının kapağı.

Ankara'da yargılanan İslâmın Nurcuları hepsi tahliye edildi

(Başarılı)
umumî mütala
dır.
Müddetummi
ziyet karşında ta
mekuf bulunan b
ların tahliyesini b
Akr Caza eyeli
mekuf mazunlar.
şir ceza mahkemesinde 4 Tem
muz 1958 günü başlayan duruş
muz saat onbe, m
nin esa hâkında
na bildirim ve
killetata müdafaa
ması için talik edil
vermiştir.
4-7-58 tarihli e
nan deliller muvaf
k

Ankara'da yargılanan İslâmın Nurcuları hepsi tahliye edildi

Dört tanesi 18-Haziran-1958
tarihli cetsede tahliye edilen
Nurcuların, Ankara Birinci A
şir ceza mahkemesinde 4 Tem
muz 1958 günü başlayan duruş
masında; amme sahibleri di
lenmiş ve mazunların hiç bir
menfaat peşinde konmadıkları
belirten çeşitli vesikaların ibr
zından sonra, mazunlar vekil
lerinden Avukat Bekir Erk söz
alarak şöyle konuşmuştur:
«Mühterem hâkimler, müvek
killetimizin dini hâkleri âdet e
dere, şahsi veya siyasi nutfuz
veya menfaat te'min ettikleri
ve MERTUBAT adlı eserini pro

ni mü
adıyla
an de
taleb
olarak,
meden
Berk
et karşı
aklığıyla
ve haaz
talikini
gi eden
uruşma
4-9-58 a

Resim: 33 Hür Adam 11 Temmuz 1958 tarihinde Nur talebelerinin tahliyesini böyle haber veriyordu.

Av. Bekir Berk'in gazetemize beyanatı Nurculuk hakkındaki yargıtay kararı hatalı ve hukukî değerden mahrumdur!

1) Bu yazıya önce Genel Kurul...
2) Bekir Berk'in beyanatı...
3) Nurculuk kavramı...
4) Hukukî değerden mahrumdur...
5) Yargıtay kararı...
6) Hukukî değerden mahrumdur...
7) Hukukî değerden mahrumdur...
8) Hukukî değerden mahrumdur...
9) Hukukî değerden mahrumdur...
10) Hukukî değerden mahrumdur...

Adalet, Mülkiyet, Tezlidir.

11) Hukukî değerden mahrumdur...
12) Hukukî değerden mahrumdur...
13) Hukukî değerden mahrumdur...
14) Hukukî değerden mahrumdur...
15) Hukukî değerden mahrumdur...
16) Hukukî değerden mahrumdur...
17) Hukukî değerden mahrumdur...
18) Hukukî değerden mahrumdur...
19) Hukukî değerden mahrumdur...
20) Hukukî değerden mahrumdur...

Resim: 34 Bekir Berk'in mukaddes cihadından bir levha.

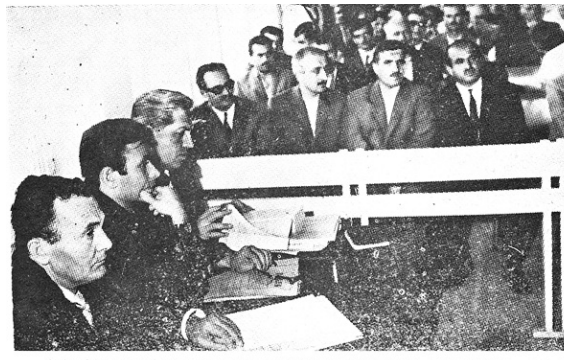
Resim: 35 Hak yolunun iki rehber şahsiyetinden birisi sanık makamında, diğeri ise avukat mevkiinde: Necip Fazıl Kısakürek ve Avukat Bekir Berk.

Resim: 36 1950'de Mareşal Fevzi Çakmak'ın ölümü üzerine çıkan hâdiselerden sonra tevkif edilen

Bekir Berk, bu defa yirmi bir sene sonra 1971'de masum Müslümanların avukatı olarak İzmir'de kelepçelenip askerî zindana atılıyordu.

Tarafımdan çekilen bu resim, tarihe bir ibret levhası olarak geçiyordu.

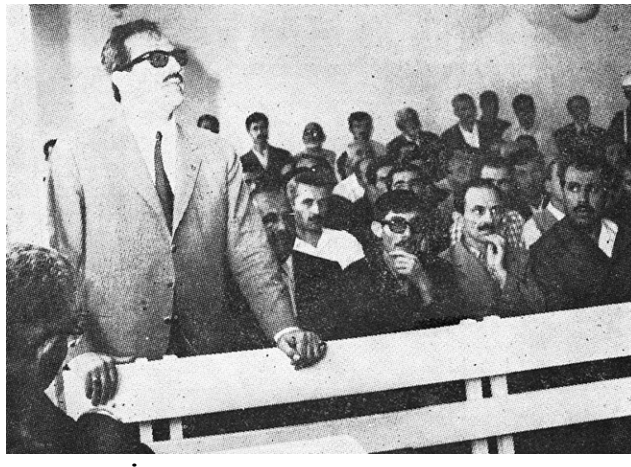

Çarh-ı felek durmadan dönermiş: Müdafaa edenlerle edilenlerin yeri dahi değişirmiş... Nice Baki'ler fani oldu. Baki kalan Hakim-i mutlak imiş!..
Av. Süleyman İğici, Av. İsmail Hakkı Hatiboğlu, Av. Dr. Nadir Lâtif İslam ve maznunlardan birinci sırada oturanlar: Av. Bekir Berk, İzmir Merkez Vaizi Fethullah Gülen, Tüccar Mustafa Birlik, Karşıyaka Müftüsü Osman Kara.

Resim: 37 22 sene öncesinin bir levhası: 1971 İzmir Sıkıyönetim Mahkemesi.
Avukat Süleyman İğici, Avukat İsmail Hakkı Hatiboğlu, Avukat Nadir Latif İslam.
Maznunlar Avukat Bekir Berk, İzmir Merkez Vaizi Fethullah Gülen,
tüccar Mustafa Birlik ve Karşıyaka Müftüsü Osman Kara.

Resim: 38 1971 'de Bekir Berk İzmir 'de tevkif edildiği zaman soldan itibaren İsmail Yazıcı, Mustafa Sungur ve Abdülvahid Mutkan.

Resim: 39 *Avukat Bekir Berk İzmir Sıkıyönetim Mahkemesi'nin sanık sandalyesinde diğer arkadaşlarıyla birlikte: "Biz suçlu değiliz! diye haykırırken.*

Resim: 40 Nur'un Avukatı Bekir Berk'in Amerika'da Kur'an Nurları'nın yayılması için 1977'den 1980'e kadar dört yıllık süre içinde gönderdiği milyon liralık dolarların makbuzları.

Resim: 41

Resim: 42 Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri 'ni, bir gece, Emirdağ 'ında ziyaret ettiğimde önce pullu ve mühürlü açık varakalar verdiği gibi, ayrıca pulsuz üstü açık dört-beş tane daha kâğıt imzalayıp, yani mühürleyip vermişti. Merhum Zübeyir Gündüzalp Ağabey 'im onlara da pul yapıştırmak istemişse de Üstad Hazretleri pulsuz olarak vermekte direnmiş ve vermişti. Daha sonra bu açık varakalardan bir ikisini Zübeyir Ağabey 'e vefatından önce hediye etmiştim. Pullu ve mühürlü bir açık varaka bir çerçeveye içinde, odamın duvarında asılı durmaktadır.

Bekir BERK

Resim: 43 Avukat Bekir Berk'in ikametgâhındaki odasında bulunan Said Nursî mühürlü ve pullu iki tane Avukat Bekir Berk antetli kâğıt (42. ve 43. resimler). Üstad Bediüzzaman bu kâğıtlar gibi birçok boş kâğıda pul yapııştırıp "Said Nursî" imzasını mühür olarak basmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti

Y. No. _____
C. No. _____

ROŞTO USKENT
ANKARA
BİRİNCİ
NÖBETİ
Telefon : 11148

VEKÂLETNAME

Bah ve kayıtları... ve...
Dünya T. C. Mahkemelerinin meclislerinde, sair idare ve müesseselerinde her bir kısımda ve derecesinde her ulusal, tariki ve zümre temsil, dava açma, açılmış olan davaların kabul ve takibi, gâhibi ikamesine, yenile, teklif, kabul veya reddi, protesto teklifiyle cevap, tasarru, keşifler, tasarru, akıllıca ve hakken nasp, ihya ve azade, bilhavi ve icral hakikatler var ve takdime, icra dâirelerinde, temyiz, şerhi devlet, divan muhasabat ve diğer devrani defterin kâffesinde tabii umur ve münamele, mirasname, müdafaa, ya, temyiz dâvaya, teşhii karar ve ladeyi mahakeme talbine ve kerne' evrak istida ve lâyhaları imza ve takdime, tabkime, reddi hakla ve kâllıba harkimat talbine ve lita... anda aların teklif, tapik ve asle, birlikte veya ayrı ayrı icral vekâlet...

İhtiyatlar olanak üzere tarafında...
veklî nasp ve ihya...
Günlük...
ADRES: ...
Mühür...
Mühür...
Mühür...

1980 - Dersim Mühür

Resim: 44 Üstad Hazretleri'nin Bekir Berk Ağabey'e verdiği vekâletname.

Resim: 45 1971 baharında Ankara hâtırası. Soldan sağa: Şahiner, Badıllı, Bayram Yüksel, Ahmed Apay, Feyzi Allahverdi ve Bekir Berk.

***Resim: 46** Yetmişli yıllarda bir yemekte beraberiz.*

Resim: 47 Doksanlı yıllarda Bursa'da beraberiz

Resim: 48 1971 senesi Bolu mazlumlarını hapishaneden kurtarmak için yapılan gayretlerden bir safha.

*Resim: 49 Sene 1969. Beyazıt Çarşıkapı-İstanbul.
Soldan sağa: N. Şahiner, Muzaffer Deligöz, Bekir Berk ve Mustafa Polat.*

Resim: 50 1971 senesinde Haydarpaşa Garı 'ndan, binlerce sefer çıkılan yolculuklardan biri.
Soldan sağa: Mustafa Ateşmen, Bekir Berk, Dr. Abdülkadir Usta ve N. Şahiner.

Resim: 51 Bekir Berk Ağabey'in vefatından az evvel, İstanbul'da beraber iştirak ettiğimiz Nur toplantısı.

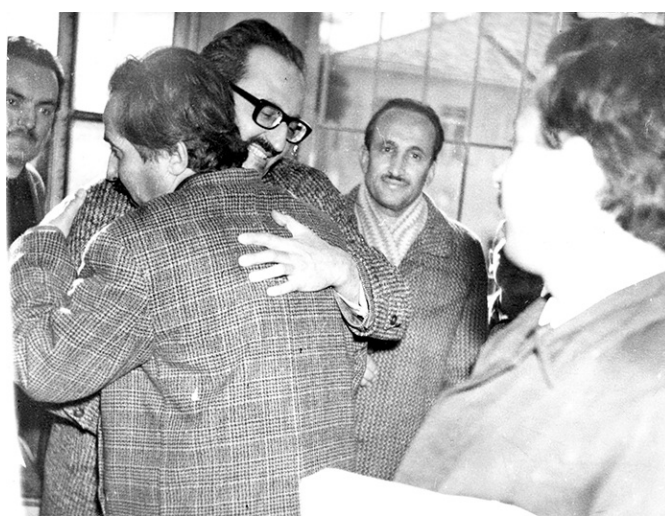
Resim: 52 Bekir Berk ve Nazım Gökçek dolaştıkları yüzlerce mahkemeden birisi olan Ankara'da.

Resim: 53 1970 yazında Bekir Berk, Gaziantep'li dostları arasında.

Resim: 54 1970'te Mustafa Sungur Ağabey ile beraber Manisa'da.
Risale-i Nur davasının beraatından sonra Mahkemeden aldıkları Risale-i Nurlar'la beraber.

Resim: 55 1967 Ankara Hapsinden sonra Mersin Hapishanesi'nden Nur talebelerinin tahliyeleri. Bekir Berk ve Mustafa Sungur Ağabeyler kucaklaşıyor. Bekir Berk'in sol tarafındaki Said Gezen.

Resim: 56 1989 senesi İstanbul Vatan Hastanesi'nde, vefatından üç yıl evvel, Bekir Berk'le birlikte.

Resim: 57 1991 Yaz sonu Yeşilköy. Nur Yolu'nun iki çilekeş fedaisi:
Üstad Bediüzzaman'ın talebesi, muhatabı ve hizmetkârı muhterem
Mustafa Sungur Ağabey ve Avukat Bekir Berk. 34 senelik beraberliğin aziz hatırası.

Resim: 59 Genç Avukat Bekir Berk 1946 yılı.

***Resim: 60** Nur Yolunda Kelepçe 1 Temmuz 1971 İzmir. Bekir Berk'le beraber kelepçelenen Abdünnur Keçeli. Bekir Berk'in arkasındaki de Risale-i Nur Hammalı Halil Yürür.*

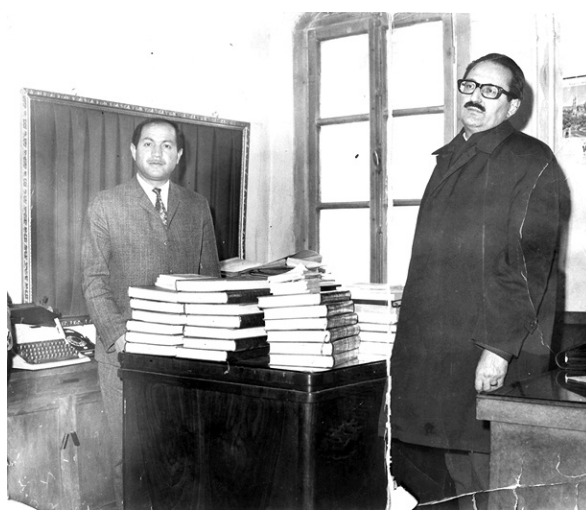
Resim: 61 Bekir Berk merhum Mustafa Nezihi Polat'ın Eyüp Sultan tepesindeki makberinde.

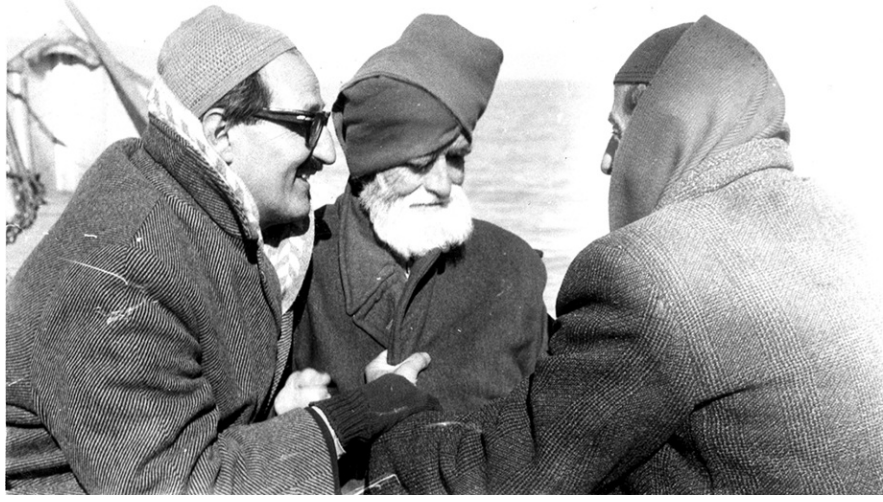
Resim: 62 Hamdi Sağlamer (soldan üçüncü), Bekir Berk, Ali Rıza Sağlamer (sağdan birinci).

Resim: 63 Bekir Berk ve Abdullah Yeğın Ağabeyler.

Resim: 64 1969'da Mahkeme tarafından iade edilen Risale-i Nurlar'ı teslim alan Avukat Bekir Berk.

Resim: 65 1971 Mart'ı Bekir Berk, Bahri Çağlar ve Fedâî (Vahşi) Şaban Barla yolunda.

Resim: 66 Bekir Berk 1971 Martında Eğirdir Gölü'nün Barla yolunda.

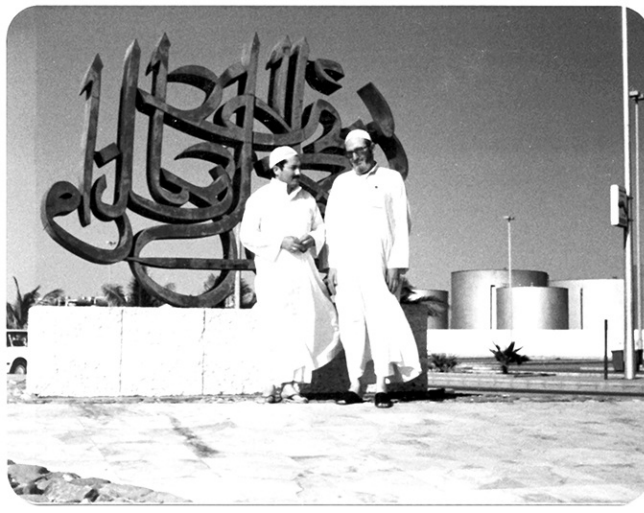
Resim: 67 İki merhum: Bekir Berk ve Mustafa Polat.

Resim: 68 Bekir Berk 1975 Mekke - Medine yollarında.

Resim: 69 24 02 1989 Cidde Hava Alanı. Bekir Berk ve Mustafa Kavurmacı.

Resim: 70 1976 Bekir Berk ve Zeki Demir.

Resim: 71 Vefatından önce Bekir Berk ve Doktor Reyhan Songar Hanımefendi.

Resim: 72 1992 Bekir Berk ve H. Celal Güzel Gaziantep'te.

VEFAT VE BAŐSAĐLIĐI

İman ve Kur'an hizmeti yolunda büyük gayret sahibi
muhterem

Av.BEKİR BERK

esbab dağdağasından kurtulup meydan-ı tayaran-ı
ervaha ulağtı. İslâm davasının hâdimleri için her
zaman müdafaya koşan merhum-u muhteremin
mağfiret ve rahmet-i ilâhiyeye mazhar olmasını
niyaz eder, bütün hizmet arkadaşlarına, dost ve
akrabalarına sabr-ı cemil temenni ederim.

M.FETHULLAH GÜLEN

*Resim: 73 Risale-i Nur'un Kahraman Avukatı Bekir Berk Ağabey vefat ettiğinde
M. Fethullah Gülen Hocaefendi'nin Zaman gazetesinde yayınlanan taziyesi.*